

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

kallas härmed till sammanträde **tisdagen den 3 mars 2020 kl. 08:15 i Kommunstyrelsesalen i Rådhuset.**

Hålltider för sammanträdet

08.15	Upprop
08.20	Höga Kusten Destinationsutveckling AB – Mia Karlsson, VD
08.50	Delrapport sjöfartsprogrammet – Anna Engnell, utvecklare
09.20	Verksamhetsberättelse kommunstyrelsen – Lars Liljedahl, kommundirektör
09.30	Kaffe
09.45	Planeringsförutsättningar för budget 2021 – Lars Liljedahl, kommundirektör och Anna Bostedt, t.f. ekonomichef
10.25	Granskning ekonomistyrning -svar till revisionen – Anna Bostedt, t.f. ekonomichef
10.35	E-förslag – Ina Lindström, utredare
10.55	Budget för revisionen – begäran om utökad budgetram – Sigge Tjarnlund, ordförande i revisionen
11.10	KSO informerar – Andreas Sjölander, kommunstyrelsens ordförande
11.20	Kommundirektören informerar – Lars Liljedahl, kommundirektör
11.30	Ärendegenomgång Lunch och gruppmöten Beslutsmöte

Föredragningslista

1. Informationsärenden
2. Val av justerare
3. Fastställande av föredragningslista 2020
4. Planeringsförutsättningar för budget 2021
5. Motion om förslag till SKL för lagändring vid omröstning för majoritets och oppositionsföreträdare
6. Motion - Förtydligande och lagändring vid omröstning för tillsättande av majoritets och oppositionsföreträdare
7. Partistöd 2020
8. Förflyttning av ansvar för donationsstiftelser
9. Kommunfullmäktiges arbetsordning
10. Budget för revisionen - begäran om utökad budgetram
11. Samordning mellan arbetsmarknadsinsatser och försörjningsstöd i kommunen
12. Samverkansavtal - Härnösands Näringsliv Ekonomisk Förening HNEF
13. Verksamhetsberättelse kommunstyrelsen

14. Val av ombud till Kommuninvest årsstämma
15. Samverkansråd för konst- och kulturutveckling
16. Granskning – Ekonomistyrning
17. Hemställan om förvärv av fastigheten Rådhuset 4 - återremiss
18. Kommunstyrelsens uppdragsbeslut 2020
19. Anmälan av delegationsbeslut 2020
20. Anmälan av ärenden för kännedom till kommunstyrelsen 2020
21. Frågor och svar

Andreas Sjölander
ordförande

Kommunstyrelseförvaltningen

Anna Bostedt, 0611-34 80 97

Anna.bostedt@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Planeringsförutsättningar för budget 2021

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att fastställa planeringsförutsättningarna för 2021 med preliminär tilldelning av skattemedel, i enlighet med kommunstyrelseförvaltningens förslag.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen ska enligt reglementet för ekonomistyrning delge nämnderna budgetdirektiv. Inför budgetarbetet för budget 2021 har benämningen budgetdirektiv ersatts av begreppet planeringsförutsättningar, vilket är ett led i arbetet med en ny styrmodell, som pågår under 2020.

Förslaget har föregåtts av en gemensam process av kommunledningsgruppen som tillsammans har, utifrån förutsättningarna inför budget 2021, lagt fram det liggande förslaget, se bilaga.

Skattemedel, generella statsbidrag och utjämning beräknas till 1 743,5 mnkr 2021 (baserat på skatteprognos från 13 februari 2020 och en befolkning om 25 122 invånare). Jämfört mot utfallet för 2019 är det en ökning med 74,5 mnkr och 47,3 mnkr högre än budget för 2020.

Enligt föreliggande förslag anges resultatet för 2021 till 35 mnkr vilket motsvarar 2 procent av skattemedel och statsbidrag. Investeringsutrymmet föreslås bli 59,5 mnkr.

Nämndernas preliminära budgetramar för verksamheten uppgår till 1 708,5 mnkr för 2021. Under 2021 finns inget utrymme för att äska extra medel. För att klara budgeterad resultatnivå är det av yttersta vikt att verksamheten iakttar återhållsamhet och försiktighet, så att en så låg kostnadsutveckling som möjligt uppnås.

För att nå en god ekonomisk hushållning, så föreslår kommunstyrelseförvaltningen att budgetprocessen utgår från följande:

- Nämndernas preliminära budgetramar för verksamheten 2021 uppgår till 1 708,5 mnkr.
- Den samlade resultatnivån anges till 35 mnkr, vilket motsvarar ett resultat på 2 %.
- Investeringsnivån uppgår till 59,5 mnkr.

Tidplan Budget 2021

25 februari	Konferens planeringsförutsättningar 2021
19-24 mars	Budgetdialog nämnderna och majoriteten, enligt separat kallelse
30 april	Respektive nämnd ska senast den 30 april 2020 inkomma till kommunstyrelsen med förslag till budget för 2021
2 juni	Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige skattesats för 2021 samt resultatuppdrag med styrtal
15 juni	Kommunfullmäktige tar beslut om skattesats för 2021 samt resultatuppdrag med styrtal
23 november	Kommunfullmäktige delges för kännedom nämndernas budget med verksamhetsplan

Socialt perspektiv

I förslaget till planeringsförutsättningar i budget 2021 har fokus legat på tidiga och förebyggande insatser. Exempel på det är samverkan i organisationen som bidrar till barns trygghet och utveckling och insatser för att främja goda livsvillkor för äldre.

Ekologiskt perspektiv

I förslaget har hänsyn tagits till att minska antalet transporter internt för att bidra till positiva effekter på klimatet, samt att också arbeta för att minska antalet bilar och öka andelen miljöbilar.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunen har under några år haft en sviktande likviditet, för att uppnå en hållbar god ekonomisk hushållning för framtiden behöver kommunen som en del stärka sin likviditet. Förslaget innehåller därför en resultatnivå om 2 procent vilket skulle ge kommunen goda förutsättningar att långsiktigt uppnå en önskvärd likviditetsnivå.

Lars Liljedal
Kommundirektör

Anna Bostedt
Tf. ekonomichef

Bilagor

Bilaga 1 – Planeringsförutsättningar inför budget 2021

Planeringsförutsättningar 2021

Innehåll

1	Planeringsförutsättningar 2021	3
2	Förutsättningar.....	3
2.1	Demografi	3
2.2	Arbetslöshet och utbildningsnivå	3
2.3	Kompetensförsörjning.....	3
2.3.1	Internt	3
2.3.2	Externt.....	3
2.4	Teknik.....	4
2.5	Ökat fokus på landsbygden.....	4
2.6	Klimat	4
3	Fokusområden i planeringsförutsättningarna för 2021.....	5
3.1	Fokus på tidiga och förebyggande insatser ger ökad social hållbarhet.	5
3.2	Områden som kan effektiviseras och minska sina kostnader	5
3.3	Kommunen ska fortsätta vara en god arbetsgivare	6
3.4	Konkreta klimatfrämjande åtgärder	6
4	Preliminär budget 2021	6
4.1.1	Förslag till resultaträkning	7
4.1.2	Fördelning per nämnd	7
4.1.3	Investeringsbudget.....	8
5	Fortsatt budgetprocess	8

1 Planeringsförutsättningar 2021

Kommunstyrelsen ska fastställa planeringsförutsättningar med förslag på preliminära budgetramar till nämnderna. Det ska ske senast i mars året innan aktuellt budgetår.

2 Förutsättningar

Det finns ett antal övergripande områden – globalisering, demografi, klimat, teknik och värderingar som, om det sker förändringar, är svåra att påverka lokalt. För att bäst möta förändringar behövs strategier. Vad har vi som kommun att förhålla oss till?

2.1 Demografi

Befolkningsprognosen pekar mot oförändrat antal i befolkningen åren 2020-2021, men beräknas minska åren 2022-2024.

Ser vi till olika åldersgrupper visar prognosen att antalet barn i förskolan antas stort sett bli oförändrad 2020-2021, och minska år 2022. Under samma period antas antalet barn i grundskolan minska med cirka 20 barn medan antalet i gymnasieskolan antas öka med cirka 30 elever.

Andelen av befolkningen som är 80 år och äldre ökar och prognosen visar att ökningen sker fram till år 2034. Mellan åren 2020-2022 förväntas åldersgruppen öka med cirka 100 personer. Antalet personer med behov av plats i särskilt boende kommer därmed också att öka.

2.2 Arbetslöshet och utbildningsnivå

Arbetslösheten i riket var i december 2019 7,4 procent, och i Härnösand var motsvarande siffra strax under 12 procent.

År 2019 hade drygt 12 procent av kommuninvånarna i åldern 25-64 år förgymnasial utbildning, och drygt 47 procent hade en utbildningsnivå motsvarande gymnasial nivå.

2.3 Kompetensförsörjning

2.3.1 Internt

Härnösands kommun är och vill vara en attraktiv arbetsgivare. Med fem generationer på arbetsmarknaden behöver organisationen anpassa sig till olika behov, erfarenheter och utbildningsbakgrund. Under 2019 var den externa omsättningen 9,8 procent och den interna 4,3 procent. Inom några yrkesgrupper är den högre, exempelvis rektorer som hade en omsättning om 25 procent. Antalet som beräknas gå i pension är cirka 150 medarbetare (givet att de går i pension vid 65 års ålder). Kompetensförsörjning av befintlig personal är en viktig fråga framåt, har vi rätt kompetens på rätt plats i våra verksamheter, nyttjar vi de kompetenser vi har på ett effektivt sätt?

2.3.2 Externt

Arbetsmarknadsstrukturen i Härnösand har ett behov av att fler arbetstillfällen med lägre kompetenskrav finns att tillgå. Företagen i Härnösand upplever att tillgången på arbetskraft med relevant kompetens är en faktor som i stor utsträckning påverkar företagens möjligheter att växa.

Enligt Svenskt Näringslivs rekryteringsenkät misslyckas företag med en av fem rekryteringar. Den enskilt största förklaringen till företagens svårigheter att rekrytera är brist på personer med rätt yrkeserfarenhet. Undersökningar (SCB) visar att fler med kompetens och arbete flyttar från Härnösand än personer med kompetens och arbete, flyttar till Härnösand.

2.4 Teknik

Digitaliseringen är ett faktum i Sverige. Allt som kan digitaliseras kommer att digitaliseras. Många av välfärdens rutinmässiga administrativa uppgifter kan utföras av robotar. Det innebär att människor förväntar sig friktionsfria och snabba lösningar. För kommunen är det ett arbete som måste göras för att förnya strukturer och arbetssätten så att de speglar samhällsutvecklingen. Den digitala mognaden måste höjas inom den egna organisationen och utvecklingen behöver vara strategisk och balansera mellan tillgänglighet och sårbarhet vid utveckling av ny teknik.

Kommunen hade 39 e-tjänster vid utgången av år 2019, varav de flesta återfanns inom trafik och infrastruktur. Mellan åren 2018-2020 inkom 5054 ärenden via kommunens e-tjänster. För att utveckla fler digitala lösningar inom exempelvis vård- och omsorgsområdet krävs det en infrastruktur som kan rymma sådan utveckling.

2.5 Ökat fokus på landsbygden

Alla vill inte bo i en stad. Många människor föredrar att bo på landet. För några är det närheten till naturen som lockar, andra söker ett lugnare livstempo och kanske ett billigare boende. Ökat fokus på landsbygden innebär att se över och fatta beslut om det också ska innebära likvärdiga verksamhetsförutsättningar i stad och landsbygd. En levande landsbygd behöver bibehålla och utveckla service och verksamhet, utvecklade kommunikationer och fortsatt bredbandsutbyggnad. Resursfördelningen behöver ses över i organisationens verksamheter för att säkerställa likvärdighet inom skola och omsorg. Utvecklade kommunikationer behöver kreativa lösningar i framtiden.

2.6 Klimat

Effekterna av klimatförändringarna väntas tillta och ge konkreta konsekvenser. Extrem nederbörd, oftare värmeböljor och torka är några effekter. Med dessa följer sekundära effekter som påverkar skog och natur.

Fram till 2040 förväntas årsmedeltemperaturen vara cirka 2,5 grader högre än den var mellan åren 1961-1990. Mot slutet av århundradet förväntas årsmedeltemperaturen ha ökat med cirka 5 grader. Vintern påverkas mest, med upp emot 7 grader varmare än den var 1961-1990.

Konsekvenserna av ett förändrat klimat beror bland annat på hur väl kommunen lyckas förbereda sig. Med god planering och en strategi för hur man ska hantera risker och ta vara på möjligheter kan kommunen förstärka det positiva och dämpa det negativa. Klimatrisker är idag en del av den fysiska planeringen i kommunen till viss del, men behöver tas med mer i planeringen de närmaste åren.

3 Fokusområden i planeringsförutsättningarna för 2021

Underlaget inför förslaget om planeringsförutsättningarna har utgått från de politiska prioriterade områdena:

- God kvalitet i kärnverksamheterna
- Långsiktigt hållbar ekonomi
- God arbetsgivare
- Klimat
- Näringsliv och etableringar
- Social hållbarhet

I förslaget har hänsyn tagits till demografi i form av en ökad äldre befolkningsgrupp, behov av gruppboheter och minskade intäkter från Migrationsverket med anledning av minskad andel nyanlända som kommunplaceras i Härnösands kommun. Digitaliseringen innebär både kostnader i form av investeringar och resurstillsättning men också kostnadseffektiviseringar, då arbetssätt kan effektiviseras/automatiseras. Ett exempel är inköp och implementering av nytt lönesystem som genererar kostnader i inköp och utbildning men som på sikt effektiviserar arbetet och minskar kostnaderna. I förslaget har därför hänsyn tagits till både ökade kostnader och minskade kostnader. Parallellt med utveckling inom teknikområdet har ökad tillgänglighet och informationssäkerhet varit en självklar faktor att ta med i de ekonomiska faktorerna.

3.1 Fokus på tidiga och förebyggande insatser ger ökad social hållbarhet.

En viktig utgångspunkt i förslaget kring planeringsförutsättningar för budget 2021 är att se vad vi kan utveckla och/eller göra på annat sätt. På kort sikt kan det innebära uppstartskostnader i verksamheterna men på längre sikt innebära ekonomiska effektiviseringar och/eller högre livskvalitet genom förebyggande insatser.

Social hållbarhet för kommunens invånare innebär att fokus i förslaget har lagts på ett förebyggande arbete riktat mot barn och unga i utsatta familjesituationer, likvärdig skola och sociala insatser i öppna verksamheter för äldre. Skolans verksamheter och socialtjänstens verksamheter ska tillsammans utveckla gemensamma arbetssätt och arbeta ur ett helhetsperspektiv som gynnar barnens utveckling och lärande.

3.2 Områden som kan effektiviseras och minska sina kostnader

Kostverksamheten inom skola och socialtjänst har effektiviseringsmöjligheter, framförallt inom matsvinn och strategisk måltidsplanering.

En strategisk lokalplanering som innebär en förtätning i befintliga lokaler och god framförhållning i verksamhetsplanering kopplat till lokalbehov har kostnadsminskningspotential på längre sikt.

Genom att dela på specialistkompetens mellan flera verksamheter i organisationen, men också vara öppna för att dela spetskompetens med andra myndigheter samtidigt som medarbetare i högre grad får ägna sig åt ett kärnuppdrag och att enklare arbetssysslor utförs av andra, kan

verksamheterna minska sina personalkostnader. Ur ett socialt perspektiv och i ett barnperspektiv blir det viktigt att uppgiftsförflytta och bereda fler anställningar i enklare arbetsuppgifter, då det påverkar andelen i behov av försörjningsstöd och/eller andra insatser för att öka anställningsbarheten, som kommunen erbjuder.

3.3 Kommunen ska fortsätta vara en god arbetsgivare

Inom organisationen innebär det ett konkret arbete för att minska korttidsfrånvaron bland medarbetare. Det innebär också att se över medarbetarnas arbetsuppgifter i organisationen – hur används medarbetares kompetens på bästa sätt och var i organisationen kommer kompetensen som bäst till gagn för dem vi är till för? Heltidsprojektet fortsätter under 2021.

3.4 Konkreta klimatfrämjande åtgärder

Antalet transporter internt inom kommunen kan effektiviseras och samordnas. Det skulle inte bara få positiva effekter på klimatet utan även få effekter på resursanvändandet i verksamheter. Antalet bilar inom organisationen kan minska, mindre bilar och fler användare innebär också kostnadsminskningar. De bilar kommunen använder ska vara miljövänliga.

Minskat matsvinn inom offentliga verksamheter är ett arbete som ska intensifieras.

4 Preliminär budget 2021

Nedanstående förslag till resultat och fördelning av budgetramar till kommunens nämnder baseras på de förutsättningar samt fokusområden som beskrivits ovan.

En hållbar och god ekonomisk hushållning är en förutsättning för att lyckas med uppdraget både idag och i framtiden. Då kommunen ständigt ställs inför nya utmaningar kräver det handlingsberedskap men även realism. För att lyckas krävs, förutom en utvecklad verksamhetsplanering med framförhållning och en rättvisande och tillförlitlig redovisning, att kommunen ger service som är anpassad efter invånarnas behov och förväntningar och att ett balanserat samband mellan resursåtgång, prestation, resultat och effekt säkerställs.

Skattemedel, generella statsbidrag och utjämning beräknas till 1 743,5 mnkr 2021 (baserat på skatteprognos från 13 februari 2020 och en befolkning om 25 122 invånare). Jämfört mot utfallet för 2019 är det en ökning med 74,5 mnkr och 47,3 mnkr högre än budget för 2020.

Verksamhetens intäkter beräknas ligga på samma nivå som utfallet för 2019, från 351 mnkr till 352 mnkr. Sett till utvecklingen de senaste åren så skulle en ökning vara förväntad men den oförändrade intäktsbilden beror framför allt på minskade riktade statsbidrag från Migrationsverket men även att det finns en osäkerhet kring bidrag från Arbetsförmedlingen.

Kommunstyrelsen beslutade 2019-05-07 §85 att för både 2020 och 2021 begära gottgörelse från Mellersta Norrlands pensionsstiftelse, den intäkten är inkluderad i förslaget.

Verksamhetens kostnader exklusive avskrivningar förväntas öka med 1,8 procent jämfört med utfallet 2019. I jämförelse med budget för 2020 så förväntas verksamhetens kostnader öka med 3,9 procent. Det finns en viss försiktighet i budgeteringen av verksamhetens intäkter vilket påverkar budgetutrymmet för kostnader. Med hänsyn tagen till den försiktighet som finns i budgeten så förväntas kostnaderna öka med 1,3 procent 2021 i förhållande till 2020.

Investeringsutrymmet föreslås balansera så att inte hela utrymmet finansieras via interna medel (skattemedel) utan att även en del lånefinansieras, det för att ge möjlighet till förbättrad likviditet i kommunen.

Kommunens resultat för 2021 föreslås till 35 mnkr (2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning), det i enlighet med kommunens reglemente för ekonomistyrning. Kommunen har under några år haft en sviktande likviditet och för att uppnå en hållbar god ekonomisk hushållning för framtiden behöver kommunen som en del stärka sin likviditet. En resultatnivå om 2 procent ger kommunen goda förutsättningar att långsiktigt uppnå en önskvärd likviditetsnivå.

4.1.1 Förslag till resultaträkning

Under 2021 finns inget utrymme för att äska extra medel. För att klara budgeterad resultatnivå är det av yttersta vikt att verksamheten iakttar återhållsamhet och försiktighet, så att en så låg kostnadsutveckling som möjligt uppnås.

(mnkr)	Utfall 2019	Årsplan 2020	Direktiv 2021
Verksamhetens intäkter*	351,0	300,0	352,0
Verksamhetens kostnader**	-1 971,7	-1 932,0	-2 007,9
Avskrivningar	-47,9	-52,0	-52,6
Verksamhetens nettokostnader	-1 668,6	-1 684,0	-1 708,5
Skatteintäkter	1 199,0	1 218,0	1 232,0
Generella statsbidrag och utjämning	469,5	478,2	511,5
Verksamhetens resultat	-0,1	12,2	35,0
Finansnetto	3,3	6,0	
Årets resultat	3,2	18,2	35,0

* inkl finansiella intäkter 2021

** inkl finansiella kostnader 2021

4.1.2 Fördelning per nämnd

Nämndernas preliminära budgetramar för verksamheten uppgår till 1 708,5 mnkr för 2021.

Inför förslaget till fördelning av budgetramar 2021 har några förändringar gjorts. En omflyttning har gjorts på 2,2 mnkr (revision och valnämnd) från kommunstyrelse till kommunfullmäktige för att medlen ska följa ansvaret. Den kommungemensamma verksamheten som ligger under kommunstyrelsens ansvar har förtydligats och renodlats till att hantera kommungemensamma kostnader som inte tillhör enskild nämnd. Som exempelvis större kommunbidrag (Räddningstjänsten Härnösand-Ådalen och

kommunförbundet), kommunens pensionskostnad och semesterlöneskuld. Förändringen ger kommunstyrelsen inklusive kommungemensamt ökade nettokostnader om 53 mnkr.

(mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021
Kommunfullmäktige	4,0	4,1	6,3
Kommunstyrelse inkl kommungemensamt	189,0	182,9	233,6
Arbetslivsnämnd	58,0	58,0	62,0
Samhällsnämnd	179,0	180,0	181,0
Skolnämnd	600,0	605,8	613,1
Socialnämnd	597,0	596,2	612,5
Verksamhetens nettokostnader	1626,0	1627,0	1708,5

4.1.3 Investeringsbudget

Investeringsvolymen beräknas under 2021 uppgå till 59,5 mnkr, varav 41 mnkr föreslås finansieras via interna medel (skattemedel) och resterande del 18,5 mnkr lånefinansieras.

(mnkr)	2021	2022	2023	2024	2025
Kommunstyrelse	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Arbetslivsnämnd	1,0	2,0	1,0	0,5	0,5
Samhällsnämnd	49,0	49,0	49,0	49,0	49,0
Skolnämnd	3,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Socialnämnd	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Summa	59,5	59,5	58,5	58,0	58,0

5 Fortsatt budgetprocess

Den fortsatta budgetprocessen ser ut enligt följande och inleds med en gemensam budgetkonferens den 25 februari 2020, där föreliggande planeringsförutsättningar presenteras av kommunledningen.

Därefter ska varje nämnd arbeta fram ett budgetförslag som ska överlämnas till kommunstyrelsen.

Budgetförslaget ska innehålla en beskrivning av den planerade verksamheten och förutsättningar för 2021, med särskild tonvikt på större förändringar och planerade utvecklings- och förändringsarbeten. Förslag på resultatuppdrag med styrtal för 2021 till de kommunövergripande målen samt reflektion över budget och utfall 2019 och hur det relaterar till budget 2021.

Redovisning av beräknade intäkter och kostnader för 2021 samt en beskrivning av större förändringar i förhållande till innevarande år (2020). Särskilt bör lyftas fram:

- ökade intäkter/kostnader på grund av nödvändig ökning av verksamhetsvolymen eller ersättningsnivåer
- ökade intäkter/kostnader på grund av förändringar av verksamhetens art

- minskade intäkter/kostnader på grund av bortfall av aktivitet, verksamhet, åtagande eller förändrade ersättningsnivåer
- minskade intäkter/kostnader på grund av beslutade verksamhetsförändringar (exempelvis förändrade arbetssätt, genomfördeffektivisering/återhållsamhet eller investering som gett lägre driftskostnad).

Under perioden efter beslut om planeringsförutsättningarna och tills nämnden ska lämna förslag till budget för 2021 till kommunstyrelsen så kommer budgetdialoger att hållas.

Respektive nämnd ska senast den 30 april 2020 inkomma till kommunstyrelsen med förslag till budget för 2021 (enligt framtagna mall i Äpplet).

Kommunstyrelseförvaltningen

Ina Lindström, 0611 34 80 17

Ina.lindstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Motion om förslag till SKL för lagändring vid omröstning för majoritets och oppositionsföreträdare

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen föreslå
kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Beskrivning av ärendet

Sverigedemokraterna har, genom sin gruppleddare Lennart Bergström, lämnat in en motion som föreslår att kommunstyrelsen ska skriva till SKL med begäran om handläggning för en tilläggsändring i berörda kapitel kommunallagen 4 kap. 2§-3§ så att den tidigare brukliga demokratiska ordningen stipuleras inom lagstiftningen, där var part inom de parlamentariska grupperingarna majoritet och opposition utser sina inbördes företrädare utan inblandning från den parlamentariskt motsatta sidan.

Det finns idag inga bestämmelser i kommunallagen om hur olika partiföreträdare, t.ex. kommunalråd, oppositionsråd, gruppleddare m.fl., utses. Ska sådana bestämmelser tas fram krävs en ändring av kommunallagen.

Det är riksdagens som beslutar om lagändringar och kommunledningskontoret anser därför att det är lämpligt att partierna själva driver denna fråga i riksdagsarbetet. Alla partier i Härnösands kommunfullmäktige finns representerade i riksdagen och det finns därmed möjlighet för partierna att lyfta frågan där. Sveriges kommuner och regioner (tidigare SKL) är en medlems- och arbetsgivarorganisation och har som syfte att stödja och utveckla kommuner och regioners verksamhet men har ingen formell beslutanderätt i frågan.

Med den anledningen anser kommunledningskontoret att motionen ska avslås.

Socialt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Beslutsunderlag

Motion, Sverigedemokraterna, 2019-10-21

Petra Norberg
Tf kanslichef

Ina Lindström
Utredare

Kommunfullmäktige

§ 135

Dnr 34630

Tillkommande motioner, interpellationer och frågor

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att överlämna följande motion till kommunstyrelsen för beredning:

- Motion - Förslag till SKL för lagändring vid omröstning för majoritets och oppositionsföreträdare (KS19-470),
- Motion – Våldsförebyggande program i Härnösands kommun (KS-19-476),
- Motion – Förtydligande och lagändring vid omröstning för tillsättande av majoritets och oppositionsföreträdare (KS-19-482), samt
- Interpellation ”Angående social omsorg i Härnösands kommun” (KS19-471) får ställas och svar ges på kommande sammanträde, samt
- Interpellation ”Har vi koll på försvunna barn” (KS19-483), får ställas och svar ges på kommande sammanträde.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Beslutsunderlag

Inkommen motion från Lennart Bergström (SD) – Om förslag till SKL för lagändring vid omröstning för majoritets och oppositionsföreträdare, 2019-10-21

Inkommen motion från Christina Lindberg (C) – Våldsförebyggande program i Härnösands kommun, 2019-10-23

Kommunfullmäktige

Inkommen motion från Anders Gäfvert (M) - Förtydligande och lagändring
vid omröstning för tillsättande av majoritets och oppositionsföreträdare,
2019-10-28

Interpellation från Olle Löfgren (L) – Har ni koll på försvunna barn? 2019-
10-28

Motion

Till Kommunfullmäktige Härnösand

Sid 1:2

Om förslag till SKL för lagändring vid omröstning för majoritets och oppositionsföreträdare

BAKGRUND

Kommunallagen 4 kap. 2§ - 3§ eller 1 kap. 7§ finns ingen skrivning som uttalat reglerar hur politiska företrädare i ledande befattning, som kommunalråd och oppositionsråd, ska tillsättas i omröstningen som genomförs i fullmäktigeförsamlingen i kommuner och regioner. Dock finns i 2 kap 3§ en skrivning om likställighet som talar om skäl att frågå den principen, men ingen tydlig hänvisning om vad sådant skäl kan vara.

Det har fram till valet 2018 varit en vedertagen oskriven regel, där det varit brukligt, att majoritetens ledamöter avger sina röster för tillsättning av kommunalrådsposten och att den samlade oppositionen i denna omröstning inte deltar. Likaså har det varit brukligt att majoriteten inte deltar i den samlade oppositionens omröstning för det oppositionsråd som oppositionen önskar tillsätta. Inte i något fall har det fram till valet 2018 varit brukligt att ledamöter från den motstående politiska grupperingen, majoriteten eller oppositionen, blandar sig i respektive grupps tillsättning av företrädaren för gruppen. Kytymen och traditionen har varit en oskriven demokratisk tyst överenskommelse om att respektive grupp i omröstning om motpartens företrädare har röstat blankt eller avstått att rösta.

Kommunfullmäktige i Härnösand ändrade den ordningen för mandatperioden 2019 - 2022 i samband med tillsättningen av oppositionsrådsposten. Syftet med att majoritetens ledamöter röstade aktivt i tillsättningen för Centerpartiets kandidat till oppositionsrådsposten var att utestänga Sverigedemokraterna ifrån insyn och inflytande. Sverigedemokraterna har berövats möjligheten att, utifrån den demokratiska tanken om att var part väljer sin representant, få sina demokratiska rättigheter tillgodosedda. Med hänvisning till likställighetsprincipen, där alla får delta i omröstningen i kommunfullmäktige, hävdar majoriteten att allt skett enligt lagen och således är rätt och riktigt.

Företrädare inom majoriteten menar att det i omröstningen där majoritetsledamöter deltog i tillsättningen av oppositionsrådet, gjorde så i en så kallad palatsrevolt. Det ska ha varit tvärt emot vad som kommunicerats från partiernas ledning. Det finns även majoritetsledamöter som hävdar att denna omröstning skedde i överenskommelse och i samförstånd med Centerpartiet och därmed var noga planerad helt i överensstämmelse med beslut från ledningen inom majoriteten.

Allmänhetens respekt för demokratin riskerar med händelser av detta slag att urholkas när en avdemokratisering sker med hänvisning till lagstiftningen, då majoriteten och Centerpartiet hävdar att omröstningen skett i enlighet med Kommunallagens skrivning och mening.

När en politisk majoritet tillsätter sin egen företrädare och sedan även röstar fram företrädaren för oppositionen, som inte skulle ha valts om enbart oppositionen deltagit i omröstningen, anser Sverigedemokraterna att det omöjligt kan vara demokratiskt rätt och står i strid med kommunallagens intentioner 4 kap. 2§ - 3§.

Att genomföra omröstning och tillsättning enbart i syfte att utestänga oppositionspartier från inflytande och möjlighet att driva opposition med insyn och inflytande, kan vi endast anse vara odemokratiskt i ett demokratiperspektiv när rättigheter ska tillgodoses parlamentariskt.

I svaret på interpellationen i KF den 29 april 2019, inlämnad av Sverigedemokraterna, Moderaterna och Liberalerna, med frågan om Kommunalrådet tänker agera för att förhindra en avdemokratiserande oppositionsrådstillsättning efter valet 2022, skriver KSO Andreas Sjölander:

"Skulle man vilja frånta fullmäktige, eller delar av fullmäktige, rätten att rösta i personval fordrar det en lagändring."

Sverigedemokraterna har tagit fasta på KSO Andreas Sjölanders interpellationssvar, att det fordrar en lagändring. Där har vi en samsyn. Andreas Sjölander svarade även muntligen på följdfråga vid interpellationstillfället att det tidigare inte var brukligt att respektive grupperings ledamöter deltog i tillsättningen av varandras företrädare. Om det i Härnösands kommunfullmäktige finns majoritetsstöd för att lyfta frågan om lagändring kan SKL vara den instans där frågan först provas.

Genom motionen söker vi en väg för förändring, som förhindrar ett framtida upprepande av omröstningsförfarandet, där ledamöter från majoriteten eller oppositionen inte tillåts blanda sig i respektive grupps tillsättning av politisk företrädare.

Förslag till beslut

Sverigedemokraterna föreslår Kommunfullmäktige besluta:

Att uppdra till kommunstyrelsen att skriva till SKL med begäran om handläggning för en tilläggsändring i berörda kapitel kommunallagen, 4 kap. 2§ - 3§. så att den tidigare brukliga demokratiska ordningen stipuleras inom lagstiftningen, där var part inom de parlamentariska grupperingarna majoritet och opposition utser sina inbördes företrädare utan inblandning från den parlamentariskt motsatta sidan.

Härnösand 2019-10-21

Lennart Bergström (SD)
Gruppledare

Kommunstyrelseförvaltningen

Ina Lindström, 0611 34 80 17

Ina.lindstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Motion - Förtydligande och lagändring vid omröstning för tillsättande av majoritets och oppositionsföreträdare

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Beskrivning av ärendet

Moderaterna har, genom sin gruppleddare Anders Gäfvert, lämnat in en motion som föreslår att uppdra till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige att skriva till SKL med begäran om yttrande, samt en lagändring görs så att det tydligt framgår att det är grupperingarna inom majoritet och opposition som utser och röstar fram sina egna företrädare utan inblandning från motsatta sidan.

Det finns idag inga bestämmelser i kommunallagen om hur olika partiföreträdare, t.ex. kommunalråd, oppositionsråd, gruppleddare m.fl., utses. Ska sådana bestämmelser tas fram krävs en ändring av kommunallagen.

Det är riksdagen som beslutar om lagändringar och kommunledningskontoret anser därför att det är lämpligt att partierna själva driver denna fråga i riksdagsarbetet. Alla partier i Härnösands kommunfullmäktige finns representerade i riksdagen och det finns därmed möjlighet för partierna att lyfta frågan där. Sveriges kommuner och regioner (tidigare SKL) är en medlems- och arbetsgivarorganisation och har som syfte att stödja och utveckla kommuner och regioners verksamhet men har ingen formell beslutanderätt i frågan.

Med den anledningen anser kommunledningskontoret att motionen ska avslås.

Socialt perspektiv

Perspektivet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Perspektivet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Perspektivet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Beslutsunderlag

Motion, Moderaterna, 2019-10-28

Petra Norberg
Tf Kanslichef

Ina Lindström
Utredare

Kommunfullmäktige

§ 135

Dnr 34630

Tillkommande motioner, interpellationer och frågor

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att överlämna följande motion till kommunstyrelsen för beredning:

- Motion - Förslag till SKL för lagändring vid omröstning för majoritets och oppositionsföreträdare (KS19-470),
- Motion – Våldsförebyggande program i Härnösands kommun (KS-19-476),
- Motion – Förtydligande och lagändring vid omröstning för tillsättande av majoritets och oppositionsföreträdare (KS-19-482), samt
- Interpellation ”Angående social omsorg i Härnösands kommun” (KS19-471) får ställas och svar ges på kommande sammanträde, samt
- Interpellation ”Har vi koll på försvunna barn” (KS19-483), får ställas och svar ges på kommande sammanträde.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Beslutsunderlag

Inkommen motion från Lennart Bergström (SD) – Om förslag till SKL för lagändring vid omröstning för majoritets och oppositionsföreträdare, 2019-10-21

Inkommen motion från Christina Lindberg (C) – Våldsförebyggande program i Härnösands kommun, 2019-10-23

Kommunfullmäktige

Inkommen motion från Anders Gäfvert (M) - Förtydligande och lagändring
vid omröstning för tillsättande av majoritets och oppositionsföreträdare,
2019-10-28

Interpellation från Olle Löfgren (L) – Har ni koll på försvunna barn? 2019-
10-28

Härnösands Kommunfullmäktige

Härnösand oktober

Motion

Förtydligande och lagändring vid omröstning för tillsättande av majoritets och oppositionsföreträdare

Bakgrund

Fram till valet 2018 har det rådande paradigmet varit att majoritetens ledamöter utser sina egna ledamöter och röstar på dessa och detsamma har gällt oppositionen. Likaså har det varit brukligt att majoriteten inte deltar i den samlade oppositionens omröstning för det oppositionsråd som oppositionen önskar tillsätta och detsamma gäller för oppositionen vad gäller framröstning av majoritetens kommunalråd. Inte i något fall har det fram till valet 2018 varit brukligt att ledamöter från den motstående politiska grupperingen, majoriteten eller oppositionen lagt sig i respektive grupps tillsättning av företrädare. Praxis och tradition har varit en oskriven demokratisk överenskommelse om att respektive grupp i omröstning om motpartens företrädare har röstat blankt eller avstått att rösta.

Vid omröstningen i Härnösands kommunfullmäktige oktober 2019 ändrades den ordningen för mandatperioden 2019 - 2022 i samband med omröstningen av oppositionsrådsposten. Syftet med att majoritetens ledamöter röstade aktivt i tillsättningen för Centerpartiets kandidat till oppositionsrådsposten var att bl.a. utesluta Sverigedemokraterna samt de övriga oppositionspartierna Moderaterna och Liberalerna ifrån insyn och inflytande. Sverigedemokraterna, Moderaterna och Liberalerna har berövats möjligheten, utifrån den demokratiska tanken om att var part väljer sin representant, att få sina demokratiska rättigheter tillgodosedda. Med hänvisning till likställighetsprincipen, där alla får delta i omröstningen i kommunfullmäktige, hävdar majoriteten att allt skett enligt lagen och således är rätt och riktigt. Företrädare inom majoriteten menar att det i omröstningen där majoritetsledamöter deltog i tillsättningen av oppositionsrådet gjorde så i en så kallad palatsrevolt. Det ska ha varit tvärt emot vad som kommunicerats från partiernas ledning. Det finns även majoritetsledamöter som hävdar att denna omröstning skedde i överenskommelse och i samförstånd med Centerpartiet och därmed var noga genomtänkt och helt i överensstämmelse med beslut från ledningen inom majoriteten.

Risken med rådande beteende är att allmänhetens respekt för demokratin äventyras och med intermezzon av detta slag urholkas när en avdemokratisering sker med hänvisning till lagstiftningen, då majoriteten och Centerpartiet hävdar att omröstningen skett i enlighet med Kommunallagens skrivning och mening.

När en politisk majoritet tillsätter sin egen företrädare och sedan även röstar fram företrädaren för oppositionen, som inte skulle ha valts om enbart oppositionen deltagit i omröstningen, anser vi att det omöjligt kan vara demokratiskt rätt och står i strid med kommunallagens intentioner 4 kap. 2§ - 3§.

Att genomföra omröstning och tillsättning enbart i syfte att utesluta tre oppositionspartier från inflytande och möjlighet att driva opposition med insyn och inflytande, anser vi vara högt odemokratiskt i ett demokratiperspektiv när rättigheter ska tillgodoses parlamentariskt.

I svaret på interpellationen i KF den 29 april 2019, inlämnad av Sverigedemokraterna, Moderaterna och Liberalerna, med frågan om Kommunrådet tänker agera för att förhindra en avdemokratiserande av oppositionsrådstillättning efter valet 2022, skriver KSO Andreas Sjölander:
"Skulle man vilja frånta fullmäktige, eller delar av fullmäktige, rätten att rösta i personval fordrar det en lagändring."

Moderaterna har nu tagit fasta på kommunstyrelsens ordförandes interpellationssvar, att det fordrar en lagändring, här finns det tydligen en samsyn på att något måste göras.

Kommunstyrelsens ordförande avgav även ett muntligt svar på följdfråga vid interpellationsdebatten att det tidigare inte var brukligt att respektive grupperings ledamöter deltog i tillsättningen av varandras företrädare. Om det i Härnösands kommunfullmäktige finns majoritetsstöd för att lyfta frågan om lagändring kan SKL vara den instans där frågan prövas. Genom denna motion söker vi en väg för förändring, som förhindrar ett framtida upprepande av omröstningsförfarandet, där ledamöter från majoriteten eller oppositionen inte tillåts blanda sig i respektive grupps tillsättning av politisk företrädare.

Se Kommunallagen 4 kap. 2§ - 3§ eller 1 kap. 7§ finns ingen skrivning som uttalat reglerar hur politiska företrädare i ledande befattning, som kommunalråd och oppositionsråd, ska tillsättas. I 2 kap 3§ en skrivning om likställighet som talar om skäl att frånga den principen, men ingen tydlig hänvisning om vad sådant skäl kan vara.

Med ovanstående som bakgrund föreslår Moderaterna Kommunfullmäktige besluta:

att uppdra till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige att skriva till SKL med begäran om yttrande, samt

att en lagändring görs så att det tydligt framgår att det är grupperingarna inom majoritet och opposition som utser och röstar fram sina egna företrädare utan inblandning från motsatta sidan.

Moderaterna i Härnösands kommunfullmäktige

//gm

Anders Gäfvert

Kommunstyrelseförvaltningen

Johanna Laine, 0611-34 80 08

johanna.laine@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Partistöd 2020 - samlingsnummer

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att partistöd utbetalas för år 2020.

Beskrivning av ärendet

Kommuner och regioner får enligt kommunallagen (2017:725) ge ekonomiskt stöd till politiska partier. Kommunfullmäktige har i sitt reglemente för partistöd beslutat om formerna och omfattningen – hur reglerna går till och vilka belopp som gäller. Kommunfullmäktige beslutar årligen om partistöd ska betalas ut.

Varje parti som finns representerad i kommunfullmäktige är berättigad till partistöd. För att stöd ska kunna betalas ut måste partiet skicka in en begäran om utbetalning till kommunen. Till begäran ska bifogas en redovisning av hur föregående årets stöd använts samt ett granskningsintyg för att bekräfta uppgifterna.

Beslutsunderlag

Reglemente - Kommunalt partistöd i Härnösands kommun, 2019-02-25

Petra Norberg
T.f. kanslichef

Johanna Laine
Kommunsekreterare

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

AnnaKarin Sandström-Gudmundsson, 0611-34 80 27
annakarin.s-gudmundsson@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Förflyttning av ansvar för donationsstiftelser

Förslag till beslut

Ekonomiavdelningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att ansvaret för Johan Nybergs donationsstiftelse för bostäder och donationsstiftelsens syskonen Lindstedts minne flyttas från kommunstyrelsen till socialnämnden.

Beskrivning av ärendet

Ovanstående två fonder har kommunstyrelsen ansvar för samtidigt som socialnämnden har ansvar för ett antal fonder som också kan hänföras till det sociala området.

Genom att flytta ansvaret för de två fonderna kommer det att bli tydligare för medborgarna att veta vart man ska vända sig för att söka bidrag ur fonderna.

Enligt gemensamma reglementet för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun så står det under 4. Socialnämnd §2 att Socialnämnden ansvarar för fördelning av de fonder som ligger inom nämndens verksamhetsområde, den föreslagna ansvarsförändringen ökar efterlevnaden av reglementet.

Anna Bostedt
Tf ekonomichef

AnnaKarin Sandström-Gudmundsson
Ekonomihandläggare

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 9

Dnr 2018-000220 101

Kommunfullmäktiges arbetsordning

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidieberedning föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att vidhålla kommunfullmäktiges presidiums tidigare beslut, 2019-10-24 § 69.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Göran Norlander (S), Kristoffer Bodin (M), Eva Olstedt-Lundgren (L).

Yrkanden

Ordförande Göran Norlander (S) yrkar på att vidhålla kommunfullmäktiges presidiums tidigare beslut, 2019-10-24 § 69.

I yrkandet instämmer Kristoffer Bodin (M) och Eva Olstedt-Lundgren (L).

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges presidiums ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, ordförandes förslag.

Ordförande frågar om kommunfullmäktiges presidium avser att besluta i enlighet med ordförandes förslag.

Ordförande finner att kommunfullmäktiges presidium har beslutat i enlighet med ordförandes förslag.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har tidigare beslutat att medborgarförslagen ska upphöra och att det istället ska införas e-förslag. Som en konsekvens av detta förslås att avsnittet om medborgarförslag stryks och ersätts med ett nytt avsnitt om e-förslag. På sitt sammanträde 2019-12-16 beslutade fullmäktige att återremittera ärendet för att utreda vilka skillnader i kostnader och administration kommunstyrelsens reviderade förslag innebär.

Kommunledningskontoret konstaterar att en exakt beräkning är svår att göra men att kommunstyrelsens reviderade förslag leder till en ökad administration och därmed också ökade kostnader. Det finns också andra aspekter som behöver tas med i bedömningen, så som att en ökad kontroll

Kommunfullmäktiges presidieberedning

kräver inloggning med bank-id vilket stänger ute grupper ur samhället som inte har tillgång till detta.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktige

§ 163

Dnr 2018-000220 101

Kommunfullmäktiges arbetsordning

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att återremittera ärendet.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Kristoffer Bodin (M), Andreas Sjölander (S), Olle Löfgren (L), Anders Gäfvert (M), Lennart Bergström (SD), Erik Hultin (C), Eva Olstedt- Lundgren (L), Knapp Britta Thyr (MP) och Lotta Visén (S).

Yrkanden

Kristoffer Bodin (M) yrkar i första hand återremiss av ärendet för vidare beredning i kommunfullmäktiges presidieberedning och kommunstyrelsen och med motiveringen: yrkar på återremiss då det finns oklarheter kring vilka kostnader KS reviderade beslut innebär. Det medför vidare diskussion och att kommunen tar fram en kostnadsberäkning för de olika förslagen med hänsyn till vilka olika systemlösningar och skillnader i arbetsinsats i handläggningen som krävs.

Kristoffer Bodin (M) yrkar även i andra hand bifall till fullmäktiges presidieberednings förslag till Kommunfullmäktiges arbetsordning.

I yrkandet instämmer Olle Löfgren (L), Anders Gäfvert (M), Lennart Bergström (SD), Erik Hultin (C) och Eva Olstedt-Lundgren (L).

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

I yrkandet instämmer Knapp Britta Thyr (MP) och Lotta Visén (S).

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, kommunstyrelsens förslag och Kristoffer Bodins (M) förslag om återremiss.

Ordföranden frågar först om ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden frågar sedan om ärendet ska återremitteras.

Ordföranden finner att ärendet ska avgöras idag.

Votering begärs och verkställs.

Kommunfullmäktige

Votering och utfall

Ordföranden ställer följande propositionsordning: Den som vill att kommunfullmäktige ska besluta att avgöra ärendet idag röstar ja, och den som vill att kommunfullmäktige ska besluta att återremittera ärendet röstar nej.

Med 21 nej-röster mot 22 ja-röster finner ordföranden att kommunfullmäktige beslutat att återremittera ärendet enligt Kristoffer Bodins (M) förslag.

Hur de enskilda ledamöterna röstat framgår av voteringslistan på s.2.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har tidigare beslutat att medborgarförslagen ska upphöra och att det istället ska införas e-förslag. Som en konsekvens av detta förslås att avsnittet om medborgarförslag stryks och ersätts med ett nytt avsnitt om e-förslag.

Utöver detta förslås att interpellationer som ska hanteras som "snabbspårsinterpellationer" ska lämnas in innan fullmäktigepresidiets sammanträde.

Det tydliggörs också vem en interpellation kan ställas till.

Utöver detta görs också vissa justeringar gällande allmänhetens frågestund och ordförandes rätt att avgöra vilka frågor som får ställas.

Socialt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokollsutdrag, 2019-12-03 § 187

Arbetsordning kommunfullmäktige antagen 2018-04-23

Arbetsordning kommunfullmäktige reviderad efter KS 2019-10-18

Kommunstyrelsen

§ 187

Dnr 2018-000220 101

Kommunfullmäktiges arbetsordning

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta reviderad arbetsordning för kommunfullmäktige 2019-2022.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S) och Anders Gäfvert (M).

Yrkanden

Ordförande Andreas Sjölander (S) yrkar i arbetsordningen följande ändringar:

§ 48, första stycket lägga till texten ”*medlemmar i Härnösands kommun (i enlighet med 1 kap 5 § Kommunallagen, 2017:725)*” att lämna förslag ”om förändring/utveckling”

§ 49, första stycket lägga till, När ett förslag godkänts kan andra ”*medlemmar i Härnösands kommun*” rösta på förslaget under 60 dagar.

§ 49, andra stycket, får minst ”25 röster”. Uppnår förslaget ”25 röster” inom 60 dagar..

§ 44, stryks helt.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag med ordförandes tillägg.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag med ordförandes förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag med ordförandes förslag.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har tidigare beslutat att medborgarförslagen ska upphöra och att det istället ska införas e-förslag. Som en konsekvens av detta förslås att avsnittet om medborgarförslag stryks och ersätts med ett nytt avsnitt om e-förslag.

Kommunstyrelsen

Utöver detta förslås att interpellationer som ska hanteras som ”snabbspårsinterpellationer” ska lämnas in innan fullmäktigepresidiets sammanträde.

Det tydliggörs också vem en interpellation kan ställas till.

Utöver detta görs också vissa justeringar gällande allmänhetens frågestund och ordförandes rätt att avgöra vilka frågor som får ställas.

Socialt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktiges presidieberedningens protokollsutdrag, 2019-10-24 § 69

Arbetsordning kommunfullmäktige antagen 2018-04-23

Arbetsordning kommunfullmäktige reviderad 2019-10-18

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Dokumentnamn	Arbetsordning för kommunfullmäktige		Dokumenttyp Styrdokument	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2018-04-23	Diarienummer 2018-220
Dokumentansvarig/processägare	Kommunfullmäktiges presidium	Version 1.1	Senast reviderad	Giltig t o m 2022-12-31
Dokumentinformation	Bestämmelser för fullmäktiges arbete, utöver det som regleras i lag			
Dokumentet gäller för	Kommunfullmäktige			
Annan information				

Innehåll

Ledamöter och ordförandeskap	4
Antalet ledamöter	4
Mandattider	4
Presidium	4
Gruppledare	4
Kommunalråd	5
Tid och plats för sammanträden	6
Kungörelse	7
Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde ...	8
Ärenden och utskick av handlingar	9
Ärenden	9
Handlingar	9
Placeringsordning	10
Ersättarnas tjänstgöring	11
Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare	11
Handläggning av ärenden	12
Upprop	12
Protokollsjusterare	12
Turordning för handläggning av ärenden	12
Yttranderätt och medverkan	14
Yttranderätt vid sammanträdena	14
Revisorernas yttranderätt	14
Övrig yttranderätt och föredragning av ärenden	14
Ordningsfrågor	16
Talarordning och ordningen vid sammanträdena	16
Hur ärenden avgörs	17
Yrkanden	17
Deltagande i beslut	17
Omröstningar	17
Valsedel	17
Initiativrätt i fullmäktige	18
Nämndinitiativ	18
Motioner	18
Revisionsinitiativ (5 kap 23 § 3 p KL)	18
Beredningsinitiativ	18
Medborgarförslag	19
Bolagsinitiativ	20
Interpellationer och frågestund	21
Interpellationer	21

Ledamöternas frågestund	22
Frågor	22
Beredning	23
Beredning av ärende	23
Beredning av revisorernas budget	23
Nämndernas och bolagens ansvar inför fullmäktige	24
Återredovisning från nämnderna	24
Avrapportering från de kommunala helägda bolagen	24
E-förslag	25
Prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet	26
Allmänhetens frågestund	27
Fullmäktigeberedningar	28
Tillfälliga fullmäktigeberedningar	28
Valberedning	28
Presidieberedning	28
Protokollet och dess expediering	30
Sekreterare	30
Protokoll och justering av protokollet	30
Reservation	30
Expediering m.m.	30
Undertecknande av skrivelser m.m.	30

Ledamöter och ordförandeskap

Antalet ledamöter

1 §

Fullmäktige har 43 ledamöter. Antalet ersättare regleras av bestämmelserna i vallagen.

Mandattider

2 §

Ledamöterna och ersättarna i fullmäktige väljs för fyra år räknat från och med 15 oktober valåret.

Presidium

3 §

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och andre vice ordförande som tillsammans utgör fullmäktiges presidium. Val till presidiet ska förrättas på ett sammanträde som hålls före december månads utgång.

Vid valet bestämmer fullmäktige tiden för uppdraget.

4 §

Till dess presidieval förrättats, fullgör den som varit ledamot längst tid (ålderspresident) ordförandes uppgifter. Om två eller fler ledamöter har lika lång uppdragstid i fullmäktige tjänstgör den till levnadsåldern äldste av dem.

5 §

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot att för återstoden av mandatperioden för den som avgått.

6 §

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget fullgör ålderspresidenten ordförandes uppgifter.

Gruppledare

7 §

Varje parti har rätt att bland sina ordinarie ledamöter utse en gruppledare för sin fullmäktigegrupp. Arvodering utgår enligt ”Reglemente för ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2019-2022”.

I gruppledarens uppdrag ingår att hålla sig allmänt informerad om den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen och ansvara för att informationen vidarebefordras till egna representanter i nämnder och styrelser samt den egna partiorganisationen. I uppdraget ingår även arbetet med kommunens ekonomi.

I gruppledarens arvode ingår:

- Ansvar för närvaro och inkallande av ersättare till fullmäktiges sammanträden

- Gruppledarträffar med fullmäktiges presidium minst fyra gånger årligen.
- Budgetberedningar inför budgetarbete

Kommunalråd

8 §

Benämning av förtroendevald som fullgör sitt uppdrag med en arvoderingsgrad på heltid eller betydande del av heltid hanteras i enlighet med Kommunallagen 4e kapitlet 2a§

9 §

Kommunalråd får tidigast väljas av kommunfullmäktige vid första sammanträdet efter det att val av fullmäktige har hållits i hela landet.

Tid och plats för sammanträden

7 §

Fullmäktige bestämmer för varje år antal ordinarie sammanträden samt tid för dessa.

8 §

Fullmäktige sammanträder normalt i Sessionssalen, rådhuset. I samband med beslut om fastställande av sammanträdesdagar för det kommande året kan fullmäktige besluta att ett eller flera sammanträden ska hållas på annan plats/platser. Därutöver kan ordföranden efter samråd med presidiet för särskilt fall bestämma annan sammanträdesplats.

9 §

De år då val av fullmäktige äger rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången under andra halvan av oktober. Ålderpresidenten bestämmer dag och tid för sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens ordförande.

10 §

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden efter samråd med presidiet ställa in sammanträde eller ändra dag eller tid för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska på ordförandes ansvar ledamöter och ersättare snarast underrättas om beslutet. Uppgift härom ska snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen anslås på kommunens anslagstavla.

Kungörelse

11 §

Kungörelse av sammanträde anslås på kommunens digitala anslagstavla.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

12 §

Om fullmäktige inte hinner slutföra sammanträde på utsatt dag, kan fullmäktige besluta att förlänga sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla återstående ärenden. I sådant fall beslutar fullmäktige genast när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, låter ordföranden utfärda kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka behöver någon kungörelse inte utfärdas. I sådant fall låter ordföranden underrätta ledamöter och ersättare, som inte är närvarande när sammanträdet avbryts, om tid och plats för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och utskick av handlingar

Ärenden

13 §

Presidiet bestämmer när fullmäktige ska behandla ett ärende om inget annat följer av lag.

Handlingar

14 §

Kommunstyrelsen, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden, i de ärenden som tagits in i kungörelsen, ska skickas till varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordförande bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende ska skickas till ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Kungörelse med tillhörande handlingar skickas via det digitala ärendehanteringssystemet. Vid synnerliga skäl kan handlingarna skickas på annat sätt.

Handlingar i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer och frågor ska skickas till samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Placeringsordning

15 §

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena placeringsordningen för fullmäktiges ledamöter, ersättare och andra som deltar i fullmäktiges sammanträden. Ersättare, som tjänstgör i stället för presidieledamot, intar särskilt anvisad plats. Ersättare som tjänstgör i stället för annan än presidieledamot intar ledamotens plats.

Ersättarnas tjänstgöring

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare

16 §

Ledamot eller ersättare som inte kan delta i sammanträde eller del av ett sammanträde ska snarast anmäla detta till det egna partiets gruppledare i fullmäktige. Gruppledaren kallar då ersättare i den vid valtillfället fastställda turordningen.

Partierna ansvarar för att ersättare kallas in.

17 §

Ordföranden bestämmer när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl får inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

18 §

Ledamot eller tjänstgörande ersättare får ej annat än tillfälligtvis lämna sammanträdet utan att anmäla detta till ordföranden eller sekreteraren.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

19 §

Det som sagt om ledamot i 16-18 §§ gäller också för ersättare som kallas till tjänstgöring.

Handläggning av ärenden

Upprop

20 §

Vid sammanträdet början registreras närvaro genom det digitala närvarosystemet.

Närvaro registreras även i början av ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs. Närvaron fastslås med ett klubbslag.

21 §

En närvarolista som visar ledamöter och tjänstgörande ersättare samt övriga närvarande ersättare ska finnas tillgänglig under sammanträdet.

Ledamot eller ersättare som infinner sig till sammanträdet efter det att uppropet avslutats, ska anmäla sig hos ordföranden eller sekreteraren, varefter ordföranden avgör om närvaron ska tillkännages.

Protokollsjusterare

22 §

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 21 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Om också förste eller andre vice ordförandena fungerat som ordförande vid del av sammanträdet, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar respektives delar.

Om fullmäktige beslutar att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart, ska innehållet i paragrafen redovisas skriftligt innan fullmäktige förklarar den justerad.

Turordning för handläggning av ärenden

23 §

Fullmäktige behandlar ärendena i den ordning som de tagits upp i kungörelsen.

Fullmäktige kan besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen. För att undvika att ärenden läggs på bordet under och innan mötet föreslås att ärenden som inte finns med i kungörelsen ska behandlas i undantagsfall.

24 §

Inlämnade motioner, interpellationer, frågor och medborgarförslag ska komma sist på dagordningen. Undantag från detta är de interpellationer som ska behandlas på samma sammanträde som de ställs

25 §

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt och medverkan

Yttanderätt vid sammanträdena

26 §

Rätt att delta i överläggningen har

- ordföranden och vice ordförandena i en nämnd eller en gemensam nämnd vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs.
- ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.
- ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga när överläggning hålls med anledning av svaret.
- styrelsens ordförande eller vice ordförande i ett sådant företag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ KL, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget.
- ersättare som inte tjänstgör under ett sammanträde får yttra sig när fullmäktige behandlar interpellationer och motioner som ersättaren själv lämnat in.

Revisorernas yttranderätt

27 §

Kommunens revisorer och deras sakkunniga får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som rör revisorernas granskning eller egen förvaltning.

Övrig yttranderätt och föredragning av ärenden

28 §

Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i av fullmäktige tillsatta beredningar, revisorer samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Samtliga ordförande och vice ordförande i nämnder och helägda kommunala bolag ska alltid kallas till fullmäktiges sammanträden för att kunna informera ledamöterna eller svara på frågor - särskilt under allmänhetens frågestund.

Om fullmäktige inte beslutar annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som kallas för att lämna upplysningar under ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

29 §

Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden för att lämna sakupplysningar.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

~~30 §~~

~~Den som väckt ett ärende genom medborgarförslag har rätt att under högst tre minuter yttra sig i ärendet om fullmäktige avgör ärendet.~~

Ordningsfrågor

Talarordning och ordningen vid sammanträdena

30 §

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning som vederbörande anmält sig och blivit uppropad.

Ordförande får ge talare ordet för replik och genmäle. Replik kan endast begäras under ett anförande. Repliken ska innehålla en sakupplysning eller rättelse med anledning av närmast föregående anförande. Replik medges också en ledamot som är direkt omnämnd eller angripen i anförandet. Gruppledare kan också medges replik som partiföreträdare om partiet i fråga omnämns. Ordet för genmäle ges av ordföranden endast om det begärs under replik och enbart till talaren vars inlägg repliken gäller. Varje replikskifte/genmäle omfattar upp till två repliker och upp till två genmälen.

Inlägg i ärende bör göras från talarstolen. För att praktiskt underlätta debatten ska fullmäktiges sessionssal vara utrustad med två talarstolar och en mobil mikrofon.

Skulle någon i sitt yttrande avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta ifrån honom eller henne ordet. I övrigt får ingen avbryta talare under anförande.

Ordföranden kan avvisa den som uppträder störande och ej rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Hur ärenden avgörs

Yrkanden

31 §

När fullmäktige förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som framställts under överläggningen för att kontrollera att de uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte fullmäktige enhälligt beslutar att medge detta enhälligt.

Om ordföranden anser det behövligt ska ledamot som framställt ett yrkande lämna in detta skriftligt.

Deltagande i beslut

32 §

Ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut ska anmäla detta till ordföranden innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar beslutet med acklamation.

Omröstningar

33 §

Vid omröstningar biträds ordföranden av justeringsledamöterna.

Omröstningarna genomförs genom upprop enligt uppropsslistan.

Sedan omröstningen avslutats befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får ingen ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av öppen omröstning ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

Valsedel

34 §

En valsedel som avlämnas vid slutna omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och slutna.

En valsedel är ogiltig om

- den upptar namnet på någon som inte är valbar
- den upptar fler namn eller färre namn än det antal personer som ska väljas.
- den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det nu sagda gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val gäller särskilda lagföreskrifter.

Initiativrätt i fullmäktige

Nämndinitiativ

35 §

En nämnd får väcka ärende i fullmäktige och det kallas då nämndinitiativ.

Nämndinitiativet:

- ska vara skriftligt
- får inte ta upp ämnen av olika slag
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Ett nämndinitiativ ska avse ett ärende som faller inom nämndens och fullmäktiges kompetens.

Motioner

36 §

En motion

- ska vara skriftlig och läggs av en ledamot eller tjänstgörande ersättare
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid ett sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Kommunstyrelsen ska på fullmäktiges oktobersammanträde redovisa de motioner som inte beretts färdigt.

Revisionsinitiativ (5 kap 23 § 3 p KL)

37 §

Revisorerna får väcka ärende i fullmäktige och kallas då revisionsinitiativ.

Revisionsinitiativet

- ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera revisorer.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Ett revisionsinitiativ skall avse ett ärende som gäller förvaltning som har samband med revisorsuppdraget eller om ärendet gäller granskning.

Beredningsinitiativ

38 §

En fullmäktigeberedning får väcka ärende i fullmäktige om fullmäktige föreskrivit det. Ärendet kallas då beredningsinitiativ.

Beredningsinitiativet:

- ska vara skriftligt.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Medborgarförslag

41 §

Den som är folkbokförd i kommunen får väcka ärende i fullmäktige (medborgarförslag).

Ett medborgarförslag:

- ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera personer.
- ska innehålla namnförtydligande, adress och telefonnummer.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- ska innehålla ett konkret förslag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret.

Ett medborgarförslag kan bara sakbehandlas av fullmäktige om det ligger inom fullmäktiges befogenhetsområde. Fullmäktiges presidieberedning granskar de inkomna förslagen och beslutar vilka som ska läggas fram till fullmäktige samt hur de ska hanteras.

Föreningar, sammanslutningar, olika råd och organisationer får inte lämna in medborgarförslag.

Ett medborgarförslag kan lämnas in till kommunen via e-post, vanlig post, personligen, eller via kommunens hemsida. Ett medborgarförslag ska vara skriftligt. Namn, adress och telefonnummer ska anges till den/dem som lämnat in förslaget.

Medborgarförslag ska beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att förslag väcktes. Fullmäktige får överlåta till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ärende som väckts genom medborgarförslag, utom i sådana fall som anges i 3 kap. 9 § kommunallagen.

När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut ska fattas, ska förslagsställaren underrättas.

I de fall där fullmäktige överlåtit till en nämnd att besluta i ärende som väckts genom medborgarförslag ska detta återrapporteras till fullmäktige.

Kommunstyrelsen ska på fullmäktiges oktobersammanträde redovisa de medborgarförslag som inte beretts färdigt.

I samband med redovisning får fullmäktige besluta att avskriva de medborgarförslag som inte kunnat behandlas inom 1 år enligt KL 5 kap § 33

Samtliga förtroendevalda uppmanas att sprida information om politikerarbetet inom fullmäktige, styrelser och nämnder till kommunmedborgare samt att ta tillvara idéer/förslag som kan föranleda motioner, medborgarförslag m.m.

Bolagsinitiativ

39 §

Styrelsen i ett kommunalt bolag enligt 3 kap 17 § och 18 kommunallagen får väcka ärende i fullmäktige om sådana ärenden som bolaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Ärendet kallas då bolagsinitiativ.

Bolagsinitiativet

- ska vara skriftligt.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Interpellationer och frågestund

Interpellationer

43 §

En interpellation ska

- vara skriftlig, daterad och undertecknad.
- lämnas till kommunledningskontoret eller vid sammanträde med fullmäktige.
- ställas till ordförande eller vice ordförande i nämnd, styrelse, fullmäktige eller bolag eller kommunalråd eller oppositionsråd.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet

Interpellation bör besvaras vid det sammanträde som följer efter det då interpellationen framställdes.

En interpellation kan behandlas på två sätt:

- Lämnas den in efter fullmäktiges sammanträde, ~~men innan fullmäktigepresidiets sammanträde~~ ~~men innan kungörelsen skickas ut~~ kungörs interpellationen som att den kommer att ställas och besvaras vid samma sammanträde under förutsättning att fullmäktige beslutar att den får ställas. Interpellationen skickas med kungörelsen så att ledamöter och ersättare tagit del av interpellationen innan den ställs. Om en ersättare lämnar in en interpellation på detta sätt får den behandlas endast om ersättaren också tjänstgör på sammanträdet.
- Lämnas den in efter fullmäktigepresidiets sammanträde ~~att kungörelsen skickats ut~~, eller i samband med sammanträdet, ställs den på det fullmäktige som är närmast i tid och svar ges vid sammanträdet därefter.

Svar på interpellation ska vara skriftligt. Interpellanten ska få ta del av svaret senast kl. 12.00 vardagen före sammanträdesdagen. Övriga ledamöter delges interpellationssvaret senast vid fullmäktiges sammanträde.

Uppgift om att interpellation kommer att besvaras ska tas in i kungörelsen till sammanträdet.

Om interpellationen avser förhållanden i ett sådant företag som avses i 3 kap 17 eller 18 § § kommunallagen (hel- eller delägda kommunala bolag), får den ordförande till vilken interpellationen ställts, överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i bolagets styrelse att besvara interpellationen.

En interpellation får besvaras även om mindre än hälften av ledamöterna är närvarande.

Interpellationsdebatten inleds av den som ska besvara interpellationen. Därefter får interpellanten ordet och därefter är ordet fritt.

Ledamöternas frågestund

44 §

På fullmäktiges dagordning finns som regel en punkt benämnd "korta frågor-korta svar". Detta avser frågor som kan besvaras ytterst kortfattat och ska röra dagsaktuella frågor. Frågorna får inte föranleda någon debatt.

Frågorna, som ställs muntligen av ledamöterna, får ställas till alla ledamöter i fullmäktige. Frågorna får också ställas till ordföranden eller vice ordföranden i en nämnd, fullmäktigeberedning eller bolag samt till ordföranden eller vice ordföranden i kommunstyrelsens utskott.

Punkten ska läggas näst sist på dagordningen, före tillkommande motioner, medborgarförslag, interpellationer och frågor.

Frågor

45 §

En fråga ska

- vara skriftlig och undertecknad av en ledamot
- ges in till kommunledningskontoret senast kl. 12.00 vardagen före det sammanträde vid vilket frågan avses ställas.
- ha ett bestämt innehåll, och ska kunna besvaras med ett ja eller ett nej.

Svaret behöver inte vara skriftligt och frågan bör besvaras vid samma sammanträde som den ställts.

När en fråga besvaras, får bara den som ställer frågan och den som svarar delta i överläggningen.

En fråga får besvaras även om mindre än hälften av ledamöterna är närvarande.

Beredning

Beredning av ärende

46 §

Om inte fullmäktige beslutar annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla bereds.

47 §

Fullmäktiges presidium och partiernas gruppledare skall som ett led i ärendeberedningen träffas två gånger per år. Fullmäktiges ordförande sammankallar gruppen i samråd med presidiet.

Beredning av revisorernas budget

48 §

Fullmäktiges presidium bereder revisorernas budget.

49 §

Fullmäktiges presidium ska årligen sammanträda med revisionen för att följa upp budgeten och revisionens arbete.

Nämndernas och bolagens ansvar inför fullmäktige

Återredovisning från nämnderna

47 §

Nämnderna ansvarar för sin verksamhet inför fullmäktige. Varje nämnd skall lämna redovisning till fullmäktige två gånger per år om hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem.

Fullmäktiges ordförande gör i början av året en turordningsplan för nämndernas återredovisning som skickas till nämnderna.

Är uppdragen ej fullgjorda skall redovisning lämnas om ärendenas status. Nämnderna skall även lämna information om ärendelista för vår och höst samt arbetsplan för kommande period.

Efter redovisningen kan fullmäktiges ledamöter och tjänstgörande ersättare ställa frågor till ordförandena i kommunstyrelsen och i övriga nämnder.

Avrapportering från de kommunala helägda bolagen

50 §

Avrapportering från de kommunala helägda bolagen skall göras i samband med behandlingen av bolagets årsredovisning på våren samt på hösten, efter samråd med respektive bolag.

Avrapportering skall lämnas angående bolagets allmänna läge och resultat samt information om sådana ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som fullmäktige har möjlighet att ta ställning till enligt 3 kap 17 § KL.

E-förslag

48 §

Ett e-förslag är en möjlighet för medlemmar i Härnösands kommun (i enlighet med 1 kap 5 § Kommunallagen, 2017:725) att lämna förslag om förändring/utveckling.

När ett förslag har skickats in granskas det. Granskning sker på vardagar under kontorstid. Ett godkänt förslag publiceras på Härnösands kommuns hemsida inom 5 vardagar.

Följande anledningar gör att ett förslag inte godkänns:

- E-förslaget bryter mot svensk lag, är diskriminerande eller på andra sätt olämpligt.
- E-förslaget handlar om lagar och regler som riksdagen eller regionen beslutar om och ligger därför utanför kommunens ansvar.
- Förslaget ligger inte på kommunens ansvar utan på en annan myndighet/ett annat verk.
- Förslaget gäller myndighetsutövning mot enskild, som till exempel bygglov eller bistånd.
- Det finns formella skäl som exempelvis en pågående parallell process, eller rättsprocess.
- Någon annan har skickat ett snarligt förslag under de senaste 12 månaderna.
- Det har fattats ett beslut i frågan de senaste 12 månaderna.

Om förslaget inte godkänns ska förslagsställaren meddelas detta.

49 §

När ett förslag godkänts kan andra medlemmar i Härnösands kommun rösta på förslaget under 60 dagar.

För att förslaget ska skickas vidare för politisk behandling krävs att förslaget får minst 25 röster. Uppnår förslaget 25 röster inom 60 dagar går det vidare till fullmäktiges presidium som fördelar ut förslaget till lämplig beslutsinstans för beredning och beslut.

Prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet

50 §

Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Presidiet och fullmäktiges revisorer skall träffas **minst två** **fyra** gånger per år, varav minst en gång inför ansvarsfrihetsprövningen.

Vid prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet behöver fullmäktige inte motivera sitt beslut om revisionsberättelsen ej innehåller några kritiska synpunkter, bedömningar eller framställningar och fullmäktige gör samma bedömning som revisorerna och beslutar bevilja ansvarsfrihet. Det får heller inte ha framförts några kritiska synpunkter och förslag från fullmäktiges ledamöter vid behandlingen av ärendet.

Att motivera ett beslut i frågan om anmärkning och ansvarsfrihet innebär att tydligt redovisa vilka omständigheter som legat till grund för fullmäktiges beslut. Motiveringen skall formuleras självständigt av fullmäktige utifrån förslag av beredande organ.

Om en enskild fullmäktigeledamot vill framföra kritiska synpunkter eller lägga yrkanden i ansvarsfrågan under fullmäktigesammanträdet skall ledamoten själv skriftligen presentera sitt förslag till beslutsmotivering.

Fullmäktige behandlar i fråga om anmärkning och ansvarsfrihet varje nämnd, styrelse, beredning eller enskilda förtroendevalda i sådana organ, för sig.

Ledamöter som är föremål för prövning får ej delta i fullmäktigebeslut som gäller sig själv eller det organ man tillhör.

Vid behov bereder ålderspresidenten frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Allmänhetens frågestund

51 §

Allmänhetens frågestund får ske i samband med fullmäktiges sammanträden om tid kan medges.

Under allmänhetens frågestund äger alla fullmäktiges ledamöter och tjänstgörande ersättare rätten att svara på de ställda frågorna. Ingen debatt ska ske i samband med besvarande av frågorna utan endast svar på frågan får avges.

Därutöver skall allmänheten beredas tillfälle att ställa frågor vid de sammanträden när fullmäktige behandlar årsredovisningen och när fullmäktige behandlar budgeten.

I kungörelsen till dessa sammanträden skall anges att allmänhetens frågestund skall förekomma samt information om hur frågor kan skickas in.

~~Uppgift härom skall också tas in i ortstidningarna.~~

Rätt att delta vid allmänhetens frågestund tillkommer den som är folkbokförd i Härnösands kommun.

Fråga ska lämnas in skriftligt och läses då upp av fullmäktiges ordförande. Frågor ska vara inlämnade senast kl. 12.00 sista vardagen innan sammanträdet.

Skriftlig fråga i samband med allmänhetens frågestund skall innehålla uppgift om namn och adress.

Frågor får inte ställas i ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild eller i ärenden som faller utanför den kommunala kompetensen. Har liknande fråga ställs och besvarats under de senaste 3 sammanträdena får fullmäktiges ordförande besluta att den inte ska besvaras igen.

Fullmäktiges ordförande avgör om en fråga får ställas eller inte.

Vid de sammanträden allmänhetens frågestund hålls inleds sammanträdet med allmänhetens frågestund. Fullmäktiges ordförande bestämmer efter samråd med fullmäktiges presidium hur frågestunden skall genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar under frågestunden.

Fullmäktige får besluta om ytterligare regler för allmänhetens frågestund.

Fullmäktigeberedningar

Tillfälliga fullmäktigeberedningar

52 §

Fullmäktige får vid behov tillsätta en eller flera särskilda fullmäktigeberedningar för beredning av visst ärende eller behandling av fråga som ej enligt kommunallagen ankommer på annan.

Fullmäktigeberedning kan bestå av en eller flera person som utses på samma sätt som övriga förtroendevalda.

Fullmäktigeberedning ska följa den verksamhet som tillhör det uppgiftsområde för vilket den tillsatts och får hos fullmäktige göra de framställningar och väcka de ärenden som den finner påkallade.

Fullmäktige bestämmer före valet av beredningen mandattiden samt antalet ledamöter och ersättare och utser ordförande och vice ordförande för samma tid som de blivit valda till ledamöter i beredningen.

Fullmäktigeberedningen äger att från nämnder/styrelser och anställda få upplysningar och yttranden som behövs för att beredningen ska kunna fullgöra sin uppgift.

För fullmäktigeberedning gäller av fullmäktige antagna reglemente för styrelser och nämnder samt vad som i kommunallagen är föreskrivet om beslutförhet, offentlighet och protokoll för nämnder.

Innan ett ärende från fullmäktigeberedning behandlas i fullmäktige ges kommunstyrelsen möjlighet att uttala sig i ärenden.

Valberedning

53 §

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av fullmäktiges ordförande, förste och andre vice ordförande, samt en ledamot från varje parti i fullmäktige som inte är representerat genom någon av ordförandena. Inga ersättare utses

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Presidieberedning

54 §

Kommunfullmäktiges presidium har förutom att leda fullmäktiges arbete följande uppgifter:

- planera fullmäktiges sammanträde och besluta om verksamheter i anslutning till sammanträdena såsom temadebatter, information och frågestunder,
- planera och genomföra kompetensutveckling för fullmäktiges ledamöter och ersättare,
- aktivt verka för att informera media om fullmäktige och fullmäktiges verksamhet,

- fungera som valberedning varvid presidiet utökas så att minst en ledamot från varje i fullmäktige representerat parti ingår,
- budgetfrågor för kommunfullmäktiges ansvarsområde, samt
- ansvara för kommunens internationella kontakter, samt
- ansvara för kommunens deltagande i publika evenemang så som nationaldagen och privilegiedagen.

Vid presidiets sammanträden förs protokoll.

Protokollet och dess expediering

Sekreterare

55 §

Sekreterare hos kommunfullmäktige och i presidieberedningen utses av kommunledningskontoret efter samråd med ordföranden.

Protokoll och justering av protokollet

56 §

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet. Sedan uppropet har förrättats enligt 21 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Om också förste eller andre vice ordförandena fungerat som ordförande vid del av sammanträdet, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar respektives delar.

Om fullmäktige beslutar att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart, ska innehållet i paragrafen redovisas skriftligt innan fullmäktige förklarar den justerad.

Reservation

57 §

Om ledamot reserverat sig mot ett beslut och vill motivera reservationen ska ledamoten göra detta skriftligt. Reservationen biläggs protokollet.

Den skriftligt motiverade reservationen skall lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som fastställts för justering av protokollet.

Expediering m.m.

58 §

När fullmäktiges protokoll blivit justerat ska kopia av detta tillställas revisorerna. Utdrag av protokollet ska tillställas de nämnder/styrelser, andra kommunala organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Expediering av beslut skall i normalfallet ske elektroniskt. Endast i det fall där mottagaren uttryckligen önskar det skall beslutet skickas per post.

Undertecknande av skrivelser m.m

59 §

Utgående skrivelser och andra handlingar från fullmäktige undertecknas, om ej fullmäktige beslutat annat, av ordföranden med kontrasignation av kommundirektören.

Kommunstyrelseförvaltningen
Ina Lindström, 0611 34 80 17
Ina.lindstrom@harnosand.se

Svar på återremiss om kostnader för e-förslag

Kommunfullmäktige beslutade på sitt sammanträde 2019-12-16 att återremittera kommunfullmäktiges arbetsordning med motiveringen att det finns oklarheter kring vilka kostnader KS reviderade beslut innebär. Beslutet medför en vidare diskussion och att kommunen gör en kostnadsberäkning av de olika förslagen med hänsyn till olika systemlösningar och skillnader i arbetsinsats i handläggningen.

Kommunstyrelsen beslutade att föreslå kommunfullmäktige att den som är medlem i Härnösands kommun ska få lämna e-förslag samt att rösta på dessa. Förslaget från kommunfullmäktiges presidieberedning var att vem som helst ska få lämna förslag och rösta.

Vem är medlem i en kommun?

Enligt kommunallagen (2017:725) § 5 definieras medlem i en kommun såhär:

”Medlem av en kommun är den som är folkbokförd i kommunen, äger fast egendom i kommunen eller ska betala kommunalskatt där.

Medlem av en kommun är också en medborgare i någon av Europeiska unionens medlemsstater (unionsmedborgare) som är bosatt i kommunen men som, enligt 5 § andra stycket folkbokföringslagen (1991:481), inte ska folkbokföras där.”

Folkbokförd i kommunen

Den som är bosatt här eller har sin huvudsakliga dygnsvila i kommunen ska också vara folkbokförd i kommunen. En utlänning som behöver uppehållsrätt eller uppehållstillstånd för att få vistas i Sverige får bara folkbokföras om detta villkor är uppfyllt eller om det finns synnerliga skäl för att folkbokföring ändå ska ske.

Folkbokförda i kommunen kontrolleras via personnummer i de befintliga system vi har idag, vilket kräver inloggning via bank-id. Det utestänger dock de som bor i Härnösand som ännu inte fått uppehållstillstånd och de som inte har tillgång till bank-id.

Äger fast egendom i kommunen

I de system kommunen har idag kan man, via namn och personnummer kontrollera om personen äger en fastighet i Härnösands kommun. Bedömningen är att det är tidskrävande och kan kräva mycket administrativt arbete.

Det går även att göra en sökning i registret SPAR, dock medför det en kostnad både månadsvis och per sökning. Där ingår även många andra personuppgifter som inte kan anses vara nödvändiga för ändamålet. Kommunledningskontorets bedömning är att det inte är förenligt med GDPR att samla in irrelevanta personuppgifter.

Även juridiska personer kan vara medlemmar i en kommun, och här behöver en bedömning göras om dessa ska få lämna förslag samt rösta på dem.

Skä betala kommunalskatt där

För att kontrollera detta behöver kontakter tas med Skatteverket för att få tillgång till dessa uppgifter.

Unionsmedborgare

Det som hänvisas till i folkbokföringslagens (1991:481) 5 § andra stycket är följande:

”Den som omfattas av 4 § lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall och har rätt till motsvarande immunitet och privilegier som en diplomatisk företrädare vid en främmande makts beskickning, folkbokförs endast om han eller hon är svensk medborgare eller, utan att vara svensk medborgare, var bosatt här när han eller hon kom att tillhöra det internationella organet. Detta gäller även en sådan persons familjemedlem. *Lag (2010:1843).*”

Bedömningen är att detta är mycket svårt att kontrollera. Dock är sannolikheten att något sådant fall skulle dyka upp i Härnösand liten.

Hur kontrollera identitet?

Fullmäktigepresidiets förslag

När Härnösands kommun gav medborgarna möjlighet att lämna medborgarförslag genomfördes ingen kontroll av identiteten. Förslagsställaren uppgav namn och adress, men ingen kontroll genomfördes av att detta verkligen stämde. Fullmäktigepresidiets förslag vilade på samma förhållningssätt som medborgarförslagen.

Kommunstyrelsens förslag

För att kunna säkerställa att någon verkligen är medlem i kommunen och göra nödvändiga kontroller behövs fler personuppgifter än tidigare.

Personnummer är nödvändigt för att kunna ta fram de uppgifter som krävs. Frågan är hur stort behovet är att säkerställa att det faktiskt är en riktig person som lämnat förslaget? Om det bedöms som nödvändigt är inloggning med e-legitimation det enda möjliga alternativet.

De system som finns för att lämna medborgarförslag möjliggör detta, de anpassar systemet efter våra önskemål. Det företag som idag levererar kommunens system för e-tjänster kan tillhandahålla system för e-förslag med inloggning via e-legitimation vilket skulle innebära att ytterligare upphandling inte behövs.

Att använda e-legitimation utestänger de delar av befolkningen som inte har någon form av bank-id, främst barn och äldre.

Åldersfördelningen som har bank-id jämfört med Sveriges befolkning är följande

13-20 år	67,1%
21-30 år	98,7%
31-40 år	98,9%
41-50 år	98,4%
51-60 år	94,8%
61-70 år	87,3%
71-80 år	66,4%

81+ 37,9%

(Källa: <https://www.bankid.com/assets/bankid/stats/2019/statistik-2019-12.pdf>)

Även om vi skapar en alternativ möjlighet att lämna förslag och rösta via servicecenter måste en bedömning ändå göras hur stor risk det är att dessa medborgare upplever tjänstens tillgänglighet.

Antal kontroller

Presidiets förslag

En kontroll görs av det inlämnade förslaget så att det uppfyller kommunens riktlinjer. Ingen kontroll görs av personer som lämnar förslaget eller röstar. Denna kontroll av förslag bedöms kunna ske inom tre arbetsdagar från det att förslaget lämnats in.

Kommunstyrelsens förslag

Om organisationen ska kunna säkerställa att den som lägger ett förslag eller röstar på ett redan lagt förslag är medlem i kommunen kommer detta att ställa stora krav på administrativa kontroller i register som kommunen inte själva har tillgång till.

En kontroll för att se att den som lämnar ett förslag eller röstar är medlem i kommunen måste ske varje gång någon vill göra något av detta. Det vill säga, varje gång någon lämnar ett förslag måste kontroll göras, och om personen röstar flera gånger men inte på samma dag måste samma kontroll göras varje gång för att säkerställa att personen fortfarande är medlem i kommunen. Konsekvensen blir att det kommer att ta mycket tid och resurser att göra dessa kontroller. Att upprätta ett register där det framgår på vilket sätt någon är medlem för att kunna stämma av är inte förenligt med GDPR.

Förutom de personella resurser detta kommer att kräva kommer kommunen att behöva ändra tidsgränsen för granskning av ett förslag innan det publiceras på webben. I nuvarande förslag ska ett förslag publiceras på webben inom 3 dagar efter inlämning, med kommunstyrelsens förslag kommer denna gräns att behöva utökas med ett antal dagar.

Kostnader

Presidiets förslag

Det krävs en granskning av varje inlämnat förslag samt hantering av de förslag vars tidsgräns gått ut eller då de uppnått rätt antal röster.

Kommunstyrelsens förslag

Det är svårt att beräkna kostnader då det i dagsläget inte går att göra en bedömning av exakta arbetsinsatser. Det innebär dock en betydligt ökad administration och kontroll samt troligen även en ökad arbetsbelastning på servicecenter då fler kommer att behöva vända sig till dem för att få hjälp att registrera förslag och rösta om de saknar bank-id.

Hur gör andra?

Kommunledningskontorets stickprovskontroll av 30 kommuner/regioner som har e-förslag visar att 18 av dem är öppna vad gäller möjligheten att lämna förslag och rösta. De skriver antingen att de välkomnar allas åsikter, eller att det är öppet för alla som "bor, verkar eller på annat sätt berörs av kommunens verksamhet" eller "har anknytning till kommunen". Flertalet av dessa poängterar att det inte spelar någon roll var du bor eller hur gammal du är för att kunna lämna förslag och rösta.

Nio stycken skriver att du måste bo i kommunen eller vara folkbokförd i kommunen för att få lämna förslag och rösta.

En har öppet för alla att lämna förslag men för att rösta måste man vara folkbokförd i kommunen.

De som har valt att man ska vara folkbokförd har i stor utsträckning valt identifiering via e-legitimation. Många av de övriga kommunerna poängterar att man har valt ett öppet förfarande och välkomnar förbättringsförslag. Linköpings kommun skriver att man har valt ett öppet förfaringsätt men att om de märker att detta missbrukas kan en komma att införas. Karlstad kommun har valt att man måste uppge postnummer för att få registrera sig, men ingen ytterligare kontroll görs för att säkerställa att detta stämmer.

Ingen av de 30 kommunerna/regionerna använder begreppet medlem för att begränsa vilka som får lägga förslag och rösta.

Sammanfattning

Kommunstyrelsens förslag innebär att vissa grupper kommer att få det svårare att lämna förslag, samt att vissa helt frångår möjligheten. Det gäller de som inte har bank-id som istället får vända sig till servicecenter och manuellt legitimera sig för att kunna rösta och/eller lämna förslag.

De som bor i Härnösand och väntar på uppehållstillstånd kommer inte kunna lämna e-förslag då de inte är folkbokförda i kommunen.

Det är viktigt att kommunen väljer vilken typ av process man vill ha runt e-förslagen. Fullmäktigepresidiets förslag innebär en öppen process medan kommunstyrelsens förslag innebär en mer sluten och kontrollerad process. Den senare minskar risken för att olika intresseorganisationer ”kuppar” röstningar, men det är få kommuner som idag uppger att de upplever problem av den typen även om de har ett öppet förfarande.

Kommunledningskontoret gör bedömningen att en exakt beräkning av skillnaden i kostnader, som nämns ovan, inte är möjlig att göra. Dock är det tydligt att kommunstyrelsens förslag innebär en tydlig ökning av administration och kontroller jämfört med ursprungsförslaget. Det i sin tur leder till ökade kostnader för kommunen.

Kommunledningskontorets bedömning är därför att det är önskvärt att starta upp med en öppen process för att sedan kunna införa kontroller om systemet missbrukas. Uppföljning av kostnader i form av ökad administration och resurser kan inte beräknas i förhand, men följas upp och redovisas i efterhand.

Petra Norberg

Tf Kanslichef

Ina Lindström

Utredare

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 69

Dnr 2018-000220 101

Kommunfullmäktiges arbetsordning

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidieberedning beslutar

att på sidan 25 ändra ”ansvarig nämnd” till ”lämplig beslutsinstans”

Kommunfullmäktiges presidieberedning föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta reviderad arbetsordning för kommunfullmäktige 2019-2022.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Kristoffer Bodin (M) samt Göran Norlander (S).

Propositionsordning

Ordförande finner att det bara finns ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar kommunfullmäktiges presidieberedning om de avser besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att fullmäktiges presidieberedning beslutar i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har tidigare beslutat att medborgarförslagen ska upphöra och att det istället ska införas e-förslag. Som en konsekvens av detta förslås att avsnittet om medborgarförslag stryks och ersätts med ett nytt avsnitt om e-förslag.

Utöver detta förslås att interpellationer som ska hanteras som ”snabbspårsinterpellationer” ska lämnas in innan fullmäktigepresidiets sammanträde.

Det tydliggörs också vem en interpellation kan ställas till.

Utöver detta görs också vissa justeringar gällande allmänhetens frågestund och ordförandes rätt att avgöra vilka frågor som får ställas.

Socialt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv

Kommunfullmäktiges presidieberedning

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv

Beslutsunderlag

Förslag reviderad arbetsordning kommunfullmäktige 2019-2022

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Dokumentnamn	Arbetsordning för kommunfullmäktige		Dokumenttyp Styrdokument	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2018-04-23	Diarienummer 2018-220
Dokumentansvarig/processägare	Kommunfullmäktiges presidium	Version 1.1	Senast reviderad	Giltig t o m 2022-12-31
Dokumentinformation	Bestämmelser för fullmäktiges arbete, utöver det som regleras i lag			
Dokumentet gäller för	Kommunfullmäktige			
Annan information				

Innehåll

Ledamöter och ordförandeskap	4
Antalet ledamöter	4
Mandattider	4
Presidium	4
Gruppledare	4
Kommunalråd	5
Tid och plats för sammanträden	6
Kungörelse	7
Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde ...	8
Ärenden och utskick av handlingar	9
Ärenden	9
Handlingar	9
Placeringsordning	10
Ersättarnas tjänstgöring	11
Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare	11
Handläggning av ärenden	12
Upprop	12
Protokollsjusterare	12
Turordning för handläggning av ärenden	12
Yttranderätt och medverkan	14
Yttanderätt vid sammanträdena	14
Revisorernas yttranderätt	14
Övrig yttranderätt och föredragning av ärenden	14
Ordningsfrågor	16
Talarordning och ordningen vid sammanträdena	16
Hur ärenden avgörs	17
Yrkanden	17
Deltagande i beslut	17
Omröstningar	17
Valsedel	17
Initiativrätt i fullmäktige	18
Nämndinitiativ	18
Motioner	18
Revisionsinitiativ (5 kap 23 § 3 p KL)	18
Beredningsinitiativ	18
Medborgarförslag	19
Bolagsinitiativ	20
Interpellationer och frågestund	21
Interpellationer	21
Ledamöternas frågestund	21
Frågor	22

Beredning	23
Beredning av ärende.....	23
Beredning av revisorernas budget.....	23
Nämndernas och bolagens ansvar inför fullmäktige	24
Återredovisning från nämnderna	24
Avrapportering från de kommunala helägda bolagen.....	24
E-förslag	25
Prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet	26
Allmänhetens frågestund.....	27
Fullmäktigeberedningar	28
Tillfälliga fullmäktigeberedningar	28
Valberedning	28
Presidieberedning	28
Protokollet och dess expediering	30
Sekreterare	30
Protokoll och justering av protokollet	30
Reservation	30
Expediering m.m.	30
Undertecknande av skrivelser m.m.	30

Ledamöter och ordförandeskap

Antalet ledamöter

1 §

Fullmäktige har 43 ledamöter. Antalet ersättare regleras av bestämmelserna i vallagen.

Mandattider

2 §

Ledamöterna och ersättarna i fullmäktige väljs för fyra år räknat från och med 15 oktober valåret.

Presidium

3 §

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och andre vice ordförande som tillsammans utgör fullmäktiges presidium. Val till presidiet ska förrättas på ett sammanträde som hålls före december månads utgång.

Vid valet bestämmer fullmäktige tiden för uppdraget.

4 §

Till dess presidieval förrättats, fullgör den som varit ledamot längst tid (ålderspresident) ordförandes uppgifter. Om två eller fler ledamöter har lika lång uppdragstid i fullmäktige tjänstgör den till levnadsåldern äldste av dem.

5 §

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot att för återstoden av mandatperioden för den som avgått.

6 §

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget fullgör ålderspresidenten ordförandes uppgifter.

Gruppledare

7 §

Varje parti har rätt att bland sina ordinarie ledamöter utse en gruppledare för sin fullmäktigegrupp. Arvodering utgår enligt ”Reglemente för ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2019-2022”.

I gruppledarens uppdrag ingår att hålla sig allmänt informerad om den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen och ansvara för att informationen vidarebefordras till egna representanter i nämnder och styrelser samt den egna partiorganisationen. I uppdraget ingår även arbetet med kommunens ekonomi.

I gruppledarens arvode ingår:

- Ansvar för närvaro och inkallande av ersättare till fullmäktiges sammanträden
- Gruppledarträffar med fullmäktiges presidium minst fyra gånger årligen.

- Budgetberedningar inför budgetarbete

Kommunalråd

8 §

Benämning av förtroendevald som fullgör sitt uppdrag med en arvoderingsgrad på heltid eller betydande del av heltid hanteras i enlighet med Kommunallagen 4e kapitlet 2a§

9 §

Kommunalråd får tidigast väljas av kommunfullmäktige vid första sammanträdet efter det att val av fullmäktige har hållits i hela landet.

Tid och plats för sammanträden

7 §

Fullmäktige bestämmer för varje år antal ordinarie sammanträden samt tid för dessa.

8 §

Fullmäktige sammanträder normalt i Sessionssalen, rådhuset. I samband med beslut om fastställande av sammanträdesdagar för det kommande året kan fullmäktige besluta att ett eller flera sammanträden ska hållas på annan plats/platser. Därutöver kan ordföranden efter samråd med presidiet för särskilt fall bestämma annan sammanträdesplats.

9 §

De år då val av fullmäktige äger rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången under andra halvan av oktober. Ålderpresidenten bestämmer dag och tid för sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens ordförande.

10 §

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden efter samråd med presidiet ställa in sammanträde eller ändra dag eller tid för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska på ordförandes ansvar ledamöter och ersättare snarast underrättas om beslutet. Uppgift härom ska snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen anslås på kommunens anslagstavla.

Kungörelse

11 §

Kungörelse av sammanträde anslås på kommunens digitala anslagstavla.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

12 §

Om fullmäktige inte hinner slutföra sammanträde på utsatt dag, kan fullmäktige besluta att förlänga sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla återstående ärenden. I sådant fall beslutar fullmäktige genast när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, låter ordföranden utfärda kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka behöver någon kungörelse inte utfärdas. I sådant fall låter ordföranden underrätta ledamöter och ersättare, som inte är närvarande när sammanträdet avbryts, om tid och plats för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och utskick av handlingar

Ärenden

13 §

Presidiet bestämmer när fullmäktige ska behandla ett ärende om inget annat följer av lag.

Handlingar

14 §

Kommunstyrelsen, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden, i de ärenden som tagits in i kungörelsen, ska skickas till varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordförande bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende ska skickas till ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Kungörelse med tillhörande handlingar skickas via det digitala ärendehanteringssystemet. Vid synnerliga skäl kan handlingarna skickas på annat sätt.

Handlingar i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer och frågor ska skickas till samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Placeringsordning

15 §

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena placeringsordningen för fullmäktiges ledamöter, ersättare och andra som deltar i fullmäktiges sammanträden. Ersättare, som tjänstgör i stället för presidieledamot, intar särskilt anvisad plats. Ersättare som tjänstgör i stället för annan än presidieledamot intar ledamotens plats.

Ersättarnas tjänstgöring

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare

16 §

Ledamot eller ersättare som inte kan delta i sammanträde eller del av ett sammanträde ska snarast anmäla detta till det egna partiets gruppleddare i fullmäktige. Gruppleddaren kallar då ersättare i den vid valtillfället fastställda turordningen.

Partierna ansvarar för att ersättare kallas in.

17 §

Ordföranden bestämmer när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl får inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

18 §

Ledamot eller tjänstgörande ersättare får ej annat än tillfälligtvis lämna sammanträdet utan att anmäla detta till ordföranden eller sekreteraren.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

19 §

Det som sagt om ledamot i 16-18 §§ gäller också för ersättare som kallas till tjänstgöring.

Handläggning av ärenden

Upprop

20 §

Vid sammanträdet början registreras närvaro genom det digitala närvarosystemet.

Närvaro registreras även i början av ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs. Närvaron fastslås med ett klubbslag.

21 §

En närvarolista som visar ledamöter och tjänstgörande ersättare samt övriga närvarande ersättare ska finnas tillgänglig under sammanträdet.

Ledamot eller ersättare som infinner sig till sammanträdet efter det att uppropet avslutats, ska anmäla sig hos ordföranden eller sekreteraren, varefter ordföranden avgör om närvaron ska tillkännages.

Protokollsjusterare

22 §

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 21 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Om också förste eller andre vice ordförandena fungerat som ordförande vid del av sammanträdet, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar respektives delar.

Om fullmäktige beslutar att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart, ska innehållet i paragrafen redovisas skriftligt innan fullmäktige förklarar den justerad.

Turordning för handläggning av ärenden

23 §

Fullmäktige behandlar ärendena i den ordning som de tagits upp i kungörelsen.

Fullmäktige kan besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen. För att undvika att ärenden läggs på bordet under och innan mötet föreslås att ärenden som inte finns med i kungörelsen ska behandlas i undantagsfall.

24 §

Inlämnade motioner, interpellationer, frågor och medborgarförslag ska komma sist på dagordningen. Undantag från detta är de interpellationer som ska behandlas på samma sammanträde som de ställs

25 §

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt och medverkan

Yttanderätt vid sammanträdena

26 §

Rätt att delta i överläggningen har

- ordföranden och vice ordförandena i en nämnd eller en gemensam nämnd vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs.
- ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.
- ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga när överläggning hålls med anledning av svaret.
- styrelsens ordförande eller vice ordförande i ett sådant företag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ KL, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget.
- ersättare som inte tjänstgör under ett sammanträde får yttra sig när fullmäktige behandlar interpellationer och motioner som ersättaren själv lämnat in.

Revisorernas yttranderätt

27 §

Kommunens revisorer och deras sakkunniga får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som rör revisorernas granskning eller egen förvaltning.

Övrig yttranderätt och föredragning av ärenden

28 §

Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i av fullmäktige tillsatta beredningar, revisorer samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Samtliga ordförande och vice ordförande i nämnder och helägda kommunala bolag ska alltid kallas till fullmäktiges sammanträden för att kunna informera ledamöterna eller svara på frågor - särskilt under allmänhetens frågestund.

Om fullmäktige inte beslutar annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som kallas för att lämna upplysningar under ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

29 §

Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden för att lämna sakupplysningar.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

~~30 §~~

~~Den som väckt ett ärende genom medborgarförslag har rätt att under högst tre minuter yttra sig i ärendet om fullmäktige avgör ärendet.~~

Ordningsfrågor

Talarordning och ordningen vid sammanträdena

30 §

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning som vederbörande anmält sig och blivit uppropad.

Ordförande får ge talare ordet för replik och genmäle. Replik kan endast begäras under ett anförande. Repliken ska innehålla en sakupplysning eller rättelse med anledning av närmast föregående anförande. Replik medges också en ledamot som är direkt omnämnd eller angripen i anförandet. Gruppledare kan också medges replik som partiföreträdare om partiet i fråga omnämns. Ordet för genmäle ges av ordföranden endast om det begärs under replik och enbart till talaren vars inlägg repliken gäller. Varje replikskifte/genmäle omfattar upp till två repliker och upp till två genmälen.

Inlägg i ärende bör göras från talarstolen. För att praktiskt underlätta debatten ska fullmäktiges sessionssal vara utrustad med två talarstolar och en mobil mikrofon.

Skulle någon i sitt yttrande avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta ifrån honom eller henne ordet. I övrigt får ingen avbryta talare under anförande.

Ordföranden kan avvisa den som uppträder störande och ej rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Hur ärenden avgörs

Yrkanden

31 §

När fullmäktige förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som framställts under överläggningen för att kontrollera att de uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte fullmäktige enhälligt beslutar att medge detta enhälligt.

Om ordföranden anser det behövt ska ledamot som framställt ett yrkande lämna in detta skriftligt.

Deltagande i beslut

32 §

Ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut ska anmäla detta till ordföranden innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar beslutet med acklamation.

Omröstningar

33 §

Vid omröstningar biträds ordföranden av justeringsledamöterna.

Omröstningarna genomförs genom upprop enligt uppropslistan.

Sedan omröstningen avslutats befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får ingen ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av öppen omröstning ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

Valsedel

34 §

En valsedel som avlämnas vid slutna omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och slutna.

En valsedel är ogiltig om

- den upptar namnet på någon som inte är valbar
- den upptar fler namn eller färre namn än det antal personer som ska väljas.
- den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det nu sagda gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val gäller särskilda lagföreskrifter.

Initiativrätt i fullmäktige

Nämndinitiativ

35 §

En nämnd får väcka ärende i fullmäktige och det kallas då nämndinitiativ.

Nämndinitiativet:

- ska vara skriftligt
- får inte ta upp ämnen av olika slag
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Ett nämndinitiativ ska avse ett ärende som faller inom nämndens och fullmäktiges kompetens.

Motioner

36 §

En motion

- ska vara skriftlig och läggs av en ledamot eller tjänstgörande ersättare
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid ett sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Kommunstyrelsen ska på fullmäktiges oktobersammanträde redovisa de motioner som inte beretts färdigt.

Revisionsinitiativ (5 kap 23 § 3 p KL)

37 §

Revisorerna får väcka ärende i fullmäktige och kallas då revisionsinitiativ.

Revisionsinitiativet

- ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera revisorer.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Ett revisionsinitiativ skall avse ett ärende som gäller förvaltning som har samband med revisorsuppdraget eller om ärendet gäller granskning.

Beredningsinitiativ

38 §

En fullmäktigeberedning får väcka ärende i fullmäktige om fullmäktige föreskrivit det. Ärendet kallas då beredningsinitiativ.

Beredningsinitiativet:

- ska vara skriftligt.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Medborgarförslag

41 §

Den som är folkbokförd i kommunen får väcka ärende i fullmäktige (medborgarförslag).

Ett medborgarförslag:

- ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera personer.
- ska innehålla namnförtydligande, adress och telefonnummer.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- ska innehålla ett konkret förslag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret.

Ett medborgarförslag kan bara sakbehandlas av fullmäktige om det ligger inom fullmäktiges befogenhetsområde. Fullmäktiges presidieberedning granskar de inkomna förslagen och beslutar vilka som ska läggas fram till fullmäktige samt hur de ska hanteras.

Föreningar, sammanslutningar, olika råd och organisationer får inte lämna in medborgarförslag.

Ett medborgarförslag kan lämnas in till kommunen via e-post, vanlig post, personligen, eller via kommunens hemsida. Ett medborgarförslag ska vara skriftligt. Namn, adress och telefonnummer ska anges till den/dem som lämnat in förslaget.

Medborgarförslag ska beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att förslag väcktes. Fullmäktige får överlåta till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ärende som väckts genom medborgarförslag, utom i sådana fall som anges i 3 kap. 9 § kommunallagen.

När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut ska fattas, ska förslagsställaren underrättas.

I de fall där fullmäktige överlåtit till en nämnd att besluta i ärende som väckts genom medborgarförslag ska detta återrapporteras till fullmäktige.

Kommunstyrelsen ska på fullmäktiges oktobersammanträde redovisa de medborgarförslag som inte beretts färdigt.

I samband med redovisning får fullmäktige besluta att avskriva de medborgarförslag som inte kunnat behandlas inom 1 år enligt KL 5 kap. § 33

Samtliga förtroendevalda uppmanas att sprida information om politikerarbetet inom fullmäktige, styrelser och nämnder till kommunmedborgare samt att ta tillvara idéer/förslag som kan föranleda motioner, medborgarförslag m.m.

Bolagsinitiativ

39 §

Styrelsen i ett kommunalt bolag enligt 3 kap 17 § och 18 kommunallagen får väcka ärende i fullmäktige om sådana ärenden som bolaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Ärendet kallas då bolagsinitiativ.

Bolagsinitiativet

- ska vara skriftligt.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Interpellationer och frågestund

Interpellationer

43 §

En interpellation ska

- vara skriftlig, daterad och undertecknad.
- lämnas till kommunledningskontoret eller vid sammanträde med fullmäktige.
- ställas till ordförande eller vice ordförande i nämnd, styrelse, fullmäktige eller bolag eller kommunalråd eller oppositionsråd.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet

Interpellation bör besvaras vid det sammanträde som följer efter det då interpellationen framställdes.

En interpellation kan behandlas på två sätt:

- Lämnas den in efter fullmäktiges sammanträde, **men innan fullmäktigepresidiets sammanträde** ~~men innan kungörelsen skickas ut~~ kungörs interpellationen som att den kommer att ställas och besvaras vid samma sammanträde under förutsättning att fullmäktige beslutar att den får ställas. Interpellationen skickas med kungörelsen så att ledamöter och ersättare tagit del av interpellationen innan den ställs. Om en ersättare lämnar in en interpellation på detta sätt får den behandlas endast om ersättaren också tjänstgör på sammanträdet.
- Lämnas den in efter **fullmäktigepresidiets sammanträde** ~~att kungörelsen skickas ut~~, eller i samband med sammanträdet, ställs den på det fullmäktige som är närmast i tid och svar ges vid sammanträdet därefter.

Svar på interpellation ska vara skriftligt. Interpellanten ska få ta del av svaret senast kl. 12.00 vardagen före sammanträdesdagen. Övriga ledamöter delges interpellationssvaret senast vid fullmäktiges sammanträde.

Uppgift om att interpellation kommer att besvaras ska tas in i kungörelsen till sammanträdet.

Om interpellationen avser förhållanden i ett sådant företag som avses i 3 kap 17 eller 18 § § kommunallagen (hel- eller delägda kommunala bolag), får den ordförande till vilken interpellationen ställts, överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i bolagets styrelse att besvara interpellationen.

En interpellation får besvaras även om mindre än hälften av ledamöterna är närvarande.

Interpellationsdebatten inleds av den som ska besvara interpellationen. Därefter får interpellanten ordet och därefter är ordet fritt.

Ledamöternas frågestund

44 §

På fullmäktiges dagordning finns som regel en punkt benämnd ”korta frågor-korta svar”. Detta avser frågor som kan besvaras ytterst kortfattat och ska röra dagsaktuella frågor. Frågorna får inte föranleda någon debatt.

Frågorna, som ställs muntligen av ledamöterna, får ställas till alla ledamöter i fullmäktige. Frågorna får också ställas till ordföranden eller vice ordföranden i en nämnd, fullmäktigeberedning eller bolag samt till ordföranden eller vice ordföranden i kommunstyrelsens utskott.

Punkten ska läggas näst sist på dagordningen, före tillkommande motioner, medborgarförslag, interpellationer och frågor.

Frågor

45 §

En fråga ska

- vara skriftlig och undertecknad av en ledamot
- ges in till kommunledningskontoret senast kl. 12.00 vardagen före det sammanträde vid vilket frågan avses ställas.
- ha ett bestämt innehåll, och ska kunna besvaras med ett ja eller ett nej.

Svaret behöver inte vara skriftligt och frågan bör besvaras vid samma sammanträde som den ställts.

När en fråga besvaras, får bara den som ställer frågan och den som svarar delta i överläggningen.

En fråga får besvaras även om mindre än hälften av ledamöterna är närvarande.

Beredning

Beredning av ärende

46 §

Om inte fullmäktige beslutar annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla bereds.

47 §

Fullmäktiges presidium och partiernas gruppledare skall som ett led i ärendeberedningen träffas två gånger per år. Fullmäktiges ordförande sammankallar gruppen i samråd med presidiet.

Beredning av revisorernas budget

48 §

Fullmäktiges presidium bereder revisorernas budget.

49 §

Fullmäktiges presidium ska årligen sammanträda med revisionen för att följa upp budgeten och revisionens arbete.

Nämndernas och bolagens ansvar inför fullmäktige

Återredovisning från nämnderna

47 §

Nämnderna ansvarar för sin verksamhet inför fullmäktige. Varje nämnd skall lämna redovisning till fullmäktige två gånger per år om hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem.

Fullmäktiges ordförande gör i början av året en turordningsplan för nämndernas återredovisning som skickas till nämnderna.

Är uppdragen ej fullgjorda skall redovisning lämnas om ärendenas status. Nämnderna skall även lämna information om ärendelista för vår och höst samt arbetsplan för kommande period.

Efter redovisningen kan fullmäktiges ledamöter och tjänstgörande ersättare ställa frågor till ordförandena i kommunstyrelsen och i övriga nämnder.

Avrapportering från de kommunala helägda bolagen

50 §

Avrapportering från de kommunala helägda bolagen skall göras i samband med behandlingen av bolagets årsredovisning på våren samt på hösten, efter samråd med respektive bolag.

Avrapportering skall lämnas angående bolagets allmänna läge och resultat samt information om sådana ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som fullmäktige har möjlighet att ta ställning till enligt 3 kap 17 § KL.

E-förslag

48 §

Ett e-förslag är en möjlighet för enskilda att lämna förslag till kommunen.

När ett förslag har skickats in granskas det. Granskning sker på vardagar under kontorstid. Ett godkänt förslag publiceras på Härnösands kommuns hemsida inom 5 vardagar.

Följande anledningar gör att ett förslag inte godkänns:

- E-förslaget bryter mot svensk lag, är diskriminerande eller på andra sätt olämpligt.
- E-förslaget handlar om lagar och regler som riksdagen eller regionen beslutar om och ligger därför utanför kommunens ansvar.
- Förslaget ligger inte på kommunens ansvar utan på en annan myndighet/ett annat verk.
- Förslaget gäller myndighetsutövning mot enskild, som till exempel bygglov eller bistånd.
- Det finns formella skäl som exempelvis en pågående parallell process, eller rättsprocess.
- Någon annan har skickat ett snarligt förslag under de senaste 12 månaderna.
- Det har fattats ett beslut i frågan de senaste 12 månaderna.

Om förslaget inte godkänns ska förslagsställaren meddelas detta.

49 §

När ett förslag godkänts kan andra rösta på förslaget under 60 dagar.

För att förslaget ska skickas vidare för politisk behandling krävs att förslaget får minst 50 röster. Uppnår förslaget 50 röster inom 60 dagar går det vidare till fullmäktiges presidium som fördelar ut förslaget till lämplig beslutsinstans för beredning och beslut.

Prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet

50 §

Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Presidiet och fullmäktiges revisorer skall träffas **minst två** ~~fyra~~ gånger per år, varav minst en gång inför ansvarsfrihetsprövningen.

Vid prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet behöver fullmäktige inte motivera sitt beslut om revisionsberättelsen ej innehåller några kritiska synpunkter, bedömningar eller framställningar och fullmäktige gör samma bedömning som revisorerna och beslutar bevilja ansvarsfrihet. Det får heller inte ha framförts några kritiska synpunkter och förslag från fullmäktiges ledamöter vid behandlingen av ärendet.

Att motivera ett beslut i frågan om anmärkning och ansvarsfrihet innebär att tydligt redovisa vilka omständigheter som legat till grund för fullmäktiges beslut. Motiveringen skall formuleras självständigt av fullmäktige utifrån förslag av beredande organ.

Om en enskild fullmäktigeledamot vill framföra kritiska synpunkter eller lägga yrkanden i ansvarsfrågan under fullmäktigesammanträdet skall ledamoten själv skriftligen presentera sitt förslag till beslutsmotivering.

Fullmäktige behandlar i fråga om anmärkning och ansvarsfrihet varje nämnd, styrelse, beredning eller enskilda förtroendevalda i sådana organ, för sig.

Ledamöter som är föremål för prövning får ej delta i fullmäktigebeslut som gäller sig själv eller det organ man tillhör.

Vid behov bereder ålderspresidenten frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Allmänhetens frågestund

51 §

Allmänhetens frågestund får ske i samband med fullmäktiges sammanträden om tid kan medges.

Under allmänhetens frågestund äger alla fullmäktiges ledamöter och tjänstgörande ersättare rätten att svara på de ställda frågorna. Ingen debatt ska ske i samband med besvarande av frågorna utan endast svar på frågan får avges.

Därutöver skall allmänheten beredas tillfälle att ställa frågor vid de sammanträden när fullmäktige behandlar årsredovisningen och när fullmäktige behandlar budgeten.

I kungörelsen till dessa sammanträden skall anges att allmänhetens frågestund skall förekomma samt information om hur frågor kan skickas in. ~~Uppgift härom skall också tas in i ortstidningarna.~~

Rätt att delta vid allmänhetens frågestund tillkommer den som är folkbokförd i Härnösands kommun.

Fråga ska lämnas in skriftligt och läses då upp av fullmäktiges ordförande. Frågor ska vara inlämnade senast kl. 12.00 sista vardagen innan sammanträdet.

Skriftlig fråga i samband med allmänhetens frågestund skall innehålla uppgift om namn och adress.

Frågor får inte ställas i ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild eller i ärenden som faller utanför den kommunala kompetensen. **Har liknande fråga ställs och besvarats under de senaste 3 sammanträdena får fullmäktiges ordförande besluta att den inte ska besvaras igen**

Fullmäktiges ordförande avgör om en fråga får ställas eller inte.

Vid de sammanträden allmänhetens frågestund hålls inleds sammanträdet med allmänhetens frågestund. Fullmäktiges ordförande bestämmer efter samråd med fullmäktiges presidium hur frågestunden skall genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar under frågestunden.

Fullmäktige får besluta om ytterligare regler för allmänhetens frågestund.

Fullmäktigeberedningar

Tillfälliga fullmäktigeberedningar

52 §

Fullmäktige får vid behov tillsätta en eller flera särskilda fullmäktigeberedningar för beredning av visst ärende eller behandling av fråga som ej enligt kommunallagen ankommer på annan.

Fullmäktigeberedning kan bestå av en eller flera person som utses på samma sätt som övriga förtroendevalda.

Fullmäktigeberedning ska följa den verksamhet som tillhör det uppgiftsområde för vilket den tillsatts och får hos fullmäktige göra de framställningar och väcka de ärenden som den finner påkallade.

Fullmäktige bestämmer före valet av beredningen mandattiden samt antalet ledamöter och ersättare och utser ordförande och vice ordförande för samma tid som de blivit valda till ledamöter i beredningen.

Fullmäktigeberedningen äger att från nämnder/styrelser och anställda få upplysningar och yttranden som behövs för att beredningen ska kunna fullgöra sin uppgift.

För fullmäktigeberedning gäller av fullmäktige antagna reglemente för styrelser och nämnder samt vad som i kommunallagen är föreskrivet om beslutförhet, offentlighet och protokoll för nämnder.

Innan ett ärende från fullmäktigeberedning behandlas i fullmäktige ges kommunstyrelsen möjlighet att uttala sig i ärenden.

Valberedning

53 §

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av fullmäktiges ordförande, förste och andre vice ordförande, samt en ledamot från varje parti i fullmäktige som inte är representerat genom någon av ordförandena. Inga ersättare utses

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Presidieberedning

54 §

Kommunfullmäktiges presidium har förutom att leda fullmäktiges arbete följande uppgifter:

- planera fullmäktiges sammanträde och besluta om verksamheter i anslutning till sammanträdena såsom temadebatter, information och frågestunder,
- planera och genomföra kompetensutveckling för fullmäktiges ledamöter och ersättare,
- aktivt verka för att informera media om fullmäktige och fullmäktiges verksamhet,

- fungera som valberedning varvid presidiet utökas så att minst en ledamot från varje i fullmäktige representerat parti ingår,
- budgetfrågor för kommunfullmäktiges ansvarsområde, samt
- ansvara för kommunens internationella kontakter, samt
- ansvara för kommunens deltagande i publika evenemang så som nationaldagen och privilegiedagen.

Vid presidiets sammanträden förs protokoll.

Protokollet och dess expediering

Sekreterare

55 §

Sekreterare hos kommunfullmäktige och i presidieberedningen utses av kommunledningskontoret efter samråd med ordföranden.

Protokoll och justering av protokollet

56 §

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet. Sedan uppropet har förrättats enligt 21 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Om också förste eller andre vice ordförandena fungerat som ordförande vid del av sammanträdet, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar respektives delar.

Om fullmäktige beslutar att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart, ska innehållet i paragrafen redovisas skriftligt innan fullmäktige förklarar den justerad.

Reservation

57 §

Om ledamot reserverat sig mot ett beslut och vill motivera reservationen ska ledamoten göra detta skriftligt. Reservationen biläggs protokollet.

Den skriftligt motiverade reservationen skall lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som fastställts för justering av protokollet.

Expediering m.m.

58 §

När fullmäktiges protokoll blivit justerat ska kopia av detta tillställas revisorerna. Utdrag av protokollet ska tillställas de nämnder/styrelser, andra kommunala organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Expediering av beslut skall i normalfallet ske elektroniskt. Endast i det fall där mottagaren uttryckligen önskar det skall beslutet skickas per post.

Undertecknande av skrivelser m.m

59 §

Utgående skrivelser och andra handlingar från fullmäktige undertecknas, om ej fullmäktige beslutat annat, av ordföranden med kontrasignation av kommundirektören.

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Dokumentnamn	Arbetsordning för kommunfullmäktige		Dokumenttyp Styrdokument	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2018-04-23	Diarienummer 2018-220
Dokumentansvarig/processägare	Kommunfullmäktiges presidium	Version 1	Senast reviderad 2018-04-23	Giltig t o m 2022-12-31
Dokumentinformation	Bestämmelser för fullmäktiges arbete, utöver det som regleras i lag			
Dokumentet gäller för	Kommunfullmäktige			
Annan information				

Innehåll

Ledamöter och ordförandeskap	4
Antalet ledamöter	4
Mandattider	4
Presidium	4
Gruppledare	4
Kommunalråd	5
Tid och plats för sammanträden	6
Kungörelse	7
Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde ...	8
Ärenden och utskick av handlingar	9
Ärenden	9
Handlingar	9
Placeringsordning	10
Ersättarnas tjänstgöring	11
Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare	11
Handläggning av ärenden	12
Upprop	12
Protokollsjusterare	12
Turordning för handläggning av ärenden	12
Yttranderätt och medverkan	14
Yttanderätt vid sammanträdena	14
Revisorernas yttranderätt	14
Övrig yttranderätt och föredragning av ärenden	14
Ordningsfrågor	16
Talarordning och ordningen vid sammanträdena	16
Hur ärenden avgörs	17
Yrkanden	17
Deltagande i beslut	17
Omröstningar	17
Valsedel	17
Initiativrätt i fullmäktige	18
Nämndinitiativ	18
Motioner	18
Revisionsinitiativ (5 kap 23 § 3 p KL)	18
Beredningsinitiativ	18
Medborgarförslag	19
Bolagsinitiativ	20
Interpellationer och frågestund	21
Interpellationer	21

Ledamöternas frågestund	21
Frågor	22
Beredning	23
Beredning av ärende	23
Beredning av revisorernas budget	23
Nämndernas och bolagens ansvar inför fullmäktige	24
Återredovisning från nämnderna	24
Avrapportering från de kommunala helägda bolagen	24
Prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet	25
Allmänhetens frågestund	26
Fullmäktigeberedningar	27
Tillfälliga fullmäktigeberedningar	27
Valberedning	27
Presidieberedning	27
Protokollet och dess expediering	29
Sekreterare	29
Protokoll och justering av protokollet	29
Reservation	29
Expediering m.m.	29
Undertecknande av skrivelser m.m.	29

Ledamöter och ordförandeskap

Antalet ledamöter

1 §

Fullmäktige har 43 ledamöter. Antalet ersättare regleras av bestämmelserna i vallagen.

Mandattider

2 §

Ledamöterna och ersättarna i fullmäktige väljs för fyra år räknat från och med 15 oktober valåret.

Presidium

3 §

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och andre vice ordförande som tillsammans utgör fullmäktiges presidium. Val till presidiet ska förrättas på ett sammanträde som hålls före december månads utgång.

Vid valet bestämmer fullmäktige tiden för uppdraget.

4 §

Till dess presidieval förrättats, fullgör den som varit ledamot längst tid (ålderspresident) ordförandes uppgifter. Om två eller fler ledamöter har lika lång uppdragstid i fullmäktige tjänstgör den till levnadsåldern äldste av dem.

5 §

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot att för återstoden av mandatperioden för den som avgått.

6 §

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget fullgör ålderspresidenten ordförandes uppgifter.

Gruppledare

7 §

Varje parti har rätt att bland sina ordinarie ledamöter utse en gruppledare för sin fullmäktigegrupp. Arvodering utgår enligt ”Reglemente för ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2019-2022”.

I gruppledarens uppdrag ingår att hålla sig allmänt informerad om den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen och ansvara för att informationen vidarebefordras till egna representanter i nämnder och styrelser samt den egna partiorganisationen. I uppdraget ingår även arbetet med kommunens ekonomi.

I gruppledarens arvode ingår:

- Ansvar för närvaro och inkallande av ersättare till fullmäktiges sammanträden

- Gruppledarträffar med fullmäktiges presidium minst fyra gånger årligen.
- Budgetberedningar inför budgetarbete

Kommunalråd

8 §

Benämning av förtroendevald som fullgör sitt uppdrag med en arvoderingsgrad på heltid eller betydande del av heltid hanteras i enlighet med Kommunallagen 4e kapitlet 2a§

9 §

Kommunalråd får tidigast väljas av kommunfullmäktige vid första sammanträdet efter det att val av fullmäktige har hållits i hela landet.

Tid och plats för sammanträden

7 §

Fullmäktige bestämmer för varje år antal ordinarie sammanträden samt tid för dessa.

8 §

Fullmäktige sammanträder normalt i Sessionssalen, rådhuset. I samband med beslut om fastställande av sammanträdesdagar för det kommande året kan fullmäktige besluta att ett eller flera sammanträden ska hållas på annan plats/platser. Därutöver kan ordföranden efter samråd med presidiet för särskilt fall bestämma annan sammanträdesplats.

9 §

De år då val av fullmäktige äger rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången under andra halvan av oktober. Ålderpresidenten bestämmer dag och tid för sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens ordförande.

10 §

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden efter samråd med presidiet ställa in sammanträde eller ändra dag eller tid för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska på ordförandes ansvar ledamöter och ersättare snarast underrättas om beslutet. Uppgift härom ska snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen anslås på kommunens anslagstavla.

Kungörelse

11 §

Kungörelse av sammanträde anslås på kommunens digitala anslagstavla.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

12 §

Om fullmäktige inte hinner slutföra sammanträde på utsatt dag, kan fullmäktige besluta att förlänga sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla återstående ärenden. I sådant fall beslutar fullmäktige genast när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, låter ordföranden utfärda kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka behöver någon kungörelse inte utfärdas. I sådant fall låter ordföranden underrätta ledamöter och ersättare, som inte är närvarande när sammanträdet avbryts, om tid och plats för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och utskick av handlingar

Ärenden

13 §

Presidiet bestämmer när fullmäktige ska behandla ett ärende om inget annat följer av lag.

Handlingar

14 §

Kommunstyrelsen, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden, i de ärenden som tagits in i kungörelsen, ska skickas till varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordförande bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende ska skickas till ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Kungörelse med tillhörande handlingar skickas via det digitala ärendehanteringssystemet. Vid synnerliga skäl kan handlingarna skickas på annat sätt.

Handlingar i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer och frågor ska skickas till samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Placeringsordning

15 §

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena placeringsordningen för fullmäktiges ledamöter, ersättare och andra som deltar i fullmäktiges sammanträden. Ersättare, som tjänstgör i stället för presidieledamot, intar särskilt anvisad plats. Ersättare som tjänstgör i stället för annan än presidieledamot intar ledamotens plats.

Ersättarnas tjänstgöring

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare

16 §

Ledamot eller ersättare som inte kan delta i sammanträde eller del av ett sammanträde ska snarast anmäla detta till det egna partiets gruppledare i fullmäktige. Gruppledaren kallar då ersättare i den vid valtillfället fastställda turordningen.

Partierna ansvarar för att ersättare kallas in.

17 §

Ordföranden bestämmer när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl får inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

18 §

Ledamot eller tjänstgörande ersättare får ej annat än tillfälligtvis lämna sammanträdet utan att anmäla detta till ordföranden eller sekreteraren.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

19 §

Det som sagt om ledamot i 16-18 §§ gäller också för ersättare som kallas till tjänstgöring.

Handläggning av ärenden

Upprop

20 §

Vid sammanträdets början registreras närvaro genom det digitala närvarosystemet.

Närvaro registreras även i början av ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs. Närvaron fastslås med ett klubbslag.

21 §

En närvarolista som visar ledamöter och tjänstgörande ersättare samt övriga närvarande ersättare ska finnas tillgänglig under sammanträdet.

Ledamot eller ersättare som infinner sig till sammanträdet efter det att uppropet avslutats, ska anmäla sig hos ordföranden eller sekreteraren, varefter ordföranden avgör om närvaron ska tillkännages.

Protokollsjusterare

22 §

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 21 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Om också förste eller andre vice ordförandena fungerat som ordförande vid del av sammanträdet, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar respektives delar.

Om fullmäktige beslutar att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart, ska innehållet i paragrafen redovisas skriftligt innan fullmäktige förklarar den justerad.

Turordning för handläggning av ärenden

23 §

Fullmäktige behandlar ärendena i den ordning som de tagits upp i kungörelsen.

Fullmäktige kan besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen. För att undvika att ärenden läggs på bordet under och innan mötet föreslås att ärenden som inte finns med i kungörelsen ska behandlas i undantagsfall.

24 §

Inlämnade motioner, interpellationer, frågor och medborgarförslag ska komma sist på dagordningen. Undantag från detta är de interpellationer som ska behandlas på samma sammanträde som de ställs

25 §

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt och medverkan

Yttanderätt vid sammanträdena

26 §

Rätt att delta i överläggningen har

- ordföranden och vice ordförandena i en nämnd eller en gemensam nämnd vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs.
- ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.
- ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga när överläggning hålls med anledning av svaret.
- styrelsens ordförande eller vice ordförande i ett sådant företag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ KL, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget.
- ersättare som inte tjänstgör under ett sammanträde får yttra sig när fullmäktige behandlar interpellationer och motioner som ersättaren själv lämnat in.

Revisorernas yttranderätt

27 §

Kommunens revisorer och deras sakkunniga får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som rör revisorernas granskning eller egen förvaltning.

Övrig yttranderätt och föredragning av ärenden

28 §

Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i av fullmäktige tillsatta beredningar, revisorer samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Samtliga ordförande och vice ordförande i nämnder och helägda kommunala bolag ska alltid kallas till fullmäktiges sammanträden för att kunna informera ledamöterna eller svara på frågor - särskilt under allmänhetens frågestund.

Om fullmäktige inte beslutar annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som kallas för att lämna upplysningar under ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

29 §

Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden för att lämna sakupplysningar.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

30 §

Den som väckt ett ärende genom medborgarförslag har rätt att under högst tre minuter yttra sig i ärendet om fullmäktige avgör ärendet.

Ordningsfrågor

Talarordning och ordningen vid sammanträdena

31 §

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning som vederbörande anmält sig och blivit uppropad.

Ordförande får ge talare ordet för replik och genmäle. Replik kan endast begäras under ett anförande. Repliken ska innehålla en sakupplysning eller rättelse med anledning av närmast föregående anförande. Replik medges också en ledamot som är direkt omnämnd eller angripen i anförandet. Gruppledare kan också medges replik som partiföreträdare om partiet i fråga omnämns. Ordet för genmäle ges av ordföranden endast om det begärs under replik och enbart till talaren vars inlägg repliken gäller. Varje replikskifte/genmäle omfattar upp till två repliker och upp till två genmälen.

Inlägg i ärende bör göras från talarstolen. För att praktiskt underlätta debatten ska fullmäktiges sessionssal vara utrustad med två talarstolar och en mobil mikrofon.

Skulle någon i sitt yttrande avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta ifrån honom eller henne ordet. I övrigt får ingen avbryta talare under anförande.

Ordföranden kan avvisa den som uppträder störande och ej rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Hur ärenden avgörs

Yrkanden

32 §

När fullmäktige förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som framställts under överläggningen för att kontrollera att de uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte fullmäktige enhälligt beslutar att medge detta enhälligt.

Om ordföranden anser det behövligt ska ledamot som framställt ett yrkande lämna in detta skriftligt.

Deltagande i beslut

33 §

Ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut ska anmäla detta till ordföranden innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar beslutet med acklamation.

Omröstningar

34 §

Vid omröstningar biträds ordföranden av justeringsledamöterna.

Omröstningarna genomförs genom upprop enligt uppropslistan.

Sedan omröstningen avslutats befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får ingen ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av öppen omröstning ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

Valsedel

36 §

En valsedel som avlämnas vid slutna omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och slutna.

En valsedel är ogiltig om

- den upptar namnet på någon som inte är valbar
- den upptar fler namn eller färre namn än det antal personer som ska väljas.
- den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det nu sagda gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val gäller särskilda lagföreskrifter.

Initiativrätt i fullmäktige

Nämndinitiativ

37 §

En nämnd får väcka ärende i fullmäktige och det kallas då nämndinitiativ.

Nämndinitiativet:

- ska vara skriftligt
- får inte ta upp ämnen av olika slag
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Ett nämndinitiativ ska avse ett ärende som faller inom nämndens och fullmäktiges kompetens.

Motioner

38 §

En motion

- ska vara skriftlig och läggs av en ledamot eller tjänstgörande ersättare
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid ett sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Kommunstyrelsen ska på fullmäktiges oktobersammanträde redovisa de motioner som inte beretts färdigt.

Revisionsinitiativ (5 kap 23 § 3 p KL)

39 §

Revisorerna får väcka ärende i fullmäktige och kallas då revisionsinitiativ.

Revisionsinitiativet

- ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera revisorer.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Ett revisionsinitiativ skall avse ett ärende som gäller förvaltning som har samband med revisorsuppdraget eller om ärendet gäller granskning.

Beredningsinitiativ

40 §

En fullmäktigeberedning får väcka ärende i fullmäktige om fullmäktige föreskrivit det. Ärendet kallas då beredningsinitiativ.

Beredningsinitiativet:

- ska vara skriftligt.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Medborgarförslag

41 §

Den som är folkbokförd i kommunen får väcka ärende i fullmäktige (medborgarförslag).

Ett medborgarförslag:

- ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera personer.
- ska innehålla namnförtydligande, adress och telefonnummer.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- ska innehålla ett konkret förslag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret.

Ett medborgarförslag kan bara sakbehandlas av fullmäktige om det ligger inom fullmäktiges befogenhetsområde. Fullmäktiges presidieberedning granskar de inkomna förslagen och beslutar vilka som ska läggas fram till fullmäktige samt hur de ska hanteras.

Föreningar, sammanslutningar, olika råd och organisationer får inte lämna in medborgarförslag.

Ett medborgarförslag kan lämnas in till kommunen via e-post, vanlig post, personligen, eller via kommunens hemsida. Ett medborgarförslag ska vara skriftligt. Namn, adress och telefonnummer ska anges till den/dem som lämnat in förslaget.

Medborgarförslag ska beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att förslag väcktes. Fullmäktige får överlåta till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ärende som väckts genom medborgarförslag, utom i sådana fall som anges i 3 kap. 9 § kommunallagen.

När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut ska fattas, ska förslagsställaren underrättas.

I de fall där fullmäktige överlåtit till en nämnd att besluta i ärende som väckts genom medborgarförslag ska detta återrapporteras till fullmäktige.

Kommunstyrelsen ska på fullmäktiges oktobersammanträde redovisa de medborgarförslag som inte beretts färdigt.

I samband med redovisning får fullmäktige besluta att avskriva de medborgarförslag som inte kunnat behandlas inom 1 år enligt KL 5 kap § 33

Samtliga förtroendevalda uppmanas att sprida information om politikerarbetet inom fullmäktige, styrelser och nämnder till kommunmedborgare samt att ta tillvara idéer/förslag som kan föranleda motioner, medborgarförslag m.m.

Bolagsinitiativ

42 §

Styrelsen i ett kommunalt bolag enligt 3 kap 17 § och 18 kommunallagen får väcka ärende i fullmäktige om sådana ärenden som bolaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Ärendet kallas då bolagsinitiativ.

Bolagsinitiativet

- ska vara skriftligt.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Interpellationer och frågestund

Interpellationer

43 §

En interpellation ska

- vara skriftlig, daterad och undertecknad.
- lämnas till kommunledningskontoret eller vid sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet

Interpellation bör besvaras vid det sammanträde som följer efter det då interpellationen framställdes.

En interpellation kan behandlas på två sätt:

- Lämnas den in efter fullmäktiges sammanträde, men innan kungörelsen skickas ut kungörs interpellationen som att den kommer att ställas och besvaras vid samma sammanträde under förutsättning att fullmäktige beslutar att den får ställas. Interpellationen skickas med kungörelsen så att ledamöter och ersättare tagit del av interpellationen innan den ställs. Om en ersättare lämnar in en interpellation på detta sätt får den behandlas endast om ersättaren också tjänstgör på sammanträdet.
- Lämnas den in efter att kungörelsen skickats ut, eller i samband med sammanträdet, ställs den på det fullmäktige som är närmast i tid och svar ges vid sammanträdet därefter.

Svar på interpellation ska vara skriftligt. Interpellanten ska få ta del av svaret senast kl. 12.00 vardagen före sammanträdesdagen. Övriga ledamöter delges interpellationssvaret senast vid fullmäktiges sammanträde.

Uppgift om att interpellation kommer att besvaras ska tas in i kungörelsen till sammanträdet.

Om interpellationen avser förhållanden i ett sådant företag som avses i 3 kap 17 eller 18 § § kommunallagen (hel- eller delägda kommunala bolag), får den ordförande till vilken interpellationen ställts, överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i bolagets styrelse att besvara interpellationen.

En interpellation får besvaras även om mindre än hälften av ledamöterna är närvarande.

Interpellationsdebatten inleds av den som ska besvara interpellationen. Därefter får interpellanten ordet och därefter är ordet fritt.

Ledamöternas frågestund

44 §

På fullmäktiges dagordning finns som regel en punkt benämnd ”korta frågor-korta svar”. Detta avser frågor som kan besvaras ytterst kortfattat och ska röra dagsaktuella frågor. Frågorna får inte föranleda någon debatt.

Frågorna, som ställs muntligen av ledamöterna, får ställas till alla ledamöter i fullmäktige. Frågorna får också ställas till ordföranden eller vice ordföranden i en nämnd, fullmäktigeberedning eller bolag samt till ordföranden eller vice ordföranden i kommunstyrelsens utskott.

Punkten ska läggas näst sist på dagordningen, före tillkommande motioner, medborgarförslag, interpellationer och frågor.

Frågor

45 §

En fråga ska

- vara skriftlig och undertecknad av en ledamot
- ges in till kommunledningskontoret senast kl. 12.00 vardagen före det sammanträde vid vilket frågan avses ställas.
- ha ett bestämt innehåll, och ska kunna besvaras med ett ja eller ett nej.

Svaret behöver inte vara skriftligt och frågan bör besvaras vid samma sammanträde som den ställts.

När en fråga besvaras, får bara den som ställer frågan och den som svarar delta i överläggningen.

En fråga får besvaras även om mindre än hälften av ledamöterna är närvarande.

Beredning

Beredning av ärende

46 §

Om inte fullmäktige beslutar annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla bereds.

47 §

Fullmäktiges presidium och partiernas gruppledare skall som ett led i ärendeberedningen träffas två gånger per år. Fullmäktiges ordförande sammankallar gruppen i samråd med presidiet.

Beredning av revisorernas budget

48 §

Fullmäktiges presidium bereder revisorernas budget.

49 §

Fullmäktiges presidium ska årligen sammanträda med revisionen för att följa upp budgeten och revisionens arbete.

Nämndernas och bolagens ansvar inför fullmäktige

Återredovisning från nämnderna

49 §

Nämnderna ansvarar för sin verksamhet inför fullmäktige. Varje nämnd skall lämna redovisning till fullmäktige två gånger per år om hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem.

Fullmäktiges ordförande gör i början av året en turordningsplan för nämndernas återredovisning som skickas till nämnderna.

Är uppdragen ej fullgjorda skall redovisning lämnas om ärendenas status. Nämnderna skall även lämna information om ärendelista för vår och höst samt arbetsplan för kommande period.

Efter redovisningen kan fullmäktiges ledamöter och tjänstgörande ersättare ställa frågor till ordförandena i kommunstyrelsen och i övriga nämnder.

Avrapportering från de kommunala helägda bolagen

50 §

Avrapportering från de kommunala helägda bolagen skall göras i samband med behandlingen av bolagets årsredovisning på våren samt på hösten, efter samråd med respektive bolag.

Avrapportering skall lämnas angående bolagets allmänna läge och resultat samt information om sådana ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som fullmäktige har möjlighet att ta ställning till enligt 3 kap 17 § KL.

Prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet

50 §

Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Presidiet och fullmäktiges revisorer skall träffas fyra gånger per år, varav minst en gång inför ansvarsfrihetsprövningen.

Vid prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet behöver fullmäktige inte motivera sitt beslut om revisionsberättelsen ej innehåller några kritiska synpunkter, bedömningar eller framställningar och fullmäktige gör samma bedömning som revisorerna och beslutar bevilja ansvarsfrihet. Det får heller inte ha framförts några kritiska synpunkter och förslag från fullmäktiges ledamöter vid behandlingen av ärendet.

Att motivera ett beslut i frågan om anmärkning och ansvarsfrihet innebär att tydligt redovisa vilka omständigheter som legat till grund för fullmäktiges beslut. Motiveringen skall formuleras självständigt av fullmäktige utifrån förslag av beredande organ.

Om en enskild fullmäktigeledamot vill framföra kritiska synpunkter eller lägga yrkanden i ansvarsfrågan under fullmäktigesammanträdet skall ledamoten själv skriftligen presentera sitt förslag till beslutsmotivering.

Fullmäktige behandlar i fråga om anmärkning och ansvarsfrihet varje nämnd, styrelse, beredning eller enskilda förtroendevalda i sådana organ, för sig.

Ledamöter som är föremål för prövning får ej delta i fullmäktigebeslut som gäller sig själv eller det organ man tillhör.

Vid behov bereder ålderspresidenten frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Allmänhetens frågestund

51 §

Allmänhetens frågestund får ske i samband med fullmäktiges sammanträden om tid kan medges.

Under allmänhetens frågestund äger alla fullmäktiges ledamöter och tjänstgörande ersättare rätten att svara på de ställda frågorna. Ingen debatt ska ske i samband med besvarande av frågorna utan endast svar på frågan får avges.

Därutöver skall allmänheten beredas tillfälle att ställa frågor vid de sammanträden när fullmäktige behandlar årsredovisningen och när fullmäktige behandlar budgeten.

I kungörelsen till dessa sammanträden skall anges att allmänhetens frågestund skall förekomma samt information om hur frågor kan skickas in. Uppgift härom skall också tas in i ortstidningarna.

Rätt att delta vid allmänhetens frågestund tillkommer den som är folkbokförd i Härnösands kommun.

Fråga ska lämnas in skriftligt och läses då upp av fullmäktiges ordförande. Frågor ska vara inlämnade senast kl. 12.00 sista vardagen innan sammanträdet.

Skriftlig fråga i samband med allmänhetens frågestund skall innehålla uppgift om namn och adress.

Frågor får inte ställas i ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild eller i ärenden som faller utanför den kommunala kompetensen.

Vid de sammanträden allmänhetens frågestund hålls inleds sammanträdet med allmänhetens frågestund. Fullmäktiges ordförande bestämmer efter samråd med fullmäktiges presidium hur frågestunden skall genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar under frågestunden.

Fullmäktige får besluta om ytterligare regler för allmänhetens frågestund.

Fullmäktigeberedningar

Tillfälliga fullmäktigeberedningar

52 §

Fullmäktige får vid behov tillsätta en eller flera särskilda fullmäktigeberedningar för beredning av visst ärende eller behandling av fråga som ej enligt kommunallagen ankommer på annan.

Fullmäktigeberedning kan bestå av en eller flera person som utses på samma sätt som övriga förtroendevalda.

Fullmäktigeberedning ska följa den verksamhet som tillhör det uppgiftsområde för vilket den tillsatts och får hos fullmäktige göra de framställningar och väcka de ärenden som den finner påkallade.

Fullmäktige bestämmer före valet av beredningen mandattiden samt antalet ledamöter och ersättare och utser ordförande och vice ordförande för samma tid som de blivit valda till ledamöter i beredningen.

Fullmäktigeberedningen äger att från nämnder/styrelser och anställda få upplysningar och yttranden som behövs för att beredningen ska kunna fullgöra sin uppgift.

För fullmäktigeberedning gäller av fullmäktige antagna reglemente för styrelser och nämnder samt vad som i kommunallagen är föreskrivet om beslutförhet, offentlighet och protokoll för nämnder.

Innan ett ärende från fullmäktigeberedning behandlas i fullmäktige ges kommunstyrelsen möjlighet att uttala sig i ärenden.

Valberedning

53 §

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av fullmäktiges ordförande, förste och andre vice ordförande, samt en ledamot från varje parti i fullmäktige som inte är representerat genom någon av ordförandena. Inga ersättare utses

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Presidieberedning

54 §

Kommunfullmäktiges presidium har förutom att leda fullmäktiges arbete följande uppgifter:

- planera fullmäktiges sammanträde och besluta om verksamheter i anslutning till sammanträdena såsom temadebatter, information och frågestunder,
- planera och genomföra kompetensutveckling för fullmäktiges ledamöter och ersättare,
- aktivt verka för att informera media om fullmäktige och fullmäktiges verksamhet,

- fungera som valberedning varvid presidiet utökas så att minst en ledamot från varje i fullmäktige representerat parti ingår,
- budgetfrågor för kommunfullmäktiges ansvarsområde, samt
- ansvara för kommunens internationella kontakter, samt
- ansvara för kommunens deltagande i publika evenemang så som nationaldagen och privilegiedagen.

Vid presidiets sammanträden förs protokoll.

Protokollet och dess expediering

Sekreterare

55 §

Sekreterare hos kommunfullmäktige och i presidieberedningen utses av kommunledningskontoret efter samråd med ordföranden.

Protokoll och justering av protokollet

56 §

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet. Sedan uppropet har förrättats enligt 21 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Om också förste eller andre vice ordförandena fungerat som ordförande vid del av sammanträdet, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar respektives delar.

Om fullmäktige beslutar att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart, ska innehållet i paragrafen redovisas skriftligt innan fullmäktige förklarar den justerad.

Reservation

57 §

Om ledamot reserverat sig mot ett beslut och vill motivera reservationen ska ledamoten göra detta skriftligt. Reservationen biläggs protokollet.

Den skriftligt motiverade reservationen skall lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som fastställts för justering av protokollet.

Expediering m.m.

58 §

När fullmäktiges protokoll blivit justerat ska kopia av detta tillställas revisorerna. Utdrag av protokollet ska tillställas de nämnder/styrelser, andra kommunala organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Expediering av beslut skall i normalfallet ske elektroniskt. Endast i det fall där mottagaren uttryckligen önskar det skall beslutet skickas per post.

Undertecknande av skrivelser m.m

59 §

Utgående skrivelser och andra handlingar från fullmäktige undertecknas, om ej fullmäktige beslutat annat, av ordföranden med kontrasignation av kommundirektören.

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 14

Dnr 2019-000527 1.1.1.2

Budget för revisionen

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidieberedning föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att utöka budgetramen för revisionen med 170 tkr för år 2020 samt

att utökningen finansieras genom att medel tas från kommunens resultat.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktiges presidieberedning avser besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordföranden finner att kommunfullmäktiges presidieberedning har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Kommunrevisionen har yrkat på utökad budgetram med 170 tkr för år 2020. Begäran har kommit in i november 2019 och behandlats av fullmäktiges presidieberedning som enligt fullmäktiges arbetsordning bereder revisionens budget. Slutligen är det fullmäktige som beslutar om revisionens budget men eftersom budgetposten för närvarande ligger under kommunstyrelsen bör berörd instans lämna beslutsförslag till fullmäktige. Dagens beslut utgör ett formellt förtydligande i den politiska beslutsgången.

Beslutsunderlag

Budgetyrkande från kommunrevisionen 2019-11-21

Härnösands kommuns revisorer

Till
Kommunfullmäktiges presidium

För kännedom:
Kommunstyrelsen

2019-11-21

Budget för revisionen

De förtroendevalda revisorernas uppgifter och ansvar regleras i kommunallagen 12 kap. Revisorerna skall i sin roll som kommunaldemokratiskt instrument granska och bedöma

- om verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt,
- om verksamheten sköts på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- om räkenskaperna är rättvisande,
- om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig samt
- om resultatet i delårsrapporten och årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Vi vill poängtera vikten av revisionens framåtsyftande funktion/perspektiv, d.v.s. stor vikt läggs även vid att lyfta fram förbättringsområden för styrelsen/nämnderna för att främja en god intern kontroll och effektivitet till nytta för kommunens verksamhet.

Revisionen yrkar ytterligare en ökning av budgeten för år 2020 till 2 170 tkr.

Revisionen yrkade 2019-03-21 en ökning av budgeten till 2 mnkr. Vid det tillfället var inte ökningen av våra arvoden känd. Vi gör därför ett tilläggsyrkande med ytterligare 170 tkr enligt nedan.

Revisionen yrkar för budget från och med år 2021 en uppräknings med KPI utöver ovanstående.

Ökningen motiveras av:

- Ökningen av arvoden inklusive sociala avgifter för revisionen motsvarande 170 tkr bidrar till att detaljbudgeten för sakkunnigt biträde minskat enligt ovanstående belopp. Detta har bidragit till att besparingsåtgärder gällande fördjupade granskningar varit tvungna att vidtas.
- Fler arvodesberättigande möten i samband med verksamhetsbesök samt revisionens möjlighet att delta vid intervjuer i samband med fördjupade granskningar.
- Enligt kommunallagen framgår att granskning ska ske i den omfattning som följer av god revisionssed. Lagen ställer också krav på att all verksamhet skall granskas årligen.
- Vi anser att baserat på vår riskanalys så bör vi ha utrymme för att kunna genomföra fler granskningar.
- Revisionen anser vidare revisionen självständigt ska kunna bedöma vilka områden som ska granskas, varför en generell höjning av budgeten yrkas.
- Med vår granskning bidrar revisionen till en effektiv verksamhet samt värnar om demokrati, mänskliga rättigheter och rättssäkerhet. Revisionen är ett viktigt lokalt demokratiskt kontrollinstrument.
- Vi förtroendevalda revisorer måste även ha möjlighet till kontinuerlig kompetensutveckling genom adekvat utbildning inom revisionsområdet.

För Härnösands kommuns revisorer

Sigge Tjärnlund
Ordförande

Bo-Anders Öberg
2:a vice ordförande

Ingrid Flodin
Vice ordförande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 12

Dnr 2019-000064 1.3.1.1

Samordning mellan arbetsmarknadsinsatser och försörjningsstöd i kommunen

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

att uppdraget att utreda effektiviseringsmöjligheter i samordning mellan arbetsmarknadsinsatser och försörjningsstöd övergår till socialnämnden och arbetslivsnämnden, att fullfölja identifierade utvecklingsområden, samt

att lägga utredningen om samordning av arbetsmarknadsinsatser och försörjningsstöd till handlingarna.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott avser besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsens arbetsutskott har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade i februari 2019 att uppdra åt kommundirektören att tillsammans med berörda förvaltningar utreda effektiviseringsmöjligheter i samordning mellan arbetsmarknadsinsatser och försörjningsstöd.

Syftet med utredningen var att åstadkomma en ändamålsenlig och effektiv styrning av processflödet från ansökan om försörjningsstöd till goda livsvillkor och egen försörjning för individen, samt ett ändamålsenligt och effektivt användande av resurser i form av kompetens och skattemedel.

Utredningens slutsatser

Samarbeten behöver formaliseras och finnas på flera nivåer.

Presidiesamverkan mellan nämnderna med uppgift att prioritera och fördela uppdrag till respektive nämnd.

Fortsatt samarbete och utredning i verksamheterna för att identifiera, pröva och införa nya arbetssätt som effektiviserar individens process från ansökan om ekonomiskt bistånd till goda livsvillkor och egen försörjning.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Identifierade områden i ett utvecklat samarbete

Under studien har det framkommit utvecklingsområden som är viktiga att arbeta vidare med i verksamheternas framtida arbete, dessa återfinns inom områdena: processflöden, målgruppsanalys, nuvarande samarbeten, ansvar och överlämningar, kunskapsutbyten samt erfarenhetsutbyten med andra kommuner:

Utverka en djupare kunskap om processflödena ur ett individperspektiv – kan vi minska tiden personerna är beroende av ekonomiskt bistånd?

Utverka djupare kunskap om målgrupperna – erbjuds rätt insats i rätt tid?

Identifiera framgångsfaktorer där vi idag har god samverkan.

Säkerställa att det finns tydlig ansvarsfördelning och rutiner för överlämningar mellan verksamheterna.

Utveckla kontinuerliga kunskapsutbyten mellan verksamheterna.

Utveckla erfarenhetsutbytet med andra kommuner.

Utredningen visar att det finns effektiviseringsmöjligheter i samordning mellan arbetsmarknadsinsatser och försörjningsstöd. Effektiviseringen ligger främst i processflödet från ansökan av stöd till arbete. Bedömningen är att en fördjupad och formaliserad samverkan kommer att leda till en utveckling av identifierade utvecklingsområden och bidra till en mer ändamålsenlig process.

Socialt perspektiv

Ur ett socialt perspektiv är det viktigt att verksamheterna bidrar till individernas möjligheter till goda livsvillkor. Genom förbättrade samarbeten som leder till tydliga, effektiva processer bidrar det till att barn, familjer och enskilda ökar sina möjligheter att nå egen försörjning och goda livsvillkor.

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Socialtjänstlagen lägger ett ansvar på kommunen att utveckla den enskildes möjligheter att i framtiden försörja sig själv. Den enskildes möjligheter ska stärkas och insatserna ska utformas med skälig hänsyn till den enskildes individuella önskemål och förutsättningar. Genom utvecklad samordning och samarbeten stärks förutsättningarna för kommunen att leva upp till lagens intention. Ur ett ekonomiskt perspektiv bidrar en effektiv samordnad process till god ekonomisk hushållning av.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2020-02-10

Bilaga 1 – Samordning av arbetsmarknadsinsatser och försörjningsstöd

Protokollsutdrag KS 2019-02-05 § 25

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Norberg, 0611- 348530
Petra.norbergarnosand.se

Kommunstyrelsen

Samordning mellan arbetsmarknadsinsatser och försörjningsstöd i kommunen

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen besluta

att uppdraget att utreda effektiviseringsmöjligheter i samordning mellan arbetsmarknadsinsatser och försörjningsstöd övergår till socialnämnden och arbetslivsnämnden, att fullfölja identifierade utvecklingsområden, samt

att lägga utredningen om samordning av arbetsmarknadsinsatser och försörjningsstöd till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade i februari 2019 att uppdra åt kommundirektören att tillsammans med berörda förvaltningar utreda effektiviseringsmöjligheter i samordning mellan arbetsmarknadsinsatser och försörjningsstöd.

Syftet med utredningen var att åstadkomma en ändamålsenlig och effektiv styrning av processflödet från ansökan om försörjningsstöd till goda livsvillkor och egen försörjning för individen, samt ett ändamålsenligt och effektivt användande av resurser i form av kompetens och skattemedel.

Utredningens slutsatser

- Samarbeten behöver formaliseras och finnas på flera nivåer.
- Presidiesamverkan mellan nämnderna med uppgift att prioritera och fördela uppdrag till respektive nämnd.
- Fortsatt samarbete och utredning i verksamheterna för att identifiera, pröva och införa nya arbetssätt som effektiviserar individens process från ansökan om ekonomiskt bistånd till goda livsvillkor och egen försörjning.

Identifierade områden i ett utvecklat samarbete

Under studien har det framkommit utvecklingsområden som är viktiga att arbeta vidare med i verksamheternas framtida arbete, dessa återfinns inom områdena: processflöden, målgruppsanalys, nuvarande samarbeten, ansvar och överlämningar, kunskapsutbyten samt erfarenhetsutbyten med andra kommuner:

- Utverka en djupare kunskap om processflödena ur ett individperspektiv – kan vi minska tiden personerna är beroende av ekonomiskt bistånd?
- Utverka djupare kunskap om målgrupperna – erbjuds rätt insats i rätt tid?
- Identifiera framgångsfaktorer där vi idag har god samverkan.
- Säkerställa att det finns tydlig ansvarsfördelning och rutiner för överlämningar mellan verksamheterna.
- Utveckla kontinuerliga kunskapsutbyten mellan verksamheterna.
- Utveckla erfarenhetsutbytet med andra kommuner.

Utredningen visar att det finns effektiviseringsmöjligheter i samordning mellan arbetsmarknadsinsatser och försörjningsstöd. Effektiviseringen ligger främst i processflödet från ansökan av stöd till arbete. Bedömningen är att en fördjupad och formaliserad samverkan kommer att leda till en utveckling av identifierade utvecklingsområden och bidra till en mer ändamålsenlig process.

Socialt perspektiv

Ur ett socialt perspektiv är det viktigt att verksamheterna bidrar till individernas möjligheter till goda livsvillkor. Genom förbättrade samarbeten som leder till tydliga, effektiva processer bidrar det till att barn, familjer och enskilda ökar sina möjligheter att nå egen försörjning och goda livsvillkor.

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Socialtjänstlagen lägger ett ansvar på kommunen att utveckla den enskildes möjligheter att i framtiden försörja sig själv. Den enskildes möjligheter ska stärkas och insatserna ska utformas med skälig hänsyn till den enskildes individuella önskemål och förutsättningar. Genom utvecklad samordning och samarbeten stärks förutsättningarna för kommunen att leva upp till lagens intention. Ur ett ekonomiskt perspektiv bidrar en effektiv samordnad process till god ekonomisk hushållning av.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag KS 2019-02-05§ 25

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Bilagor

Bilaga 1 – Samordning av arbetsmarknadsinsatser och försörjningsstöd

Samordning av arbetsmarknadsinsatser och ekonomiskt bistånd

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade den 5 februari 2019 att uppdra till kommundirektören att tillsammans med berörda förvaltningar utreda effektiviseringsmöjligheter i samordning mellan arbetsmarknadsinsatser och försörjningsstöd.

Utredningen har delats in i två delar, en förstudie för att beskriva nuläget under hösten 2019 och en djupare utredning mot ett nyläge som var planerad till våren 2020.

Arbetslivsförvaltningen och Socialförvaltningen samarbetar kring den gemensamma målgruppen; arbetssökande med ekonomiskt bistånd som behöver extra stöd för att närma sig egen försörjning. Samarbetet har vinster på flera olika plan, t.ex. humanistiska vinster för individer, samhällsvinster i form av service till medborgare i kommunen, och ekonomiska vinster för kommunen som helhet.

Förstudiens slutsats är att utredningen avslutas och att den övergår till ett uppdrag till verksamheterna för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser.

Innehåll

1	Bakgrund	4
1.1	Utredningsdirektiv	4
1.2	Arbetsgång	5
1.2.1	Del 1 – Nuläge	5
1.2.2	Del 2 – Nyläge	5
2	Nuläge	6
2.1	Arbetslöshet och ekonomiskt bistånd i Härnösand	6
2.2	Härnösands kommun - Organisation	7
2.2.1	Ekonomiskt bistånd	7
2.2.2	Arbetsmarknadsinsatser	8
2.2.3	Verksamhetsområde Arbete och Integration	8
2.2.4	Arbetslivsinriktad rehabilitering	9
2.2.5	Arenaverksamhet	10
2.3	Arbetsmarknadsinsatser 2018	10
2.4	Processkartläggning	11
2.4.1	Process - Ansökan om försörjningsstöd	11
2.4.2	Process - Arbetsförberedande insats	12
2.5	Samarbeten	13
2.5.1	Sambandets beredningsgrupp	13
2.5.2	Jobsatsningen	13
2.5.3	Servicetjänster i vården	14
2.5.4	Samarbete Härnö vedhantering	14
2.5.5	SKR-projekt	14
2.5.6	Samarbetsvinster – Jobsatsningen	15
2.6	Framtida samarbetsmöjligheter	16
2.6.1	Arbetsmarknadstorg	16
2.6.2	KIVO	16
3	Sammanfattande analys	17
3.1	Utvecklingsmöjligheter	17
3.2	Slutsats	18

1 Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade den 5 februari 2019 att uppdra åt kommundirektören att tillsammans med berörda förvaltningar utreda effektiviseringsmöjligheter i samordning mellan arbetsmarknadsinsatser och försörjningsstöd.

Styrgrupp för utredningen är kommundirektör och förvaltningschefer på socialförvaltningen respektive arbetslivsförvaltningen.

Styrgruppen fastställde i juni 2019 ”Utredningsdirektiv samordning av arbetsmarknadsinsatser och ekonomiskt bistånd” och tillsatte en utredningsgrupp (UG) bestående av en representant från vardera förvaltning, samt en konsult från Colegica som stöd vid behov.

1.1 Utredningsdirektiv

I direktivet framgår bland annat syfte och mål för utredningen.

Syftet är att åstadkomma en ändamålsenlig och effektiv styrning av processflödet från ansökan om ekonomiskt bistånd till goda livsvillkor och egen försörjning för individen, samt ett ändamålsenligt och effektivt användande av resurser i form av kompetens och skattemedel.

Utredningens mål är att:

- Lämna förslag på hur ekonomiskt bistånd och arbetsförberedande insatser kan samordnas i ett processflöde som leder till egen försörjning.
- Utforma en effektiv styrmodell för en samordnad process för att minska behovet av ekonomiskt bistånd.
- Utmynna i ett förslag om hur processflödet ska organiseras och klargöra ägarskapet i organisationen.
- Bidra till samverkan som bidrar till gemensam kultur som präglas av helhetstänkande, sammanhållning, tillit och ansvarstagande.

Delmål för utredningen är att den ska:

- Tillgodose individuella och kollektiva behov av kommunens tjänster utifrån socialtjänstlagen och kommunens mål: sund ekonomi.
- Kartlägga och beskriva nuvarande processer
- Undersöka möjligheterna att digitalisera (automatisera) och variera (utgå från individuella behov) i processflödet från ekonomiskt bistånd till egen försörjning.

Effektmål:

- Minska andelen i behov av ekonomiskt bistånd i kommunen genom att öka andelen i sysselsättning.
- Minska tiden i bidragsberoende för individen genom ett effektivt processflöde.

1.2 Arbetsgång

Styrgruppen beslutade att utredningen skulle delas upp i två delar. Den första delen består av en förstudie som beskriver nuläget. Den andra delen består av en djupare utredning mot ett nyläge, med förslag på åtgärder och en plan för införande av dessa.

Styrgruppen har träffat UG vid fyra tillfällen för att gå igenom utredningsdirektiv och uppdrag, samt för att få delrapporter under arbets gång och föra dialog kring utredningens fortsatta arbete.

1.2.1 Del 1 – Nuläge

Arbetet med förstudien har pågått under hösten 2019, och har bland annat fokuserats på:

- Statistik.
- Processflöden för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser.
- Aktuella samarbeten mellan förvaltningarna.
- Erfarenheter från andra kommuners förändringsarbeten kring t.ex. organisering, digitalisering och robotisering.

Del 1 redovisas i december 2019 till styrgruppen, som därefter fattar beslut om hur arbetet för effektivisering av processflödet från ansökan om ekonomiskt bistånd till goda livsvillkor och egen försörjning för individen ska fortsätta.

1.2.2 Del 2 – Nyläge

Del 2 ska enligt plan startas upp under inledningen av 2020 med syfte att identifiera, pröva och införa nya arbetssätt som effektiviserar individens process från ansökan om ekonomiskt bistånd till goda livsvillkor och egen försörjning.

2 Nuläge

2.1 Arbetslöshet och ekonomiskt bistånd i Härnösand

För att få en uppfattning om situationen kring arbetslöshet och ekonomiskt bistånd i Härnösands kommun har UG tittat på 7 liknande kommuner. Dessa har valts ut då de har liknande socioekonomiska förutsättningar med utgångspunkt från bland annat ohälsotal, utrikes födda, arbetslöshet, utbildningsnivå och inkomst.

Jämförelse, socioekonomiskt liknande kommuner

	Folkmängd 31 dec	Arbetslösa dec ¹	Kostnad ekonomiskt bistånd, kr/inv. ²	Mottagna med uppehållstillstånd 2015-2018 ³
Härnösand	25 120	11,40 %	1 180	1 265
Genomsnitt jämförelse- kommuner nedan		10,57 %	1 480	
Älvkarleby	9 392	10,10 %	1 425	378
Åmål	12 720	12,60 %	1 427	735
Bollnäs	26 991	10,30 %	1 264	1 136
Hässleholm	52 121	9,80 %	973	1 625
Ludvika	26 946	8,50 %	2 639	1 079
Ronneby	29 695	13,10 %	873	2 017
Kristinehamn	24 336	9,60 %	1 758	1 053
Riket		7,00 %		

Alla kommuner i jämförelsen har en arbetslöshet som är högre än riket. Härnösand hade 2018 marginellt högre arbetslöshet än genomsnittet för jämförelsekommunerna. Trots detta är kostnaden för försörjningsstöd lägre i Härnösand, 1 180 kr per invånare, än genomsnittet för övriga kommuner, 1 480 kr per invånare.

Jämförelsekommunerna har under tiden 2015-2018 ett totalt mottagande på ca 3-7 % i relation till folkmängden 2018. Vid den jämförelsen har Ronneby högst mottagande, därefter Åmål och sedan Härnösand med sina 1 265 mottagna med uppehållstillstånd, vilket motsvarar ca 5 %. Beräkningen visar att Härnösand ligger ungefär i mitten vad gäller den totala mottagningen av nyanlända under tre år.

¹ Statistik Arbetsförmedlingen, öppet arbetslösa och sökande i program.

² Statistik från Kolada

³ Statistik från Migrationsverket.

2.2 Härnösands kommun - Organisation

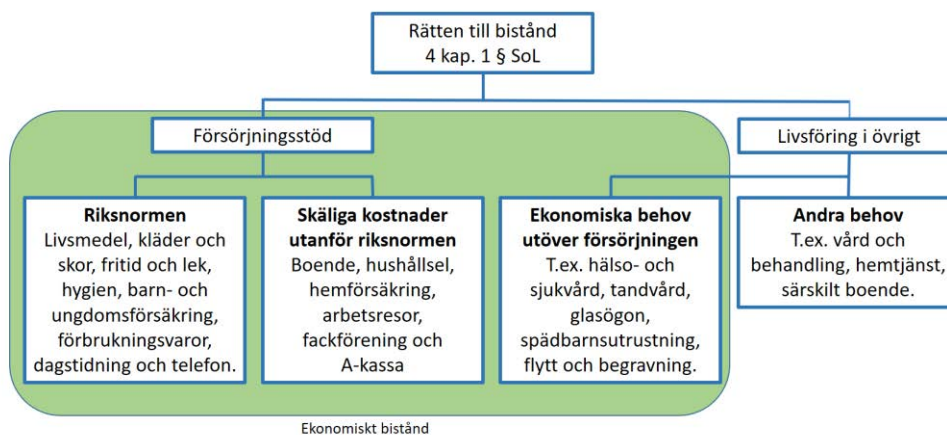
2.2.1 Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd hanteras av Ekonomi-och vuxenenheten inom Socialförvaltningens Individ och familjeomsorg. Målet för verksamheten är självförsörjning och att i avvaktan på det bedöma rätten till försörjningsstöd.

Ekonomiskt bistånd, det som i vardagligt tal kallas *socialbidrag*, ska ge enskilda personer och familjer en skälig levnadsnivå. Det finns inga fastställda belopp, utan behovsprövningen är helt individuell och tar hänsyn till omständigheterna i det specifika fallet. Ekonomiskt bistånd ska vara en tillfällig hjälp och målet är att personerna som söker ska bli självförsörjande så snabbt som möjligt.

Rätten till bistånd regleras i 4 kapitlet 1 § Socialtjänstlagen, där det står att den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt.

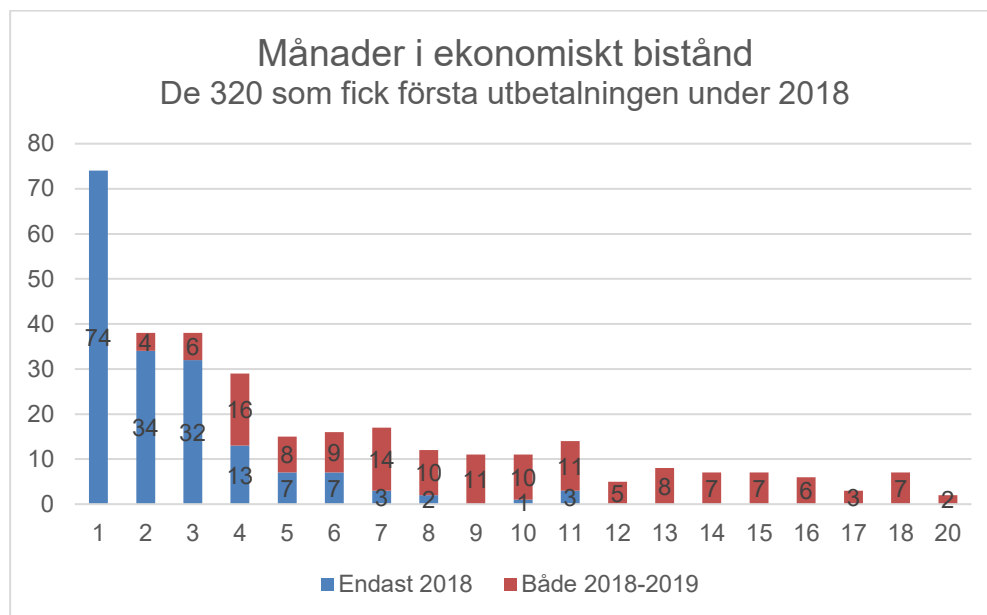
Försörjningsstödet är uppdelat i två delar: dels en norm som gäller för hela landet (riksnormen), dels en del som gäller rätt till ersättning för skäliga kostnader för ett antal andra behovsposter. I begreppet livsföring i övrigt ingår allt annat bistånd som den enskilde kan behöva för att vara tillförsäkrad en skälig levnadsnivå. Biståndet kan vara ekonomiskt stöd men också annat stöd, eller vård och behandlingsinsatser.

Ansökningar om ekonomiskt bistånd handläggs på Ekonomi- och vuxenenheten, som tillhör verksamhetsområde Individ- och familjeomsorg på Socialförvaltningen.

En stor andel av dem som söker ekonomiskt bistånd får det under en kort period (enstaka månader). Under 2018 kom det in 320 nya ansökningar som resulterade i utbetalningar⁴. Av dessa fick 74 utbetalning en enda gång, 38 fick endast två utbetalningar, och ytterligare 38 fick tre utbetalningar. Det innebär att 53 % har fått utbetalning under 4 månader eller mer.

⁴ Observera att underlaget bygger på antal individer som får utbetalningar, så detta kan inte direkt översättas till antalet individer totalt. Det förekommer fall där ett hushåll får ekonomiskt bistånd för flera individer, men där utbetalningen sker till en person i hushållet.

Statistiken ovan visar hur många månader de som fick sin första utbetalning någon gång under 2018 har fått ekonomiskt bistånd t.om. augusti 2019. De två som har fått 20 st. utbetalningar fick därmed sin första utbetalning i januari 2018 och är fortfarande aktuella i augusti 2019. De som fick sin första utbetalning i december 2018 har i statistiken ovan som mest kunnat vara aktiva i 9 månader i tabellen.

2.2.2 Arbetsmarknadsinsatser

Arbetslivsnämnden har kommunens uppdrag att samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt 4 kapitlet 4 § socialtjänstlagen.

Arbetslivsförvaltningen verksamheter ger arbetssökande möjlighet till arbetsförberedande insatser som ett komplement till statliga åtgärder, t.ex. Arbetsförmedlingens, som alla inte kan ta del av. Insatserna ska hjälpa arbetssökande att närma sig egen försörjning, och är därför anpassade efter individens behov och förutsättningar,

Målgrupp för insatserna är personer som av olika anledningar befinner sig i en utsatt ställning på arbetsmarknaden och som riskerar långa tider i arbetslöshet. Det kan till exempel vara personer som inte har gymnasieutbildning, utomeuropeiskt födda, personer i åldern 55-64 år, och personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.

2.2.3 Verksamhetsområde Arbete och Integration

Verksamhetsområdet Arbete och Integration erbjuder möjlighet till olika arbetsförberedande insatser:

- **Praktik** hos privat eller offentlig arbetsgivare
- **Arbetsprövning, arbetsträning och/eller arbetsförmågebedömning**, för att klarlägga eller utreda en individs arbetsförutsättningar utifrån fysiska, psykiska och sociala funktioner. Insatsen kan innebära att den arbetssökande får stöd för att systematiskt pröva eller träna sina förmågor i konkreta

arbetsuppgifter på en arbetsplats. Syftet med insatsen kan ibland vara att individen ska få rätt/annan ersättning.

- **Stöd i myndighetskontakter**
Samordning och stöd för individens kontakter med andra myndigheter, som t.ex. vården, psykiatri och frivården.
- **Studier**
Förmedling av kontakt för vägledande samtal, kurser eller utbildningar med syfte att öka individens förutsättningar att komma i arbete. Studier kan kombineras med praktik eller anställning.
- **Lönesubventionerad anställning**
Anpassat stöd för anställning med lönestöd under 12 månader inom arenaverksamhet eller kommunens verksamheter.

Enheterna Arbetslivsinriktad rehabilitering och Arenaverksamhet ansvarar för att samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser.

2.2.4 Arbetslivsinriktad rehabilitering

Arbetslivsinriktad rehabilitering ger deltagare möjlighet till arbetsprövning, arbetsträning, praktik och i vissa fall även anpassade anställningar. Dessa kan vara förlagda till arbetsträningsplatser på arenorna eller kommunala och privata arbetsplatser. Under sin tid i insats får deltagaren stöd av en arbetsmarknadskonsulent för att komma vidare mot den externa arbetsmarknaden. Parallellt med detta pågår ett motivationsarbete för att deltagare ska gå vidare mot studier.

Kartläggning/placering mm

Nya deltagare träffar en konsulent för inskrivning och kartläggning av individuella behov och förutsättningar för att närma sig arbetsmarknaden. Konsulenten upprättar en handlingsplan tillsammans med deltagaren, beslutar om insats/placering samt har löpande uppföljning.

Sambandet

Sambandets verksamhet riktar sig till deltagare som på grund av problematisk livshistoria, sociala omständigheter och psykisk ohälsa hamnat utanför såväl arbetsmarknaden som samhället i övrigt. Syftet med Sambandet är att stödja personer i deras re-/habilitering och personliga utveckling mot arbete genom till exempel:

- Individuella samtal/gruppaktiviteter
- Arbetsträning/arbetsprövning/studier
- Stöd i kontakter med aktörer i samhället

Sambandets mål är att deltagaren ska närma sig egen försörjning.

Etappen

Etappens verksamhet vänder sig till deltagare som står utanför arbetsmarknaden på grund av t ex psykisk ohälsa, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, tidigare missbruk och/eller ej avslutad skolgång.

Verksamhet är öppen för deltagare måndag – fredag kl. 09.00-15.00.

Utgångspunkter i arbetet är:

- Livskvalitet/rutiner i vardagen
- Arbetsträning
- Samhällsorientering/stöd i myndighetskontakter
- Empowerment/självledarskap

Etappens mål är att deltagaren ska bli redo för praktik, börja studera eller börja arbeta och på så vis komma närmare egen försörjning.

2.2.5 Arenaverksamhet

Arenaverksamheten har utvecklats genom samarbeten med näringsliv, föreningar och övriga verksamheter inom kommunen. Arenorna utför serviceuppdrag och tjänster till kommunens verksamheter.

Arenorna ger möjlighet till arbetsprövning, arbetsträning, praktik och anställning med lönestöd från Arbetsförmedlingen. Tiden för anställning med beredskapsavtal är 12 månader med möjlighet till förlängning. Anställning kan kombineras med studier på deltid samt körkortsteori.

Inom arbetslivsförvaltningen finns följande arenor för arbetssökande som står långt från arbetsmarknaden.

Resursgruppen, cirka 120 platser

Resursgruppen utför diverse tjänster på uppdrag av kommunens förvaltningar som t ex vaktmästeri, transport- och flyttservice, skötsel av fritidsanläggningar, lokalvård/tvätt, röjning av skog och sly, snickeri, bilvård samt distribution av fika och bemanning av skolkaféer och kiosker på äldreboende.

Arena Kretsloppsparken, cirka 15 platser

Återvinningsstationen Kretsloppsparken är ett samarbete mellan Härnösand Energi & Miljö, HEMAB som innebär att privatpersoner kan lämna sitt sorterade avfall utan kostnad.

Arena Erikshjälpen, cirka 35 platser

Arenan bedrivs i samarbete med Arena Erikshjälpen Second Hand. Erikshjälpen har cirka 35 platser och riktar sig till deltagare med behov av rehabilitering, språkutveckling och/eller utveckling av social kompetens.

2.3 Arbetsmarknadsinsatser 2018

Under 2018 var 817 personer inskrivna i arbetsmarknadsinsatser inom Arbete och Integrations verksamheter. Samma person kan tagit del av flera insatser

Totalt har 578 deltagare blivit anvisade till en arbetsmarknadsinsats, varav 60 % av Arbetsförmedlingen och 35 % av socialförvaltningen. Resterande anvisningar har initierats av individen själv eller av annan instans. Utöver de som anvisats 2018 fanns 239 deltagare till som påbörjade insats året innan.

Oavsett anvisande myndighet har största andelen av deltagare försörjningsstöd före eller under tiden för insats, helt eller som komplement till ersättning från annan myndighet.

En stor andel, över 80 %, av inskrivna deltagare under 2018 har varit utan arbete mer än 24 månader.

Majoriteten av deltagarna har låg utbildningsnivå. 66 % har inte fullgjort grundskoleutbildning och 26 % har högst grundskoleutbildning.

Deltagares tid i insats varierar. 25 % var i insats mellan 3 till 6 månader, och 65 % var i insats upp till 24 månader.⁵

2.4 Processkartläggning

En del i nulägesanalysen har varit att kartlägga de processer som finns från första ansökan om ekonomiskt bistånd till egen försörjning.

Processflödena har tagits fram i samarbetet berörda chefer och medarbetare inom respektive förvaltningar. Verksamhetsutvecklare inom Individ- och familjeomsorgen på socialförvaltningen har varit till stor hjälp att synliggöra och sammanställa processflödena.

Nedan ges en kortfattad beskrivning av respektive process.

2.4.1 Process - Ansökan om försörjningsstöd

Processen för ekonomiskt bistånd är indelad i tre grenar; Ny ansökan, Ny ansökan – direktansökan och Återansökan.

Aktualisera

En socialsekreterare tar emot ansökan om ekonomiskt bistånd som kan lämnas skriftligt eller muntligt.

Utreda och bedöma – Ny ansökan

Om det är en ny ansökan som kommer in, där någon söker för första gången eller för första gången inom 12 månader, kallar socialsekreteraren den sökande till ett besök. Kallelsen skickas ut samma dag som ansökan kommer in och tid för besöket ska vara inom 2-3 veckor (ofta tidigare). Med kallelsen följer en informationsblankett där det bland annat står vilket underlag den sökande behöver lämna in.

Om det finns behov av en akut utbetalning så tar socialsekreteraren kontakt med den sökande, begär att få in ett kontoutdrag, gör en utredning kring belopp och beslutar om ev. utbetalning.

Vid besöket fyller socialsekreteraren och den sökande i ansökningsblanketten tillsammans och pratar om den sökandes situation. Där får han eller hon svara på frågor om t.ex. alkohol, droger, ev. arbetshinder (fysiska/psykiska), familj, m.m. Socialsekreteraren kontrollerar även om alla underlag är med och informerar om vilka regler som finns kring ekonomiskt bistånd och hur ansökningsprocessen går till.

Efter besöket beslutar socialsekreteraren om att inleda en utredning. Beroende på vilket underlag som finns, hur komplett det är och hur svårbedömt ärendet är, så tar utredningen mellan 1-14 dagar (ibland längre).

Utreda och bedöma – Ny ansökan – direktansökan

I undantagsfall kan socialsekreteraren fatta beslut direkt från ansökan utan att kalla till besök (direktansökan). Det gäller främst självklara avslag,

⁵ Statistik från Kolada

punktinsatser (t.ex. tandvård) eller klienter som av någon anledning inte kan komma på besök.

Utreda och bedöma – Återansökan

När det är en återansökan som kommer in så tar socialsekreteraren emot den och beslutar direkt att inleda en utredning. Därefter avgör han eller hon om utredningen kan göras med uppföljning av den tidigare ansökan och det underlag som lämnats in, eller om det behövs en mer fördjupad uppföljning.

När utredningen har genomfört så kommuniceras alltid resultatet med den sökande, oavsett vilken typ av ansökan som kommit in.

Besluta och verkställa

Socialsekreteraren kan besluta om ekonomiskt bistånd och göra en utbetalning, eller så beslutar hen om ett avslag och skickar då ut beslutet tillsammans med en besvärshänvisning till den sökande.

Därefter avslutas ärendet. För den sökande innebära det antingen att han eller hon är klar med ekonomiskt bistånd, eller att processen börjar om med en ny återansökan.

I samband med att socialsekreteraren fattar beslut om ekonomiskt bistånd så kan hon eller han välja att efter samråd med den sökande initiera samverkan med arbetslivsförvaltningen genom att använda ett beställningsformulär som finns på Härnösands kommuns webbplats. Socialsekreteraren gör en bedömning om när det finns behov av insatser via arbetslivsförvaltningen, det kan vara vid en första ansökan eller vid ett senare tillfälle.

2.4.2 Process - Arbetsförberedande insats

Processen för arbetsförberedande insats består av följande delar:

Anvisande myndighet

Socialtjänsten, Arbetsförmedlingen och Sambandets beredningsgrupp kan anvisa sökande till arbetsförberedande insats. Vanligtvis anvisar socialtjänsten sökande efter fjärde beslutet om försörjningsstöd.

Beställa uppdrag

Anvisande handläggare gör en beställning av önskad arbetsförberedande insats via "Beställningsformulär – Samarbetspartners", som finns på kommunens hemsida. Formuläret innehåller bland annat person- och kontaktuppgifter samt önskemål om insats, omfattning, syfte, längd samt ev. ersättning för att utföra uppdraget.

Ta emot uppdrag

En arbetsgrupp inom Arbetslivsinriktad rehabilitering tar emot beställningar av uppdrag via ärendehanteringssystemet Nilex och fördelar uppdragen till ansvarig konsulent.

Kartlägga förutsättningar och behov

Konsulent kallar deltagaren till ett första möte för inskrivning och för att påbörja kartläggningen av individens behov och förutsättningar för att närma

sig egen försörjning. Kartläggning görs vanligtvis under flera mötestillfällen och kan som längst pågå upp till två månader.

Genomföra uppdrag

Konsulent och deltagare upprättar tillsammans en handlingsplan med kort- och långsiktiga mål.

Konsulent ansvarar för att insatserna är anpassade utifrån individens förutsättningar och behov, samt för samordning och kontakter vid placeringar av deltagare inom Arbete och Integrations verksamheter.

Handlingsplanen följs upp löpande tillsammans med deltagaren. Konsulent och anvisande handläggare har kontinuerlig kontakt och kan vid behov träffa deltagaren för gemensam uppföljning.

Om deltagaren har behov av ytterligare insatser upprättas en ny handlingsplan med nya kortsiktiga mål, vilket är en process som vanligtvis upprepas och pågår under en längre period.

Avslut

Konsulent registrerar avslut av deltagare och avslutsorsak, samt meddelar handläggaren i anvisande myndighet.

Konsulent dokumenterar löpande genomförda insatser i verksamhetssystemet AMEA.

Om önskad insats inte kan genomföras enligt beställningen kontaktas anvisande handläggare och uppdraget lämnas tillbaka utan åtgärd.

2.5 Samarbeten

Såväl chefer som handläggare inom arbetslivsförvaltningen och socialförvaltningen upplever att de har tät och väl fungerande kontakt i det vardagliga arbetet kring arbetslösa personer som har försörjningsstöd.

Förvaltningarna har även upprättat överenskommelser kring formaliserade samarbeten, där det i vissa fall även ingår andra berörda myndigheter.

2.5.1 Sambandets beredningsgrupp

Sambandet har cirka 20 platser, där en stor del av deltagarna är personer som på grund av problematisk livshistoria, sociala omständigheter och psykisk ohälsa hamnat utanför både arbetsmarknaden och samhället i övrigt.

I Sambandets beredningsgrupp ingår handläggare från Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Västernorrlands Psykiatrivård, Socialförvaltningen och Arbetslivsförvaltningen. Gruppen träffas regelbundet för att gå igenom aktuella ärenden från respektive myndighet och besluta om vilka sökande som ska erbjudas plats på Sambandet.

2.5.2 Jobbsatsningen

Jobbsatsningen är ett samarbete mellan Socialförvaltningen och Arbetslivsförvaltningen som startade 2014. Syftet är att personer som inte kan ta ett arbete på den öppna arbetsmarknaden ska erbjudas en tidsbegränsad anställning under 12 månader. För att delta i Jobbsatsningen

ska personen ha rätt till någon form av statligt lönestöd via Arbetsförmedlingen.

En beredningsgrupp med representanter från socialförvaltningen, arbetslivsförvaltningen och Arbetsförmedlingen träffas en gång per månad för uppföljning och beslut om vilka personer som ska aktualiseras för anställning.

2.5.3 Servicetjänster i vården

Socialförvaltningen och arbetslivsförvaltningen har sedan 2017 ett samarbete kring servicenära tjänster i vården.

Servicenära tjänster innebär ökad service till brukarna, ökat utrymme för ordinarie personal till handledning av vuxenutbildningens studerande inom vård och omsorg. Samarbetet innebär även ökade möjligheter till sysselsättning för arbetslösa som får erfarenheter och kunskaper om vårddyrket inför framtida yrkesval.

Resurser för servicenära tjänster är beräknat till 12 tjänster samt en arbetsledare för totalt sju särskilda boenden.

Socialnämnden har avsatt ca 2 mnkr för köp av servicetjänster som tvätt, disk, viss del av städning och sophantering från arbetslivsförvaltningen.

För att få en anställning i servicenära tjänster ska personen ha rätt till någon form av statligt lönestöd via Arbetsförmedlingen.

Under 2018 har 21 personer haft servicetjänster, varav 7 avslutade sin tjänst under året. Ingången till servicetjänst är ofta arbetssökande med behov av arbetsträning och språkpraktik eller en önskan om att i framtiden studera till undersköterska.

2.5.4 Samarbete Härnö vedhantering

Socialförvaltningen har inom verksamheten Omsorg om funktionshindrade ansvar för daglig verksamhet med inriktning mot vedhantering. På Härnö vedhantering får ca 10-14 personer som beviljats insatser inom LSS arbeta med att klyva, packa och sälja ved. Där arbetar även personal motsvarande fyra årsarbetare.

Under 2019 påbörjades ett samarbete som innebär att arbetslivsförvaltningen tar över ansvaret för lokaler, kundhantering, försäljning beställning och hantering av ved samt truckkörning. För socialförvaltningen innebär samarbetet en kostnadsbesparing och en möjlighet för verksamheten att finnas kvar. För arbetslivsförvaltningen innebär samarbetet utökade möjligheter till sysselsättning för deltagare som är placerade inom arenaverksamhet.

2.5.5 SKR-projekt

Sveriges kommuner och Regioner, SKR, har initierat ett projekt för att bryta långvarigt biståndsmottagande, öka brukarmedverkan, utveckla verksamheten och skapa ett attraktivt och hållbart arbetsliv för personalen. Härnösand är en av 27 kommuner som tillsammans med SKR, Regionala samverkans- och stödstrukturer (RSS), universitet och aktuella aktörer driver det treåriga utvecklingsprojekt under perioden 2018-2021.

Projektets syfte är att utveckla nya arbetsmetoder och verktyg för att skapa en effektiv verksamhet som bättre möter biståndsmottagarens behov och samtidigt underlättar rekrytering och förmåga att behålla befintligt personal. Projektet omfattar bland annat erfarenhetsutbyte, aktuell forskning, kompetensutveckling, ledarskapsutbildning, utvärdering av bedömningsinstrument och studie av förutsättningar för brukarmedverkan.

Det är Ekonomi- och vuxenenheten som driver projektet i Härnösand, men en viktig del i arbetet är det nära samarbete som finns med Arbete och Integration, bland annat kring jobsatsningen.

2.5.6 Samarbetsvinster – Jobsatsningen

Jobsatsningen är ett exempel på samarbete mellan de två förvaltningarna som ger stora vinster. Där får arbetssökande möjlighet till meningsfull sysselsättning, lön istället för bidrag, arbetslivserfarenhet, delaktighet i ett socialt sammanhang och föräldrar bli goda förebilder för sina barn. Kommunens verksamheter får tillgång till service och extraresurser utöver ordinarie verksamhet. Kommunen får ökade skatteintäkter.

Jobsatsningen har under perioden 2014 - 2018 anställt 100 personer. Anställningen kombineras med individuella insatser för att stärka personen att nå egen försörjning.

Arbetsförmedlingen beslutar i varje enskilt fall om anställningsform och omfattning av lönestöd utifrån individens behov av anpassningar på arbetsplatsen. Lönestödet motsvarar vanligtvis 40 – 65 % av lönen upp till 19 100 kr, exkl. lönepåslag 1,39 %. Genomsnittlig lön är 18 664 kr/mån, eller 25 854 kr/mån med lönepåslag.

Socialförvaltningen ersätter arbetslivsförvaltningen under anställningstiden med 7 500 kr per månad och person, vilket motsvarar ett genomsnittligt ekonomiskt bistånd.

Tabellen nedan utgår från genomsnittliga kostnader för lön och statligt lönestöd enligt avtalet för breddskapsanställda.

Kostnad/intäkt	1 person/mån	1 person/år	100 personer
Bruttokostnad lön	25 864 kr	310 000 kr	31 mnkr
Lönestöd (Arbetsförmedlingen)	-15 000 kr	- 180 000 kr	- 18 mnkr
Kostnad efter lönestöd	10 864 kr	130 368 kr	13 mnkr
Varav Nettokostnad Soc.	7 500 kr	90 000 kr	9 mnkr
Varav Nettokostnad lön Alf	3 364 kr	40 368 kr	4 mnkr
<i>Skatteintäkter under anställningen, 33 %</i>	<i>8 535 kr</i>	<i>102 420 kr</i>	<i>10,2 mnkr</i>

Under personens anställningstid i Jobsatsningen får kommunen in skatteintäkter, vilket gör att kommunens faktiska kostnad för en anställning i Jobsatsningen enligt beräkningen ovan är cirka 2 330 kr/mån motsvarande 28 000 kr/år.

Av de personer som avslutat anställning under perioden har 85 procent inte ansökt om ekonomiskt bistånd efter avslutad anställning. Fyra personer har

av olika skäl avbrutit anställningen. Om personerna inte fått möjlighet till en anställning hade de flesta med stor sannolikhet varit i behov av fortsatt försörjningsstöd.

2.6 Framtida samarbetsmöjligheter

2.6.1 Arbetsmarknadstorg

Arbetslivsförvaltningen har ansökt om medel från Samordningsförbundet för att etablera ett Arbetsmarknadstorg i Härnösand under inledningen av 2020.

Bakgrunden är att Härnösands kommun står inför stora utmaningar i samband med de förändringar som sker inom Arbetsförmedlingen och som bland annat påverkar kontoret i Härnösand. Detta medför att behovet av nära samverkan och en gemensam plattform för olika myndigheter blir allt viktigare då den stora målgruppen arbetssökande är i behov av personliga möten med handläggare och inte har den kompetens och förmåga som krävs för att hålla digitala kontakter.

Arbetsmarknadstorget ska vända sig till medborgare mellan 16-65 år och som uppbär någon form av försörjningsstöd, aktivitetsstöd, etableringsersättning, sjukpenning eller arbetslöshetsersättning samt personer som helt saknar ersättning men har behov av stöd.

Målgruppens försörjningshinder är sammansatta, diffusa och går inte att inordna under en myndighets ansvarsområde. Insatserna behöver dessutom sättas in parallellt - ett socialt stöd samtidigt med arbetsmarknadsinsatser eller hälso- och sjukvårdsinsatser. Flera myndigheter arbetar utifrån olika perspektiv eller målgrupper med frågor som rör arbete, rehabilitering och självförsörjning.

Arbetsmarknadstorgets uppgift är att effektivisera och samordna arbetet för att skapa bästa förutsättningarna för individer som har kontakt med flera myndigheter.

2.6.2 KIVO

Inom Härnösands kommun har man beslutat att påbörja arbete med KIVO-metoden, Kompetensförsörjning genom aktiv samverkan och inkludering.

Metoden innebär att arbetsgivaren ska analysera och identifiera sina anställningsbehov över tid. Tanken är att man sedan aktivt ska matcha individer mot de anställningsbehoven, och anpassa vägen mot anställning individuellt utifrån individens förutsättningar.

KIVO-metoden strävar efter ett effektivt målinriktat nyttjande av de arbetsmarknadspolitiska verktygen och anpassas löpande till förändringar i arbetsmarknadspolitiken vilket ger en aktuell och tydlig information kring användandet av respektive insats. Allt för en minskad risk av inlåsnings effekter för individens fortsatta väg till anställning och för att få en kostnadseffektiv lösning⁶.

När KIVO-metoden implementeras kommer det bli ytterligare en samarbetsplattform som knyter samman ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser.

⁶ <https://www.kivometoden.se/kivometoden.html>

3 Sammanfattande analys

Syftet med utredningen är att åstadkomma en ändamålsenlig och effektiv styrning av processflödet från ansökan om ekonomiskt bistånd till goda livsvillkor och egen försörjning för individen, samt ett ändamålsenligt och effektivt användande av resurser i form av kompetens och skattemedel.

Utredningens första del är genomförd som en förstudie med syftet att beskriva ett nuläge som utgångspunkt för utredningens fortsatta arbete. Vidare ska förstudien resultera i ett förslag på utredningens vidare arbete.

Verksamhetsområdena för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser visar goda resultat, både verksamhetsrelaterade och ekonomiska. Det finns väl fungerande samarbeten som pågått under en längre tid med goda resultat. Medarbetarna inom respektive förvaltning har kompetens och erfarenheter som är värdefulla att ta tillvara på i ett fortsatt samarbete med individfokus.

Verksamheterna står inför flera förändringar som förutsätter utökat samarbete:

- Socialtjänsten ska under 2020 införa ett nytt verksamhetssystem, vilket kan komma att påverka processen för ekonomiskt bistånd.
- Det finns långt gångna planer för att starta ett arbetsmarknadstorg i Härnösand under 2020, vilket förutsätter samarbetet mellan berörda förvaltningar och myndigheter.
- Inom Härnösands kommun har man beslutat att påbörja arbete med KIVO-metoden, Kompetensförsörjning genom aktiv samverkan och inkludering, vilket förutsätter samverkan såväl mellan berörda förvaltningar/myndigheter.

3.1 Utvecklingsmöjligheter

Under förstudien har det framkommit utvecklingsområden som kan vara viktiga att belysa i det framtida arbetet.

Processflöden

En djupare analys av processflödena kan ge ökad kunskap om och förståelse för respektive verksamhet.

Varför gör vi som vi gör? Finns det något som vi kan göra annorlunda? Kan tiden kortas ner för den som har behov av ekonomiskt bistånd. Hur påverkas processerna av det nya systemet inom socialförvaltningen?

Individperspektivet bör ha en central roll i en sådan analys.

Målgruppsanalys

En målgruppsanalys kan visa om vi erbjuder rätt insats till rätt person i rätt tid.

Hur ser målgruppen ut? Vilka ska erbjudas insats och när? Vilka insatser behövs? Kan befintliga insatser utvecklas vidare? Finns det insatser som inte leder vidare?

Varje individ har olika behov och förutsättningar för att närma sig egen försörjning.

Nuvarande samarbeten

Det finns många goda erfarenheter att ta med från befintliga samarbeten.

Vad kan vi lära av de samarbeten vi har idag? Vilka är framgångsfaktorerna?

Ansvar och överlämningar

Det vardagliga samarbetet kring individerna förutsätter att det finns en tydlig ansvarsfördelning och rutiner för överlämningar.

Hur sker överlämning av ärenden och var i processen sker den? Hur ser ansvarsfördelning ut idag mellan de två förvaltningarna? Behöver gränserna göras tydligare? Vem äger frågan och när? Ska det finnas fler möjliga vägar för överlämning?

Otydliga gränsdragningar vad gäller ansvar påverkar individens process.

Kunskapsutbyten

Kunskap och förståelse över verksamhetsgränserna är en förutsättning för ett gott samarbete.

Hur kan vi upprätthålla och vidareutveckla goda samarbeten? Har vi tillräcklig kunskap om varandras verksamheter? Hur kan vi löpande upprätthålla nödvändig kontakt och kunskap mellan medarbetare inom förvaltningarna?

Kontinuerliga kunskapsutbyten är en förutsättning för samarbete i verksamheter som är under ständig utveckling och förändring.

Erfarenhetsutbyte med andra kommuner

Vi kan ta lärdom av det arbete som andra kommuner gjort, vi behöver inte uppfinna hjulet på nytt.

Vad kan vi lära oss av andra kommuner? Alternativa sätt att samarbeta mellan verksamheterna? Digitalisering och robotisering?

3.2 Slutsats

Under förstudien har det framkommit att det finns en samsyn mellan verksamhetsledningarna och styrgruppen om att utredningen avslutas och övergår till ett uppdrag till verksamheterna.

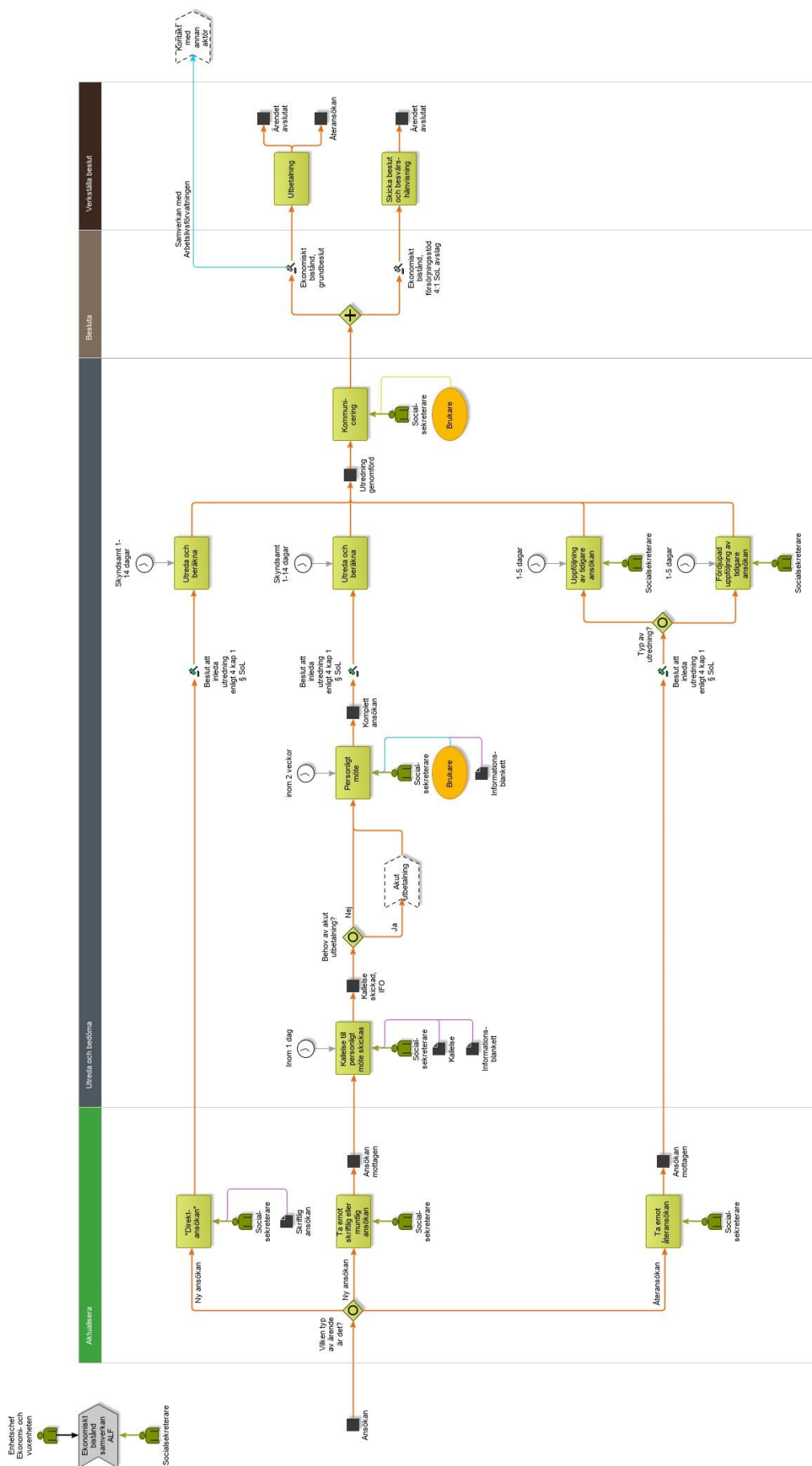
För att det gemensamma arbetet ska uppnå utredningens mål, delmål och effektmål behöver samarbetet formaliseras på olika nivåer.

Samtidigt som arbetet med förstudien pågått har en arbetsgrupp med berörda verksamhetschefer och enhetschefer från respektive förvaltning bildats. Arbetsgruppen kommer att planera och organisera ett utökat samarbete mellan förvaltningarna.

På den strategiska nivån ska presidiesamverkan mellan de berörda förvaltningarna återupptas. Presidiets uppgift blir att styra och leda arbetet på en strategisk nivå genom att prioritera och fördela uppdrag till respektive nämnd. Förvaltningscheferna fördelar uppdrag till verksamheterna och ansvarar för att följa upp gentemot nämnd.

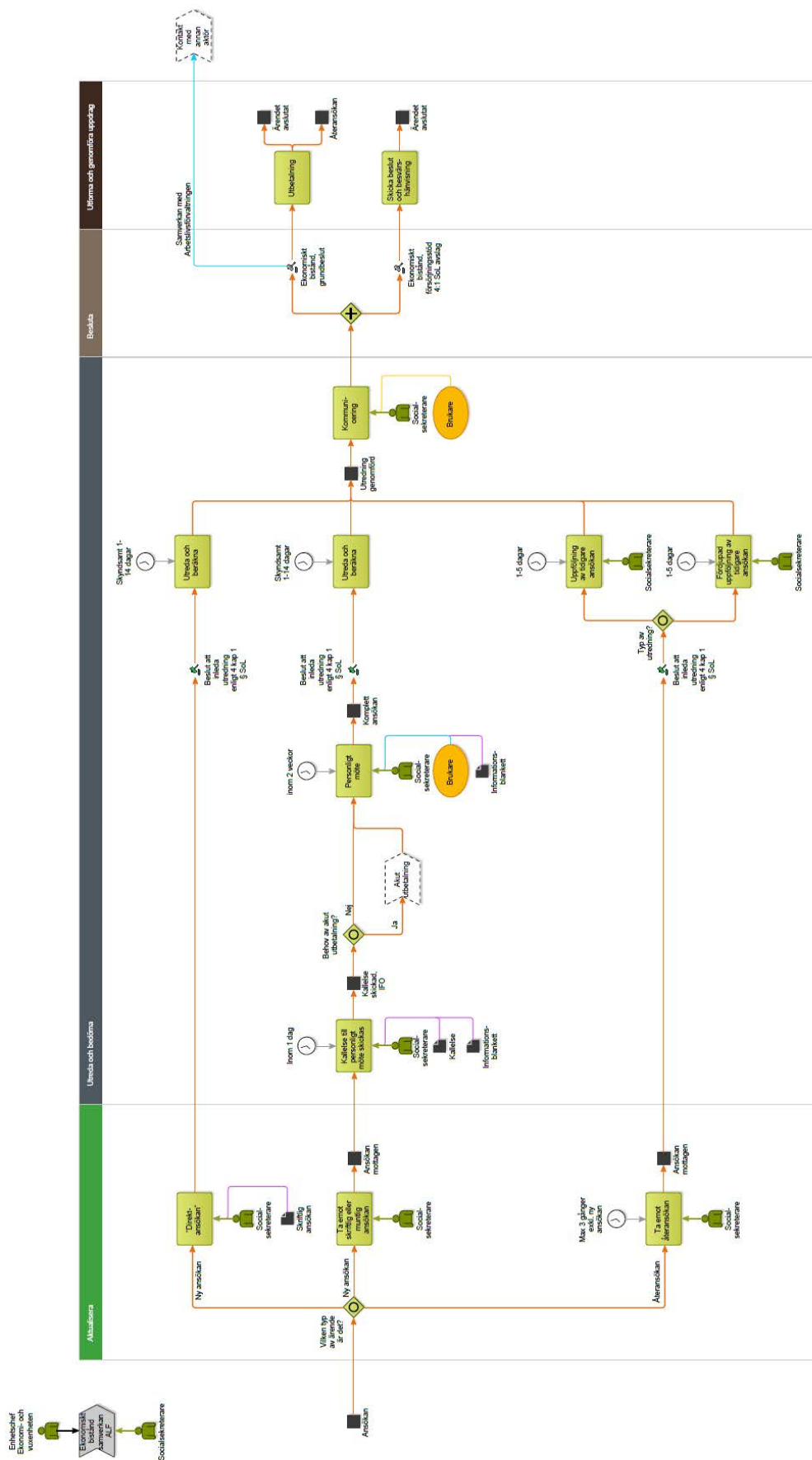
UGs samlade bedömning är de åtgärder som redan är påbörjade är tillräckliga för att uppnå utredningens mål med en fördjupad samverkan mellan Arbetslivsförvaltningen och Socialförvaltningen.

Bilaga 1.

Bilaga 2.

Ekonomiskt bistånd SAM_ALF-EK

Kommunstyrelsen

§ 25

Dnr 2019-000064 1.3.1.1

Samordning mellan arbetsmarknadsinsatser och försörjningsstöd i kommunen

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att uppdra åt kommundirektören att tillsammans med berörda förvaltningar utreda effektiviseringsmöjligheter i samordning mellan arbetsmarknadsinsatser och försörjningsstöd.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

December 2017 gav kommunstyrelsen i uppdrag till kommundirektören att genomlysasocialnämndens ekonomi med anledning av det dåvarande ekonomiska läget samt det befarade läget inför 2018 och budgetarbete 2019.

Socialnämnden framförde i samband med ärendet om ekonomi i balans 20180620 §98 att man önskade att kommunstyrelsen utreder en ny budgetmodell för bland annat försörjningsstöd. Det framförda utredningsbehovet utgår från socialförvaltningens önskan om ökad styrning och samordning inom arbetslöshetsområdet för att minska behovet av försörjningsstöd. För att stärka samverkan och styrningen av insatser och för att öka sysselsättningen bör frågan om försörjningsstödet organisatoriska placering med utgångspunkt i effektivisering och ökad måluppfyllelse, utredas. Vid omvärldsbevakning av området finns bra exempel på hur man hittat goda samverkansvinster genom att organisatoriskt placera arbetet med försörjningsstöd i direkt anslutning till de enheter inom arbetslivsförvaltningen som hanterar sysselsättningsfrågor.

Kommunstyrelsen

Utifrån resultatet av genomlysingen och socialnämnden önskan så bör det finnas bra förutsättningar för att skapa en mer effektiv struktur för områdena försörjningsstöd och arbetsmarknadsinsatser i kommunen.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 13

Dnr 2020-000058 1.1.2.1

Samverkansavtal - Härnösands Näringsliv Ekonomisk Förening HNEF

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

att godkänna förslaget samverkansavtal mellan Härnösands näringsliv ekonomiska förening och Härnösands kommun,

att finansieringen för avtalet för 2020 belastar kommunstyrelsens projektbudget för innevarande år, samt

att ge kommundirektören i uppdrag att underteckna samverkansavtalet och redovisa uppföljning och utvärdering av arbetet till kommunstyrelsen senast i november 2020.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Anders Gäfvert (M) och Ingrid Nilsson (V).

Yrkanden

Ingrid Nilsson (V) yrkar på följande tillägg i tredje attsatsen i liggande förslag: senast i november 2020.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag med Ingrid Nilssons (V) tilläggsförslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott avser besluta i enlighet med liggande förslag med Ingrid Nilssons (V) tilläggsförslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsens arbetsutskott har beslutat i enlighet med liggande förslag med Ingrid Nilssons (V) tilläggsförslag.

Bakgrund

Härnösands Kommun och Näringsliv i Härnösand Ekonomisk Förening (HNEF) har under flera år samverkat för Härnösands utveckling och för att skapa förutsättningar för fortsatt långsiktig tillväxt. Härnösands kommuns tillväxtstrategi och föreslagen handlingsplan för näringsliv ligger till grund för avtalets uppbyggnad. En revidering av handlingsplanen och en översyn av strukturen för samverkan ska göras under året. Av den anledningen

Kommunstyrelsens arbetsutskott

förlängs samverkansavtalet endast 1 år som är i mindre omfattning än tidigare avtal.

HNEF ska i samarbete med kommunen vara ägare, arrangör och utförare till ett antal aktiviteter som stärker näringslivet och kopplar skolan närmare näringslivet.

Ersättning till HNEF uppgår enligt förslaget till 250 tkr (exl.) moms per verksamhetsår.

Avtalet gäller from 2020-01-01 tom 2020-12-31. Parternas intention är att omförhandling av avtalet ska ske under fjärde kvartalet 2020.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2020-02-05

Kommunens tillväxtstrategi

Tillväxtavdelning

Kommunstyrelsen

Samverkansavtal - Härnösands Näringsliv Ekonomisk Förening HNEF

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen besluta

att godkänna förslaget samverkansavtal mellan Härnösands näringsliv ekonomiska förening och Härnösands kommun,

att finansieringen för avtalet för 2020 belastar kommunstyrelsens projektbudget för innevarande år, samt

att ge kommundirektören i uppdrag att underteckna samverkansavtalet och redovisa uppföljning och utvärdering av arbetet till kommunstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

Härnösands Kommun och Näringsliv i Härnösand Ekonomisk Förening (HNEF) har under flera år samverkat för Härnösands utveckling och för att skapa förutsättningar för fortsatt långsiktig tillväxt. Härnösands kommuns tillväxtstrategi och förslagen handlingsplan för näringsliv ligger till grund för avtalets uppbyggnad. En revidering av handlingsplanen och en översyn av strukturen för samverkan ska göras under året. Av den anledningen förlängs samverkansavtalet endast 1 år som är i mindre omfattning än tidigare avtal.

HNEF ska i samarbete med kommunen vara ägare, arrangör och utförare till ett antal aktiviteter som stärker näringslivet och kopplar skolan närmare näringslivet.

Ersättning till HNEF uppgår enligt förslaget till 250 tkr (exl.) moms per verksamhetsår.

Avtalet gäller from 2020-01-01 tom 2020-12-31. Parternas intention är att omförhandling av avtalet ska ske under fjärde kvartalet 2020.

Beslutsunderlag

Kommunens tillväxtstrategi.

Uno Jonsson
Tillväxtchef

Petra Forsström
Näringslivschef

Bilagor

Bilaga 1 Förslag till samverkansavtal mellan Härnösands kommun och
Näringsliv i Härnösand Ekonomisk Förening (HNEF)

Bilaga 2 Aktivitetsplan 2020

Samverkansavtal mellan Härnösandskommun och Näringsliv i Härnösands Ekonomisk förening (HNEF)

Inledning

Härnösands Kommun och Näringsliv i Härnösand Ekonomisk Förening (HNEF) har under flera år samverkat för Härnösands utveckling och för att skapa förutsättningar för fortsatt långsiktig tillväxt. HNEF agerar tillsammans med kommunen för ett bättre företagsklimat och tillväxt. HNEF är näringslivets röst för såväl stora som små företag och bidrar till kommunens tillväxtarbete. HNEF och dess medlemsföreningar representerar ca 650 aktiva företag det gör HNEF till en av kommunens nyckelpartner för att bland annat kunna genomföra arbetet med tillväxtstrategin.

I detta avtal regleras samarbetet mellan HNEF och Härnösands Kommun.

HNEF ska i samarbete med kommunen vara arrangör och utförare till ett antal aktiviteter som stärker näringslivet och bygger nätverk samt vara deltagare och initiativtagare till insatser som stärker intentionerna i detta samverkansavtal. Samarbetet sker med tydliga gränssnitt för våra respektive roller och aktiviteterna ska ha tydlig koppling till kommunens tillväxtstrategi samt handlingsplan för Näringslivet.

Övergripande mål

HNEF kommer att genom detta avtal och aktiviteter verka för: ett förbättrat företagsklimat, en bättre placering på Svenskt Näringslivs rakning, och att vi har UF företag i riksfinal. Aktiviteterna ska även ses som ett led i företagens och kommunens behov av kompetensförsörjning. Inom avtalets tid det tas fram en plan med avsikt att genomförande av, Näringslivsdagar (Härnösandsvecka) som börjar med Fokus Företagsmessa och slutar Företagsgalan.

Identifierade aktivitetsområden vid avtalets undertecknande är:

- a) Medverka till breddat engagemang för företagsfrågor i Härnösand Dialog
- b) Medverka till ökad kunskap om näringslivet och ökat entreprenöriellt tänkande.
- c) Samverka till ett engagemang och en ökad kunskap kommunens roll och service för företagsfrågor

Lokalisering

I syfte att stärka vår samverkan och öka fokus på företagande har vi en gemensam intention att skapa en kreativ miljö för entreprenörskap. Därför ska i första hand alla aktiviteter vara stationerade i lokaler på Sambiblioteket. I lokalerna kommer även kontorsplats för HNEF finnas i miljön och ingå som del i detta avtal. HNEF ska i de aktiviteter som är kopplade till avtalet marknadsföra att det görs i en relation till Härnösand kommun och tillväxtavdelningen.

Dialogmöten

Kontinuerliga dialogmöten ska genomföras, kommunen är ägare till dessa möten och den part som kallar.

Uppföljning

En uppföljning/utvärdering ska genomföras och kopplas till Bilaga, aktivitetsområde 2020.

Mål och indikationer i aktivitetsbilaga har rätt att revideras under avtalets löptid av bägge parter enligt gemensam överenskommelse.

Uppföljning av samverkansavtalet sker under november 2020 och sammankallande är kommunens näringslivschef. Kontinuerlig avstämning av avtalet sker löpande i dialogmöten.

Ersättning och avtalstid

Avtalet i sin helhet både vad gäller ersättning och uppföljning av aktiviteter hanteras i det gemensamma bolaget Härnösands Näringsliv AB (HNAB), där näringslivet och Invest i Härnösand har representanter i styrelsen. HNAB ägs idag till 51 % av HNEF och till 49 % av Invest. Ersättningen baseras utifrån den aktivitetsbilaga som medföljer samverkansavtalet.

Ersättningen utbetalas mot faktura med ett belopp om 250 tkr exl. moms för varje påbörjat verksamhetsår, med början januari 2020.

Avtalstid

Detta avtal gäller from 2020-01-01 tom 2020-12-31.

Parternas intention är att omförhandling av avtalet ska ske under tredje kvartalet 2020 för en fortsättning efter 2020-12-31. Vid förlängning av avtalet utan omförhandling justeras avtalat belopp utifrån konsumentprisindex (KPI).

Vardera parten har rätten att påkalla omförhandling när som helst. Avtalet kan sägas upp av endera parten med sex månaders uppsägningstid

Härnösand, 2020- **xxxxx**

Anders Wahlqvist
Ordförande HNEF

Härnösand, 2020 **xxxxx**

Lars Liljedahl
Kommundirektör Härnösands kommun

Bilaga, aktivitetsområde 2020

A) För ett breddat engagemang gällande företagsfrågor ska HNEF för en summa av 150 000 kr ex moms:

- 1) Arrangera Fokus företagsmessa med tillhörande mässbilaga. Mässan ska genomföras en gång per år, på våren. Mässan ska rikta sig både till företag och medborgare i Härnösands kommun och närliggande kommuner.
- 2) Aktivt medverka med representanter vid möten och aktiviteter som kommunen bjuder in till.
- 3) Använda sambiblioteket som mötesplats för att skapa en kreativ miljö för entreprenörskap.
- 4) Marknadsföra och kommunicera aktiviteter/arrangemang på vår gemensamma plattform. Aktivt verka för att medlemsföretag deltar i aktiviteter som genomförs både av HNEF och kommunen. För att stärka samverkan och öka fokus på företagande.

B) För en ökad kunskap om näringslivet och ökat entreprenöriellt tänkande i grundskola och gymnasium ska HNEF för en summa av 100 000 kr ex moms:

- 1) Göra en årlig en aktivitetsplan uppdelad på stadier
- 2) Tillsammans med kommunens SYV planera och genomföra Yrkesmässan för årskurs 8 och gymnasiet årkurs 2.
- 3) Marknadsföra och bidra till ökat antal företag som tar emot PRAO från högstadiet.
- 4) Informera om praktikplatsen.se
- 5) Öppna sina företag för studiebesök.
- 6) Erbjud kortare inspirationsföreläsningar av karaktären, *Det här gör jag, den här vägen har jag gått.*
- 7) Etablera samverkan/kontakt med lärare med syfte att underlätta/skapa kontakter näringsliv och skola.
- 8) Vara en aktiv part i UF företagandet. Genom att se över och etablera nya aktiviteter exempelvis "draknäste", riskkapitaldag, fortsätta vara tävlingsansvarig för den lokala UF-mässan. Uppmuntra medlemsföretagen att vara mentorer till UF-företagen.
- 9) Tillsammans med ansvarig lärare identifiera, planera och delta i aktiviteten *entreprenörsdag** som genomförs årligen av årkurs 1 gymnasiets ekonomiprogram.

*Entreprenörsdag – medverkan vid gymnasiet ekonomiprogrammets entreprenörsutbildning. HNEF ger uppdrag samt medverkar vid styrgruppsmöten och möter klassen vid tre tillfällen. Tanken är att detta ska bli en metod som alla program ska kunna använda. Alla aktiviteter ska bygga på ett likvärdigt perspektiv och avse frågor kring kompetensbehov, entreprenörskapsaktiviteter och annan samverkan mellan näringsliv och skola. Aktiviteterna ska grunda sig i och stödja sig på, av skolnämndens beslutade plan för studie- och yrkesvägledning i alla skolans verksamheter "en framtid i världsklass". Aktiviteterna ska även öka företagets engagemang och förståelse för samverkan, näringsliv och skola.

C) Samverka för ett engagemang och en ökad kunskap om kommunens roll och service för företagsfrågor.

Aktiviteter i detta område genomförs i HNEF:s egen regi och ska ej bekostas av samverkansavtalets insatta kapital. Aktiviteter som genomförs är exempelvis medlemsträffar, BW, AW m fl. Oavsett aktivitet är vårt företagsklimat i fokus!

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 14

Dnr 2020-000061 1.1.2.1

Verksamhetsberättelse kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

att godkänna Verksamhetsberättelse kommunstyrelsen 2019.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott avser besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsens arbetsutskott har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Kommunstyrelsens verksamhetsberättelse för 2019 har upprättats i ledningssystemet Hypergene, enligt anvisningar från kommunens ekonomiavdelning. I verksamhetsberättelsen presenteras verksamheten, viktiga händelser, nämndens verksamhetsmål och resultat, ekonomi, internkontroll samt framtiden.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2020-02-05

Kommunstyrelseförvaltningen

Malin Ullström, 0611 34 80 24

malin.ullstrom@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Verksamhetsberättelse kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen besluta

att godkänna Verksamhetsberättelse kommunstyrelsen 2019.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsens verksamhetsberättelse för 2019 har upprättats i ledningssystemet Hypergene, enligt anvisningar från kommunens ekonomiavdelning. I verksamhetsberättelsen presenteras verksamheten, viktiga händelser, nämndens verksamhetsmål och resultat, ekonomi, internkontroll samt framtiden.

Lars Liljedahl
Förvaltningschef

Bilagor

Bilaga 1 - Verksamhetsberättelse Kommunstyrelse 2019

Härnösands
kommun

Kommunstyrelse

Verksamhetsberättelse

2019-12-31

Verksamhetsberättelse

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse.....	1
1 Nämndens uppdrag och verksamhet.....	2
2 Viktiga händelser.....	3
3 Verksamhet och resultatuppdrag	5
4 Ekonomisk uppföljning.....	9
4.1 Nämndens driftbudget.....	9
4.1.1 Specifikation av personalkostnader per verksamhetsområde	10
4.2 Nämndens investeringsbudget.....	11
5 Internkontroll	12
6 Framtiden.....	13

1 Nämndens uppdrag och verksamhet

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Dess övergripande uppgift är att leda, samordna och styra uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter.

Kommunstyrelsen är anställnings-, löne- och pensionsmyndighet och ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

Kommunstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer samt den budget som fullmäktige bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente.

2 Viktiga händelser

I slutet av mars avslutade Sofia Pettersson sin tjänst efter drygt sex år som kommundirektör i Härnösand och som chef över kommunstyrelseförvaltningen. En tillförordnad kommundirektör tillsattes under rekryteringsperioden fram till september då vår nya kommundirektör och förvaltningschef Lars Liljedahl tillträdde. Vi hälsar Lars varmt välkommen till oss!

Bostäder, företagande och besöksnäring: För att stärka arbetet med nya företag har Nyföretagarcentrum etablerat sig på plan 4 i Sambiblioteket. De erbjuder bland annat information, rådgivning och utbildning för personer med företagsidéer.

Arbetsförmedlingen har under året genomgått en genomgripande omorganisation och genomfört stora förändringar i sitt arbetssätt. I mars meddelades att kontoret i Härnösand kommer att stängas under inledningen av 2020. Under året har dialoger genomförts om konsekvenser och samverkansformer i syfte att säkerställa en fortsatt närvaro av Arbetsförmedlingen i Härnösand.

Under våren presenterade regeringen en utredning där det föreslogs att 80 nya statliga arbetstillfällen ska förläggas till Härnösand. Därefter har Härnösands kommun beretts möjlighet att yttra sig över betänkandet och närliggande kommuner samt Länsstyrelsen ställt sig positiva till förslaget.

Härnösand och Sollefteå har arbetat fram ett gemensamt erbjudande till Försvarsmakten om Härnösand/ Sollefteå regemente i Västernorrland. Vid ett riksdagsseminarium i november presenterades kommunernas gemensamma erbjudande.

Under 2019 har kommunens arbete med civilt försvar tagit ytterligare fart. Kommunen har bland annat deltagit i civilförsvarsövning 2020.

Besöksnäringen i regionen som helhet har under året ökat och arbetet med att locka fler aktörer i branschen till Höga kusten som kryssningsdestination har fortsatt. Samarbetet med Birka Cruises fortsätter och båten har anläpt hamnen vid fem tillfällen under året med över 7 000 besökare till staden.

I september fastställde Mark- och miljööverdomstolen i en dom detaljplanen för Kanaludden. Beslutet möjliggör etablering av ett destinationshotell på Kanaludden.

Arbetet med vindkraftsparken i Viksjö har inletts. Anläggningen om totalt 114 vindkraftsverk blir en av Europas största vindkraftsanläggningar och utgör den i särklass största investeringen i Härnösands historia.

Kultur: Scenkonstbiennalen (Sveriges största scenkonstfestival och branschträff) har genomförts i Härnösand. Programmet fokuserade på frågor om människors lika värde. Evenemanget fick stor publicitet och många besökare från 16 olika länder.

Utifrån ett medborgarförslag har kommunen nu upprättat en ”öppen vägg”, där alla är välkomna att måla. Väggen är tillgänglig dygnet runt.

Organisationsförändringar: Flera förändringar har genomförts under året för att förbättra det strategiska arbetet och utveckling av verksamheterna, framförallt inom HR och IT.

Digitalisering och IT: Projektet eSamverkan har avslutats med gott resultat, arbetet har bidragit till ökad takt för digitalisering och verksamhetsutveckling, ökad samverkan och effektivt resursutnyttjande. Projektet har uppmärksammats nationellt och vunnit priser och därigenom placerat Västernorrland på kartan som ett framgångsrikt och innovativt län. eSamverkan övergår nu till en länsgemensam, permanent organisation och drivs vidare genom Digitaliseringsrådet. I Digitaliseringsrådet är alla kommuner representerade, en struktur och organisation finns och rådet styrs av kommundirektörsnätverket och tar vidare där projektet lämnar över.

Medarbetare: Kompetensplattformar har utarbetats och implementerats för kommunens medarbetare och chefer. Plattformarna utgör grunden i kompetensförsörjningsarbetet, och är den röda tråden som ska löpa genom alla delar av kompetensförsörjningsprocessen: "Attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla".

I maj genomfördes val till Europaparlamentet där valdeltagandet i Härnösands kommun uppgick till närmare 54 procent, en ökning med över fyra procentenheter sedan förra valet.

3 Verksamhet och resultatuppdrag

Titel	Utfall	Mål
Mål 1- Attraktivt boende i unik livsmiljö		
Medborgarnas bedömning av kommunen som en bra plats att bo och leva på ska öka (KS)	82.0%	90.0%
Kommentar: Härnösands kommun befolkning har ökat under 2019. Jämför vi siffrorna på in- och utflyttning är det 79 personer fler som väljer att flytta till Härnösand. Attraktiva bostadsområden växer fram och bostadsbyggandet är fortsatt högt. Resultatet i Medborgarundersökningen över de fyra senaste åren är vikande. Invånarna är i helhet nöjda med Härnösand som en plats att leva och bo på, men kommunen uppfyller inte medborgarnas förväntningar i tillräckligt hög grad. För att nå målet framöver kommer en djupare analys att behöva genomföras. Analysen bör tydliggöra och synliggöra vilka delar som behöver förbättras.		
Medborgarnas nöjdhet när det gäller trygghet ska öka (KS)	53	57
Kommentar: Medborgarnas bedömning av trygghet är oförändrad mellan åren 2018-2019. Skillnader kan ses mellan könen där kvinnors upplevelse är index 51 för 2019 och männens är index 55. God samverkan mellan polis och andra myndigheter och ett medvetet arbete genom #Wedo gav resultatet att inga anmälningar om ofredanden inkom under stadsfesten 2019. Trygghetsvandring har genomförts under året för att identifiera och utveckla områden för ökad trygghet. Det finns förbättringsåtgärder att vidta för att man ska känna sig trygg att vistas utomhus på kvällar och nätter.		
Mål 2 - Växande näringsliv med mångsidig arbetsmarknad		
Resultatet i Svenskt Näringslivs mätning av företagsklimatet ska öka (KS)	3.08	3.55
Kommentar: Näringslivsenkäten gick ut till 200 företag i Härnösand, och i år har 84 företag från kommunen svarat. Härnösand hamnar på plats 254. Tillgången på arbetskraft med relevant kompetens är en faktor som i stor utsträckning påverkar företagets möjligheter att växa. Enligt Svenskt Näringslivs rekryteringsenkät misslyckas företag med en av fem rekryteringar. Den enskilt största förklaringen till företagets svårigheter att rekrytera är brist på personer med rätt yrkeserfarenhet. Ser man till sammanfattande omdömet för kommunen ser det ljusare ut med en liten ökning från år 2018, där Härnösand hade index 3,01 till index 3,08 år 2019 strax under Sverigesnittet på index 3,42.		
Mål 6 - God service med gott bemötande		
Andelen medborgare som tar kontakt med kommunen via telefon och får direkt svar på en enkel fråga ska öka. (KS)	53.0	55.0
Kommentar: Härnösands kommun valde för 2019 att inte delta i tillgänglighetsmätningen som SCB genomför varje år. Undersökningen ska göras om, och vår bedömning är att tillförlitligheten i resultatet är svagt. Service, tillgänglighet och bemötande mäts även i medborgarundersökningen och utgår från medborgarnas upplevelse av hur väl kommunens sköter verksamheterna och uppfyller förväntningarna, hur lätt det är att komma i kontakt med tjänstemän och högre chefer och man blir bemött. Betygsindexet för kommunen har sjunkit från 56 till 53 mellan 2018 och 2019. Resultatuppdraget behöver omformuleras för att Kommunstyrelsen på ett bättre sätt ska kunna följa utvecklingen och göra insatser mot målet God service och gott bemötande. Insatser som genomförts under 2019 är bland annat Klarspråk, fortsatt utveckling av servicecenters roll som stöd och informationspunkt för medborgare. För kommunen som helhet behöver ett arbete kring tillgänglighet utvecklas, då verksamheterna har olika grader av tillgänglighet och olika kanaler för tillgänglighet.		

Mål 7 - Framtidens arbetsgivare

Nöjd medarbetarindex ska öka (KS)	79	83
-----------------------------------	----	----

Kommentar:

Under året har medarbetar- och ledarplattformar arbetats fram som gör att det nu finns en gemensam grund att utgå ifrån för alla som är anställda i kommunen. Plattformarna tydliggör förväntningar samtidigt som de visar på ambitionsnivån för både medarbetarskap och ledarskap framåt och kommer på sikt att bidra till att stärka kommunens arbetsgivarvarumärke och ge positiva effekter på medarbetarindex.

Andelen tillsvidareanställda kvinnor med heltidsanställning ska öka. (KS)	81.0%	90.0%
---	-------	-------

Kommentar:

Andelen tillsvidareanställda kvinnor med heltidsanställning har minskat något under 2019 och bedöms bero på den verksamhetsövergång som skedde till kommunen inom äldreboenden våren 2019. I samband med att fler förvaltningar arbetar inom ramen för heltidsprojektet kommer anställda att kunna erbjudas en heltidsanställning i grunden. Resultatuppdraget kommer att utgå år 2020.

Mål 8 - Välskött och stabil ekonomi

Resultatöverskott i procent av skatter, statsbidrag och utjämning (KS)	0.20%	0.01%
--	-------	-------

Kommentar:

Budgetföresättningsarna har väsentligt förändrats under året då kommunen beslutade att ändra redovisningsmodell för pensioner från fullfondering till blandmodell. För kommunens resultat fick det en negativ konsekvens på cirka 50 miljoner kronor. Utifrån det så beslutade kommunfullmäktige i november 2019 om att förändra det finansiella målet från 1,4 procent till 0,01 procent.

Kommunens resultatöverskott i procent av skatter, statsbidrag och utjämning för 2019 var 0,2 procent. Det överstiger resultatnivån med 0,19 procentenheter.

Samtliga nämnder och styrelser ska följa budget (KS)	3	5
--	---	---

Kommentar:

Tre nämnder har ett positivt resultat per sista december, det vill säga de har hållit sig inom tilldelad budgetram. De nämnder som har ett negativt resultat är socialnämnden som avviker med -10,5 mnkr från tilldelad budget och skolnämnden som avviker med -0,7 mnkr.

Kompetensförsörjning, tillväxtstrategi, digitalisering, översiktsplan, rekryteringsstöd och budget- och uppföljningsprocess har varit centrala stora processer som präglar år 2019. Arbetet med Kulturplanen har påbörjats och kommer att slutföras under 2020.

Arbete att tillsammans med Region Västernorrland ta fram en ny regional utvecklingsstrategi för 2020 och framåt har pågått under året. Härnösands kommun har aktivt deltagit i processen och Regionfullmäktige kommer i februari 2020 att fatta beslut om att anta strategin. Arbetet har varit viktigt och kommer att påverka kommande års möjligheter till utvecklingsfinansiering och samverkan inom olika sektorsområden i regionen. Härnösands kommuns tillväxtstrategi var utgångspunkt för kommunens remissvar till Regionen.

Tillväxtstrategin har under året kompletterats med handlingsplaner inom delstrategierna i form av biblioteksplan och handlingsplan för utbildning som grundar utöver de tidigare antagna planerna. Sambiblioteket som mötesplats har fortsatt att växa fram under året med aktiva hyresgäster och andra arrangörer från kommunen och närområdet. Campus Härnösand har påbörjat sitt arbete som en bred och stabil plattform för utbildning och kompetensförsörjning. Samverkan med andra utbildningsaktörer har utvecklats och ligger som grund för det fortsatta arbetet, som leds av en campussamordnare som tillsattes under maj.

Arbetet med en ny översiktsplan har skapat flera nya infallsvinklar på hur det strategiska arbetet kan utformas framåt. Under året har flera utvecklingsprojekt för nya bostäder pågått och beslut har fattats om att bland annat ställa om området Kattastrand från industrimark till mark att bygga bostäder på. I syfte att skapa kunskap, förståelse och politisk samsyn kring de omfattande investeringar som står för dörren de närmaste åren genomfördes i december en workshop under namnet Framtidens Härnösand. Arbetet kommer att fortgå under 2020.

Marknadsföring av Härnösand som en plats för framtidens livsmedelsindustri har fortsatt och forskning i samverkan med Mittuniversitet har inletts med syfte att skapa norra Sveriges foodtech-centrum.

Ett tätt samarbete har inletts mellan länets kommuner och räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen kring arbetet med civilt försvar. En revidering av kommunens risk- och sårbarhetsanalys för samhällskriser har genomförts. Tillsammans med erfarenheter från övningar och händelser ligger analysen till grund för "Program för krisberedskap och civilt försvar 2019-2022" där kommunfullmäktige anger inriktningen för kommunens arbete med krisberedskap och civilt försvar under mandatperioden.

Scenkonstbiennalen, Sveriges största scenkonstfestival och branschträff, kom till Västernorrland under försommaren och Härnösand tillsammans med Sundsvall stod som värdar. Programmet innehöll föreställningar, seminarier och workshops med fokus på människors lika värde. Evenemanget fick stor publicitet med många besökare från 16 olika länder. För att utveckla biblioteken i Viksjö och Ramvik till att bli nya mötesplatser med bättre distansarbetsplatser med bättre service har bidrag erhållits via Kulturrådet. Öppettiderna har redan utökats i Viksjö genom självservice och innehållet i mötesplatserna har utvecklats i samverkan med projektet Landsbygd 2.0.

För att skapa högre kvalitet och kontinuitet i mötet mellan elev och kulturupplevelse har arbetsmodellen Kulturtrappan utarbetats i samverkan mellan skola och kulturenhet.

Utvecklingen av organisationskulturen har fortsatt inom ramen för varumärkesarbetet och fokus har flyttas alltmer mot Härnösands kommun som EN gemensam arbetsgivare där vi håller ihop arbetsgivarfrågorna. En omorganisation har genomförts på HR-avdelningen med syftet att kunna ge verksamheterna stöd för att kunna fungera som EN arbetsgivare, parallellt med detta har möjligheten för medarbetaraktiviteter minskat på grund av reducerad budget.

Arbetet med heltidsinförande har fortsatt, men med en något tidsförskjuten plan på grund av minskad budget för 2019. Fokus har varit på planering och nya arbetssätt inom bemanning och schemaläggning. Trenden har under året allt mer gått mot mer digitaliserade arbetssätt genom att nyttja systemstöd och automation för administrativa arbetsuppgifter, mobila arbetsplatser, nyttjande av molntjänster och lärplattformar. Utifrån ett användarperspektiv är nu det trådlösa nätet det allra viktigaste, vilket ställt nya krav på kommunens trådburna nätverk som bärare.

Inom HR-området har ett arbete bedrivits för bättre samordning mellan styrande dokument. Arbetet med att upphandla nytt lönesystem har påbörjats och pågår.

Programmet för digitalisering har förändrat vårt interna arbetssätt och utgör kommunens styrmedel i den digitala transformationen. Under året har en stor satsning gjorts i grundskolornas verksamhet utifrån Likvärdig skola, där vi fokuserat på utbyggnaden av infrastruktur på grundskolorna, trådlöst nätverk. Lärplattformen Schoolity har fortsatt att växa in i verksamheten och flera steg mot digitaliserat arbetssätt har tagits under året. Även Konsthallen och Teatern har under året fått trådlös

uppkoppling. Arbetet mot och upphandling av ett E-handelssystem har genomförts och införandet pågår.

Arbetet med att införa en ny systemförvaltarorganisation går enligt plan, och är en viktig nyckel för det fortsatta digitaliseringsarbetet. Härnösand har, tillsammans med länets övriga kommuner, deltagit i eSamverkan som är en av motorerna i det regionala och lokala digitaliseringsarbetet. Framtagandet av nya e-tjänster har fortskridit och förbättrat tillgänglighet och service till invånarna.

För att strukturera upp arbetet med lokaler har en lokalsamordnare anställts under året. Arbetet har påbörjats och samordningen gällande lokalförsörjningen i kommunen har förbättrats. Arbetet med gemensam nämndsadministration i syfte att effektivisera och förbättra rättssäkerheten har däremot inte påbörjats, och orsaken till att arbetet skjuts till 2020 är främst att ge den nye kommundirektören möjlighet att vara delaktig i förändringen. Arbetet kommer att påbörjas under 2020.

Kostenheten har under året fortsatt arbetat med att aktivt minska matsvinnet vilket minskat från 0,051 kg/dag/matgäst till 0,040 kg/dag/matgäst 2019. Arbetet fortsätter för att minska matsvinnet. Enheten har även på ett strategiskt sätt arbetat med att minska vår klimatpåverkan kopplat till våra livsmedel. Kostutredningen pågår och beräknas slutföras under 2020.

Ett nytt målprogram har beslutats och gäller under åren 2020-2023. En ny budget och uppföljningsprocess är påbörjad och kommer att pågå under kommande år.

Kommunen har under innevarande budgetår beslutat att byta redovisningsmodell för pensioner, från fullfonder till blandmodell. Det har fått en negativ resultateffekt på cirka 50 mnkr för helåret.

Projektet Klarspråk har startats upp under året och leds av kommunikationsavdelningen. Projektets syfte är att öka tillgängligheten i kommunens texter i all kommunikation och information. Projektet fortsätter under 2020.

4 Ekonomisk uppföljning

4.1 Nämndens driftbudget

ResultatRäkning (mnkr)	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2019	Differens utfall/budget
Intäkter	307,7	299,9	285,2	14,7
- varav tilldelade skattemedel	161,1	158,9	158,9	0,0
- varav interna intäkter	107,7	107,3	100,7	6,6
- varav externa intäkter	38,9	33,7	25,6	8,1
Kostnader	-279,2	-284,6	-275,2	-9,4
- varav personalkostnader	-116,7	-120,6	-123,0	2,4
- varav köp av huvudverksamhet	-29,9	-28,3	-30,8	2,5
- varav lokalhyra	-30,5	-31,5	-30,2	-1,3
- varav fastighets- och driftskostnader	-3,8	-4,1	-2,5	-1,6
- varav avskrivningar	-4,4	-4,4	-3,3	-1,1
- varav övriga kostnader	-93,9	-95,7	-85,4	-10,3
Resultat	28,5	15,3	10,0	5,3

Kommunstyrelsen uppvisar ett positivt resultat på 15,3 mnkr för helåret 2019. Resultat är 5,3 mnkr bättre än kommunstyrelsens budgeterade resultatöverskott på 10,0 mnkr. Överskottet på 5,3 mnkr beror på att de externa och interna intäkterna ökat i högre uträkning än kostnaderna.

De externa intäkterna är 8,1 mnkr högre än budgeterat och de interna intäkterna 6,6 mnkr högre än budget, det ger ett resultat för helåret på 14,7 mnkr högre än budget. Samtidigt är kostnaderna 9,4 mnkr högre än budgeterat, det beror främst på högre kostnader för konsulttjänster inom olika projekt, de balanseras dock till stor del av de högre externa intäkterna.

RR / verksamhetsområde (mnkr)	Utfall 2018	Utfall 2019	- varav skattemedel	- varav intäkter	- varav kostnader
Politisk ledning	2,8	1,5	16,4	0,6	-15,5
Förvaltningsledning	-0,7	-0,5	7,7	3,9	-12,1
HR-avdelning	2,9	1,7	23,7	-0,2	-21,8
Ekonomiavdelning	17,3	11,6	12,4	74,9	-75,7
Kommunledningskontor	2,9	0,1	24,3	42,9	-67,1
Tillväxtavdelning	2,3	0,5	52,8	12,2	-64,5
Kommunikationsavdelning	0,2	-0,3	7,2	0,0	-7,5
IT-avdelning	0,8	0,7	14,4	6,7	-20,4
Resultat	28,5	15,3	158,9	141,0	-284,6

Den politiska ledningen (kommunfullmäktige, kommunstyrelse, revision samt valnämnd) har ett positivt resultat om +1,5 mnkr, resultatet beror framför allt på att kommunstyrelsens "projektbudget" inte använts i den utsträckning som var budgeterat.

Förvaltningsledningen har ett negativt resultat om -0,5 mnkr, det negativa resultatet beror på de personalförändringar som skett under året då tidigare kommundirektör slutat och rekrytering av ny kommundirektör slutförts.

HR-avdelningen har ett positivt resultat om +1,7 mnkr, resultatet beror på lägre kostnader inom personalområdet på grund av ett antal vakanser under året. Jämfört med föregående år är avdelningens resultat 1 mnkr lägre, överskottet 2018 berodde även då på lägre personalkostnader än budgeterat.

Ekonomiavdelningen har ett positivt resultat om +11,6 mnkr, varav 10,0 mnkr utgör nämndens budgeterade resultatöverskott för året. Överskjutande del om +1,6 mnkr beror främst på högre intäkter än budgeterat på Soluddens asylboende. Skillnaden i jämförelse med föregående år beror på omfördelning av budgetmedel mellan förvaltningens verksamheter.

Kommunledningskontoret (kansli, överförmyndarenhet, serviceenhet samt kostenhet) visar ett positivt resultat om 0,1 mnkr, jämfört med föregående år är resultatet 2,8 mnkr lägre. Det lägre resultatet jämfört med föregående år kan förklaras med att budgeten inför 2019 minskats i förhållandevis samma omfattning som skillnad i resultat.

Tillväxtavdelning (näringslivsenhet, utvecklingsenhet, kulturenhet samt biblioteket) har ett positivt resultat om +0,5 mnkr framför allt beroende på högre intäkter än budgeterat i förhållande till upparbetade kostnader. Jämfört med föregående år är resultatet 1,8 mnkr lägre, skillnaden beror främst på den projektverksamhet som avdelningen bedriver och som varierar stort mellan åren.

Kommunikationsavdelningen har ett negativt resultat om -0,3 mnkr. Det negativa resultatet beror på högre kostnader för programvarulicenser än budgeterat.

IT-avdelningen har ett positivt resultat om +0,7 mnkr, resultatet kan framför allt hänföras till något högre intäkter än budgeterat.

4.1.1 Specifikation av personalkostnader per verksamhetsområde

Personalkostnad / verksamhetsområde (mnkr)	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2019	Differens utfall/budget
Politisk ledning	-6,1	-7,1	-6,3	-0,8
Förvaltningsledning	-1,5	-2,0	-1,5	-0,5
HR-avdelning	-16,6	-16,2	-17,9	1,7
Ekonomiavdelning	-15,9	-16,8	-17,5	0,7
Kommunledningskontor	-41,0	-41,8	-45,2	3,4
Tillväxtavdelning	-22,8	-23,3	-21,4	-1,9
Kommunikationsavdelning	-4,4	-4,7	-4,7	0,0
IT-avdelning	-8,4	-8,6	-8,5	-0,1
Totalt	-116,7	-120,5	-123,0	2,5

Det positiva resultatet för personalkostnader om +2,5 mnkr kan framför allt förklaras med lägre kostnader än budgeterat på grund av ej tillsatta tjänster vid HR-avdelningen och vid kommunledningskontoret.

Den politiska ledningens avvikelse mot budget beror på något högre kostnader inom alla verksamhetens områden.

Förvaltningsledningens negativa resultat i jämförelse mot budget beror på de personalförändringar som skett under året, då tidigare kommundirektör slutat och rekrytering av ny kommundirektör slutförts.

Tillväxtavdelningens negativa resultat i jämförelse mot budget beror främst på upparbetade personalkostnader inom olika projekt och där kostnaden täckts av en lika stor intäkt av projektens medfinansierare.

Den politiska ledningen har högre kostnader jämfört mot budget med -0,8 mnkr, underskottet återfinns inom alla verksamhetens områden.

4.2 Nämndens investeringsbudget

Investeringar (mnkr)	Investering 2018	Investering 2019	Årsbudget 2019	Differens investering/budget
Investeringsmedel KSF	2,8	2,3	3,0	0,7
Exploateringsmedel	4,0	0,0	3,0	3,0
Internbank	3,4	7,0	3,0	-4,0
Totalt	10,2	9,3	9,0	-0,3

Kommunstyrelsen har ett negativt resultat för investeringar om -0,3 mnkr, det beror på att inköp via internbanken (datorer och datortillbehör som leasas internt av övriga förvaltningar) varit betydligt högre än budgeterat. Samtidigt har inte de budgeterade investeringsmedlen för exploatering nyttjats, vilket balanserar upp det negativa resultatet för Internbank.

Förutom Internbanken så har investeringar till största del gjorts vid ombyggnation av Härnösands central (1,9 mnkr), brandskydd i Rådhuset (0,1 mnkr) samt utrymningsskyltar till Härnösands teater (0,1 mnkr).

5 Internkontroll

Under året har interna kontroller genomförts för att säkerställa att processer fungerat effektivt och strävar mot kommunens mål. Det tre processer som har granskats är anställningsprocessen, ärendehanteringsprocessen samt budget- och uppföljningsprocessen.

Anställningsprocessen

HR har genomfört internkontroller- vad gäller AIDetiketter så att korrekt kodning finns för respektive befattning. (Vid fel påverkar det både vår egen lönestatistik och den officiella novemberstatistiken).

Ett förtydligande av rutin vid lönesättning har tagits fram och kriterier för lönetillägg har fastslagits.

Uppföljning av nedtrappning av lön på grund av omplacering har skett för att säkerställa rätt lön.

Ärendehanteringsprocessen

En välfungerande ärendeprocess är avgörande för såväl nämnden som tjänstemannaorganisationens möjligheter att fullgöra sina uppdrag. Rättssäkerhet, organisationens effektivitet och transparens är andra faktorer som påverkas av processens funktionalitet. Förutom att identifiera goda exempel på arbetssätt, direkta fel i arbetssätt i relation till gällande regelverk har det också varit av vikt att identifiera där arbetssätten skiljer sig åt mellan nämnderna och förvaltningarna.

Internkontrollen har bestått av kontrollmomenten:

- Intervjuer med förvaltningschef och nämndsekreterare
- Intervjuer med nämndsordförande
- Observation av respektive nämndsprocess
- Genomläsning av nämndshandlingar

Förbättringsområden utifrån kontrollerna var:

- syfte och agenda för olika möten behöver tydliggöras
- formulering av att-satser
- föredragandes roll och uppdrag
- ekonomiärenden hanteras olika
- rutin för protokollföring
- tidsplaneringen varierar mycket mellan nämnderna
- hantering av delegationsbeslut
- handläggning av ärenden behöver tydliggöras
- följsamhet till styrande dokument
- rutin för remisshantering saknas

De gemensamma iakttagelserna samt nämndspecifika iakttagelser har återkopplats till respektive förvaltning och nämnd.

Budget och uppföljningsprocessen

Internkontrollpunkten har inte genomförts i sin helhet under 2019. Internkontrollen har fokuserat på att lära genom att pröva. Under året har fokus legat på planeringsprocessen, genom analys av faktorer som påverkar organisationen i omvärlden, översyn och bearbetning av nyckeltal för respektive verksamheter. Flera åtgärder har vidtagits inom uppföljning av ekonomi på övergripande nivå. Exempelvis har interna processer för att kvalitetssäkra uppföljning genomförts och en anpassning till redovisningslag och praxis genomförts. Internkontrollen för budget och uppföljningsprocessen överförs, bearbetas och slutförs år 2020.

6 Framtiden

När vår nya kommundirektör tillträdde i september 2019 tilldelades han tre särskilda strategiska uppdrag. Dessa var "Stärk medarbetarskapet i Härnösands kommun", "Utveckla Härnösand - i samverkan med andra aktörer", samt "Rusta Härnösand för framtiden - med utgångspunkt i medborgarnas behov". Dessa tre uppdrag kommer att vara i fokus för arbetet det kommande året.

Näringsliv, arbetsmarknad, etableringar: Härnösands och Sollefteå kommuner har krokarm för att attrahera en etablering av ett gemensamt regemente. På sikt finns möjligheter att sammanlänka det militära försvaret med andra aktörer i ett totalförsvarskluster och ett samarbete kring utbildning och innovation. Fortsatt arbete kommer att bedrivas för att etablera Härnösand/ Sollefteå Regemente i Västernorrland,

Under förutsättning att förslaget om etablering av 80 nya statliga arbetstillfällen blir verklighet, kommer detta att bryta trenden av minskad statlig närvaro i Härnösand. Dessa arbetstillfällen kommer ge positiva kringeffekter som spiller över på det privata näringslivet.

Tillväxtstrategin ska fortsätta att omsättas i handlingsplaner utifrån prioriterade områden för tillväxt. Fortsatt samverkan med idéburna företag och näringsliv är en nödvändighet för efterlevnaden av dessa dokument, vilket är en prioriterad fråga för ett förbättrat näringslivsklimat.

Sambiblioteket kommer att stärka sin attraktivitet som mötesplats och utvecklingen av Campus Härnösand som utbildningscentrum är en viktig fråga kopplat till detta.

Projekt för nya bostäder ska färdigställas och avyttras. Vidare kommer översiktsplaneringen med utgångspunkt i dialog och medinflytande att uppta en stor del av det strategiska planeringsarbetet under året, bland annat avseende investeringar i Härnösands centrala delar.

Insatser kommer att genomföras för fortsatt utveckling inom foodtech/framtidens livsmedelsindustri.

Fortsatt arbete och satsningar på företagsetablering som stöd i besöksnäringens utveckling planeras. Frågan om hotelletableringen är nu prövad och klar och kompletterande etableringar kopplade till besöksnäringen ska utredas.

Arbetsförmedlingens besked om stängning av kontoret i Härnösand får till följd att nya samarbetsformer behöver utvecklas för att motverka arbetslöshet och utanförskap samt för att tillvarata de möjligheter som bristen på arbetskraft ger i förhållande till den höga arbetslösheten.

Ekonomi: Ett helhetsgrepp har tagits avseende lokalförsörjningsfrågan, med inriktning mot samordning och effektivisering. En lokalsamordnare har rekryterats för att leda arbetet. Under 2020 kommer arbetet med att skapa en struktur och organisation gällande lokalförsörjning att slutföras.

De finansiella förutsättningarna innebär att kommunen behöver bli än mer offensiv i fråga om att hitta extern finansiering till angelägna utvecklingsprojekt, även inom kärnverksamheten. Arbetet ska bedrivas i linje med den regionala utvecklingsstrategin (RUS).

Strategiska processer: En stor del av det strategiska planeringsarbetet har upptagits, och kommer att fortsätta upptas av översiktsplaneringen med utgångspunkt i dialog och medinflytande, inte minst avseende större investeringar i Härnösands centrala delar.

Nyttjandet av digitaliserade arbetssätt ökar, bland annat genom utvecklat systemstöd och automation för administrativa arbetsuppgifter, mobila arbetsplatser, nyttjande av molntjänster. Sammantaget ställer detta allt högre krav på kommunens strategiska arbete och på förmågan till omställning.

Ett arbete med att utveckla kommunens styrmodell och ledningssystem har inletts och kommer fortgå under 2020. Det kommer bland annat att inbegripa en genomlysning och förbättring av planering- och uppföljningsprocessen.

Utvecklingen av organisationskulturen fortsätter inom ramen för varumärkesarbetet. Fokus förflyttas alltmer mot Härnösands kommun som EN gemensam arbetsgivare där arbetsgivarfrågorna tydligt hålls ihop. Införande av heltider och avskaffande av ofrivilliga delade turer fortsätter och arbetet är viktigt för att kommunen som arbetsgivare ska kunna säkra sin framtida kompetensförsörjning. Under nästa år är vår ambition att ett samverkansavtal för hållbart samverkanssystem ska tecknas och implementeras samt att en modell för strategisk kompetensförsörjning ska utarbetas.

Besöksnäring och marknadsföring: Ett samarbete kommer att inledas med samhällsförvaltningen kring utvecklingen av friluftslivet. Detta är en strategiskt viktig fråga för kommunens attraktivitet, inte bara för de egna invånarna utan även kopplat till platsvarumärket och besöksnäringen generellt och till Höga Kusten Destinationsutveckling specifikt.

Digitalisering: Fortsatt digitalisering med ny teknik och i samverkan är en viktig strategisk faktor för framtiden.

Stärkt kulturliv: Arbetet med ny kulturplan kommer att slutföras under 2020

Effektivisering och samordning: Arbetet med samordning av nämndsadministration fortsätter och kommer att effektivisera och förbättra rättssäkerheten.

Arbetet med att utveckla tillgängliga texter kommer att stärkas i och med projektet "Klarspråk" vilket får positiva effekter för människors möjligheter att tillgodogöra sig information. Under 2020 fortsätter arbetet.

Planerings- och uppföljningsprocessen kommer att ses över för att hitta potentiella effektiviseringsåtgärder. Hur kommunen arbetar med nyckeltal som beslutsunderlag kommer att vara en utvecklingsfråga kopplat till detta.

För att hitta extern finansiering till utvecklingsprojekt, även inom kärnverksamheten, krävs offensiva ansträngningar. Arbetet kommer att bedrivas i linje med den regionala utvecklingsstrategin (RUS).

Trygghets- och säkerhetsarbete: Arbetet med civilt försvar har påbörjats och fortsätter under kommande år. Kommunens roll i totalförsvaret håller på att förtydligas och behov av åtgärder är identifierade. Under de närmaste åren handlar mycket om att jobba vidare med de områden som identifierats samt de nya uppdrag som nu definieras.

KOMMUNSTYRELSEN

Johanna Laine, 0611-34 80 08
johanna.laine@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Val av representant till Kommuninvest föreningsstämma

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen besluta

att som ombud till Kommuninvest årsstämma utse kommunstyrelsens ordförande, och

att som ersättare utse ekonomichef.

Beskrivning av ärendet

Kommuninvest är den största långgivaren till Sveriges kommunsektor och består av en ekonomisk förening och ett aktiebolag. Föreningen där kommuner och regioner är medlemmar i äger och styr över aktiebolaget där den dagliga verksamheten sker. Kommuninvest högsta beslutande organ är föreningsstämman som hålls senast i april varje år.

Varje medlem ska enligt föreningens stadgar till stämman skicka ett ordinarie ombud och en ersättare. Härnösands kommun har traditionellt skickat kommunstyrelseordföranden och ekonomichefen. Beslutet behöver uppdateras och förtydligas avseende rollerna. Beslutet gäller tills kommunstyrelsen beslutar annat.

Beslutsunderlag

Stadgar Kommuninvest ekonomisk förening

Petra Norberg
T.f. kanslichef

Johanna Laine
Kommunsekreterare

Kommunstyrelsen

§ 30

Dnr 2019-000564 3.6.0.1

Samverkansråd för konst- och kulturutveckling

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att en representant från varje parti i kommunstyrelsen ingår i rådet.
Representanten ska utses bland respektive partis ledamöter och ersättare i kommunstyrelse,

att kommunstyrelsen utser ordförande i rådet, samt

att samverkansrådet för kulturutveckling genomför fyra möten per år.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Johan Sundqvist (MP), Anders Gäfvert (M) och Andreas Sjölander (S).

Yrkanden

Johan Sundqvist (MP) yrkar bifall till andra attsatsen och att första attsatsen stryks och ersätts med följande två attsatser:

att en representant från varje parti i kommunstyrelsen ingår i rådet.
Representanten ska utses bland respektive partis ersättare och ledamöter i kommunstyrelse,

att kommunstyrelsen utser ordförande i rådet.

Christina Lindberg (C) instämmer till Johan Sundqvist (MP) yrkande.

Anders Gäfvert (M) yrkar på följande attsatser:

att uppdra åt samhällsnämnden inrätta ett råd/utskott för kulturfrågor.

Lennart Bergström (SD) instämmer till Anders Gäfverts (M) yrkande.

Propositionsordning 1

Ordförande finner att det föreligger tre förslag till beslut, liggande förslag, Johan Sundqvist (MP) förslag samt Anders Gäfverts (M) förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med Anders Gäfverts (M) förslag.

Kommunstyrelsen

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Votering begärs och verkställs.

Votering och utfall

Ordföranden ställer följande propositionsordning: den som vill att kommunstyrelsen ska besluta i enlighet med liggande förslag röstar ja och den som vill att kommunstyrelsen ska besluta i enlighet med Anders Gäfverts (M) förslag röstar nej.

Med 11 ja-röster mot 4 nej-röster finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutat i enlighet med liggande förslag.

Hur de enskilda ledamöterna röstat framgår av tabellen nedan.

Ledamot	Ersättare	Parti	§ 30	
			Ja	Nej
Andreas Sjölander		S	X	
Ingrid Nilsson	Elin Sandin	V	X	
Christina Lindberg		C	X	
Lotta Visén		S	X	
Björn Nordling		S	X	
Monica Fahlén		S	X	
Håkan Viklund		S	X	
Michael Möller Christensen		V	X	
Johan Sundqvist		MP	X	
Ingemar Wiklander	Karin Högberg	KD	X	
Erik Hultin	Ulrika Sundgren	C	X	
Anders Gäfvert		M		X
Ida Skogström	Eva-Clara Viklund	M		X
Ingemar Ljunggren		M		X
Lennart Bergström		SD		X

Reservation

Moderaterna och Sverigedemokraterna reserverar sig till förmån för sitt eget yrkande.

Propositionsordning 2

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med Johan Sundqvist (MP) förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med Johan – Sundqvist (MP) förslag.

Kommunstyrelsen

Bakgrund

Konst- och Kulturfrågor utgör en viktig del av Härnösands fortsatta utveckling och är en förutsättning för vår demokrati. De tre strategiska fälten; konstpolitik, kulturpolitik och kulturplanering överlappar och stärker varandra och är en del av den hållbara utveckling Härnösands kommun fortsätter att fokusera på i alla led av samhällsplaneringen.

Fram till december 2018 fanns ett beredande kulturutskott i Härnösands kommun. Utskottet bestod av majoritets- samt oppositionsföreträdare enligt val i kommunfullmäktige. Frågor rörande kultur bereddes av utskottet inför kommunstyrelsens sammanträden. Antalet ärenden till utskottet var under vissa perioder väldigt lågt, vilket vid ett antal tillfällen ledde till att inga ärenden fanns för beslut i utskottet. Detta innebar att möten ställdes in med kort varsel.

När kulturutskottet lades ner fanns inte längre ett forum för dialog kring strategisk kulturutveckling.

Kommunstyrelseförvaltningen ser därför ett behov av en ny politiskt samverkansform för konst- och kulturutveckling. Förslaget är ett "Samverkansråd för konst- och kulturutveckling".

Med erfarenhet från tidigare kulturutskott, där inte nya ärenden genererades till varje möte, ser vi att den täta frekvensen av möten inte är nödvändig i det nya samverkansrådet. Kommunstyrelseförvaltningen föreslår därför att det nya samverkansrådet för konst- och kulturutveckling träffas fyra gånger per år, strategiskt fördelade över året.

För att få en bredare förankring föreslår vi att ordförande, samt andre vice ordförande från kommunens samtliga nämnder, ingår i rådet. Detta kommer bidra till att fortsätta utveckla kulturarbetet i hela kommunorganisationen.

Hur det strategiska kulturutvecklingsarbetet långsiktigt skall bedrivas bör hanteras i kommande kulturprogram. Samverkansrådet administreras via tillväxtavdelningens kulturenhet.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens arbetsutskotts protokollsutdrag, 2020-01-21 § 7

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2019-12-17

KOMMUNSTYRELSEN

Åsa Rönnlund, 0611 34 80 55
asa.ronnlund@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Granskning - Ekonomistyrning

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att anta Yttrande – Granskning av ekonomistyrning, daterad 2020-02-24
som kommunstyrelsens svar på revisionens skrivelse, samt

att översända yttrandet till revisionen.

Beskrivning av ärendet

Kommunens revisorer har genomfört en granskning av ekonomistyrningen
per 2019-11-21.

Revisionen önskar att kommunstyrelsen lämnar synpunkter på de slutsatser
som finns redovisade i rapporten.

Revisionens sammanfattande bedömning utifrån granskningen syfte är att
rutinerna för styrning och uppföljning av ekonomin i huvudsak är
ändamålsenliga, samt att kommunstyrelsen uppsikt över nämndernas
ekonomi är tillräcklig. Följande rekommendationer har lämnats i rapporten:

- Kommunstyrelsen uppdaterar reglementet för ekonomistyrning
med krav på uppföljning varje månad vilket är i enlighet med
gällande rutiner
- Tydliggöra ansvaret för budget och uppföljning för
förvaltningschef och övriga chefer
- Genom någon form av analys, till exempel jämförelser mot
liknande kommuner i Kolada, säkerställa att budgetramarna är
rimliga
- Säkerställa att dokumentation sparas för att underlätta uppföljning
och nästkommande års budgetarbete
- Budgetprocessen utvärderas och att synpunkter i den mån det är
möjligt åtgärdas.

- Att inarbeta nyckeltal som har betydelse för ekonomi i månads- och tertialrapporterna
- På ett mer enhetligt och tydligt sätt redovisa nämndernas budgetavvikelser ../ Vidare bör effekten av bytet till den lagstiftade modellen för redovisning av pensioner kommenteras då jämförelse sker mot budgeten som är upprättad utifrån tidigare modell.

Beslutsunderlag

Granskning av ekonomistyrning, 2019-11-21

Anna Bostedt
t.f. ekonomichef

Åsa Rönnlund
Ekonomistrateg

Bilagor

Yttrande – granskning av ekonomistyrning, 2020-02-24

Kommunstyrelseförvaltningen
Anna Bostedt
anna.bostedt@harnosand.se

Kommunstyrelsens synpunkter på revisionens slutsatser i Granskning - ekonomistyrning

En översiktlig granskning av kommunens rutiner för ekonomistyrning har genomförts, granskningen är en del av revisionsplanen för 2019.

Granskningen syftar till att konstatera om kommunen har ändamålsenliga rutiner för att styra och följa upp ekonomin samt bedöma kommunstyrelsens rutiner för uppsikt över ekonomin.

Revisionens sammanfattande bedömning är att rutinerna för att styra och följa upp ekonomin i huvudsak är ändamålsenliga samt att kommunstyrelsens uppsikt över nämndernas ekonomi är tillräcklig. Kritik riktas mot att nämndernas resultat redovisas på olika sätt vilket anses försvåra förutsättningarna att förstå de ekonomiska rapporterna.

Utifrån granskningen lämnar revisionen ett antal rekommendationer vilka kommenteras nedan.

Revisionen rekommenderar att kommunstyrelsen uppdaterar ”Reglemente för ekonomistyrning i Härnösands kommun” med krav på uppföljning varje månad såsom gällande rutiner, se avsnitt 3.1”.

Svar: Kommunens ekonomistyrningsreglemente stipulerar följande:
Kommunfullmäktige ska delges uppföljning av budget, mål och direktiv ../ genom ett fyramånadersbokslut och ett delårsbokslut samt ett årsbokslut (stycke 2.1).

I stycke 2.3 fastslås även att *nämnden är skyldig att löpande under budgetåret utan anmodan vidta åtgärder vid befarat underskott (stycke 2.3).*

Kommunstyrelsens uppfattning är så till vida att ytterligare förtydliganden av reglementet är att anse som överflödiga då nämndernas ansvar tydligt regleras i stycke 2.3, och där god kontroll av ekonomin förutsätts.

Revisionen rekommenderar att ansvaret för budget och uppföljning för förvaltningschef och övriga chefer tydliggörs.

Svar: Ansvaret för budget och uppföljning ingår som en del av det sk. ”VEPA-ansvaret”, ett arbete har gjorts i kommunen för att tydliggöra VEPA-ansvaret för chefer.

Revisionen rekommenderar att genom någon form av analys, till exempel jämförelser med liknande kommuner i Kolada, säkerställer att budgetramarna är rimliga.

Svar: Kommunen bedriver ett pågående utvecklingsarbete gällande bl.a. dessa frågor, vilket går under namnet "Styrleden".

Revisionen rekommenderar att det säkerställs att dokumentation sparas för att underlätta uppföljning och nästkommande års budgetarbete.

Svar: Kommunen fortsätter det pågående arbetet med att hitta gemensamma strukturer för dokumentation inom olika områden.

Revisionen rekommenderar att budgetprocessen utvärderas och att synpunkter i den mån det är möjligt åtgärdas.

Svar: Kommunen bedriver ett pågående utvecklingsarbete gällande bl.a. dessa frågor, vilket går under namnet "Styrleden".

Revisionen rekommenderar att inarbeta nyckeltal som har betydelse för ekonomi i månads- och tertiärrapporterna.

Svar: Kommunen bedriver ett pågående utvecklingsarbete gällande bl.a. dessa frågor, vilket går under namnet "Styrleden".

Revisionen rekommenderar att på ett mer enhetligt och tydligt sätt redovisa nämndernas budgetavvikelser. Revisionen uppfattar att överskottskravet redovisas på olika sätt i olika rapporter. Vidare bör effekten av byte till den lagstiftade modellen för redovisning av pensioner kommenteras då jämförelse sker mot budgeten som är upprättad utifrån tidigare modell.

Svar: Kommunstyrelsen tar till sig av revisionens synpunkter och kommer att påbörja ett arbete för att skapa gemensamma begreppsdefinitioner inom ekonomiområdet.

Anna Bostedt

Bilagor

Bilaga 1 Revisionsrapport Granskning ekonomistyrning, 2019-11-21

Härnösands kommuns revisorer

Till

Kommunstyrelsen
Arbetslivsnämnden
Samhällsnämnden
Skolnämnden
Socialnämnden

För kännedom:

Kommunfullmäktiges presidium

2019-11-21

Revisionsrapport "Granskning - ekonomistyrning"

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en granskning av rutinerna för ekonomistyrning.

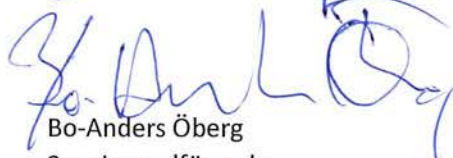
Revisionen önskar att kommunstyrelsen och övriga nämnder lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 27 februari 2020. Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

Svaret skickas till Lena Medin, KPMG (mailadress lana.medin@kpmg.se) för vidarebefordran till revisorerna.

För Härnösands kommuns revisorer

Sigge Tjärnlund
Ordförande

Bo-Anders Öberg
2:a vice ordförande

Ingrid Flodin
Vice ordförande

Granskning - ekonomistyrning

Rapport

Härnösands kommun

KPMG AB

2019-11-21

Antal sidor 14

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	3
2.2	Revisionskriterier	3
2.3	Metod	4
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Styrdokument budget- och uppföljningsprocesser inklusive ansvar	5
3.2	Budgetprocessen	7
3.3	Uppföljning – analys av avvikelser	8
3.4	Stöd från ekonomiavdelningen	11
3.5	Kommunstyrelsens uppsikt	11
4	Slutsats och rekommendationer	13
4.1	Rekommendationer	13

1 Sammanfattning

Vi har av Härnösands kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens rutiner för ekonomistyrning. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019.

Granskningen syftar till att konstatera om kommunen har ändamålsenliga rutiner för att styra och följa upp ekonomin. Vi kommer även att bedöma kommunstyrelsens rutiner för uppsikt över ekonomin.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att rutinerna för styra och följa upp ekonomin i huvudsak är ändamålsenliga. Vi bedömer även att kommunstyrelsens uppsikt över nämndernas ekonom är tillräcklig.

Vår främsta kritik avser att nämndernas resultat redovisas på så olika sätt i de rapporter vi tagit del av. Vi menar att det allmänt försvårar förutsättningarna att förstå de ekonomiska rapporterna.

Utifrån vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen och övriga nämnder (om inget annat framgår gäller rekommendationen samtliga) att:

- Kommunstyrelsen uppdaterar "Reglemente för ekonomistyrning i Härnösands kommun" med krav på uppföljning varje månad såsom gällande rutiner, se avsnitt 3.1.
- Tydliggöra ansvar för budget och uppföljning för förvaltningschef och övriga chefer, se avsnitt 3.1.
- Genom någon form av analys, till exempel jämförelser mot liknande kommuner i Kolada, säkerställa att budgetramarna är rimliga, se avsnitt 3.2.
- Säkerställa att dokumentation sparas för att underlätta uppföljning och nästkommande års budgetarbete, se avsnitt 3.2.
- Budgetprocessen utvärderas och att synpunkter i den mån är möjligt åtgärdas. Såsom vi uppfattat finns planer på att se över budgetprocessen, se avsnitt 3.2.
- Samhällsnämnden konkretiserar handlingsplanen för att bättre motsvara vad som föreskrivs i reglementet för ekonomistyrning, d v s att åtgärdernas effekt i tid och pengar framgår, se avsnitt 3.3.
- Att inarbeta nyckeltal som har betydelse för ekonomi i månads- och tertialrapporterna, se avsnitt 3.3.
- På ett mer enhetligt och tydligt sätt redovisa nämndernas budgetavvikelser. Såsom vi uppfattar redovisas överskottskravet på olika sätt i olika rapporter. Vidare bör effekten av bytet till den lagstiftade modellen för redovisning av pensioner kommenteras då jämförelse sker mot budgeten som är upprättad utifrån tidigare modell, se avsnitt 3.2 – 3.4.

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Härnösands kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens rutiner för ekonomistyrning. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019.

Revisorerna bedömer att det finns risk för att ekonomistyrningen inte fungerar ändamålsenligt med risk för att budgeten överskrids. Revisorerna har även identifierat en risk att verksamheterna inte får det stöd som de efterfrågar från ekonomiavdelningen.

Med anledning av ovanstående drar kommunens revisorer slutsatsen i sin riskanalys, att kommunens rutiner avseende ekonomistyrning behöver granskas.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Granskningen syftar till att konstatera om kommunen har ändamålsenliga rutiner för att styra och följa upp ekonomin. Vi har även bedömt kommunstyrelsens rutiner för uppsikt över ekonomin.

Granskningen har besvarat följande revisionsfrågor:

- Är budget- och uppföljningsprocesserna ändamålsenliga?
- Är ansvaret för budget och uppföljning tydligt?
- Analyseras och hanteras avvikelser?
- Får ansvariga tillräckligt stöd från ekonomiavdelningen?
- Utövar kommunstyrelsen tillräcklig uppsikt?

Granskningen avser år 2019 och avgränsas till övergripande processer vad gäller driftsbudgeten. Vad gäller t ex budgetprocessen avser vår granskning anvisningar etc inför budget år 2020. Orsaken är att flera av de intervjuade inte hade ett förtroendeuppdrag eller var anställda eller när budgeten för år 2019 bereddes under våren 2018.

Granskningen avser kommunstyrelsen och samtliga nämnder.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

- Kommunallagen 6 kap § 6
- Tillämpbara interna regelverk och policy

Härnösands kommun
Granskning - ekonomistyrning

2019-11-21

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av bland annat
 - o Reglemente för ekonomistyrning i Härnösands kommun
 - o Delegationsordningar
 - o Protokoll
 - o Månads- och tertialrapporter
- Telefonintervjuer med ordförande i styrelse och nämnder
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner såsom förvaltningschefer och verksamhetschefer samt redovisningschef och controller.

Rapporten har översänts för faktakontroll av ordförande i styrelse och nämnder samt förvaltningschef, ekonomichef och controllerchef. De synpunkter som har kommit in har beaktats. Några har inte besvarat faktakontrollen.

3 Resultat av granskningen

3.1 Styrdokument budget- och uppföljningsprocesser inklusive ansvar

I "Reglemente för ekonomistyrning i Härnösands kommun¹" (fortsättningsvis reglemente för ekonomistyrning) finns ansvaret beskrivet under övergripande principer samt en beskrivning av rutinerna för såväl budgetprocess som uppföljning.

Ansvar

Vad gäller ansvar så har kommunfullmäktige det samlade ansvaret för budgeten medan kommunstyrelsen som den ledande politiska nämnden ansvarar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Varje nämnd ansvarar för att verksamheten bedrivs inom den av fullmäktige fastställa budgetramen. Vid avvikelser framgår hur nämnden ska agera, bland annat med handlingsplaner.

Enligt arbetslivsnämndens² och socialnämndens delegationsordningar³ har förvaltningschef rätt att göra mindre justeringar (belopp ej preciserat) inom tilldelad ram. I övrigt har vi inte funnit något som preciserar förvaltningschef och övriga chefers ansvar för budget och uppföljning.

Budgetprocessen

Budgetprocessen såsom den beskrivs i reglementet:

- *Januari året före budgetåret*

Kommunstyrelsen fastställer budgetdirektiv med budgetramar

Kommunstyrelsen bjuder in representanter för samtliga partier i fullmäktige till budgetkonferens där förutsättningar för budgetarbetet presenteras och diskuteras.

- *Juni året före budgetåret*

Kommunfullmäktige fastställer budget

- *November året före budgetåret*

Nämnderna delger kommunfullmäktige verksamhetsplan innehållande budget baserad på av kommunfullmäktige fastställda budgetramar.

Vi noterar att för budgetåret 2019 har kommunfullmäktige beslutat om budget i december 2018⁴. Samtliga nämnder har därför i början år 2019 fastställt reviderade budgetar.

¹ Fastställd av kommunfullmäktige 2017-01-30 reviderade 2019-09-30 § 112

² 2019-01-17 § 4

³ 2019-06-19 § 132

⁴ 2018-12-17 § 139 (De år då val av fullmäktige har hållits i hela landet ska budgeten fastställas av nyvalda fullmäktige, 11 kap 10 – 11 §§ KL)

Vi har tagit del av budgetdirektiv och anvisningar inför år 2020

- Kommunstyrelsen fastställde i januari budgetdirektiv⁵ med preliminär tilldelning av skattemedel samt tidplan för budget 2020t. I maj 2019 antogs nya direktiv⁶ anpassade till att kommunen avser att följa lagstiftningen gällande redovisning av pensioner (s k blandmodellen). Enligt underlaget blir effekten en ökning av kostnaderna med 50 mnkr, bl a för utbetalning av pensioner för tidigare åtagande i enlighet med gällande lagstiftning.
- Anvisningar för budgetarbetet finns upprättade såsom vi uppfattar mer utifrån ett tjänstemannaperspektiv. Även här finns kompletterande anvisningar.

För ett antal nämnder/förvaltningar finns även tidplaner och instruktioner för det interna arbetet med budget.

Uppföljning

Enligt reglementet för ekonomistyrning sker uppföljning, förutom årsredovisningen, med fyramånadersbokslut, d v s per april och per augusti. Delårsbokslutet i augusti innehåller även uppföljning av målen.

3.1.1 Bedömning

Vi ser positivt på att rutinerna är dokumenterade. Vi bedömer att det dock finns ett behov av att uppdatera reglementet för ekonomistyrning då kravet att uppföljning ska ske varje månad till nämnder och kommunstyrelse, se avsnitt 3.5.

Vi bedömer att ansvaret för budget och uppföljning är tydligt vad gäller nämndsnivå. Vi bedömer däremot att ansvaret för förvaltningschef och övriga chefer bör förtydligas.

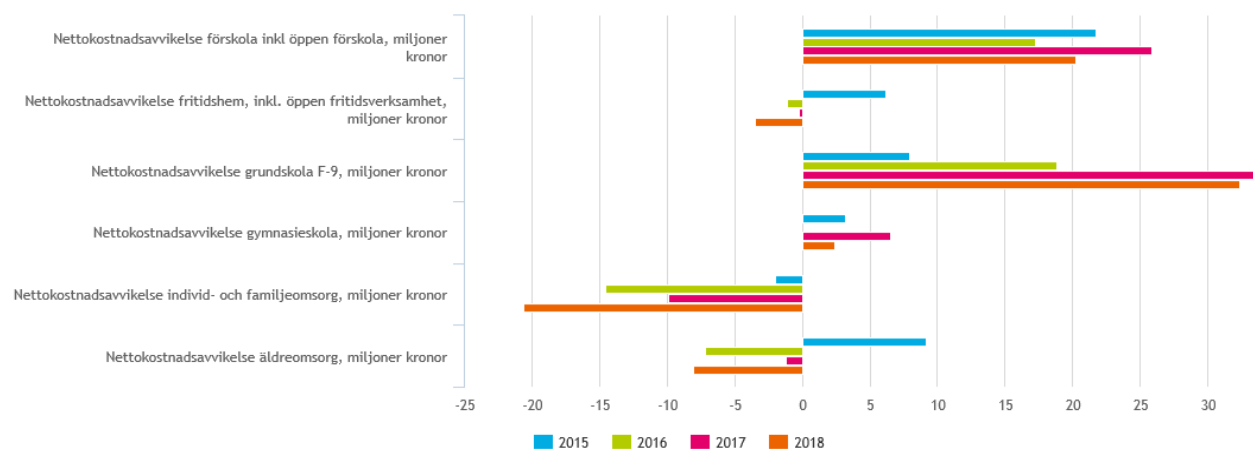
⁵ § 9 2019-01-08

⁶ § 86 2019-05-07

3.2 Budgetprocessen

Rambudgeten är enligt uppgift i princip en uppräknig av budgeten för tidigare år. Vi har inte tagit del av några analyser som verifierar att tilldelade ramar är rimliga.

Nedanstående uppgifter från Kolada visar att kostnaderna för skola, från förskola till gymnasieskola, avviker negativt mot referenskostnaden ("statistiskt förväntad" kostnad). Resultat över 0 indikerar högt kostnadsläge, p g a hög ambitionsnivå eller låg effektivitet. Härnösands kommun har såsom vi uppfattat beslutat om en prioritering av skolan gällande resursfördelningen vilket kan förklara avvikelserna nedan.

Vi har tagit del av underlag inför budget 2020 där skolnämnden har tagit fram ett underlag för analys där kostnaderna jämförs med andra kommuner. För övriga nämnder har vi inte erhållit något motsvarande.

Såsom vi uppfattat upprättar flertalet av nämnderna parallellt med budgetdiskussionerna under våren en detaljbudget utifrån förväntat resultat inför ramtilldelningen. Vi uppfattar att förvaltningarna på ett tidigt stadium får en tydlig bild av det ekonomiska utrymmet inför kommande år samt att eventuella besparingsförslag kan beredas i god tid.

För detaljbudgeten används systemstödet Budget och prognos (BoP-systemet). Uppgifterna visas även i Hypergene, i Härnösand även kallat "Äpplet". Vi har stickprovvis verifierat att det finns noteringar i anslutning till budgettraden för till exempel antal och styckekostnad för en specifik post. Uppgift om faktiska kostnader för personal läses in från personalsystemet och räknas upp med beräknad löneökning. Vid vakanser läggs kostnadsjusteringarna in manuellt.

3.2.1 Bedömning

Vi anser att budgetprocessen bör omfatta någon form av analys, till exempel jämförelse med liknande kommuner i Kolada, för att säkerställa att ramarna i varje fall är rimliga.

Vi bedömer i övrigt att budgetprocessen såsom den har beskrivits är ändamålsenlig.

Vi konstaterar att vissa underlag för 2019 års budget inte finns sparade. Vi anser att underlagen bör sparas för att underlätta inte minst uppföljning och nästkommande års budgetarbete. Det bör även övervägas om rutinerna för budgetprocessen på respektive förvaltning bör dokumenteras bättre för att för att säkerställa att samma beräkningsmetoder används. Dokumentationen skulle även kunna underlätta vid personalbyten.

Det bör noteras att budgeten för år 2019 upprättades enligt den så kallade fullfonderingsmodellen för redovisning av pensioner. Under året har kommunfullmäktige beslutat att gå över till den lagstadgade blandmodellen. Någon reviderad budget har inte upprättats. Såsom vi uppfattat ska budgeten gälla. Effekten av förändringen av ändrad redovisning av pensioner beräknas vara 50 mnkr. Vi noterar dock att kommunstyrelsen så sent som under oktober månad föreslagit kommunfullmäktige att sänka det finansiella målet "Resultatöverskott i procent av skatter och statsbidrag och utjämning" för 2019 från 1,4 % till 0,01 %⁷. Kommunfullmäktige har vid tidpunkten för upprättande av denna rapport inte behandlat förslaget.

Synpunkter som kommit fram vid vår granskning är att budgetprocessen upplevs som långdragen, alltför många sammanträden utan tydlig agenda eller mandat, bristande kommunikation mellan politik och tjänstemän och inget handlingsutrymme vare sig för politik eller för förvaltning. Vi har inte inom ramen för denna granskning utrett dessa synpunkter vidare.

3.3 Uppföljning – analys av avvikelser

Enligt reglementet för ekonomistyrning ska uppföljning ske genom fyramånaders bokslut (tertialbokslut). I praktiken behandlar kommunstyrelsen och samtliga nämnder ekonomisk uppföljning varje månad, med undantag för juni – augusti som vanligtvis följs upp vid sammanträdet i september.

Tertialrapporter

Tertialrapporter har upprättats av samtliga nämnder per april och per augusti.

Rapporten omfattar en bedömning av nämndens resultat i förhållande till budget både för perioden och prognos i förhållande till helårsbudgeten. Utfall per verksamhetsområde redovisas på motsvarande sätt. Personalkostnader är ett fokusområde som kommenteras särskilt. Vi noterar att ett antal nämnder även redovisat utfallet för övriga kostnadsslag. Verbala förklaringar till avvikelser finns i rapporten. Även andra mått som påverkar utfallet finns redovisade, t ex utförda hemtjänststimmar. Flera av nämnderna illustrerar med diagram.

⁷ 2019-10-08 § 159

I nedanstående tabell (uppgifterna hämtade från kommunens delårsrapport per april och augusti) framgår styrelsens och nämndernas prognosticerade nettokostnad i mnkr för helåret:

Nämnd	Budget	T1	T2
Kommunstyrelse inkl KF	- 148,9	- 158,9	- 144,9
Arbetslivsnämnden	- 55,5	- 57,5	- 54,9
Samhällsnämnden	- 174,6	- 179,6	- 177,5
Skolnämnden	- 600,3	- 600,3	- 600,3
Socialnämnden	- 596,6	- 596,6	- 604,0
Summa nämnder	- 1 575,9	- 1 592,9	- 1 581,6

Sammantaget prognosticerar nämnderna en negativ avvikelse – 5,7 mnkr för helåret, varav samhällsnämnden -2,9 mnkr, och socialnämnden -7,4 mnkr.

Samhällsnämndens handlingsplan är för teknikavdelningen fortsatt återhållsamhet med driftåtgärder som inte anses akuta och att vakanta tjänster inte återbesätts. För trafikavdelningen är handlingsplanen att i dialog med Kollektivtrafikmyndigheten säkerställa en säkrare ekonomisk reglering och uppföljning. Några belopp eller tidsplan framgår inte⁸. Enligt förvaltningschefen är ambitionen att nå en budget i balans.

Socialnämnden beslutade i samband med att delårsrapporten per augusti föredrogs att socialförvaltningen får i uppdrag att fortsätta tidigare beslutade arbete med kostnadsreduceringar för att få en ekonomi i balans⁹. Socialnämnden har sedan tidigare beslutat om besparingar, med preciserade belopp och tidsangivelser, vilka följs upp vid varje sammanträde.

Prognosen för kommunen som helhet uppgår per augusti för helåret till 0,0 mnkr. Det att jämföra med budget +23,0 mnkr. Huvudsakliga förklaringen torde vara förändringen av pensionsredovisningen, effekt - 50 mnkr. Detta kommenteras dock inte särskilt tydligt.

Månadsuppföljning

Samtliga nämnder får till varje sammanträde en budgetuppföljning för senaste månaden. Rapporten innehåller ingen prognos men enligt företrädare för förvaltningarna är budgetens större kostnader periodiserade så att det går att göra en övergripande analys av den ekonomiska utvecklingen.

⁸ Samhällsnämnden 2019-09-19 § 126

⁹ Socialnämnden 2019-10-01 § 162

3.3.1 Bedömning

Vi ser positivt på att ekonomin följs upp varje månad samt att en mer genomarbetad rapport tas fram för tertialboksluten.

Vi saknar tydliga beskrivningar över effekterna av ändringen av pensionskostnaden, bland annat hur den slår på driftsredovisningen. Vi tolkar dock att kommunen som helhet beräknar att klara ett nollresultat, jämfört med tidigare budget på + 23,0 mnkr trots ökade kostnader med 50 mnkr med hänsyn till förändringen av pensionsredovisningen, se även under avsnitt 3.5

Kommunfullmäktige beslutade i budget om att kommunstyrelse, samhällsnämnden och arbetslivsnämnden ska redovisa ett resultatöverskott. Såsom vi uppfattat innebär det i praktiken att styrelsen och nämnden inte tillåts utnyttja hela budgetramen. Enligt vår bedömning hade ett generellt besparingskrav haft samma effekt, och förmodligen varit enklare att förklara och analysera. Överskottskraven är såsom vi uppfattar inarbetade i tertialrapporternas prognoser för verksamhetens nettokostnad. Vi anser att ett överskottskrav inte är en nettokostnad utan att det behöver tydliggöras särskilt, se även våra kommentarer under avsnitt 3.5.

Vi bedömer att samhällsnämndens handlingsplan behöver konkretiseras för att bättre motsvara vad som föreskrivs i reglementet för ekonomistyrning, d v s att det framgår åtgärdernas effekt i tid och pengar.

Vi bedömer att månads- och tertialrapporterna i övrigt är ändamålsenliga men att analyserna ytterligare kan förstärkas genom att redovisa nyckeltal som har koppling till ekonomi i större utsträckning. Ett par exempel är

- Uppgift om antal anställda (gärna i form av årsanställda) för att tydliggöra varför personalkostnaderna ökar, utöver ordinarie lönerevision.
- För skolenämnden nämns ett ökat elevantal jämfört med budget vilket kan ha påverkat personalkostnaden. Där skulle till exempel det vara intressant att se elevantal och personalkostnad per verksamhetsområde i förhållande till budget.
- Socialnämnden redovisar en ökning av antalet hemtjänsttimmar. Om det avser en ökning beroende på fler brukare med större behov framgår inte. För den kommunala hemtjänsten framgår att andelen utförd tid minskat och ligger på 77,8 %. Uppgifterna kan med fördel kompletteras med budgeterade värden.

3.4 Stöd från ekonomiavdelningen

Bakgrunden till revisionsfrågan är att det under senaste åren har det varit en stor personalomsättning vid ekonomiavdelningen.

Varje förvaltning har en controller som stöd för ekonomiarbetet. Controllern är anställd vid ekonomiavdelningen men är placerad huvuddelen av arbetstiden vid respektive förvaltning.

Samtliga förvaltningar bedömer att de är nöjda med det stöd de erhåller från ekonomiavdelningen och controllerfunktionen. Personalomsättningen har påverkat kontinuiteten i rutinerna och det finns en oro för vilka effekter ytterligare omsättning skulle få.

Såsom vi uppfattar har det centralt upprättats mallar för budget, månadsuppföljning och tertialrapporter. Dessa utgör också en del av stödet till förvaltningarna för att enklare kunna rapportera relevanta uppgifter.

3.4.1 Bedömning

Vi bedömer att förvaltningarna får ett ändamålsenligt stöd från controller och ekonomiavdelning även om en del kunskap har gått förlorad.

3.5 Kommunstyrelsens uppsikt

Enligt kommunallagen 6 kap 1 § ska styrelsen leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet.

Kommunstyrelsen beslutade i mars 2019 att anta en föreslagen modell för månadsuppföljning¹⁰.

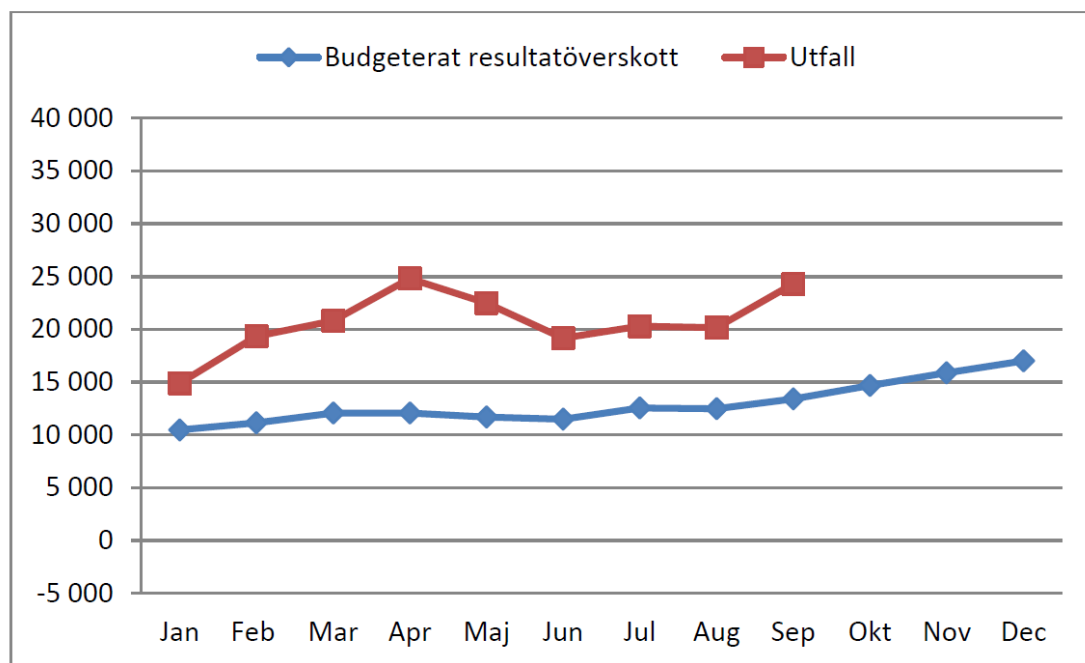
Enligt efterföljande protokoll kan vi konstatera att ekonomiska månadsrapporter har behandlats för perioden mars – augusti vid kommunstyrelsens sammanträden¹¹.

¹⁰ 2019-03-05 § 48

¹¹ Vår granskning omfattar fram till protokollet 2019-10-08

Vi har i rapporten fokuserat på uppföljning av driften. Det beskrivs bland annat med följande bild i rapporten per september. Den röda linjen uppges beskriva det samlade utfallet för nämnderna. Av tillhörande text framgår att nämnderna beräknas ha ett samlat överskott på (minst) 17 mnkr för år 2019.

Figur 2 Ackumulerat resultat för nämnderna 2019

I rapporten finns även ett särskilt avsnitt avseende socialnämnden. Av redovisningen framgår att nämndens underskott är – 1,7 mnkr ackumulerat per september. Rapporten innehåller även en graf över uppföljning av besparingsförslaget.

3.5.1 Bedömning

Vår granskning avgränsas till kommunstyrelsens uppsikt över nämndernas ekonomi.

Baserat på vår granskning bedömer vi att kommunstyrelsen får rapporter med tillräcklig frekvens och omfattning för uppsiktens fullgörande.

Vi anser däremot att det inte är tillfredsställande att budgetavvikelser och resultat för styrelse och nämnder redovisas på olika sätt, så att det av tertial 2 framgår att prognosen för helåret är – 7,4 mnkr (se avsnitt 3.3) och enligt ovan per oktober en sammantagen positiv avvikelse med + 17 mnkr. Såsom vi uppfattar förklaras skillnaderna av hur överskottsmålen redovisas.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att rutinerna för styra och följa upp ekonomin i huvudsak är ändamålsenliga. Vi bedömer även att kommunstyrelsens uppsikt över nämndernas ekonomi är tillräcklig.

Vår främsta kritik avser att nämndernas resultat redovisas på så olika sätt i de rapporter vi tagit del av. Vi menar att det allmänt försvårar förutsättningar att förstå de ekonomiska rapporterna.

4.1 Rekommendationer

Utifrån vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen och övriga nämnder (om inget annat framgår gäller rekommendationerna samtliga) att:

- Kommunstyrelsen uppdaterar reglementet för ekonomistyrning med krav på uppföljning varje månad vilket är i enlighet med gällande rutiner, se avsnitt 3.1.
- Tydliggöra ansvar för budget och uppföljning för förvaltningschef och övriga chefer, se avsnitt 3.1.
- Genom någon form av analys, till exempel jämförelser mot liknande kommuner i Kolada, säkerställa att budgetramarna är rimliga, se avsnitt 3.2.
- Säkerställa att dokumentation sparas för att underlätta uppföljning och nästkommande års budgetarbete, se avsnitt 3.2.
- Budgetprocessen utvärderas och att synpunkter i den mån är möjligt åtgärdas. Såsom vi uppfattat finns planer på att se över budgetprocessen, se avsnitt 3.2.
- Samhällsnämnden konkretiserar handlingsplanen för att bättre motsvara vad som föreskrivs i reglementet för ekonomistyrning, d v s att åtgärdernas effekt i tid och pengar framgår, se 3.3.
- Att inarbeta nyckeltal som har betydelse för ekonomi i månads- och tertialrapporterna, se avsnitt 3.3.
- På ett mer enhetligt och tydligt sätt redovisa nämndernas budgetavvikelser. Såsom vi uppfattar redovisas överskottskravet på olika sätt i olika rapporter. Vidare bör effekten av bytet till den lagstiftade modellen för redovisning av pensioner kommenteras då jämförelse sker mot budgeten som är upprättad utifrån tidigare modell, se avsnitt 3.2 – 3.4.

Härnösands kommun
Granskning - ekonomistyrning

2019-11-21

Datum som ovan

KPMG AB

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Lena Medin'.

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Kommunstyrelsen

§ 35

Dnr 2020-000037 1.1.2.1

Hemställan om förvärv av fastigheten Rådhuset 4

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att godkänna Härnösands Kommunfastigheters förvärv av fastigheten Rådhuset 4, samt

att Härnösands kommun ställer för Härnösands kommunfastigheters räkning kommunal borgen upp till ett totalbelopp på 97 miljoner kronor.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Anders Gäfvert (M), Lennart Bergström (SD) och Andreas Sjölander (S).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Avståenden

Moderaterna och Sverigedemokraterna deltar inte i beslutet i detta ärende.

Bakgrund

Härnösands kommunfastigheter har inkommit med en hemställan om att föreslå Härnösands kommunfullmäktige att godkänna förvärvet av fastigheten Rådhuset 4. Enligt ägardirektiv för AB Härnösandshus med dotterbolaget Härnösands kommunfastigheter ska förvärv av tillgångar överstigande 25 miljoner kronor slutligt godkännas och beslutas av kommunfullmäktige i Härnösand. För att göra förvärvet möjligt behöver kommunfullmäktige även besluta om att öka kommunfastigheters borgenstak med 35 miljoner kronor till totalt 97 miljoner kronor. Köpekontraktet blir bindande mellan parterna först när Kommunfullmäktige i Härnösand

Kommunstyrelsen

godkänner affären. Om kommunfullmäktige beslutar om godkännande tillträder Härnösands kommunfastigheter fastigheten 2020-05-04.

Rådhuset 4, med adress Trädgårdsgatan 7, och den största hyresgästen är Härnösands kommun. Kommunen hyr 1765 kvm vilket motsvarar motsvarar 68 procent av den totala lokalytan. Kontraktet sträcker sig till 2027-06-30. Härnösands Domkyrkoförsamling hyr 251 m² med ett hyresavtal som gäller t.o.m. 2023-09-30. Resterande lokalytor, 576 m², är vakanta. Fastigheten värms upp med fjärrvärme.

Kommunfastigheter skriver i hemställan att fastigheten har totalrenoverats under 2016 och 2017 och att fastigheten är i mycket gott skick.

Fastighetens sammanlagda ekonomi- och driftkostnader fördelas enligt följande:

Hyresintäkter:	3 249 600 kr
Driftkostnader:	604 800 kr
Rep- och underhållskostnader:	259 500 kr
Fastighetsskatt:	<u>122 650 kr</u>
Driftnetto:	2 262 650 kr

Direktavkastningen uppgår till drygt 6 % vilket kan anses normalt för en stad som Härnösand. Direktavkastningen är driftkostnaderna under ett år delat med köpeskillingen. Driftnettot ska täcka kostnader för räntor och avskrivningar och resterande del är vinst.

Avskrivning sker genom komponentavskrivning vilket innebär att fastigheten delas upp och skrivs av i olika delar. Den genomsnittliga avskrivningen blir cirka 2.5 % vilket ger en kostnad på 930 000 med aktuell köpeskillning. Årsresultat beräknas bli 960 650 kr enligt den beräkning kommunfastigheter redogör för i sin hemställan.

Driftnetto	2 262 650 kr
Avskrivningar	- 930 000 kr

Kommunstyrelsen

Räntekostnader	- 372 000 kr
Resultat	960 650 kr

I hemställan anger kommunfastigheter fem skäl för att förvärva fastigheten.

I hemställan anger kommunfastigheter fem skäl för att förvärva fastigheten.

1. Fastigheten uppvisar ett bra driftnetto och ett bra överskott.
2. Fastigheten har genomgått en genomgripande invändig renovering och har i huvudsak en god standard.
3. Ny modern ventilationsanläggning har installerats i de nyrenoverade lokalerna.
4. Den största hyresgästen är Härnösands kommun vilket är bra ur ett "koncernperspektiv".
5. Fastigheten har en potential i en mindre del vakanta lokalytor som kan förbättra lönsamheten på fastigheten ytterligare.

Ett köpekontrakt mellan Hushållningssällskapet i Västernorrlands Län och Härnösands kommunfastigheter har upprättats och bifogas som bilaga 2. Av köpekontraktet framgår att hyresavtal ska tecknas mellan köpare och säljare avseende de lokaler på plan 4 där säljaren i dag bedriver sin verksamhet.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningens bedömning är att fastighetsförvärvet, utifrån den kalkyl som redovisas i hemställan, bygger på marknadsmässiga grunder. Direktavkastningen på drygt 6 % är normalt vid ett fastighetsförvärv i en stad av Härnösands storlek och förutsättningar. Därtill finns möjlighet att förbättra direktavkastningen genom att hyra ut de återstående lokalerna i fastigheten..

Den största hyresgästen är idag Socialförvaltningen, vilket är positivt ur ett koncernperspektiv då det skapar förutsättningar för långsiktighet för både hyresgästen och fastighetsägaren.

Kommunstyrelseförvaltningen förslår därför Kommunfullmäktige besluta att godkänna förvärvet av fastigheten Rådhuset 4 och öka den kommunala borgen för Kommunfastigheter med 35 miljoner kronor till 97 miljoner kronor.

Socialt perspektiv

Beslutet förväntas inte påverka det sociala perspektivet

Kommunstyrelsen

Ekologiskt perspektiv

Beslutet förväntas inte påverka det ekologiska perspektivet

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet har konsekvens på Kommunfastigheters ekonomi.

Fastigheterna ger en god avkastning.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2020-01-23

Kommunfastigheters Hemställan om förvärv av fastigheten Rådhuset 4

Bilaga 1 Styrelseprotokoll Härnösands kommunfastigheter 2020-01-03

Bilaga 2 Köpekontrakt Rådhuset 4

Kommunstyrelseförvaltningen

Henrik Petre, 0611-348015

henrik.petre@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Hemställan om förvärv av fastigheten Rådhuset 4

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna Härnösands Kommunfastigheters förvärv av fastigheten Rådhuset 4, samt

att Härnösands kommun ställer för Härnösands kommunfastigheters räkning kommunal borgen upp till ett totalbelopp på 97 miljoner kronor.

Beskrivning av ärendet

Härnösands kommunfastigheter har inkommit med en hemställan om att föreslå Härnösands kommunfullmäktige att godkänna förvärvet av fastigheten Rådhuset 4. Enligt ägardirektiv för AB Härnösandshus med dotterbolaget Härnösands kommunfastigheter ska förvärv av tillgångar överstigande 25 miljoner kronor slutligt godkännas och beslutas av kommunfullmäktige i Härnösand. För att göra förvärvet möjligt behöver kommunfullmäktige även besluta om att öka kommunfastigheters borgenstak med 35 miljoner kronor till totalt 97 miljoner kronor. Köpekontraktet blir bindande mellan parterna först när Kommunfullmäktige i Härnösand godkänner affären. Om kommunfullmäktige beslutar om godkännande tillträder Härnösands kommunfastigheter fastigheten 2020-05-04.

Rådhuset 4, med adress Trädgårdsgatan 7, och den största hyresgästen är Härnösands kommun. Kommunen hyr 1765 kvm vilket motsvarar motsvarar 68 procent av den totala lokalytan. Kontraktet sträcker sig till 2027-06-30. Härnösands Domkyrkoförsamling hyr 251 m² med ett hyresavtal som gäller t.o.m. 2023-09-30. Resterande lokalytor, 576 m², är vakanta. Fastigheten värms upp med fjärrvärme.

Kommunfastigheter skriver i hemställan att fastigheten har totalrenoverats under 2016 och 2017 och att fastigheten är i mycket gott skick.

Fastighetens sammanlagda ekonomi- och driftkostnader fördelas enligt följande:

Hyresintäkter:	3 249 600 kr
Driftkostnader:	604 800 kr
Rep- och underhållskostnader:	259 500 kr
Fastighetsskatt:	<u>122 650 kr</u>
Driftnetto:	2 262 650 kr

Direktavkastningen uppgår till drygt 6 % vilket kan anses normalt för en stad som Härnösand. Direktavkastningen är driftkostnaderna under ett år delat med köpeskillingen. Driftnettot ska täcka kostnader för räntor och avskrivningar och resterande del är vinst.

Avskrivning sker genom komponentavskrivning vilket innebär att fastigheten delas upp och skrivs av i olika delar. Den genomsnittliga avskrivningen blir cirka 2.5 % vilket ger en kostnad på 930 000 med aktuell köpeskillning. Årsresultat beräknas bli 960 650 kr enligt den beräkning kommunfastigheter redogör för i sin hemställan.

Driftnetto	2 262 650 kr
Avskrivningar	- 930 000 kr
Räntekostnader	- 372 000 kr
Resultat	960 650 kr

I hemställan anger kommunfastigheter fem skäl för att förvärva fastigheten.

1. Fastigheten uppvisar ett bra driftnetto och ett bra överskott.
2. Fastigheten har genomgått en genomgripande invändig renovering och har i huvudsak en god standard.
3. Ny modern ventilationsanläggning har installerats i de nyrenoverade lokalerna.
4. Den största hyresgästen är Härnösands kommun vilket är bra ur ett "koncernperspektiv".
5. Fastigheten har en potential i en mindre del vakanta lokalytor som kan förbättra lönsamheten på fastigheten ytterligare.

Ett köpekontrakt mellan Hushållningssällskapet i Västernorrlands Län och Härnösands kommunfastigheter har upprättats och bifogas som bilaga 2. Av köpekontraktet framgår att hyresavtal ska tecknas mellan köpare och säljare avseende de lokaler på plan 4 där säljaren i dag bedriver sin verksamhet.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningens bedömning är att fastighetsförvärvet, utifrån den kalkyl som redovisas i hemställan, bygger på marknadsmässiga grunder. Direktavkastningen på drygt 6 % är normalt vid ett fastighetsförvärv i en stad av Härnösands storlek och förutsättningar. Därtill finns möjlighet att

förbättra direktavkastningen genom att hyra ut de återstående lokalerna i fastigheten..

Den största hyresgästen är idag Socialförvaltningen, vilket är positivt ur ett koncernperspektiv då det skapar förutsättningar för långsiktighet för både hyresgästen och fastighetsägaren.

Kommunstyrelseförvaltningen förslår därför Kommunfullmäktige besluta att godkänna förvärvet av fastigheten Rådhuset 4 och öka den kommunala borgen för Kommunfastigheter med 35 miljoner kronor till 97 miljoner kronor.

Socialt perspektiv

Beslutet förväntas inte påverka det sociala perspektivet

Ekologiskt perspektiv

Beslutet förväntas inte påverka det ekologiska perspektivet

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet har konsekvens på Kommunfastigheters ekonomi.
Fastigheterna ger en god avkastning.

Beslutsunderlag

Kommunfastigheters Hemställan om förvärv av fastigheten Rådhuset 4

Bilaga 1 Styrelseprotokoll Härnösands kommunfastigheter 2020-01-03

Bilaga 2 Köpekontrakt Rådhuset 4

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Henrik Petre
Utredare

Plats och tid: AB Härnösandshus konferensrum "Valsen" kl. 09.00-10.00

Närvarande ledamöter: Carl-Fredrik Edgren, ordförande
Catrine Rehnström
Karl-Ejnar Björner
Tomas Frejarö
Anette Nordin

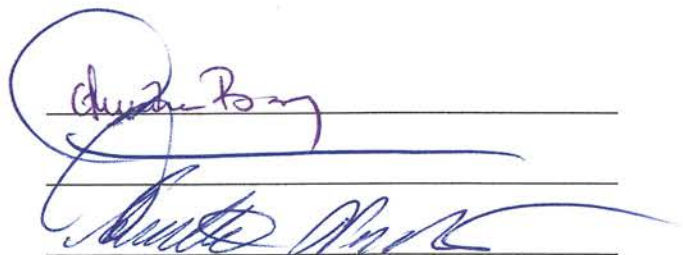
Närvarande ersättare: Sven Westerlund
Roland Stenberg

Ej närvarande: Mats Höglund
Basel Aljamal
Anders Nordström
Ingemar Wiklund, representant för Fastighets
Britt-Marie Lundström, representant för Unionen

Övriga deltagande: Göran Albertsson, VD
Annika Borg

Utsedd justerare Anette Nordin

Underskrifter
Sekreterare
Ordförande
Justerare

Bilagor:

§ 1 **Mötets öppnande**
Ordförande Carl-Fredrik Edgren öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

§ 2 **Val av justerare**
Anette Nordin utsågs att justera dagens protokoll.

§ 3 **Godkännande av dagordning**
Anmälan av övriga frågor:
Trygghetsboende i Hälledal
Dagordningen lästes upp och godkändes.

§ 4 **Fastighetsförändringar**

Förvärv av fastigheten Rådhuset 4
Information lämnades om försäljningsprocessen och den budgivning som varit.
Se rapport med förklarande text enligt bilaga till kallelsen.

Styrelsen beslutade

att **förvärva fastigheten Rådhuset 4**

Förvärvet av fastigheten Rådhuset 4 betingar ett värde överstigande 25 mkr vilket innebär att ett beslut i kommunfullmäktige krävs före beslut i företaget.

Därför uppdras vd

att skriva fram ett ärende till kommunfullmäktige i Härnösand, samt

att begära att bolagets borgenstak höjs med 35 mkr till sammanlagt 97 mkr.

Under förutsättning att kommunfullmäktige i Härnösand godkänner affären ges vd i uppdrag

att förvärva fastigheten Rådhuset 4 för 37 200 000 kr från Hushållningssällskapet i Västernorrlands län, samt

att under 2020, för företagets räkning, nyupplåna, d v s öka företagets skulder med maximalt 35 mkr för investering i fastigheten Rådhuset 4.

§ 5

Övriga frågor

Hälledal, Trygghetsboende

Information lämnades om aktuellt utfall från utsänd enkät till 259 st boende i Högsjö församling i åldrarna 60-85 år.

Svaren visar på ett stort intresse hos ortsbefolkningen för ett Trygghetsboende i Hälledal. Projektet löper på med renovering av 13 st lägenheter på Hälledalsvägen 51A. Lägenhet nr 14 kommer att användas som gemensamhetslokal.

§ 6

Avslutning

Ordförande tackade alla närvarande och avslutade mötet.

Justeringslista

Karl-Einar Björner

Anette Nordin

Catrine Rehnström

Tomas Frejarö

Köpekontrakt - kommersiell fastighet

Säljare	Hushållningssällskapet i Västernorrlands Län Trädgårdsgatan 7, 87131 Härnösand	262000-0220	1/1-del
Köpare	AB Härnösands kommunfastigheter Box 103, 871 23 Härnösand	556437-7272	1/1-del
Köpeobjekt	Fastigheten HÄRNÖSAND RÅDHUSET 4 med adressen Trädgårdsgatan 7, 87131 Härnösand i det följande kallad fastigheten.		
Överlåtelseförklaring	Säljaren överlåter härmed fastigheten till köparen		
Köpeskilling	Överlåtelsen sker mot en överenskommen köpeskilling av		
	TRETTIOSJU MILJONER TVÅ HUNDRA TUSEN KRONOR		37 200 000 SEK
Tillträdesdag	2020-05-04, eller annat datum enligt överenskommelse		
§1 Betalning av köpeskilling	Köparen betalar köpeskillingen till säljaren på följande sätt:		
	Betalar på tillträdesdagen. Summa:		37 200 000 SEK
	På tillträdesdagen ska likvidavräkning upprättas.		
§2 Inteckningar och pantbrev	Säljaren garanterar att		
	fastigheten på tillträdesdagen är intecknad till:		24 000 000 SEK
	fastigheten på tillträdesdagen inte är pantsatt		
§3 Rättigheter och belastningar	Säljaren garanterar att		
	fastigheten endast belastas eller har förmån av följande servitut, nyttjanderätter, ledningsrätter, utmätnings- eller kvarstadsanteckningar:		
	22-im2-54/89.1 (Avtalsservitut: Avloppsledning mm - Se beskrivning)		
	2280-93/54.1 (Ledningsrätt: Starkström)		
	L1936:9683 (Fornlämning (Registreringsdatum: 20060926))		
	54/89 (Avtalsrättighet Avloppsledning mm)		
§4 Inget villkor om lån	Parterna är medvetna om möjligheten att ta in ett villkor i överlåtelseavtalet om att detta köp kan återgå om köparen inte ordnat sin finansiering av köpet senast en viss dag.		
	Parterna har dock beslutat att inte ta in ett sådant villkor. Köparen är medveten om att köpet därför inte kan återgå, även om köparen inte beviljats lån på tillträdesdagen, och att utebliven betalning kan medföra att säljaren kan häva köpet och begära skadestånd.		
§5 Fastighetens skick	Fastigheten överläts i det skick den är på kontraktsdagen om inte annat överenskommits.		

§6 Ansvar för skada

Skadas eller försämras fastigheten mellan kontraktsdagen och tillträdesdagen ansvarar säljaren för skadan eller försämringen om den beror på säljarens vanvård, på att säljaren orsakar denna eller om den beror på olyckshändelse som ingen av parterna kunnat råda över.

Ansvaret övergår på köparen från och med den avtalade tillträdesdagen, även om köparen vid den tidpunkten på grund av köparens dröjsmål inte tillträder fastigheten.

Säljaren förbinder sig att hålla fastigheten försäkrad till och med tillträdesdagen till följande värde: Fullvärde.

§7 Äganderättens övergång samt fördelning av intäkter och kostnader

Parterna är överens om att äganderätten till fastigheten övergår på köparen på tillträdesdagen.

Intäkter och kostnader (inklusive driftskostnader och övriga kostnader) hänförliga till fastigheten för tiden före tillträdesdagen svarar säljaren för medan köparen svarar för intäkter och kostnader som uppkommer från och med tillträdesdagen.

Avräkning av intäkter och kostnader ska ske på tillträdesdagen och justeras mellan parterna.

Vad avser fastighetsskatt är parterna införstådda med att betalningsskyldigheten belastar den av dem som är ägare av fastigheten den 1 januari respektive år. Parterna är överens om att avräkning och fördelning av fastighetsavgiften/fastighetsskatten ska ske parterna emellan på tillträdesdagen på sätt som angivits ovan.

§8 Myndighets beslut, rådighetsinskränkning, anslutningsavgifter

Om inget annat anges i detta kontrakt med bilagor garanterar säljaren, att på fastigheten belöpande

- gatukostnadsersättning
- el-anslutningsavgifter
- VA-anslutningsavgifter
- anslutningsavgifter för fjärrvärme
- anslutningsavgifter fiber (Servanet)

erlagts, om sådan ersättningsskyldighet inträtt.

Säljaren garanterar även att annat åläggande från miljö- och hälsoskyddsnämnd eller annan myndighet inte föreligger än vad som angivits i detta kontrakt.

§9 Lagfarts- och lånekostnader

Köparen ska betala alla lagfarts- och inteckningskostnader i anledning av köpet. Kostnader vid lösen av säljarens lån, ska betalas av säljaren.

§10 Kontraktsbrott

Skulle någon part inte fullgöra sina skyldigheter enligt detta kontrakt, har motparten rätt till skälig ersättning. Är kontraktsbrottet av väsentlig betydelse för part har denne dessutom rätt att häva köpet.

§11 Momsregistrering

Säljaren är skattskyldig för moms för lokaluthyrning.

På tillträdesdagen ska säljaren överlämna en med faktura jämförlig handling motsvarande vad som avses i 8a kap 15-17 §§ mervärdesskattelagen innehållande information om mervärdesskatt hänförlig till ny- till eller ombyggnader på Fastigheten per tillträdesdagen.

§12 Säljarens garanti

Säljaren garanterar att:

- årshyrorna för lokalerna enligt gällande hyreskontrakt uppgår till 3 249 600 SEK inkl kostnader och avgifter för vatten och avlopp,
- inga avtal träffats mellan enskilda hyresgäster utöver nyss nämnda hyreskontrakt och avtal, vilka köparen beretts taga del av,
- utan köparens medgivande intet nu gällande avtal, av vad slag det vara må, förändras eller nya avtal träffas rörande fastigheten,
- samtliga lokaler är godkända i nuvarande skick med nuvarande nyttjande,
- åläggande från miljö- och hälsoskyddsnämnd eller annan myndighet inte föreligger än vad som angivits i detta kontrakt,
- att miljöinventering har genomförts och att det inte, förutom vad som framkommit i denna miljöinventering som överlämnats till köparen, förekommer asbest eller andra miljöfarliga ämnen på fastigheten.
- godkänd OVK-besiktning utförts.

§13 Säljarens skyldighet

Från och med tillträdesdagen överlåter säljaren på köparen sina rättigheter och skyldigheter förenade med innehavet av fastigheten.

§14 Köparens skyldighet

Från och med tillträdesdagen övertar köparen säljarens rättigheter och skyldigheter enligt alla för fastighetens behöriga skötsel träffade avtal, vilka köparen tagit del av, såsom rörande renhållning, leverans av vatten och el, allt i den mån dessa avtal inte kan sägas upp att upphöra på tillträdesdagen. Bilagor bifogas detta kontrakt.

§15 MBL-förhandling

Säljaren förbinder sig, i förekommande fall, att före tillträdesdagen ha hållit och slutfört förhandlingar i anledning av försäljningen i enlighet med MBL. Detta gäller fast anställd personal för fastigheten.

§16 Städning

Säljaren ansvarar för att lokaler och förråd vid tillträdet är utrymda och väl rengjorda.

Säljaren ska före tillträdesdagen ta bort egendom som inte ingår i köpet. Gör inte säljaren detta har köparen – rätt att göra sig av med egendomen eller överta egendomen.

§17 Överlämnande av handlingar samt nycklar

Sedan köpeskilling betalats enligt de i 1 § angivna villkoren, ska säljaren till köparen överlämna bevitnat kvitterat köpebrev avseende fastigheten och övriga handlingar som behövs för att köparen ska få lagfart. Säljaren ska även till köparen överlämna de nycklar säljaren har samt aktuellt utdrag ur fastighetsregistret, obelånade pantbrev, gällande tomtkarta om sådan finns och andra handlingar rörande fastigheten, vilka är av betydelse för köparen som ägare av denna.

§18 Pantförskrivning

Om det krävs för köparens finansiering av köpet, förbinder sig säljaren att på köparens bekostnad ansöka om nya inteckningar och hjälpa till vid köparens pantförskrivning av pantbrev avseende fastigheten innan köparen beviljats lagfart.

§19 Härnösands kommunfullmäktige

En förutsättning för detta köp är att köpekontrakt blir bindande först mellan parterna när Härnösands kommunfullmäktige under Februari/Mars 2020 beslutat att fullfölja förvärvet av fastigheten.

Köpet ska återgå om kommunfullmäktige beslutar att ej genomföra förvärvet/inte godkännt köpet.

Begäran om återgång ska framställas skriftligen till motparten senast 7 dagar efter att kommunfullmäktiges beslut vunnit laga kraft

§20 Friskrivning

Köparen har beretts möjlighet att undersöka fastigheten. Köparen godtar fastighetens skick och avstår härmed med bindande verkan från alla anspråk mot säljaren på grund av fel eller brister i fastigheten.

Friskrivningen gäller inte ovanstående garantier som säljaren lämnar och utöver vad som uttryckligen framgår av dessa. Om inte Köparen senast inom sex (6) månader från Tillträdesdagen skriftligen reklamerar avvikelser från garantier enligt § 12 ovan förlorar Köparen rätten att åberopa avvikelserna. Detsamma gäller vid annat kontraktsbrott.

Vid avvikelse från lämnad garanti äger Köparen endast rätt till avdrag för avvikelsernas kostnad och max 15 prisbasbelopp. Köparen har inte rätt till någon annan påföljd. Krav kan ej framställas avseende omständigheter som anges i detta köpekontrakt eller någon bilaga härtill eller som Köparen på annat sätt upplysts om av Säljaren. Begäran om reklamation ska inom ovan angiven tid framställas skriftligen till motparten.

§21 Energideklaration

Det finns en energideklaration avseende byggnaden på fastigheten som upprättats för mindre än 10 år sedan. Kopia av energideklarationen har uppvisats för köparen inför köpet och har överlämnats i samband med undertecknandet av detta avtal.

§22 Hyresavtal

Hyresavtal mellan Köparen och Säljaren skall upprättas senast vid Tillträdesdagen.

§23 Skriftliga meddelanden

Skriftliga meddelanden med anledning av detta kontrakt ska ske genom personligt överlämnande/överlämnande genom bud, brev, rekommenderat brev, e-post till den/det adress som angetts för motparten på kontraktets första sida samt med kännedomskopia till ansvarig mäklare.

Meddelande ska anses ha kommit mottagaren tillhanda:

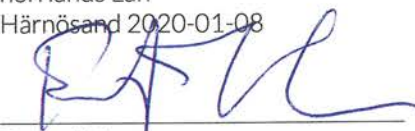
- a) om avlämnats personligen/bud: vid överlämnandet;
- b) om avsänt med brev: vid mottagandet;
- c) om avsänt med e-post: vid avsändande;
- d) om avsänt med rekommenderat brev: tre arbetsdagar efter avlämnande för postbefordran.

Utväxling av kontraktet

Detta kontrakt är upprättat i tre likalydande exemplar, varav vilka säljare och köpare tagit var sitt och det tredje exemplaret utgör fastighetsmäklarens arkivexemplar.

Säljarens underskrift

För Hushållningssällskapet i Väster-
norrlands Län
Härnösand 2020-01-08

Frederik Innala

För Hushållningssällskapet i Väster-
norrlands Län
Härnösand 2020-01-08

Peter de Beau

Köparens underskrift

För AB Härnösands kommunfastigheter
Härnösand 2020-01-08

Carl-Fredrik Edgren

För AB Härnösands kommunfastigheter
Härnösand 2020-01-08

Göran Albertsson

Bilagor

Objektsbeskrivning. Fastighetsutdrag. Hyresavtal. OVK. Energideklaration. Hemab fjärrvärme, Hiss serviceavtal, q-park, Kåjaw.

Förvärv av Rådhuset 4

AB Härnösands kommunfastigheter har vid sitt styrelsemöte 2019-11-14 beslutat delta i en budgivning för att förvärva fastigheten Rådhuset 4 genom att lägga indikativa bud på fastigheten. Budgivningen har pågått under slutet av 2019 där Härnösands kommunfastigheter till slut lämnat det högsta budet. Vid sitt styrelsemöte 2020-01-03 beslutade styrelsen att förvärva fastigheten Rådhuset 4.

Enligt ägardirektiv för AB Härnösandshus med dotterbolaget Härnösands kommunfastigheter ska förvärv av tillgångar överstigande 25 miljoner kronor slutligt godkännas och beslutas av kommunfullmäktige i Härnösand. Mot bakgrund av detta hemställer AB Härnösands kommunfastigheters styrelse

att kommunfullmäktige i Härnösand godkänner förvärvet av fastigheten Rådhuset 4, samt

att kommunfullmäktige i Härnösand beslutar öka Härnösands kommunfastigheters bogenstak med 35 miljoner kronor till sammanlagt 97 miljoner kronor.

Sammanfattning

1. Fastigheten Rådhuset 4 har bjudits ut till försäljning av fastighetsägaren Hushållningssällskapet i Västernorrlands län.
2. Härnösands kommunfastigheter har tillsammans med 5 andra intressenter lämnat bud på fastigheten och till slut lämnat det högsta budet på 37 200 000 kr.
3. Härnösands kommun är den största hyresgästen i fastigheten med ett kontrakt som sträcker sig fram till 2027-06-30
4. Fastigheten uppvisar en god ekonomi. Driftnettot beräknas uppgå till 2 262 000 kr

Bakgrund

Fastigheten Rådhuset 4, med adress Trädgårdsgatan 7, uppfördes 1903 av Hushållningssällskapet i Västernorrlands Län som sedan dess ägt och förvaltat fastigheten som omfattar i huvudsak kontorslokaler och en cafélokal.

Byggnaden består av fyra våningsplan samt källare och omfattar totalt 2 592 m² lokalyta.

Härnösands kommun är den största hyresgästen i fastigheten och hyr 1 765 m² vilket motsvarar ca 68 procent av lokalytan. Kontraktet sträcker sig till 2027-06-30. Härnösands Domkyrkoförsamling hyr 251 m² med ett hyresavtal som gäller t.o.m. 2023-09-30. Resterande lokalytor, 576 m², är vakanta.

De lokaler som Härnösands kommun förhyr på våningsplan 1, 2 och 3 har under 2016 och 2017 totalrenoverats och är i mycket bra skick. Även de tekniska installationerna såsom ventilationsanläggningen har bytts ut i samband med renoveringen. Cafélokalen i suterrängvåningen har också renoverats med delvis nya ytskikt, nytt kök och en egen ventilationsanläggning.

De vakanta lokalerna på plan 4 har en äldre standard och fasaden behöver putsas om.

Fastighetens ekonomi

Fastighetens sammanlagda ekonomi- och driftkostnader fördelas enligt följande:

Hysesintäkter:	3 249 600 kr
Driftkostnader:	604 800 kr
Rep- och underhållskostnader:	259 500 kr
Fastighetsskatt:	<u>122 650 kr</u>
Driftnetto:	2 262 650 kr

Direktavkastningen uppgår till strax över 6 %.

Driftnettot ska täcka kostnader för räntor och avskrivningar och resterande del är vinst.

Med en komponentavskrivning på i genomsnitt 2,5 % uppgår avskrivningskostnaderna vid aktuell köpeskilling till 930 000 kr. Räntekostnaderna beräknas vid en räntebindning på 5 år med en indikativ ränta på 1 % (5 års fast ränta enligt Kommuninvest uppgår per 2019-12-30 till 0,63 %) uppgå till 372 000 kr.

Driftnetto	2 262 650 kr
Avskrivningar	- 930 000 kr
Räntekostnader	<u>- 372 000 kr</u>
Resultat	960 650 kr

Fastigheten värms upp med fjärrvärme.

Försäljningsprocessen

Hushållningssällskapet har initierat en försäljningsprocess varvid intressenter har haft möjligheter att lämna bud på fastigheten. Utgångspriset på fastigheten uppgick till 30 000 000 kr. Härnösands kommunfastigheter har varit med och lämnat bud på fastigheten.

Budgivningen har avslutats och Härnösands kommunfastigheter har lämnat det högsta budet på 37 200 000 kr.

Fem intressenter har enligt mäklaren på Ekstam & Partners/Mäklarhuset varit med och lämnat indikativa bud på fastigheten. Nedan redovisas respektive budgivare högsta bud.

Budgivare	Bud
Härnösands kommunfastigheter	37,2 mkr
Budgivare 2	37,1 mkr
Budgivare 3	31,0 mkr
Budgivare 4	30,0 mkr
Budgivare 5	28,0 mkr

Det finns en rad skäl som talar för ett förvärv av fastigheten Rådhuset 4.

- Fastigheten uppvisar ett bra driftnetto och ett bra överskott
- Fastigheten har genomgått en genomgripande invändig renovering och har i huvudsak en god standard.
- Ny modern ventilationsanläggning har installerats i de nyrenoverade lokalerna
- Den största hyresgästen är Härnösands kommun vilket är bra ur ett "koncernperspektiv"
- Fastigheten har en potential i en mindre del vakanta lokalytor som kan förbättra lönsamheten på fastigheten ytterligare

Ett köpekontrakt mellan Hushållningssällskapet i Västernorrlands Län och Härnösands kommunfastigheter har upprättats och bifogas som bilaga 2.

Av köpekontraktet framgår att hyresavtal ska tecknas mellan köpare och säljare avseende de lokaler på plan 4 där säljaren i dag bedriver sin verksamhet.

Köpekontraktet blir bindande mellan parterna först när Kommunfullmäktige i Härnösand godkänner affären. Om kommunfullmäktige lämnar sitt godkännande tillträder Härnösands kommunfastigheter fastigheten 2020-05-04.

HÄRNÖSANDS KOMMUNFASTIGHETER

Göran Albertsson
VD

Bilagor:

- Bilaga 1. Styrelseprotokoll AB Härnösands kommunfastigheter 2020-01-03*
- Bilaga 2. Köpekontrakt*

TRÄDGÅRDSGATAN 7
Anrik, vacker och välkänd byggnad i
Härnösand!

Mäklarhuset

KOMMERSIELLA

Trädgårdsgatan 7

Nu finns möjlighet att förvärva en lokalfastighet med kontor, lager och bostäder i centrala Härnösand. Hushållningssällskapet lät bygga och flyttade in i denna fastighet 1903 och har allt sedan dess ägt och förvaltat den.

Huvudbyggnaden består av fyra våningsplan samt källare. I huvudsak innehåller byggnaden uthyrda kontorslokaler och ett café.

Fastigheten har ett centralt läge i Härnösand med tillgång till bra service och mycket goda kommunikationer.

Fastigheten säljes som friköpt!

Lokaltyp: Kontor

Intäkter: 3 249 600 kr/år

Byggrätt ovan mark: 3 065 kvm

Utgångspris: 30 000 000 kr

Ester Hemström

ANSVARIG MÄKLARE

Mobil: 070-348 85 80

ester.hemstrom

@maklarhuset.se

**Mäklarhuset
Härnösand**

Storgatan 16

871 31 Härnösand

Tel: 0611-500 580

www.maklarhuset.se

Mats Lundqvist

KONTAKTPERSON

Mobil: 070-640 50 11

mats.lundqvist

@ekstampartners.se

Ekonomi och fakta

BESKRIVNING

Trädgårdsgatan 7, 87131 Härnösand.
Fastighetsbeteckning: HÄRNÖSAND
RÅDHUSET 4. Kommun: Härnösand.
Skattesats: 35,51.
Objektstyp: Kontor
Bygggrätt ovan mark: 3 065 kvm.
Lokalyta: 2 592 kvm.
Byggnadsår: 1903

EKONOMI OCH DRIFT

Total driftkostnad: 604 801 kr/år
Fördelning enligt följande:
Uppvärmning: 303 502 kr/år
Vatten och avlopp: 11 421 kr/år
Renhållning: 30 631 kr/år
Elkostnad: 136 597 kr/år
Årlig elförbrukning: 98091 kWh/år
Fastighetsskatt/-avgift: 122 650 kr/år
Pantbrev: Det finns 4 pantbrev om totalt 24 000 000 kr.
Taxeringsvärdesår: 1930
Taxeringsvärde: 12 265 000 kr (Fastställt avseende år 2019)
Byggnadsvärde: 9 200 000 kr
Markvärde: 3 065 000 kr

FASTIGHETEN

Hushållningssällskapets hus. Västernorrlands läns Hushållningssällskap bildades 1805 och har varit hyresgäst sedan byggnaden uppfördes 1903. Arkitekt var Albert Thurdin. Under åren 1903-1911 inrymdes här även Västernorrlands läns museisällskaps samlingar och biologiskt museum. I huset har Byhléns konditori haft sina lokaler. Byggnaden har en putsarkitektur i nyrenässans.

Hyresgäster och skicket på fastigheten.
Härnösands Kommun är fastighetens största

hyresgäst och förfogar över ca 68 % av uthyrningsbar area. Domkyrkoförvaltningen den näst största och förfogar över ca 10 %.

Lokalerna totalrenoverades 2016/ 2017 och är i mycket bra skick. I samband med renoveringen ändrades även planlösningarna efter hyresgästens önskemål.

Renoveringarna utfördes med stor noggrannhet och man kunde även bevara delar av de äldre detaljerna. Tekniken byttes ut och det blev mera moderna lokaler. Under samma period fick restauranglokalen delvis nya ytskikt, nytt kök och en egen ventilationsanläggning.

De vakanta lokalerna har en lägre standard än de nyligen renoverade.

Byggnadens yttre underhållsskick bedöms som något sämre än normalt då fasaden är i behov av att putsas om.

Överlåtes ej i bolagsform.

Energideklaration

Utförd datum: 2019-08-23

Status: Energideklaration är utförd

Energiklass: D

Energiprestanda: 169 kWh/m²

Besiktningsman: Fredrik Olsson,

Fastighetssnabben AB.

UTRYMMEN

Bilplats

Parkeringsbeskrivning: Det finns 20 motorvärmplatser som ingår i kontorsförhyrningarna.

OMRÅDET

Fastigheten är beläget i centrala Härnösand.
Näromgivningen utgörs av främst butiker,
kontor och bostäder.

Kommunikationer

All servicefunktioner och kollektiva
kommunikationer finns inom gångavstånd.
Trafikleder (E4) finns på 1 Km avstånd.

Teknisk beskrivning

Grund: Gjuten källargrund
Stomme: Tegel och trä
Fasad: Putsad
Fönster: 2+ 1 glas
Tak: Falsad plåttak
Vatten: Kommunalt
Avlopp: Kommunalt
Uppvärmning: Fjärrvärme
Ventilation: Mekanisk till- och frånluft med
värmeåtervinning, ny ventilation med kyla
2016/17

RÄTTIGHETER OCH BELASTNINGAR

Rättigheter last
Avtalsservitut: Avloppsledning mm
- Se beskrivning,
Ledningsrätt: Starkström

Inskrivna servitut och övriga gravationer
Fornlämning (Registreringsdatum: 20060926),
Avtalsrättighet Avloppsledning mm

Planbestämmelser
Rådhuset, Stadsplan (Beslutsdatum: 19790919)

Tomt

2103 kvm (Tomtareauppgifter enligt
lantmäteriet)
Välplanerad och lättskött tomt där befintlig
bebyggelse upptar 60% av tomtarean. Den
obebyggda delen utgörs av asfalterade ytor.
På tomten finns det möjlighet till parkering för

anställda, kunder och besökare.

Internet

Fiber via Servanet

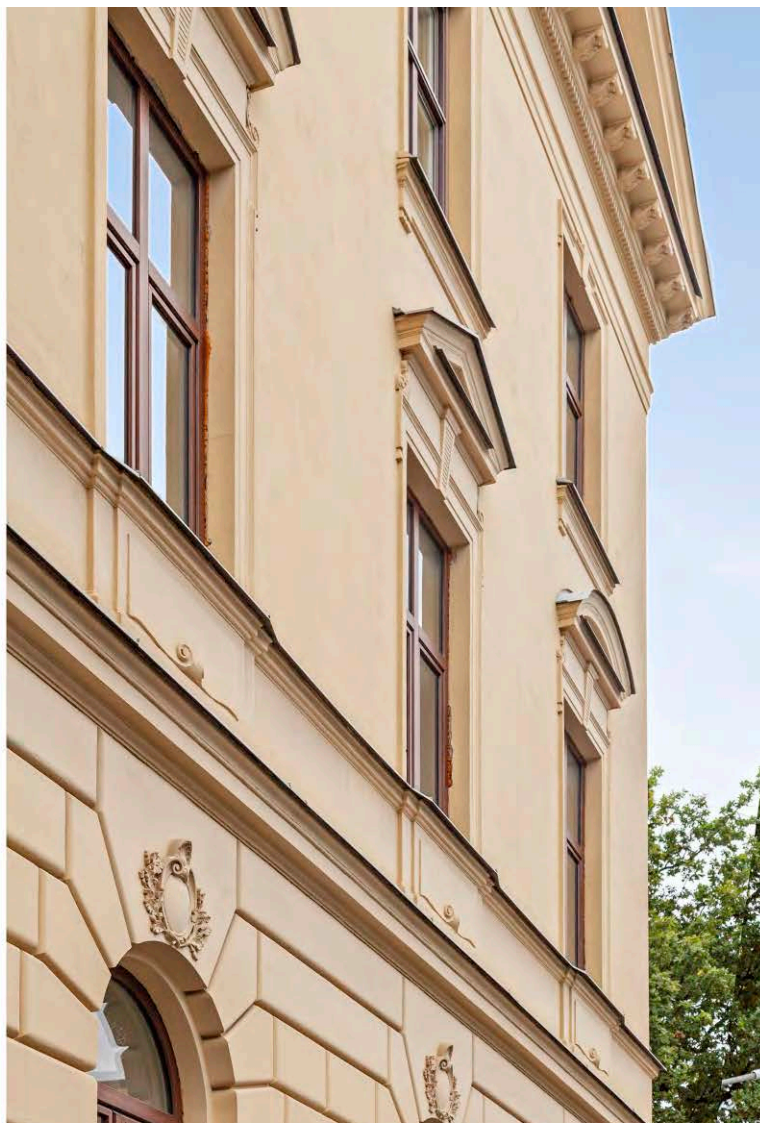
Byggnadsbeskrivning

Huvudbyggnad är bebyggt i 4 våningsplan
samt källare. I huvudsak innehåller byggnaden
uthyrda kontorslokaler och ett café.

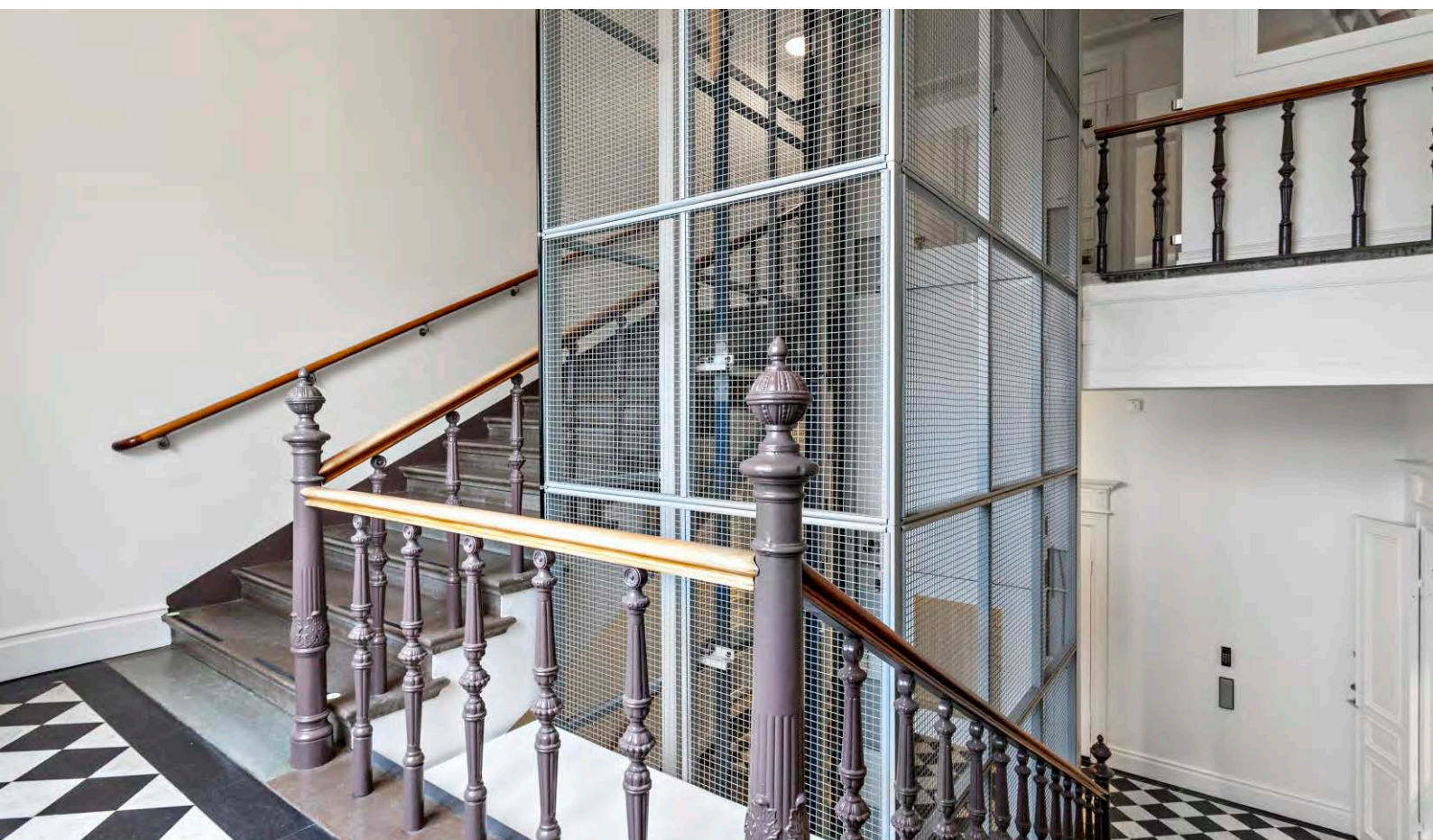
Övrigt

Befintliga hyresgäster
Härnösands Kommun - areal 1 765 kvm,
hyresavtal gäller tom 2027-06-30.
Härnösands Domkyrkoförsamling - areal 251
kvm, hyresavtal gäller tom 2023-09-30.

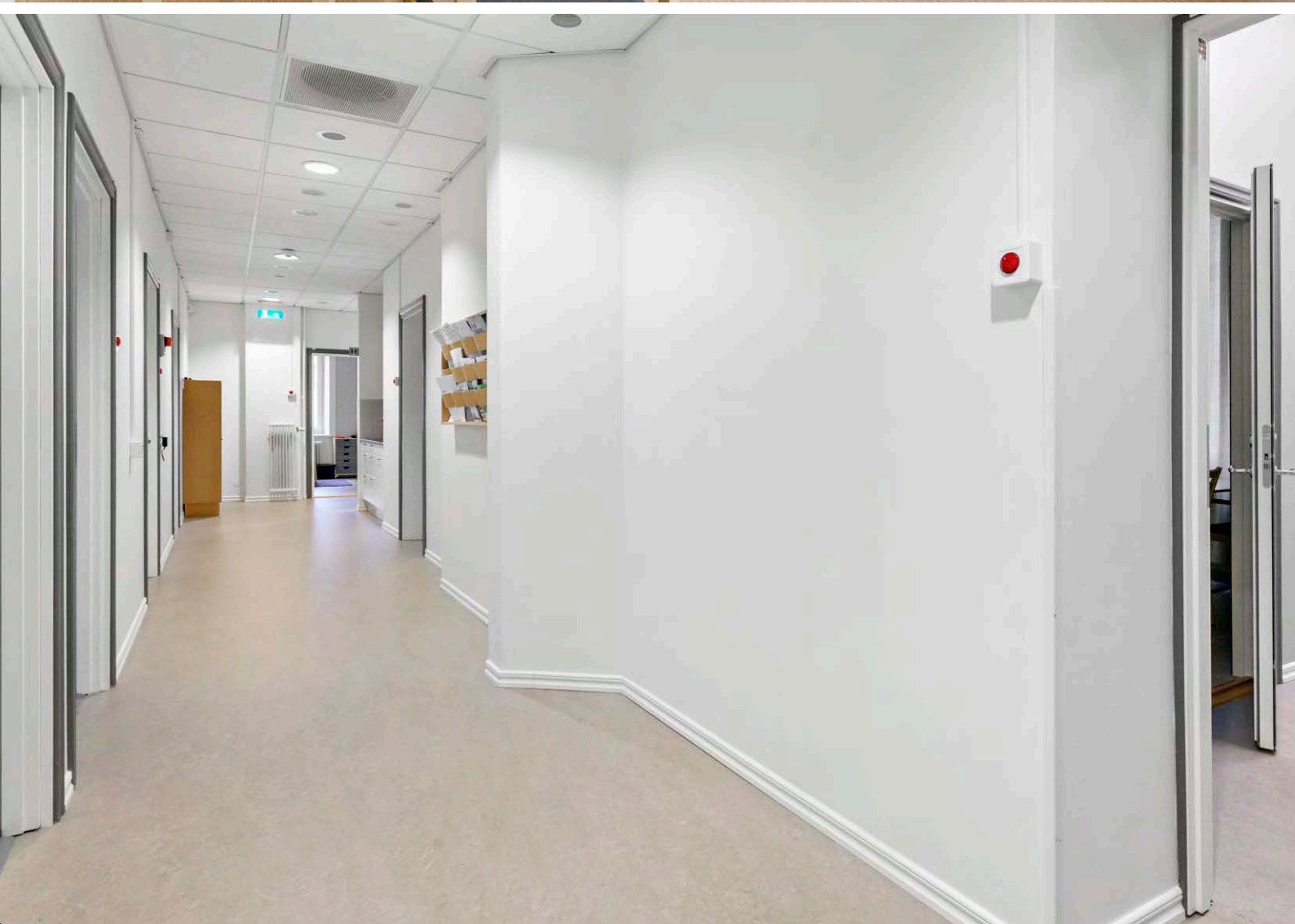
TRÄDGÅRDSGATAN 7

TRÄDGÅRDSGATAN 7

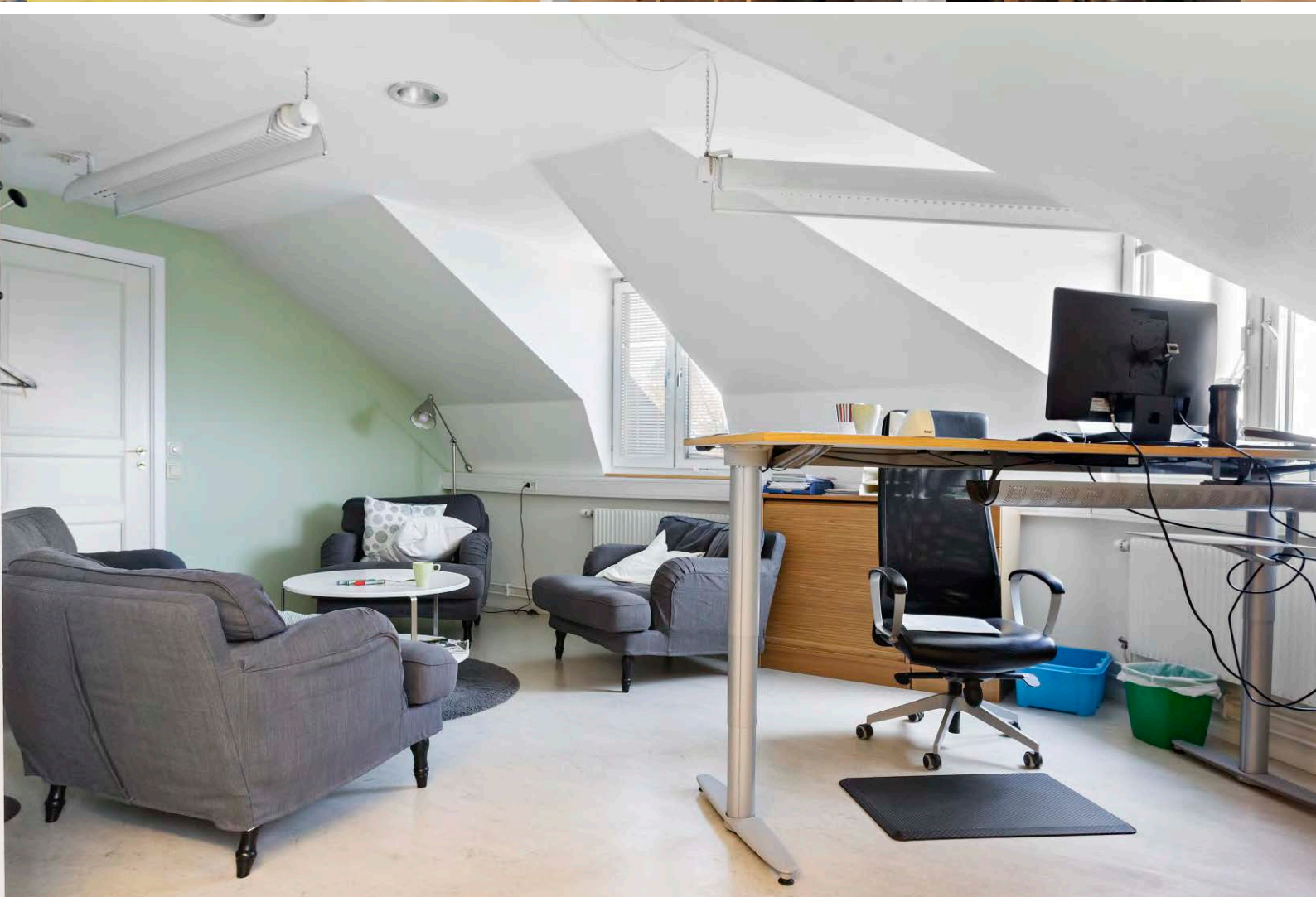

TRÄDGÅRDSGATAN 7

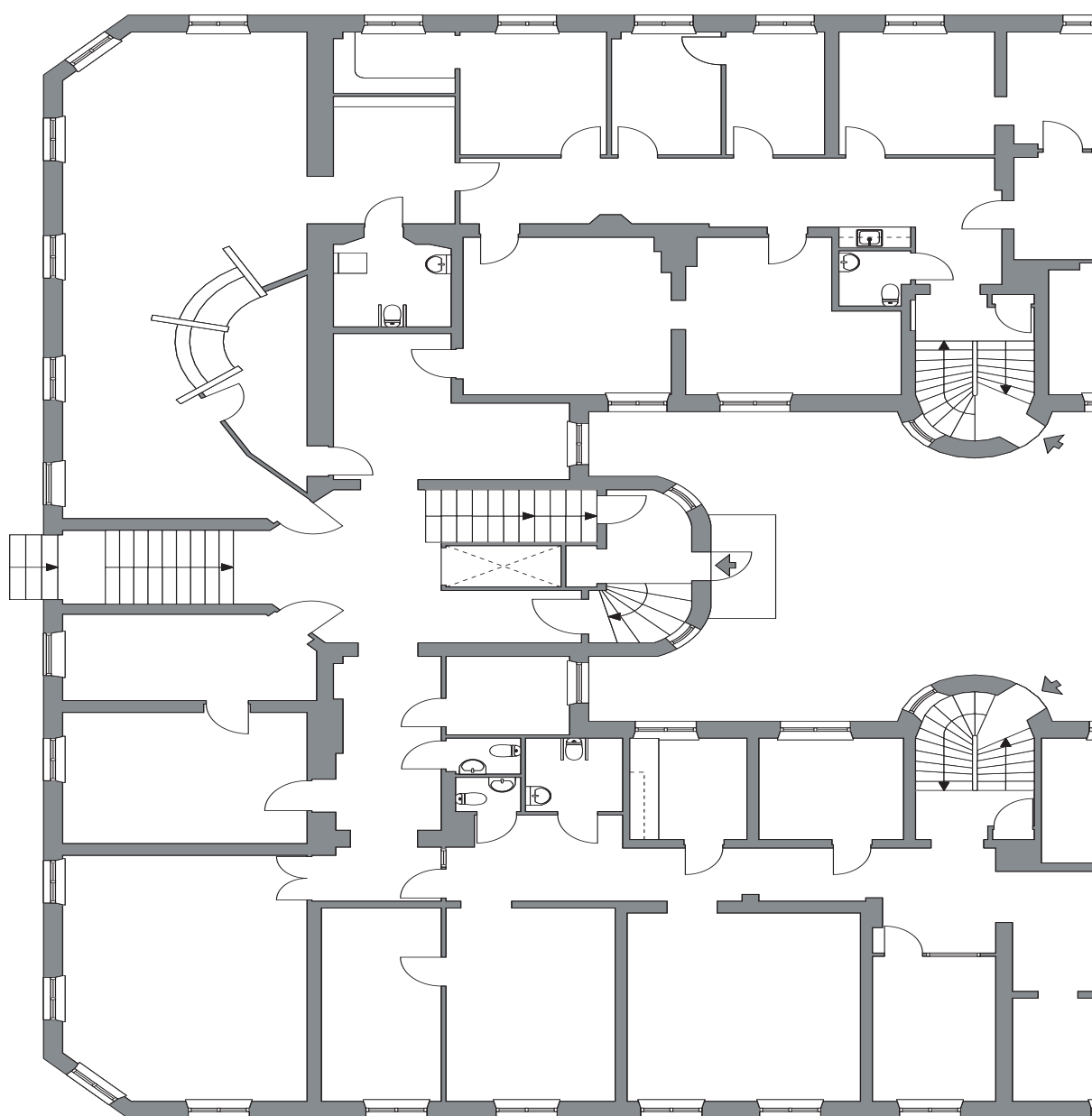
Källarplan

Med reservation för avvikelser.

© MÄKLAR

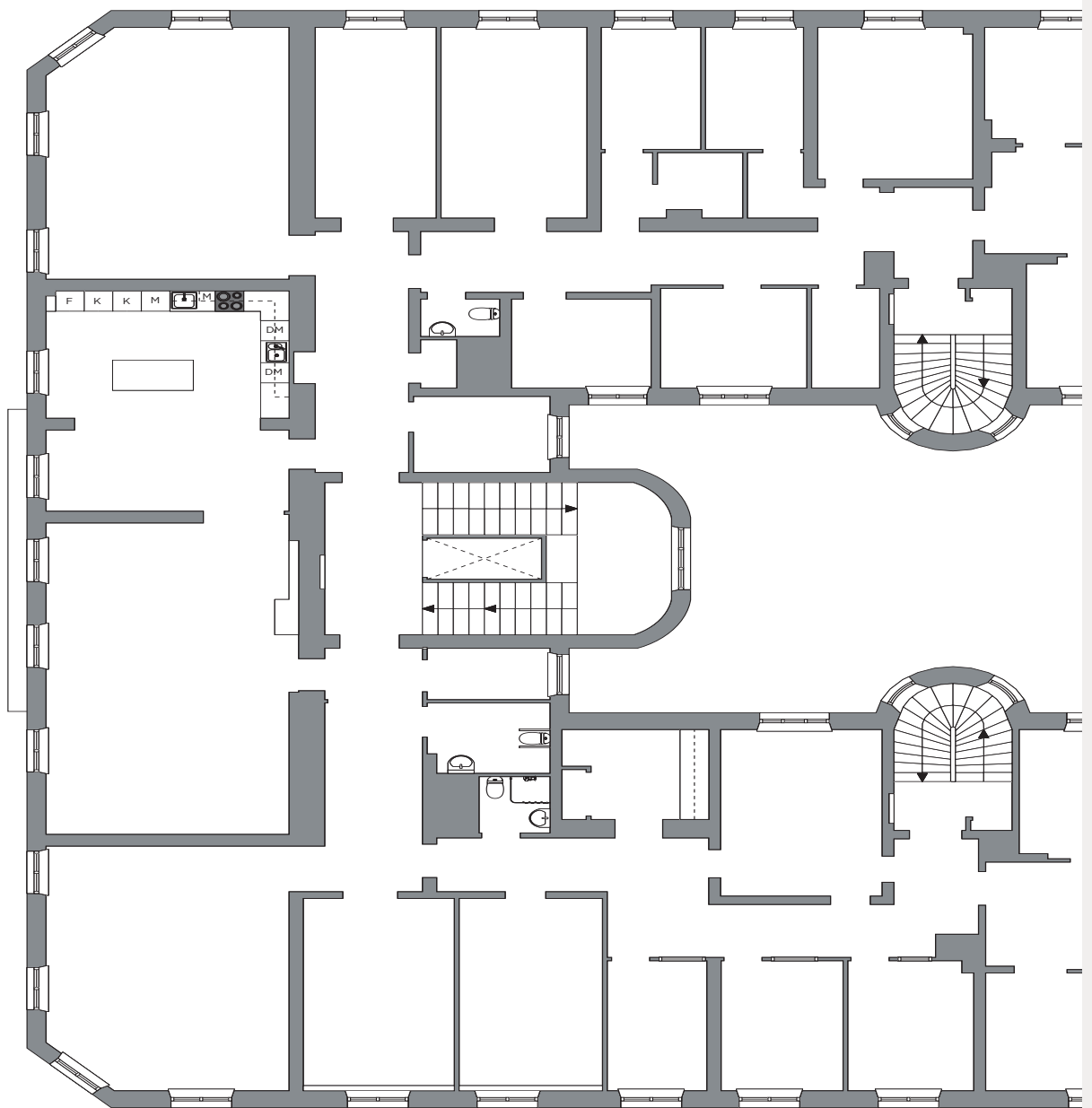
Plan 1

Med reservation för avvikelser.

© MÄKLAR

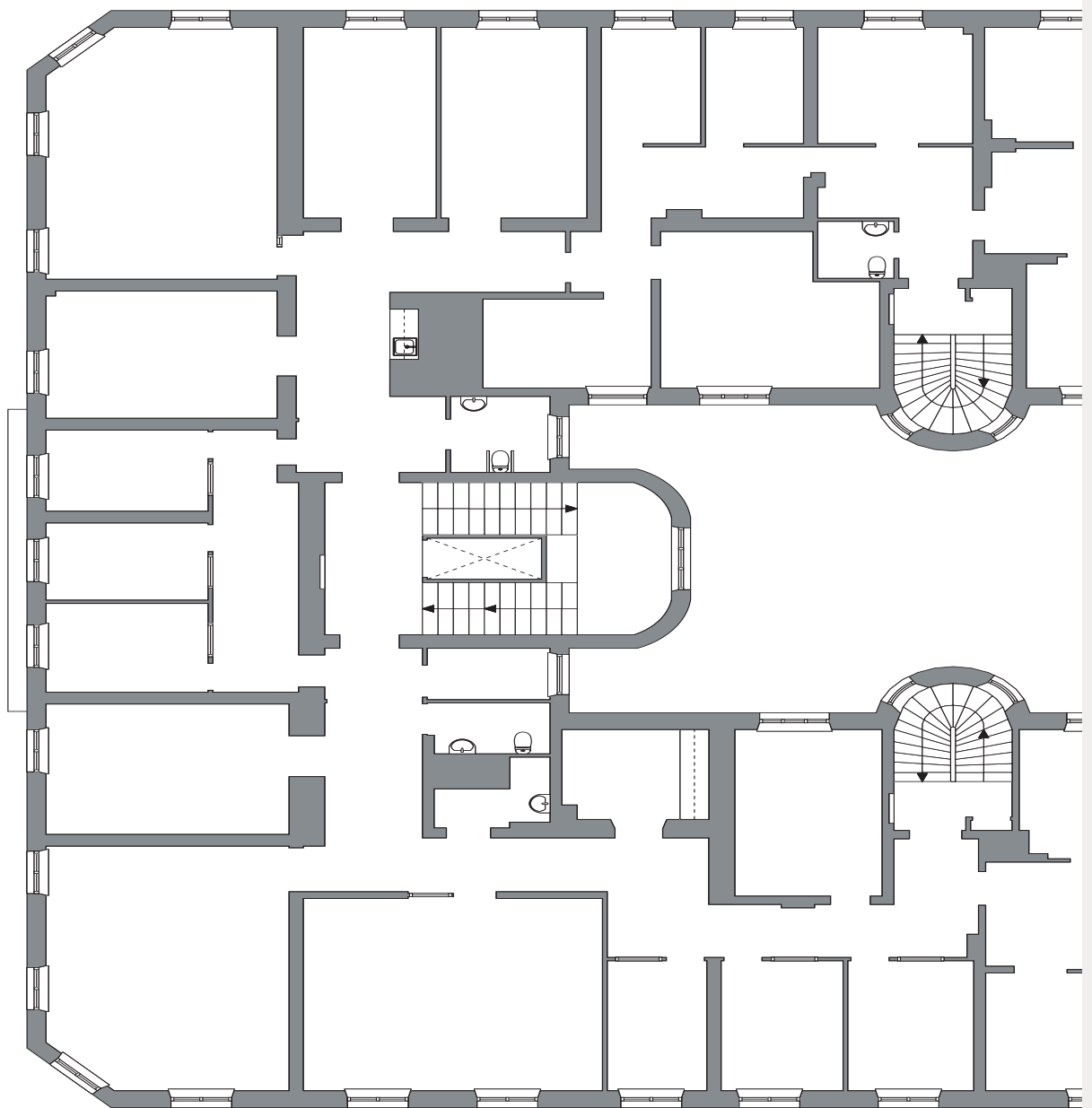
Plan 2

Med reservation för avvikelser.

© MÄKLAR

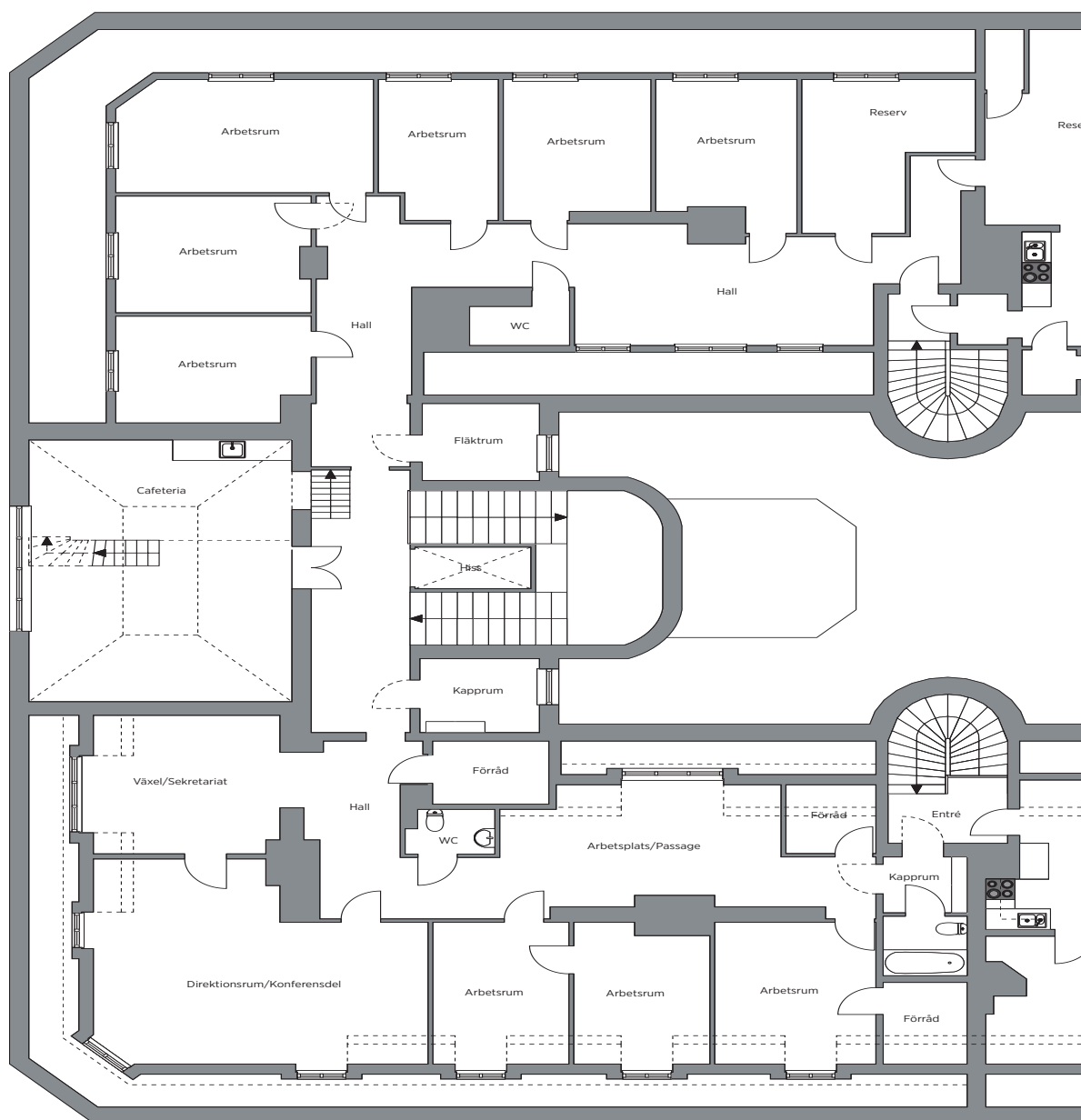
Plan 3

Med reservation för avvikelser.

© MÄKLAR

Plan 4

Med reservation för avvikelser.

© MÄKLAR

Kommunstyrelseförvaltningen

Petra Norberg, 0611-34 85 30

petra.norberg@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Återremiss - Hemställan om förvärv av fastigheten Rådhuset 4

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige

att återremissens frågeställningar kring ärendet hemställan om förvärv av fastigheten Rådhuset 4, ses som besvarade

att godkänna Härnösands Kommunfastigheters förvärv av fastigheten Rådhuset 4, samt

att Härnösands kommun ställer för Härnösands kommunfastigheters räkning kommunal borgen upp till ett totalbelopp på 97 miljoner kronor.

Beskrivning av ärendet

Härnösands kommunfastigheter inkom med en hemställan om att föreslå Härnösands kommunfullmäktige att godkänna förvärvet av fastigheten Rådhuset 4. Hemställan behandlades i kommunfullmäktige 2020-02-24 § 11 som beslutade att återremittera ärendet utifrån begäran om besvarande av följande frågeställningar:

- Extern oberoende värdering
- Extern oberoende utredning om fasadens status
- En s.k. Statusbesiktning för fastigheten i övrigt
- Yttrande från Socialnämnden i fråga
- Strategidokument, varför affären ska göras

Yttrandet från socialnämnden har skett genom socialnämndens ordförandes beslut att uppdra till Socialförvaltningen att yttra sig, för nämndens räkning. Besvarandet av frågeställningar, se bilagor.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag KF 2020-02-24 § 11

Protokollsutdrag KS 2020-02-04 § 35

Lars Liljedal
Kommundirektör

Petra Norberg
Tf. kanslichef

Bilagor

Bilaga – Socialnämndens yttrande

Bilaga – Värdeutlåtande

Bilaga - Statuskontroll

Värdeutlåtande

avseende fastigheten

Rådhuset 4

Härnösands kommun

2019-08-23

FORUM FASTIGHETSEKONOMI AB

UPPDRAG

<i>Uppdragsgivare</i>	Hushållningssällskapet i Västernorrlands Län genom Marlene Olsson.
<i>Syfte</i>	Att bedöma värderingsobjektets marknadsvärde och att utgöra underlag för interna bedömningar.
<i>Värderingsobjekt</i>	Rådhuset 4 i Härnösands kommun.
<i>Värdetidpunkt</i>	Värdetidpunkt är augusti 2019.
<i>Förutsättningar</i>	För uppdraget gäller bilagda "Allmänna villkor för värdeutlåtande". Alla intäkter är angivna exklusive mervärdesskatt. Kostnaderna inkluderar mervärdesskatt endast för bostäder och för lokaler där ej mervärdesskattepliktig verksamhet bedrivs.
<i>Underlag</i>	- Besiktning av värderingsobjektet 2018-08-16 tillsammans med Marlene Olsson. - Utdrag ur fastighetsdatasystemet (FDS). - Lokalhyreskontrakt. - Uppgifter om drift- och underhållskostnader. - Taxeringsuppgifter. - Utdrag ur detaljplan. - Marknadsinformation. - Kartmaterial.

BESKRIVNING

Lagfaren ägare Hushållningssällskapet i Västernorrlands Län, (Org.nr 262000-0220)

Fastighetstyp Kontorsfastighet.

Läge Värderingsobjektet är beläget i centrala Härnösand. Avståndet till torget är några hundra meter. Gatuadressen är Trädgårdsgatan 7.

Näromgivningen utgörs av främst av butiker, kontor och bostäder. Alla servicefunktioner och kollektiva kommunikationer finns inom gångavstånd. Trafikleder (E4) finns på cirka en kilometers avstånd.

Planförhållanden Värderingsobjektet omfattas av en stadsplan från 1979. Befintlig byggnad antas överensstämma med bestämmelserna. Genomförandetiden har gått ut.

Servitut, samfälligheter, inteckningar etc. Eventuella servitut, nyttjanderätter, gemensamhetsanläggningar, samfälligheter och inteckningar etc. framgår översiktligt av bilagda utdrag ur fastighetsdatasystemet (FDS).

Uthyrningsbara areor De uthyrningsbara areorna fördelade på lokaltyp och antalet enheter per lokaltyp framgår av tabellen.

Lokaltyp	Uthyrningsbar area		Antal enheter
	m ²	%	
Bostäder	-	-	1
Kontor	2 303	89	4
Restauranger	251	10	1
Lager	38	1	1
Summa	2 592	100	7

Areauppgifterna härrör från lokalhyreskontrakten och hyreslistan. Kontrollmätning har ej utförts. Bostaden är en mindre etta som numera är integrerad i en kontorsyta.

Utöver areorna i tabellen finns cirka 20 motorvärmplatser som ingår i kontorsförhyrningarna och som ej redovisas med area.

Tomtbeskrivning

Värderingsobjektets areal uppgår till 2 103 kvm. Befintlig bebyggelse upptar 60 % av tomten. Den obebyggda delen utgörs av asfalterade parkeringsplatser.

Byggnadsbeskrivning

Värderingsobjektet är bebyggt med 4 våningsplan samt källare. Byggnaden är uppfördes ursprungligen runt sekelskiftet och har löpande renoverats. 2016/2017 genomfördes en omfattande interiör renovering. Ny ventilation med kyla, mer öppna kontorslandskap, stor del av ytskikten renoverades, hiss installerades bland annat.

Byggnaden är grundlagd med gjuten källargrund. Stommen bedöms vara av tegel med bjälklag i trä. Fasaderna är putsade och i dåligt skick då putsen har släppt på flertalet ställen. Fönstren byttes 2017 och är av typen 2+1-glas, taket är falsat plåttak

Uppvärmningen sker med fjärrvärme via vattenradiatorer. Ventilationen utgörs av mekanisk till- och frånluft med värmeåtervinning.

Byggnaden inrymmer 6 lokaler varav 2 är belägna i bottenplan, ett vakant arkiv och ett café i suterrängplan. Resterande våningsplan utgörs av kontorslokaler

Byggnadens yttre underhållsskick bedöms som något sämre än normalt då fasaden är i behov av att putsas om. Taket är äldre men bedöms vara tätt.

Den klart största kontorslokalen hyrs av Härnösandskommun och är i mycket bra skick. Lokalerna totalrenoverades 2017 där planlösningarna förändrades något och alla ytskikt är nya och moderna samtidigt som delar av de äldre detaljerna kunde renoveras och bevaras. Tekniken byttes ut och yteffektiviteten bedöms som bättre än normalt med hänsyn till byggnationsåret. Under samma period fick restauranglokalen delvis nya ytskikt, nytt kök och en egen ventilationsanläggning. De vakanta lokalerna har en lägre till normal standard. Inga invändiga underhållsbehov föreligger.

HYRESINTÄKTER OCH KOSTNADER

Hyror

Värderingsobjektets aktuella hyror och bedömda marknadshyror redovisas detaljerat i bilagd tabell (Hyresgästs-specifikation).

En lokal nyttjas av fastighetsägaren och har i kalkylen betraktats som ett 3-årigt hyresavtal med marknadsmässiga villkor. Hyresnivån för det största hyreskontraktet med kommunen bedöms överstiga marknadsmässiga nivåer något.

Lokaltyp	Total area m ²	Uthyrd Area m ²	Aktuell hyra		Marknads-hyra		Vakant Area m ²	Vakant m-hyra	
			Totalt		Totalt			Totalt	
			kr/m ²	kr	kr/m ²	kr		kr/m ²	kr
Kontor	2 303	1 956	1 562	3 054 665	1 438	2 812 019	347	712	246 922
Restauranger	251	251	1 144	287 249	821	206 040	-	-	-
Lager	38	-	-	-	-	-	38	300	11 400
Genomsnitt / Summa	2 592	2 207	1 514	3 341 914	1 367	3 018 059	385	671	258 322

Lokalhyreskontraktens återstående kontraktstid och respektive tidsintervalls andel av aktuell hyra framgår av tabellen.

Kontrakts-längd	Antal kontrakt	Andel av hyra %
<= 1 år	-	-
> 1 - <= 3 år	-	-
> 3 - <= 5 år	2	15
> 5 - <= 10 år	1	85
> 10 år	-	-
Totalt	3	100

Vakans / Hyresrisk

Av tabellen framgår för vilka lokaler framtida vakansantaganden har gjorts.

Hyresgäst etc.	Lokal-typ	Area m ²	Vakansantagande	
			fr.o.m.	t.o.m.
Vakant	Arkiv	38	2019-08-01	2020-06-30
Vakant	Kontor	137	2019-08-01	2020-07-31
Vakant	Kontor	210	2019-08-01	2020-07-31

Gjorda vakansantaganden och åsättanden av hyresrisker innebär en vakans/hyresrisk per lokaltyp och år enligt tabellen.

Vakans/hyresrisk (%)											Lång-
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	siktig
Kontor	7,4	4,5	0,5	0,7	0,9	0,9	0,9	0,9	3,5	6,0	6,0
Restauranger	-	-	-	-	1,8	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
Lager	100,0	54,8	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Totalt	7,1	4,3	0,5	0,6	1,0	1,3	1,3	1,3	3,7	6,1	6,1

Drift och underhåll

Kostnaderna för drift och underhåll är baserade på föregående års faktiska utfall och avser kostnader som belöper på fastighetsägaren och exkluderar kostnader som betalas av hyresgästen (el). Kostnaderna bedöms komma att utvecklas med inflationen. Kostnadsbedömningen framgår av tabellen.

Lokaltyp	D&UH		Drift & löp. UH			Periodiskt UH
	Totalt		Admin.	Media	Övr.	
	kr/m ²	tkr	kr/m ²	kr/m ²	kr/m ²	kr/m ²
Kontor	389	895	30	199	90	70
Restauranger	399	100	30	199	90	80
Lager	234	9	5	199	15	15
Genomsnitt/Summa	387	1 004	30	199	89	70

I kostnaderna ingår ej kostnader för eftersatt underhåll eller hyresgästanpassningar som beaktas genom separata engångskostnader. Observera att det periodiska underhållet skall ses som ett årligt genomsnitt. Hänsyn har tagits till värderingsobjektets faktiska och förväntade framtida grad av mervärdesskatteregistrering. Vid vakanser väljer vi ibland att tillfälligt hålla ned kostnaden.

Extraordinärt underhåll / Investeringar

Kostnad för akut underhållsbehov avseende putsning och målning av fasaden under första kalkylåret har belastat kalkylen med 2 000 000 kronor.

Fastighetsskatt etc

Gällande taxeringsvärden samt nuvarande fastighetsskatt och/eller kommunal fastighetsavgift framgår av tabellen.

	Taxeringsvärde, tkr			Fastighets- skatt, tkr
	Mark	Byggnad	Totalt	
Bostäder	90	192	282	1
Lokaler	2 308	4 679	6 987	70
Summa	2 398	4 871	7 269	71

Värderingsobjektet är taxerat med typkod 321 (Hyreshusenhet, bostäder och lokaler). Värdeår är 1930.

För bostäder utgår en kommunal fastighetsavgift som baseras på ett indexreglerat belopp per bostadslägenhet (f.n. 1 377 kr per år för hyreshus och 8 049 kr per år för småhus). Den kommunala fastighetsavgiften kan dock inte bli högre än taxeringsvärdet multiplicerat med skattesatsen (0,3% för hyreshus och 0,75% för småhus). Taxeringsvärdet förändras vid de tillfällen regelverket medger detta och i linje med översiktligt bedömd fastighetsprisutveckling. Nuvarande skattesatser och regler om indexreglering av beloppet per bostadslägenhet förutsätts gälla under hela kalkylperioden.

För lokaler och industri utgår fastighetsskatt uppgående till taxeringsvärdet multiplicerat med skattesatsen (f.n. 1 % för lokaler och 0,5 % för industri). Taxeringsvärdet förutsätts förändras vid de tillfällen regelverket medger detta och i linje med översiktligt bedömd fastighetsprisutveckling. Nuvarande skattesatser förutsätts gälla under hela kalkylperioden.

Driftnetto

Aktuella och bedömda intäkter och kostnader ger driftnetto enligt tabellen.

Driftnetto		
	kr/m ²	kr
Aktuell hyra	1 289	3 341 914
Drift & underhåll	-387	-1 003 616
Fastighetsskatt	-27	-70 716
Driftnetto år 1 (helår)	-966	-2 503 660
Driftnetto, normaliserat	771	1 999 176

Initialt driftnetto är omräknat till helår utifrån det momentana läget. Det normaliserade driftnettot är räknat på marknadshyra, långsiktig vakans och långsiktig fastighetsskatt etc. samt utan hänsyn till eventuellt extraordinärt underhåll.

VÄRDERING

Metodtillämpning

Syftet med värderingen är att bedöma värderingsobjektets marknadsvärde. Med marknadsvärde avses det mest sannolika priset vid en normal försäljning av värderingsobjektet på den öppna marknaden.

Marknadsvärdet bedöms med en marknadsanpassad flerårig avkastningsanalys, dvs. en analys av förväntade framtida betalningsströmmar där alla indata (hyror, vakans/hyresrisk, drift- och underhållskostnader, fastighetsskatt etc, direktavkastningskrav, kalkylränta mm) ges värden som överensstämmer med de bedömningar marknaden kan antas göra under rådande marknadssituation. Som grund för våra bedömningar om marknadens direktavkastningskrav mm ligger ortsprisanalys av gjorda jämförbara fastighetsköp.

Marknadsanalys

Allmänt

Den ekonomiska utvecklingen i Sverige har, liksom i omvärlden, gått in i en fas med lägre tillväxt. Konjunkturläget i Sverige är dock fortsatt starkt och inflationsförväntningarna ligger kring 2 %. Med anledning av detta beslutade Riksbanken i juli att låta reporäntan vara oförändrad på -0,25 %. Riksbanken räknar med att höja reporäntan nästa gång vid slutet av året alternativt början av 2020 under förutsättning att konjunkturläget inte försämras.

Den globala konjunkturen har under senare tid mattats av i en snabbare takt än väntat, och rådande handelskonflikten i omvärlden ökar osäkerheten i konjunkturutvecklingen. Även om den globala tillväxten mattats av bedömer Riksbanken att den ska vara tillräckligt hög för att arbetslösheten ska sjunka eller förbli låg i många länder.

Aktiemarknaden har sett över året utvecklats positivt, de börsnoterade fastighetsbolagen har dock haft en starkare utveckling än börsen. Sedan årsskiftet har statsobligationsräntorna med längre löptider sjunkit och kronan försvagats.

Riksbanken bedömer att konjunkturen i Sverige kommer att vara fortsatt stark framöver men att den lägre BNP-tillväxten kommer att bestå. Tidigare har BNP-tillväxten drivits av en stark bostadsmarknad och när bostadsinvesteringarna sjönk dämpades tillväxten.

Fastighetsmarknaden

Omsättningen på fastighetsmarknaden har varit stor under det första halvåret, ca 79 miljarder kr, vilket är högre än motsvarande period föregående år. Den växande e-handeln har medfört att intresset för logistikfastigheter växt medan renodlade handelsfastigheter har tappat i attraktivitet.

Finansieringsvillkoren är fortsatt goda med låga räntenivåer, däremot har tillgången till skuldfinansiering stramats åt. Den tidigare mycket aktiva marknaden för företagsobligationer visar tecken på inbromsning och enligt en undersökning utförd av Catella har både fastighetsbolagen och banker en något mer pessimistisk syn på hur kreditmarknaden kommer att utvecklas framöver.

De börsnoterade fastighetsbolagen har varit aktiva på marknaden vilka gynnats av en stark utveckling på aktiemarknaden i kombination med låga räntor. Den svaga kronan och positiva hedgingeffekter har medfört ett ökat intresse bland de utländska investerna. Däremot har intresset bland de svenska institutionerna minskat kraftigt och är för första gången nettosäljare sedan 2007.

Marknadens avkastningskrav på fastighetsinvesteringar har under ett antal år gradvis sjunkit och är på många orter nere på rekordlåga nivåer. Detta gäller framförallt för objekt i de större städerna och i tillväxtregionerna. En viss utplaning av avkastningskraven kan emellertid nu skönjas. För de mer sekundära delmarknaderna och för udda objekt med högre risknivåer finns tecken på att avkastningskraven stiger.

KPI steg med närmare 2,3 % oktober 2018 vilket medför att merparten av lokalhyrorna stiger med motsvarande nivå.

Hyresmarknaden

Kontorshyresgäster letar i allmänhet efter moderna och yteffektiva lokaler i etablerade kontorsområden med bra kollektivtrafik. Efter en lång period av stark hyrestillväxt på kontorsmarknaden, särskilt i storstäderna och i större regionsstäder, har hyrestillväxten planat ut. Det äldre kontorsbeståndet tappar i attraktionskraft.

Befolkningstillväxten har skapat ett stort behov av nya bostäder i storstadsregionerna, och i takt med att städerna har växt har detta medfört att flera gamla industriområden i centrala lägen byggts om till nya bostads- och kontorsområden.

Marknad avseende värderingsobjektet

Hyresmarknaden i Härnösand avseende kontorslokaler har varit utmanande under den senaste tioårsperioden. Utbudet har varit stort och lokalerna präglas till stora delar av cellkontor utan lösning för en effektiv ventilation och kyla som dagens hyresgäster efterfrågar. Under de senaste åren har det dock visat sig att hyresgäster är benägna att betala en högre hyresnivå för att få yteffektiva lokaler med hög teknisk standard. Det har medfört att det finns ett flertal förhyrningar av kontorslokaler med hyresnivåer i intervallet 1 350-1 450 kr/kvm. Direktavkastningskraven för centralt belägna kontorsfastigheter i A-läge i Härnösand bedöms till 7,5-8,5 %.

Ortspris

I tabellen framgår köp som bedöms vara jämförbara med värderingsobjektet.

Ett ortsprismaterial har framtagits avseende centralt belägna fastigheter som köpts sedan 2017 i Härnösand.

Kommun	Fastighet	Huvudsaklig användning	LOA m ²	BOA m ²	Datum	Köpeskilling		Köpare	Anm.
						Tkr	kr/kvm		
Härnösand	Telegrafan 17	Kontor	1 250	258	2018-06	87 000	4 728	NSI Invest	1
Härnösand	Telegrafan 2	Kontor	2 139		2018-06	12 200	5 704	Holger & Ken Fastigheter	
Härnösand	Telegrafan 27	Kontor	1 536		2017-10	235 000	6 382	Westerlinds	

Not (enligt numrering i tabellen)

1) Pris avser 15 fastigheter (huvudsakligen bostäder) i Härnösand.

De transaktioner som har gjorts i Härnösand är primärt större portföljaffärer. De kontorsfastigheter som sålts har ett klart sämre tekniskt skick än värderingsobjektet. Fastigheterna i ortsprismaterialet, har köpts till priser mellan 4 700 och 6 400 kr/kvm. Det avser dock portföljaffärer, enstaka fastigheter har sålts för prisnivåer uppåt 10 000 kronor per kvadratmeter. Direktavkastningarna bedöms ligga mellan 7,5 och 8,5 %. Värderingsobjektet har ett bättre läge och tekniskt skick än jämförelseobjekten varför marknadsvärdet bör sökas över värdeintervallet.

En stor del av alla fastighetsförvärv sker numera i bolagsform innebärande att köpeskillingen inte blir offentlig via lagfarten. Vidare sker många fastighetsförvärv i "portföljform". Detta innebär var för sig och sammantaget att information om köpeskillingar för de enskilda fastigheterna och portföljerna får sökas direkt från initierade parter eller andra tillförlitliga källor.

Omdöme om värderingsobjektet

De aktuella hyrorna bedöms vara marknadsmässiga bortsett från kommunens och Domkyrkans avtal som bedöms överstiga marknadsmässiga nivåer något.

Lokalhyresgästerna är att betrakta som säkra betalare vilket minskar risken i värderingsobjektet. Vakansgraden är relativt normal och kan förväntas sjunka något när vakanserna hyrs ut.

Byggnadens underhållsskick innebär att omfattande underhållsåtgärder bortsett från putsning och målning av fasaden.

Den mest sannolike köparen av värderingsobjektet är ett större fastighetsbolag. Sammantaget innebär värderingsobjektets kontraktsstruktur med långa att det är / mycket attraktivt på marknaden. Intresset att investera i fastigheter i centrala Härnösand är för tillfället relativt svagt vilket kan medföra att försäljningstiden bedöms vara relativt lång.

Ovanstående indikerar sammantaget att direktavkastningskravet för värderingsobjektet bör ligga i intervallet 7,5 – 8,0% och värdet i intervallet 10 000 – 12 000 kr/kvm.

Kassaflödesanalys

Metoden innebär en analys av de framtida betalningsströmmar som en förvaltning av värderingsobjektet kan antas generera. Ett avkastningsbaserat nuvärde framräknas utgående från kalkylperiodens driftnetton efter investeringar och restvärdet (dvs. det totala kapitalet vid kalkylslut). I förekommande fall görs olika värdetillägg eller värdeavdrag. Som beräkningshjälp användes en kassaflödeskalkyl. Kalkylens indata och utdata framgår nedan.

Kalkylränta / Direktavkastningskrav

Kassaflödesindata	
Direktavkastning restvärde	7,75 %
- Kontor	7,75 %
- Restauranger	7,75 %
- Lager	8,50 %
Kalkylränta på totalt kapital	
- avseende driftnetton, snitt	5,45 %
- avseende restvärde	9,91 %
Inflation/KPI: 2% per år.	
Kalkylperiod: Cirka 10 år (2019-08-01 - 2028-12-31)	

Kalkylräntan motsvarar marknadens krav på total avkastning och består av realränta, kompensation för inflation samt risktillägg. Kalkylräntans storlek beror på marknadens krav på risktillägg vilket varierar med värderingsobjektets typ, läge, alternativa användningsmöjligheter, hyresgäst- och kontraktssammansättning mm.

Då värderingsobjektet har förhållandevis långa hyreskontrakt med hyresgäster som bedöms som relativt säkra betalare, har det bedömts vara lämpligt med differentierade kalkylräntor för driftnetton respektive restvärde. Med hänsyn till de förhållandevis säkra hyresintäkterna och den förbättrade möjligheten till belåning som detta medför bedöms kalkylräntan avseende kontor under kontraktperioden till 5 %.

Restvärdet vid kalkylslut beräknas utifrån ett bedömt direktavkastningskrav på det prognostiserade driftnettot vid kalkylslut.

*Värdetillägg /
Värdeavdrag*

Ett värdeavdrag om 2 000 000 kr görs för akut underhållsbehov avseende fasad.

Nyckeltal

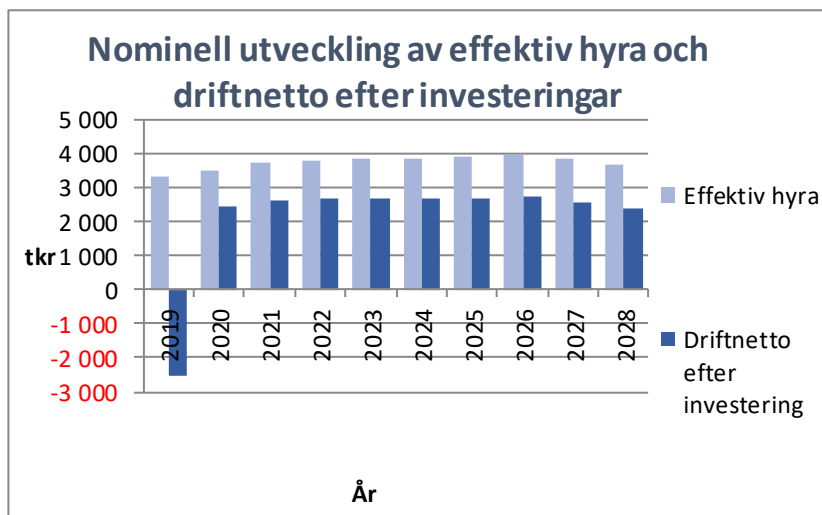
Kassaflödeskalkylen ger med givna förutsättningar resultat enligt tabellen.

Nyckeltal

Marknadsvärde	30 000 000 kr
- Nuvärde av restvärde	12 909 047 kr
- Nuvärde av driftnetton	17 036 886 kr
Direktavkastning, år 1	-8,35 %
Direktavkastning vid kalkylslut	7,75 %
Värde kr/m ²	11 574 kr/m ²
Värde/taxeringsvärde	4,13

Direktavkastningen är beräknad på kalkylresultatet med justering för eventuella värdetillägg och värdeavdrag.

Bedömd utveckling av effektiv hyra och driftnetto efter investeringar under kalkylperioden framgår av nedanstående diagram.

Känslighetsanalys

För att bättre kunna bedöma osäkerheten i värdebedömningen har vi låtit en av parametrarna; marknadshyra för lokaler, vakansgrad, drift och underhåll, inflation, kalkylränta och direktavkastningskrav vid kalkylslut förändras när övriga faktorer är oförändrade. Förändring av indata och av avkastningsvärdet framgår av tabellen.

Parameter	Ändring indata		Värdeförändring	
	enhet	antal	tkr	%
Marknadshyra för lokaler (ej bostäder)	%	10	2 495	8
Vakansgrad	%-enheter	10	-4 916	-16
Drift & underhåll	kr/kvm	10	-699	-2
Inflation	%-enheter	1	3 157	11
Kalk.ränta & Direktavk. vid kalk.slut	%-enheter	1	-3 111	-10
Kalk.ränta & Direktavk. vid kalk.slut	%-enheter	-1	3 991	13

MARKNADSVÄRDE

Marknadsvärdet av fastigheten **Rådhuset 4 i Härnösands kommun** bedöms vid värdetidpunkten augusti 2019 till:

Trettio miljoner kronor
[30 000 000 kr]

Sundsvall 2019-08-23

FORUM FASTIGHETSEKONOMI AB

Rickard Hellström

Civilingenjör

Fastighetsvärderare, MRICS

Bilagor;

1. Kassaflödeskalkyl
2. Hyresgästspecifikation
3. Utdrag ur fastighetsdatasystemet (FDS)
4. Kartor
5. Allmänna villkor för värdeutlåtande

KASSAFLÖDESKALKYL

Kalkylresultat

Värdetidpunkt augusti 2019 (kalkylstart 2019-08-01)

Nuvärde av driftnetton (tkr)	17 037
Nuvärde av restvärde (tkr)	12 909
SUMMA (tkr)	29 946

MARKNADSVÄRDE (avrundat) (tkr) 30 000

Kassaflöde

	ÅR 2019	del	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Bedömd helårsinflation		2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
<i>kr/m² 2019</i>											
Hyror, lokaler	1 365	1 483	3 604	3 672	3 747	3 807	3 816	3 892	3 970	3 906	3 840
Vakans/hyresrisk, lokaler	-98	-107	-157	-18	-24	-38	-49	-50	-51	-147	-238
Ers. Fastighetsskatt	23	25	59	59	62	62	62	66	66	66	70
Effektiv hyra	1 289	1 401	3 506	3 713	3 785	3 831	3 829	3 908	3 985	3 825	3 673
Drift & Löpande underhåll	-317	-344	-838	-855	-872	-889	-907	-925	-944	-963	-982
Periodiskt underhåll	-70	-76	-185	-189	-193	-197	-201	-205	-209	-213	-217
Extraordinärt underhåll	-772	-2 000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fastighetsskatt etc	-27	-30	-71	-71	-75	-75	-75	-79	-79	-79	-84
Kostnader	-2 255	-2 450	-1 094	-1 115	-1 140	-1 161	-1 183	-1 210	-1 232	-1 255	-1 284
Driftnetto	-966	-1 049	2 411	2 598	2 645	2 670	2 646	2 698	2 752	2 570	2 389

Nyckeltal

Initialt driftnetto, helår (tkr)	268	Restvärde kalkylslut (tkr)	31 448
Norm. driftnetto, helår (tkr)	1 999		
Kalkylränta driftnetton, snitt (%)	5,45		
Kalkylränta restvärde (%)	9,91	Marknadsvärde kr/m²	11 574
Direktavkastning, initial, %	0,89	Marknadsvärde/taxeringsvärde (V/T)	4,13
Direktavkastning vid kalkylslut, %	7,75		

HYRESGÄSTSPECIFIKATION

Hyresgäst etc.	Lokal- typ	Total area m ²	Löptid t.o.m.	Aktuell hyra								Bedömd marknadshyra								Not
				Exkl. tillägg				Hyrestillägg		Skattetillägg		Totalt		Exkl. tillägg		Totalt exkl. f-skatt		Totalt		
				kr	kr/m ²	index%		kr		kr	kr/m ²	kr	kr/m ²	kr	kr/m ²	kr	kr/m ²	kr	kr/m ²	
Vakant	Arkiv	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11 400	300	11 400	300	11 400	300	-	
Domkyrkan	Restaur.	251	23-09-30	282 009	1 124	100	-	5 240	21	287 249	1 144	200 800	800	200 800	800	206 040	821	206 040	821	-
Härnösands kommun	Kontor	1 705	27-06-30	2 800 146	1 642	100	-	46 953	28	2 847 099	1 670	2 557 500	1 500	2 557 500	1 500	2 604 453	1 528	2 604 453	1 528	-
Vakant	Kontor	137	-	-	-	-	-	-	-	-	-	95 900	700	95 900	700	95 900	700	95 900	700	-
Vakant	Kontor	210	-	-	-	-	-	-	-	-	-	147 000	700	147 000	700	147 000	700	147 000	700	-
Hushållningssällskapet	Kontor	251	22-07-31	200 800	800	-	-	6 766	27	207 566	827	200 800	800	200 800	800	207 566	827	207 566	827	-
Summor / Genomsnitt		2 592		3 282 955	1 488		-	58 959	23	3 341 914	1 514	3 213 400	1 240	3 213 400	1 240	3 272 359	1 262	3 272 359	1 262	

Inteckningar			
Totalt antal inteckningar: 4			
Totalt belopp: 24.000.000 SEK			
Nr	Belopp	Inskrivningsdag	Akt
2	500.000 SEK	1979-06-06	3929
Anmärkning: Ny handling utfärdad d-2016-00579708:1 Sammanföring 82/3186			
3	350.000 SEK	1981-05-27	3149
Anmärkning: Ny handling utfärdad d-2016-00579708:2			
4	2.150.000 SEK	2015-07-02	2015-00285825:1
5	21.000.000 SEK	2017-01-17	2017-00018943:1
Inskrivningar			
Nr	Inskrivningar	Inskrivningsdag	Akt
1	Avtalsservitut avloppsledning mm	1954-03-10	89
Rättigheter			
Redovisning av rättigheter kan vara ofullständig			
Ändamål	Rättsförhållande	Rättighetstyp	Rättighetsbeteckning
Se beskrivning	Last	Avtalsservitut	22-IM2-54/89.1
	Beskrivning: Avloppsledning mm		
Starkström	Last	Ledningsrätt	2280-93/54.1
	Bildningsåtgärd: Ledningsåtgärd		
Planer, bestämmelser och fornlämningar			
Planer	Datum	Akt	
Stadsplan: Rådhuset	1979-09-19	2280-P79/0919/1	2280
	Genomf. start: 1987-07-01	AA-307	
	Genomf. slut: 1992-06-30		
Fornlämningar	Anmärkning	Akt	
Fornlämning		L1936:9683	
		10247000260001	

Taxeringsuppgifter

Taxeringsenhet

Hyreshusenhet, bostäder och lokaler (321)

379970-9

Utgör taxeringsenhet och omfattar hel registerfastighet.

Taxeringsvärde

Taxeringsår	Taxeringsvärde	därav byggnadsvärde	därav markvärde
2016	7.269.000 SEK	4.871.000 SEK	2.398.000 SEK

Taxerad Ägare	Andel	Juridisk form	Ägandetyper
262000-0220 Hushållningssällskapet i Västermorlands Län Trädgårdsgatan 7 871 31 Härnösand	1/1	Offentlig korporation eller anstalt	Lagfart eller Tomträtt

Värderingsenhet bostadsmark
005556494.

Taxeringsvärde 90.000 SEK	Riktvärdeområde 2280042
Byggrätt ovan mark 120 kvm	Riktvärde byggrätt 750 SEK/kvm

Värderingsenhet lokalmark 005557494.

Taxeringsvärde 2.308.000 SEK	Riktvärdeområde 2280042
Byggrätt ovan mark 3 078 kvm	Riktvärde byggrätt 750 SEK/kvm

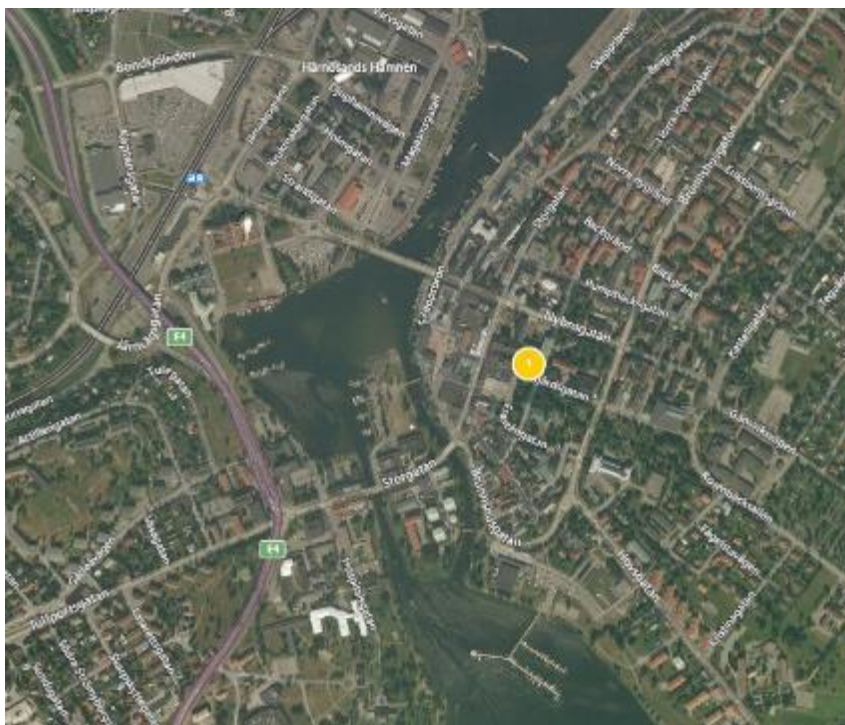
Värderingsenhet bostäder 025749494.

Taxeringsvärde 192.000 SEK	Bostadsyta 67 kvm	
Årtal för hyresnivå	Hyra 55.000 SEK/år	Under byggnad Nej
Nybyggnadsår 1929	Tillbyggnadsår 1991	Värdeår 1930

Värderingsenhet lokaler 005555494.

Taxeringsvärde 4.679.000 SEK	Lokalyta 2 368 kvm	
Årtal för hyresnivå	Hyra 1.566.000 SEK/år	Under byggnad Nej
Nybyggnadsår 1929	Tillbyggnadsår 1991	Värdeår 1930

Åtgärd		
Fastighetsrättsliga åtgärder	Datum	Akt
Övriga åtgärder Tomtkarta	1883-11-28	2280K-36/KV4
Fastighetsreglering	1973-10-12	22-HÄR-434
Ledningsåtgärd	1993-10-01	2280-93/54
Tidigare Beteckning		
Beteckning	Omregistreringsdatum	Akt
Y-Härnösand Rådhuset 4	1988-06-08	2280-88/15
Ajourforande inskrivningsmyndighet		
Lantmäteriet	Telefon: 0771-63 63 63	

ALLMÄNNA VILLKOR FÖR VÄRDEUTLÅTANDE

Dessa allmänna villkor är gemensamt utarbetade av CBRE Sweden AB, Cushman & Wakefield Sweden AB, Forum Fastighetsekonomi AB, FS Fastighetsstrategi AB, Newsec Advice AB, Savills Sweden AB och Svefa AB. De är utarbetade med utgångspunkt från God Värderarsed, upprättat av Sektionen För Fastighetsvärdering inom Samhällsbyggarna och är avsedda för auktoriserade värderare inom Samhällsbyggarna. Villkoren gäller från 2010-12-01 vid värdering av hela, delar av fastigheter, tomträtter, byggnader på ofri grund eller liknande värderingsuppdrag inom Sverige. Såvitt ej annat framgår av värdeutlåtandet gäller följande:

1 Värdeutlåtandets omfattning

1.1 Värderingsobjektet omfattar i värdeutlåtandet angiven fast egendom eller motsvarande med tillhörande rättigheter och skyldigheter i form av servitut, ledningsrätt, samfälligheter och övriga rättigheter eller skyldigheter som framgår av utdrag från Fastighetsregistret hänförligt till värderingsobjektet.

1.2 Värdeutlåtandet omfattar även, i förekommande fall, till värderingsobjektet hörande fastighetstillbehör och byggnadstillbehör, dock ej industritillbehör i annan omfattning än vad som framgår av utlåtandet.

1.3 Kontroll av inskrivna rättigheter har skett genom utdrag från Fastighetsregistret. Den information som erhållits genom Fastighetsregistret har förutsatts vara korrekt och fullständig, varför ytterligare utredning av legala förhållanden och dispositionsrätt ej vidtagits. Vad gäller legala förhållanden utöver vad som framgår av Fastighetsregistret har dessa enbart beaktats i den omfattning information därom lämnats skriftligen av uppdragsgivaren/ägaren eller dennes ombud. Förutom det som framgår av utdrag från Fastighetsregistret samt av uppgifter som lämnats av uppdragsgivaren/ägaren eller dennes ombud har det förutsatts att värderingsobjektet inte belastas av icke inskrivna servitut, nyttjanderättsavtal eller andra avtal som i något avseende begränsar fastighetsägarens rådighet över egendomen samt att värderingsobjektet inte belastas av betungande utgifter, avgifter eller andra gravationer. Vidare har det förutsatts att värderingsobjektet inte är föremål för tvist i något avseende.

2 Förutsättningar för värdeutlåtande

2.1 Den information som innefattas i värdeutlåtandet har insamlats från källor som bedömts vara tillförlitliga. Samtliga uppgifter som erhållits genom uppdragsgivaren/ägaren eller dennes ombud och eventuella nyttjanderättshavare, har förutsatts vara korrekta. Uppgifterna har endast kontrollerats genom en allmän rimlighetsbedömning. Vidare har förutsatts att inget av relevans för värdebedömningen har utelämnats av uppdragsgivaren/ägaren eller dennes ombud.

2.2 De areor som läggs till grund för värderingen har erhållits genom uppdragsgivaren/ägaren eller dennes ombud. Värderaren har förlitat sig på dessa areor och har inte mätt upp dem på plats eller på ritningar, men areorna har kontrollerats genom en rimlighetsbedömning. Areorna har förutsatts vara uppmätta i enlighet med vid varje tillfälle gällande "Svensk Standard".

2.3 Vad avser hyres- och arrendeförhållanden eller andra nyttjanderätter, har värdebedömningen i förekommande fall utgått från gällande hyres- och arrendeavtal samt övriga nyttjanderättsavtal. Kopior av dessa eller andra handlingar utvisande relevanta villkor har erhållits av uppdragsgivaren/ägaren eller dennes ombud.

2.4 Värderingsobjektet förutsatts dels uppfylla alla erforderliga myndighetskrav och för fastigheten gällande villkor, såsom planförhållanden etc, dels ha erhållit alla erforderliga myndighetstillstånd för dess användning på sätt som anges i utlåtandet.

3 Miljöfrågor

3.1 Värdebedömningen gäller under förutsättningen att mark eller byggnader inom värderingsobjektet inte är i behov av sanering eller att det föreligger någon annan form av miljömässig belastning.

3.2 Mot bakgrund av vad som framgår av 3.1 ansvarar värderaren inte för den skada som kan åsamkas uppdragsgivaren eller tredje man som en konsekvens av att värdebedömningen är felaktig på grund av att värderingsobjektet är i behov av sanering eller att det föreligger någon annan form av miljömässig belastning.

4 Besiktning, tekniskt skick

4.1 Den fysiska konditionen hos de anläggningar (byggnader osv) som beskrivs i utlåtandet är baserad på översiktlig okulär besiktning. Utförd besiktning har ej varit av sådan karaktär att den uppfyller säljarens upplysningsplikt eller köparens undersökningsplikt enligt 4 kap 19 § Jordabalken. Värderingsobjektet förutsatts ha det skick och den standard som okulär besiktningen indikerade vid besiktningstillfället.

4.2 Värderaren tar inget ansvar för dolda fel eller icke uppenbara förhållanden på egendomen, under marken eller i byggnaden, som skulle påverka värdet. Inget ansvar tas för

- sådant som skulle kräva specialistkompetens eller speciella kunskaper för att upptäcka.
- funktionen (skadefriheten) och/eller konditionen hos byggnadsdetaljer, mekanisk utrustning, rörledningar eller elektriska komponenter.

5 Ansvar

5.1 Eventuella skadeståndsanspråk till följd av påvisad skada till följd av fel i värdeutlåtandet skall framställas inom ett år från värderingstidpunkten (datum för undertecknande av värderingen).

5.2 Det maximala skadestånd som kan utgå för påvisad skada till följd av fel i värdeutlåtandet är 25 prisbasbelopp vid värderingstidpunkten.

6 Värdeutlåtandets aktualitet

6.1 Beroende på att de faktorer som påverkar värderingsobjektets marknadsvärde förändras över tiden är den värdebedömning som återges i utlåtandet gällande endast vid värdetidpunkten med de förutsättningar och reservationer som angivits i utlåtandet.

6.2 Framtida in- och utbetalningar samt värdeutveckling som redovisas i utlåtandet i förekommande fall, har gjorts utifrån ett scenario som, enligt värderarens uppfattning, återspeglar fastighetsmarknadens förväntningar om framtiden. Värdebedömningen innebär inte någon utfästelse om faktisk framtida kassaflödes- och värdeutveckling.

7 Värdeutlåtandets användande

7.1 Innehållet i värdeutlåtandet med tillhörande bilagor tillhör uppdragsgivaren och skall användas i sin helhet till det syfte som anges i utlåtandet.

7.2 Används värdeutlåtandet för rättsliga förfoganden, ansvarar värderaren endast för direkt eller indirekt skada som kan drabba uppdragsgivaren om utlåtandet används enligt 7.1. Värderaren är fri från allt ansvar för skada som drabbat tredje man till följd av att denne använt sig av värdeutlåtandet eller uppgifter i detta.

7.3 Innan värdeutlåtandet eller delar av det reproduceras eller refereras till i något annat skriftligt dokument, måste värderingsföretaget godkänna innehållet och på vilket sätt utlåtandet skall återges.

VÅRA KONTOR

Stockholm

Kungsgatan 29, Box 7044, 103 86 Stockholm
Tel 08 696 95 50

Göteborg

Drottninggatan 36, 411 14 Göteborg
Tel 031 10 78 50

Malmö

Södra Promenaden 59, 211 38 Malmö
Tel 040 12 60 70

Norrköping

Kungsgatan 56 C, 601 86 Norrköping
Tel 011 12 61 21

Nyköping

Västra Kvarngatan 64, 611 32 Nyköping
Tel 0155 778 70

Umeå

Svidjevägen 8, 904 40 Röbäck
Tel 076 846 99 55

Västerås

Sigurdsgratan 23, 721 30 Västerås
Tel 021 665 53 15

Östersund

Kyrkgatan 60, 831 34 Östersund
Tel 076 114 99 88

Socialnämndens yttrande angående Fastigheten Rådhuset 7

Individ- och familjeomsorgen flyttade in i de nyrenoverade lokalerna 1 juli 2017.

Under 2016 togs ett omfattande lokalprogram fram tillsammans med fastighetsägaren där verksamhetens behov diskuterades och fastställdes. Verksamheten representerades av alla enheter inom Individ- och familjeomsorgen i denna process. Utifrån framtagna behov och idéer skissades ett förslag som senare diskuterades och fastställdes med ansvariga och verksamhetsrepresentanter i egenskap tilltänkt hyresgäst.

Viktiga delar i lokalstrategin och verksamhetens behov var att uppnå en miljö som levde upp till respektfullt bemötande av besökare/medborgare, ett ökat fokus på säkerhetstänk, förbättrad fysisk och psykisk arbetsmiljö, estetiskt tilltalande och förbättrade förutsättningar för utökad intern samverkan.

Resultatet är väl anpassade och ändamålsenliga lokaler som lever upp till verksamhetens behov, med ett bra och centralt läge. Förutom närheten till förvaltningen (Nämndhuset) och till centrala funktioner i Rådhuset och Stadshuset är det centrala läget en fördel för både besökare och personal.

En anpassade och öppen reception och en särskild avdelning med besöksrum ökar säkerheten betydligt.

Huset är varsamt renoverat vilket inneburit att i stort sett den gamla rumsindelningen är kvar, detta innebär att arbets-/kontorsrummen delas av flera. Ett fåtal enskilda rum finns. Detta har inte uppskattats av alla men åtgärder har gjorts för att alla ska ha en bra arbetsmiljö.

En del inkörningsproblem har uppstått i fastigheten som exempelvis dörrar som inte gått i lås, en mindre vattenskada, problem med att ställa in värme/kyla etc.

Datum
2020-02-26

Fastighetsägaren har haft en extern entreprenör som skött den dagliga fastighetsskötseln. Det har i perioder funnits ett missnöje med att vissa åtgärder dröjt, men ett bra samtalsklimat och kontinuerliga träffar med hyresvärderna har varit lösningen på de problem som uppstått.

Mats Collin
Socialchef

Lisbet Sander
Verksamhetschef

Rådhuset 4

Statuskontroll 20191120

Utförd av Clemens Brännström, Fastighetschef Härnösandshus.

- Sekelskiftesbyggnad i 4 plan plus källare. Falsat plåttak. Putsad fasad.
- Fjärrvärme med vattenburna radiatorer. Källare, plan 1,2 och 3 har FTX ventilation.
- Våning 1,2 och 3 har genomgått en omfattande renovering och håller hög nivå. Öppna kontorslandskap.
- Plan 4 har behov av ytskiktsrenovering samt tillhörande installationer för att uppnå samma standard som övriga plan.
- Fönster utbytta 2017

Plan 1,2 & 3 ombyggt 2016/2017

Plan 1,2 & 3 ombyggt 2016/2017

Plan1,2 & 3 ombyggt 2016/2017

Plan 4 har lägre standard än plan 1-3. Ytskiktsrenovering beräknas till 500 000 kr

Skador på fasad. Kräver åtgärder.
Puts och avfärgning. Bedömd
kostnad av Forum Fastighets-
ekonomi till c.a 2 milj beroende
på omfattning.

Fönster utbytta i samband med ombygg av lokalerna. 2+1 i PVC

Takavvattning saknar lövsilar

Ny ventilation (FTX) installerad
med kyla för plan 1-3.
Plan 4 ej OVK:ad.
Bedömd kostnad för ny
ventilation med kyla på plan 4
c.a 500 000kr

Sekundärledningar för spets till FTX vent-aggregat.

FJV växlare-enhet som förser
huset med Värme/VV. Normal
std.

Rote och isolering på vind.

Taket behöver målas och i samband med det en allmän översyn falsar m.m. Inga synbara läckage.

Hisskorg. Äldre std. Mitten på 90-tal. Besiktad och godkänd.

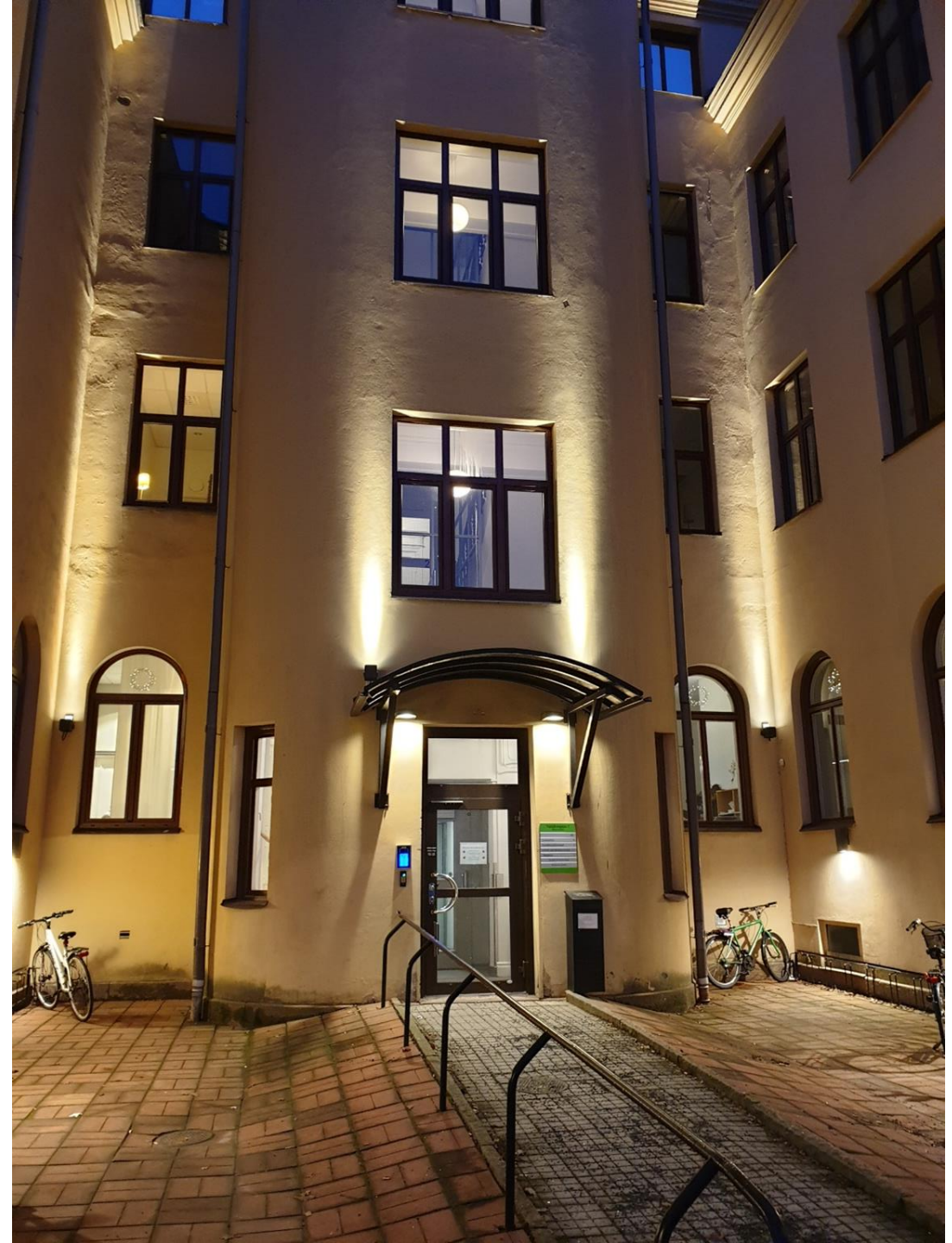
Inspectas besiktning av hiss.

Stamreovering är gjord från
plan 4 ner till källaren

Fastighetens fasadbelysning och tillgänglighet från baksida.

Kommunfullmäktige

§ 11

Dnr 2020-000037 1.1.2.1

Hemställan om förvärv av fastigheten Rådhuset 4

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att återremittera ärendet enligt nedan.

Yttranden

I ärendet yttrar Andreas Sjölander (S), Olle Löfgren (L), Per-Eric Norberg (C), Lennart Bergström (SD), Åke Hamrin (V), Magnus Oscarsson (S), Anders Gäfvert (M), Lotta Visén (S) och Eva Olstedt-Lundgren (L).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till liggande förslag.

I yrkandet instämmer Åke Hamrin (V), Magnus Oscarsson (S) och Lotta Visén (S).

Olle Löfgren (L) och Anders Gäfvert (M) yrkar att ärendet ska återremitteras, där nedanstående frågor besvaras:

- Extern oberoende värdering
- Extern oberoende utredning om fasadens status
- En sk. Statusbesiktning för fastigheten i övrigt
- Yttrande från socialnämnden
- Strategidokument, varför affären ska göras

I yrkandet instämmer Lennart Bergström (SD), Anders Gäfvert (M) och Eva Olstedt-Lundgren (L).

Per-Eric Norberg (C) yrkar på avslag.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger tre förslag till beslut, liggande förslag, Olle Löfgrens (L) förslag om återremiss, samt Per-Eric Norbergs (C) avslagsyrkande.

Ordföranden frågar först om ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden frågar sedan om ärendet ska återremitteras.

Kommunfullmäktige

Ordföranden finner att ärendet ska avgöras idag.

Votering begärs och verkställs.

Votering och utfall

Ordföranden ställer följande propositionsordning: den som vill att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag röstar ja och den som vill att kommunfullmäktige ska besluta att återremittera ärendet röstar nej.

Med 28 ja-röster mot 15 nej-röster finner ordföranden att kommunfullmäktige beslutat att återremittera ärendet.

Hur de enskilda ledamöterna röstat framgår av tabellen nedan.

Ledamot	Ersättare	Parti	§	
			Ja	Nej
Andreas Sjölander		S	X	
Lotta Visén		S	X	
Magnus Oskarsson		S	X	
Nina Skyttberg		S	X	
Krister Fagerström McCarty		S	X	
Monica Fahlén		S	X	
Håkan Viklund		S	X	
Ebba Hansson		S	X	
Ann-Cathrine Genberg		S	X	
Björn Nordling		S	X	
Katrin Sjödin		S	X	
Johan Nilsson		S	X	
Susanne Forsberg		S	X	
Ingrid Nilsson		V	X	
Martin Neldén		V	X	
Malin Lindroth	Anders Bergqvist	V	X	
Åke Hamrin		V	X	
Knapp Britta Thyr		MP	X	
Hibo Abdullahi		MP	X	
Göran Håden		MP	X	
Ida Skogström		M		X
Anders Gäfvert		M		X
Lennart Bolander		M		X
Margareta Tjärnlund		M		X
Eva-Clara Viklund		M		X
Christian Wasell		M		X
Linda Borg		M		X
Per-Eric Norberg		C	X	
Christina Lindberg		C	X	
Erik Hultin	Dunia Ali	C	X	
Anette Nordin		C	X	
Karl Rönnkvist		C	X	
Olle Löfgren		L		X
Ingemar Wiklander		KD	X	
Mai Nahas		KD	X	
Ulrika Jonsson		SD		X
Kenneth Lunneborg		SD		X

Kommunfullmäktige

Sven Ingemar Vernersson		SD		X
Lennart Bergström		SD		X
Anette Åström		SD		X
Eva Olstedt-Lundgren		L		X
Kristoffer Bodin		M		X
Göran Norlander		S	X	

Härnösands kommunfastigheter har inkommit med en hemställan om att föreslå Härnösands kommunfullmäktige att godkänna förvärvet av fastigheten Rådhuset 4. Enligt ägardirektiv för AB Härnösandshus med dotterbolaget Härnösands kommunfastigheter ska förvärv av tillgångar överstigande 25 miljoner kronor slutligt godkännas och beslutas av kommunfullmäktige i Härnösand. För att göra förvärvet möjligt behöver kommunfullmäktige även besluta om att öka kommunfastigheters borgenstak med 35 miljoner kronor till totalt 97 miljoner kronor. Köpekontraktet blir bindande mellan parterna först när Kommunfullmäktige i Härnösand godkänner affären. Om kommunfullmäktige beslutar om godkännande tillträder Härnösands kommunfastigheter fastigheten 2020-05-04.

Rådhuset 4, med adress Trädgårdsgatan 7, och den största hyresgästen är Härnösands kommun. Kommunen hyr 1765 kvm vilket motsvarar motsvarar 68 procent av den totala lokalytan. Kontraktet sträcker sig till 2027-06-30. Härnösands Domkyrkoförsamling hyr 251 m² med ett hyresavtal som gäller t.o.m. 2023-09-30. Resterande lokalytor, 576 m², är vakanta. Fastigheten värms upp med fjärrvärme.

Kommunfastigheter skriver i hemställan att fastigheten har totalrenoverats under 2016 och 2017 och att fastigheten är i mycket gott skick.

Fastighetens sammanlagda ekonomi- och driftkostnader fördelas enligt följande:

Hyresintäkter: 3 249 600 kr

Driftkostnader: 604 800 kr

Rep- och underhållskostnader: 259 500 kr

Fastighetsskatt: 122 650 kr

Driftnetto: 2 262 650 kr

Direktavkastningen uppgår till drygt 6 % vilket kan anses normalt för en stad som Härnösand. Direktavkastningen är driftkostnaderna under ett år delat

Kommunfullmäktige

med köpeskillingen. Driftnettot ska täcka kostnader för räntor och avskrivningar och resterande del är vinst.

Avskrivning sker genom komponentavskrivning vilket innebär att fastigheten delas upp och skrivs av i olika delar. Den genomsnittliga avskrivningen blir cirka 2.5 % vilket ger en kostnad på 930 000 med aktuell köpeskillning. Årsresultat beräknas bli 960 650 kr enligt den beräkning kommunfastigheter redogör för i sin hemställan.

Driftnetto	2 262 650 kr
Avskrivningar	- 930 000 kr
Räntekostnader	- 372 000 kr
Resultat	960 650 kr

I hemställan anger kommunfastigheter fem skäl för att förvärva fastigheten.

Fastigheten uppvisar ett bra driftnetto och ett bra överskott.

Fastigheten har genomgått en genomgripande invändig renovering och har i huvudsak en god standard.

Ny modern ventilationsanläggning har installerats i de nyrenoverade lokalerna.

Den största hyresgästen är Härnösands kommun vilket är bra ur ett ”koncernperspektiv”.

Fastigheten har en potential i en mindre del vakanta lokalytor som kan förbättra lönsamheten på fastigheten ytterligare.

Ett köpekontrakt mellan Hushållningssällskapet i Västernorrlands Län och Härnösands kommunfastigheter har upprättats och bifogas som bilaga 2. Av köpekontraktet framgår att hyresavtal ska tecknas mellan köpare och säljare avseende de lokaler på plan 4 där säljaren i dag bedriver sin verksamhet.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningens bedömning är att fastighetsförvärvet, utifrån den kalkyl som redovisas i hemställan, bygger på marknadsmässiga grunder. Direktavkastningen på drygt 6 % är normalt vid ett fastighetsförvärv i en stad av Härnösands storlek och förutsättningar. Därtill finns möjlighet att förbättra direktavkastningen genom att hyra ut de återstående lokalerna i fastigheten..

Kommunfullmäktige

Den största hyresgästen är idag Socialförvaltningen, vilket är positivt ur ett koncernperspektiv då det skapar förutsättningar för långsiktighet för både hyresgästen och fastighetsägaren.

Kommunstyrelseförvaltningen förslår därför Kommunfullmäktige besluta att godkänna förvärvet av fastigheten Rådhuset 4 och öka den kommunala borgen för Kommunfastigheter med 35 miljoner kronor till 97 miljoner kronor.

Socialt perspektiv

Beslutet förväntas inte påverka det sociala perspektivet

Ekologiskt perspektiv

Beslutet förväntas inte påverka det ekologiska perspektivet

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet har konsekvens på Kommunfastigheters ekonomi.

Fastigheterna ger en god avkastning.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokollsutdrag, 2020-02-04 § 35

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2020-01-23

Bilaga 1 Styrelseprotokoll Härnösands kommunfastigheter 2020-01-03

Bilaga 2 Köpekontrakt Rådhuset 4

Kommunfastigheters Hemställan om förvärv av fastigheten Rådhuset 4

Informationsblad från Mäklarhuset

Redovisning av kommunstyrelsens uppdragsbeslut t o m 2020-03-03 KS20-05

Kommunledningskontoret

Johanna Laine

Gulmarkeringarna avser ändringar sedan KS 2020-02-04.

Uppdraget	KS- beslut, datum samt §	Ansvarig för ärendet	Kommentarer	Pågående Avslutat
Uppföljning revisionsgranskning om investeringsprocessen att uppdra åt kommundirektören att se över budget- och uppföljningsprocessen	2018- 09-04 § 148	Kommundirektören	Ingår i projekt "Styrleden".	Pågår. Vi gör och lär inför 2021 års budget. In- och omvärldsanalys presenterad 21/1, arbetsdagar KLG 5-6/2 boksluts- och budgetdag 25/2 och beslut om Planeringsförutsättningar i KS i mars. Fastställs inför 2022 års budgetprocess.
Samordning av tillsyn och tillståndsgivning av alkoholservering och livsmedelskontroll att uppdra till kommundirektören att tillsammans med berörda förvaltningar utreda effektiviseringsmöjligheter i samordning inom tillsyn och tillståndsgivning av alkoholservering och livsmedel	2019- 02-05 § 26	Kommundirektören	Arbete pågår	Pågår. SAM och SN tillsammans. SWOT genomförd. Risk- och konsekvensanalyser slutförs i januari 2020. Skarpa och samstämmiga förslag kommer till Socialnämnd och Samhällsnämnd i mars.
Förändrade budgetförutsättningar utifrån konsekvenser av ny redovisningsmodell att uppdra åt kommundirektören att återrapportera utredningsuppdragen: a) Framtida drift och organisation b) Översyn av bolagsform för kommunen och dessbolag c) Samordning och organisation av lokaler i kommunen d) Samordning av kommunkoncernens	2019- 05-07 § 85	Kommundirektören	Utredningsdirektiv finns. Utredning pågår studiebesök i Piteå genomfört Lokalsamordnare anställd för ett år medan vidare utredning pågår	a) Styrleden (se ovan) b) Bolags VD:ar och KLG vill samfällt fördjupa koncernsamarbetet under 2020. Fyra "Koncernledningsgrupper" under 2020 med start 28/1 och med fokus på "hur vi tillsammans kan göra Härnösand till en ännu bättre kommun att bo och verka i", Lokalgruppen etablerad och månatliga möten sker under 2020, Möten om Berg- och fjärrvärme, bredbandsutbyggnad, 2 Workshop om "Framtidens Härnösand" genomförda samt

IT-tjänster senast i december 2019			Kartläggning genomförd. Samordningsplanering påbörjad.	Risk- och sårbarhetsanalys är några andra exempel där bolag och kommun samverkat/samverkar. c) Lokalgruppen har det strategiska ansvaret. Ansvar och rollfördelning från operativ till strategisk nivå är fastställd. 4 möten genomförda hittills d). "Slutrapport" är nu klar (inkluderande en plan för hur samverkan kan fördjupas.) Redovisas för KS 3 mars och därmed är punkt d avslutad.
Kostverksamhet i Härnösands kommun att uppdra till kommundirektören att senast i december 2019 i samband med översyn av kostverksamheten utarbeta Policy för kostverksamhet i Härnösands kommun	2019-06-04 § 118	Kommundirektören	Sker i samband med kostöversynen	Pågår. Workshop 26/2 komplettering av kartläggning under mars. Förslag på måltidspolicy senast i maj 2020. Fullödlig handlingsplan hösten 2020
Sjöfartsutbildningen – Härnösand att förslagen lämnas till kommundirektören för beredning	2019-09-10	Kommundirektören		Pågår. Delrapport 1: Gymnasieutbildning=Avslutad. Delrapport 2 YH-utbildning 3 mars. Politiska referensgruppen har träffats tre gånger hittills – senast 26/2. Slutrapport kommer i augusti 2020.
Samverkansavtal mellan Härnösands kommun och Möten i Härnösand AB att ge kommundirektören i uppdrag att underteckna samverkansavtalet och att redovisa uppföljning och utvärdering av arbetet till kommunstyrelsen senast i kommunstyrelsens junisammanträde	2019-11-05 § 168	Kommundirektören		Pågår (precis inlett). Uppföljning/utvärdering i juni 2020.
Permutation av Sjökapten Johan Nybergs donationsstiftelse att uppdra till kommundirektören att återkomma till kommunstyrelsen med förslag på utformning och plats.	2020-01-07 § 10	Kommundirektören		Ännu inte påbörjat. Preliminär plan = förslag vid majsammanträdet.

--	--	--	--	--

Kommunstyrelseförvaltningen

Johanna Laine, 0611 34 80 08

Johanna.laine@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Anmälan av delegationsbeslut

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att godkänna redovisning av delegationsbeslut.

Attestantförteckning kommunstyrelsen 2020-02-03

Personalärenden fattade enligt delegation 2020-01-01 – 2020-01-31

Johanna Laine

Kommunsekreterare

Bilaga – Delegationsbeslut

Ansvar	Verksamhet	Ansvarsnamn	Attestant	Attestant e-post	Ersättare	Beloppsgräns Drift	Beloppsgräns2 Investering	Notering
*	*****	Generell attest kommunen	Lars Liljedahl	lars.liljedahl@harnosand.se	Marita Ödling	60 000 000	40 000 000	
*	*****	Generell attest kommunen	Anna Bostedt	anna.bostedt@harnosand.se	Marita Ödling	60 000 000	40 000 000	
10*	*****	Generell attest ansvar 10	Lars Liljedahl	lars.liljedahl@harnosand.se	Anna Bostedt	40 000 000	40 000 000	
101010	*****	Kommunfullmäktige	Göran Norlander	goran.norlander@harnosand.se	Kristoffer Bodin, Eva Olstedt-Lundgren	50 000	50 000	
101030	*****	Kommunstyrelse	Andreas Sjölander	andreas.sjolander@harnosand.se	Ingrid Nilsson, Christina Lindberg	50 000	50 000	
101050	120000	Revision	Sigfrid Tjernlund	sigge.tjernlund@harnosand.se	Bo Anders Öberg, Ingrid Flodin	50 000	50 000	
101070	130210	Allmänna val	Sig-Britt Ahl	sig-britt.ahl@harnosand.se	Jeanette George/Sonja Hedenberg	50 000	50 000	
102010	*****	Förvaltningsledning	Lars Liljedahl	lars.liljedahl@harnosand.se	Anna Bostedt	3 000 000	5 000 000	Personliga utlägg ks presidium
10301*	*****	HR-avdelningen	Pernilla Unander	pernilla.unander@harnosand.se	Lars Liljedahl	1 000 000	1 000 000	Personliga utlägg kommundirektör
103011	*****	Lönekamrer	Marianne Holm	marianne.holm@harnosand.se	Pernilla Unander	300 000	300 000	
103010	*****	HR ledning och adm	Pernilla Unander	pernilla.unander@harnosand.se	Marianne Holm	1 000 000	1 000 000	Personliga utlägg kommundirektör
103013	*****	Rekrytering- och bemanningsenheten	Marie Englund	marie.englund@harnosand.se	Pernilla Unander	300 000	300 000	NY Personliga utlägg personalchef
103014	*****	HR-enheten	Marie Englund	marie.englund@harnosand.se	Pernilla Unander	300 000	300 000	Personliga utlägg personalchef
103015	*****	Löneenheten	Marianne Holm	marianne.holm@harnosand.se	Pernilla Unander	300 000	300 000	Personliga utlägg personalchef
10401*	*****	Ekonomiavdelningen ledning och administration	Anna Bostedt	anna.bostedt@harnosand.se	Jan-Olof Högström, Marita Ödling	40 000 000	40 000 000	Personliga utlägg kommundirektör
104011	*****	Moms	Marie Ronquist	marie.ronquist@harnosand.se	Linda Hörnberg, Marita Ödling	40 000 000	40 000 000	
104012	041100	Redovisningsenhet	Marita Ödling	marita.odling@harnosand.se	Anna Bostedt	300 000	300 000	Personliga utlägg ekonomichef
104012	130170	Förvaltarenheten	Marita Ödling	marita.odling@harnosand.se	Anna Bostedt	300 000	300 000	Personliga utlägg ekonomichef
104013	41200	Upphandlingsenheten	Linda Högdal	linda.hogdal@harnosand.se	Anna Bostedt	300 000	300 000	Personliga utlägg ekonomichef
104014	041100	Controllerenheten	Jan-Olof Högström	jan-olof.hogstrom@harnosand.se	Anna Bostedt	300 000	300 000	Personliga utlägg ekonomichef
104020	600700	Asylboende	Anna Bostedt	anna.bostedt@harnosand.se	Jan-Olof Högström, Marita Ödling	1 000 000	1 000 000	
10501*	*****	Kommunledningskontor	Petra Norberg	petra.norberg@harnosand.se	Lars Liljedahl	1 000 000	1 000 000	Personliga utlägg kommundirektör
105010	*****	Kansli- och utvecklingsenhet	Petra Norberg	petra.norberg@harnosand.se	Lars Liljedahl	1 000 000	1 000 000	Personliga utlägg kommundirektör
105011	*****	Kostenhet	Marie Holmberg	marie.holmberg@harnosand.se	Ulrika Ohlsson, Kia Ohlsson	300 000	300 000	Personliga utlägg kanslichef
105011	051000	Område 051	Marie Holmberg	marie.holmberg@harnosand.se	Ulrika Ohlsson, Kia Ohlsson	300 000	300 000	Personliga utlägg kanslichef
105011	052000	Område 052	Kia Ohlsson	kia.olsson@harnosand.se	Marie Holmberg, Ulrika Ohlsson	300 000	300 000	Personliga utlägg kostchef
105011	053000	Område 053	Ulrika Ohlsson	ulrika.x.olsson@harnosand.se	Marie Holmberg, Kia Ohlsson	300 000	300 000	Personliga utlägg kostchef
105014	*****	Överförmyndarenheten	Jonas Nyberg	jonas.nyberg@harnosand.se	Petra Norberg	300 000	300 000	Personliga utlägg kanslichef
105015	*****	Serviceenhet	Ann-Christine Munther	ann-christin.munther@harnosand.se	Petra Norberg	300 000	300 000	Personliga utlägg kanslichef
1060**	*****	Tillväxtavdelningen	Uno Jonsson	uno.jonsson@harnosand.se	Lars Liljedahl	1 000 000	1 000 000	Personliga utlägg kommundirektör
106012	*****	Näringsliv, turism	Petra Forsström	petra.forsstrom@harnosand.se	Uno Jonsson	300 000	300 000	Personliga utlägg tillväxtchef
106013	220210	High Coast invest	Mikael Aamisepp	mikael.aamisepp@harnosand.se	Uno Jonsson	300 000	300 000	Personliga utlägg tillväxtchef
10602*	*****	Kulturenheten	Elisabeth Oxelhöjd	elisabeth.oxelhojd@harnosand.se	Susanne Hägglund	1 000 000	1 000 000	Personliga utlägg tillväxtchef

106021	*****	Bibliotek	Susanne Hägglund	susanne.hagglund@harnosand.se	Elisabeth Oxelhöjd	300 000	300 000	Personliga utlägg tillväxtchef
107010	*****	Kommunikationsavdelningen	Tomas Wahlund	tomas.wahlund@harnosand.se	Lars Liljedahl	1 000 000	1 000 000	Personliga utlägg kommundirektör
10801*	*****	IT-avdelningen	Lena Salomonsson	lena.salomonsson@harnosand.se	Patric Groop	1 000 000	1 000 000	Personliga utlägg kommundirektör
108012	*****	IT-driftenhet	Patric Groop	patric.groop@harnosand.se	Lena Salomonsson	300 000	300 000	
890000	*****	Finansen	Anna Bostedt	anna.bostedt@harnosand.se	Jan-Olof Högström, Marita Ödling	40 000 000	40 000 000	

Härnösands kommun

Kommunstyrelseförvaltningen
HR-avdelningen
Gudrun Pettersson
Telefon: 0611 – 34 80 64

2020-02-24

Sidan 1 av 1

Personalärenden fattade enligt delegation:

20200101-20200131

Nämnd		Antal
Arbetslivsförvaltningen	TV/Tidsbegr	0+18 st
"	avgång från tjänst	0 st
Kommunstyrelseförv.	TV/Tidsbegr	6+4 st
"	avgång från tjänst	5 st
Samhällsförvaltningen	TV/Tidsbegr	0+3 st
"	avgång från tjänst	0 st
Skolförvaltningen	TV/Tidsbegr	2+17 st
"	avgång från tjänst	6st
Socialförvaltningen	TV/Tidsbegr	13+10 st
"	avgång från tjänst	15 st

Kompleta handlingar finns på den enskilda förvaltningen och HR-avdelningen.

Intygas

2020-02-24

Gudrun Pettersson

Kommunstyrelseförvaltningen

Johanna Laine, 0611 34 80 08

Johanna.laine@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Anmälan av ärenden för kännedom till kommunstyrelsen 2020

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att ärendena för kännedom läggs till handlingarna.

Beslut SN § 10 2020-01-30 Redovisning utfall av förväntade effekter
gällande kommungemensam familjehemsvård

Beslut SN § 5 2020-01-30 Redovisning av planerad effekt samt uppnådd
effekt av beslutade besparingar

Beslut SN § 16 2020-01-30 Planering socialnämnden 2020

Verksamhetsberättelse socialnämnden 2019

Verksamhetsberättelse skolnämnden 2019

Verksamhetsberättelse arbetslivsnämnden 2019

Verksamhetsberättelse samhällsnämnden 2019

Styrelseprotokoll nr 6 Härnösands kommunfastigheter 2019-09-17

Styrelseprotokoll nr 7 Härnösands kommunfastigheter 2019-11-14

Styrelseprotokoll nr 8 Härnösands kommunfastigheter 2019-12-10

Styrelseprotokoll nr 1 Härnösands kommunfastigheter 2020-01-03

Styrelseprotokoll nr 6 Härnösandshus 2019-09-17

Styrelseprotokoll nr 7 Härnösandshus 2019-12-10

Styrelseprotokoll nr 1 Invest i Härnösand AB 2019-02-20

Styrelseprotokoll nr 2 Invest i Härnösand AB 2019-10-04

Återredovisning medel Förintelsens minnesdag

Johanna Laine

Kommunsekreterare

Bilaga – Anmälan av ärenden för kännedom till KS 2020-03-03

Socialnämnden

§ 10

Dnr 2018-000086 750

Redovisning utfall av förväntade effekter gällande kommungemensam familjehemsvård

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att anta redovisningen av verksamheten och utfallet av förväntade effekter vid den kommungemensamma familjehemsorganisationen, samt

att delge kommunfullmäktige denna redovisning.

Bakgrund

Socialnämnden fattade i maj 2018 beslut om att delta i en kommungemensam familjehemsorganisation (GFO) med ansvar för rekrytering och stöd till familjehem. Den gemensamma familjehemsorganisationen bedrivs inom Kommunförbundet Västernorrland och deltagande kommuner är Ånge, Örnsköldsvik, Sollefteå, Kramfors och Härnösand,

Kommunfullmäktige beslutade 2018-12-17 att godkänna förslag till avtal om gemensam familjehemsorganisation, uppdra till socialnämnden att teckna avtal samt att socialnämnden efter ett år skulle delge kommunfullmäktige utfallet av de förväntade effekterna.

Analys

- Anledningen till att GFO inte kunnat leverera kartlagda familjehem i den omfattning som efterfrågats är att rekrytering tar tid och att verksamheten vid GFO inte varit i fulldrift förrän under senare delen av 2019. Att enhetschefen slutade innan verksamheten kommit igång påverkade GFOs möjlighet att starta upp rekryteringen av familjehem.
- Totala kostnaden förplacerade barn och unga har inte minskat i den omfattning som låg till grund för beslutet. Antalet familjehem rekryterade av GFO har inte motsvarat förvaltningens behov, trots detta har antalet placeringar vid konsulentstödda familjehem minskat, vilket bedöms bero på att egenrekryterade familjehem funnits tillgängliga.

§ 10, forts.

Socialnämnden

- Antalet placeringar på konsulentstödda familjehem har minskat både när det gäller antal vårddygns och kostnad.
- Antalet placeringar totalt har ökat under 2019 men antalet vårddygns har minskat. Vilket kan tolkas som att fler placeringar varit kortvariga.
- Ambitionen att placera mindre på konsulentstödda familjehem har infriats. Men den ekonomiska besparingen har inte infriats pga. att totala antalet placeringar ökat.

Socialförvaltningen är nöjd med verksamheten vid GFO. Förutsättningarna för att bedriva en strukturerad och långsiktig rekryteringsstrategi har ökat liksom möjligheten till matchning av barnets behov och familjehemmets kompetens.

Av utredningen som låg till grund för socialnämndens ursprungs beslut framgick att ”Rekrytering av kompetenta familjehem kräver specialkompetens, tid och ekonomiska resurser för mer genomarbetade rekryteringsmetoder än vad som idag är möjligt att genomföra inom befintlig verksamhet. Antalet familjehem rekryterade av externa aktörer har ökat under de senaste åren. Anledningen är svårigheten för kommunens verksamhet att rekrytera och konkurrera med externa konsultföretag som kunnat erbjuda bättre stöd och utbildning till ”sina” familjehem. En länsgemensam familjehemsenhet med ansvar för rekrytering och stöd till familjehemmen förväntas kunna arbeta effektivare med rekrytering och stöd till familjehem inom ett större geografiskt område än den egna kommunen.

En länsgemensam familjehemsenhet kommer inte att innebära att den tar över arbetsuppgifter från kommunens socialförvaltning. Socialförvaltningen klarar i dagsläget inte av att rekrytera familjehem i tillräcklig omfattning samt maktar heller inte med de lagstadgade arbetsuppgifterna med att tillgodose familjehemmens behov av utbildning och stöd.

Den ekonomiska besparingen blir därför på sikt att de konsultrekryterade familjehemmen behöver användas i betydligt mindre omfattning och endast utifrån ett specifikt vårdbehov”.

Verksamheten vid den kommungemensamma familjehemsorganisationen GFO har varit i drift en kort tid, det är därför för tidigt att andra slutsatser än de som låg till grund för beslutet att delta i den kommungemensamma verksamheten.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2019-12-30, med bilaga.
Verksamhetschef Lisbet Sander, muntlig information.

Socialförvaltningen

Lisbet Sander
lisbet.sander@harnosand.se

Socialnämnden

Redovisning av den kommungemensamma familjehemsorganisationen, GFO.

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att anta redovisningen av verksamheten och utfallet av förväntade effekter vid den kommungemensamma familjehemsorganisationen samt

att delge kommunfullmäktige denna redovisning.

Bakgrund

Socialnämnden fattade i maj 2018 beslut om att delta i en kommungemensam familjehemsorganisation (GFO) med ansvar för rekrytering och stöd till familjehem. Den gemensamma familjehemsorganisationen bedrivs inom Kommunförbundet Västernorrland och deltagande kommuner är Ånge, Örnköldsvik, Sollefteå, Kramfors och Härnösand,

Kommunfullmäktige beslutade 2018-12-17 att godkänna förslag till avtal om gemensam familjehemsorganisation, uppdra till socialnämnden att teckna avtal samt att socialnämnden efter ett år skulle delge kommunfullmäktige utfallet av de förväntade effekterna.

Beskrivning av ärendet

Den 1 januari 2019 startades GFO i betydligt mindre omfattning än vad som planerats pga. att rekrytering av chef och medarbetare drog ut på tiden. I dagsläget (jan 2020) är fem medarbetare anställda; fyra familjehems-samordnare och en enhetschef. Familjehemsamordnarna har akademisk bakgrund med erfarenhet från familjehemsvård och familjebehandling. Till GFO hör även en kommunikatör på 25 % samt 20 % administrativt stöd.

GFO:s övergripande mål är att placera barns förutsättningar för gynnsam utveckling ska förbättras genom en familjehemsvård som håller god kvalitet.

GFO:s uppdrag är reglerat i ett samverkansavtal och i gemensamma riktlinjer för samarbetet mellan GFO och deltagande kommuner.

Kommunförbundet debiterar deltagande kommuner efter varje tertiäl utifrån GFO:s resultatrapport. Detta innebär att kommunerna betalar för verksamhetens faktiska kostnader.

Kostnaderna fördelas mellan deltagande kommuner (Härnösand, Kramfors, Sollefteå, Ånge och Örnsköldsvik) enligt överenskommen princip: Hälften av kostnaderna fördelas mellan kommunerna utifrån antal barn per kommun resterande fördelas procentuell per antal placerade barn i kommunen.

Återrapport

Den totala faktiska kostnaden för GFO uppgick under perioden 2019-01-01–2019-12-31 till 3 104 728 kr, varav Härnösands del enligt beslutad fördelning uppgick till 560 tkr.

Redovisning av Härnösands del av GFOs verksamhet under verksamhetsåret 2019.

Antal remiss till GFO	16
Antal förslag från GFO	5
Återtagna remisser	5
Antal placeringar familjehem GFO	0
Antal placerade familjehem Egna	3
Antal jourplacerade GFO	4
Antal jourplacerade Egna	2
Pågående remisser GFO	11

Samverkan fungerar bra med GFO. Riktlinjerna, förtydliganden, prioriteringar och arbetssätt/processer har diskuterats fram. En gång i månaden har enhetschef möte med GFO för avstämning, genomgång av förbättringsområden och beslut i vissa frågor. En gång i månaden träffar GFO kommunernas familjehemssekreterare för genomgång av förbättringsområden och rutiner mm. IFO cheferna i deltagande kommuner utgör en styrgrupp och träffas två-tre ggr/termin.

Enhetschef stämmer regelbundet av internt med verksamhetsledare och familjehemssekreterare angående behov och hur samverkan fungerar.

Implementeringen och uppbyggnaden av organisationen GFO har tagit längre tid än förväntat. Den enhetschef som anställdes under projektiden slutade i samband med uppstarten, ny enhetschef rekryteras relativt omgående men starten försenades pga. av detta omkring ett halvår. Under våren-19 anställdes tre samordnare, varav en slutade i aug -19. Ytterligare två samordnare har rekryterats och fr.o.m. januari 2020 består GFO av fyra familjehemssamordnare, 25 % kommunikatör, 20 % administratör och enhetschef.

Ekonomisk beräkning

Beräkningen i den utredning som låg till grund för socialnämndens beslut grundades på ett resonemang som innebar att konsultstödda familjehem användes i allt för stor grad på grund av brist på tid och resurser att rekrytera och utbilda "egna" familjehem. Ett externt familjehem som är rekryterat och arvoderat av en extern konsultfirma kostar i genomsnitt 820 tkr/år. Ett egenrekryterat och arvoderat familjehem, d.v.s. rekryterat av socialförvaltningen uppgår genomsnittskostnaden till 290 tkr/år.

En minskning med 5 konsultstödda familjehem under 2019 jämfört med 2018 skulle ge minskade kostnader med 2 650 tkr på årsbasis. Inklusive arvodeskostnader till jourhem, som förhandlades in i GFO-avtalet, skulle detta ge en total nettobesparing (efter kostnaden för GFO) för 2019 på 1550 tkr.

Redovisning av förväntad effekt och ekonomiskt resultat.

Under 2019 användes 11 konsulentstödda familjehem vilket är en minskning med tre från 2018 års 14 konsulentstödda familjehem. I grundutredningen anges 15 konsulentstödda familjehem 2018, en siffra som senare har justerats till 14.

Kostnaderna för konsulentstödda familjehem minskade mellan åren 2018 och 2019 med drygt 1 500 tkr. **Kostnaderna** för egna familjehem ökade med ca 1 000 tkr.

Totala kostnaden för familjehemsplaceringar inklusive konsulentstödda familjehem minskade mellan åren 2018 och 2019 med 519 tkr.

Kostnader familjehem	2018	2019	Differens mellan åren
Kostnad konsulentstödda familjehem	7 151	5 639	-1 512
Kostnad egna familjehem	11 461	12 454	993
Total	18 612	18 093	-519

Inklusive avgiften till GFO ökade kostnaden med 41 tkr.

Kostnad för familjehem och avtal GFO	2018	2019	Differens mellan åren
Kostnad konsulentstödda familjehem	7 151	5 639	-1 512
Kostnad egna familjehem	11 461	12 454	993
Kostnad avtal GFO	0	560	560
Total (tkr)	18 612	18 653	41

Antalet placeringar ökade mellan 2018 och 2019 från 61 till 66. Antalet placeringar på konsulentstödda familjehem minskade med tre och antalet placeringar i egna familjehem ökade med sju.

Antal placeringar fördelade på Resurstyp	2018	2019
B Familjehem egna	49	56
B Familjehem konsulentstödda	14	11
Totalsumma	61	66

Antalet vårddyggn på konsulentstödda minskade med 191 dygn och antalet vårddyggn på egna familjehem minskade även det med 264 dygn.

Detta ger en dygnskostnad 2019 på 2063 kr/dygn för konsulentstödda placeringar och 893 kr/dygn för egenrekryterade familjehem.

Konsulentstödda familjehem	2018	2019	Differens mellan åren
Kostnad (tkr)	7 151	5 639	-1 512
Antal dygn	2 924	2 733	-191

Egna familjehem	2018	2019	Differens mellan åren
Kostnad (tkr)	11 461	12 454	993
Antal dygn	14 200	13 936	-264

Analys

- Anledningen till att GFO inte kunnat leverera kartlagda familjehem i den omfattning som efterfrågats är att rekrytering tar tid och att verksamheten vid GFO inte varit i fulldrift förrän under senare delen av 2019. Att enhetschefen slutade innan verksamheten kommit igång påverkade GFOs möjlighet att starta upp rekryteringen av familjehem.
- Totala kostnaden förplacerade barn och unga har inte minskat i den omfattning som låg till grund för beslutet. Antalet familjehem rekryterade av GFO har inte motsvarat förvaltningens behov, trots detta har antalet placeringar vid konsulentstödda familjehem minskat, vilket bedöms bero på att egenrekryterade familjehem funnits tillgängliga.
- Antalet placeringar på konsulentstödda familjehem har minskat både när det gäller antal vårddyggn och kostnad.

- Antalet placeringar totalt har ökat under 2019 men antalet vård dygn har minskat. Vilket kan tolkas som att fler placeringar varit kortvariga.
- Ambitionen att placera mindre på konsulentstödda familjehem har infriats. Men den ekonomiska besparingen har inte infriats pga. att totala antalet placeringar ökat.

Socialförvaltningen är nöjd med verksamheten vid GFO. Förutsättningarna för att bedriva en strukturerad och långsiktig rekryteringsstrategi har ökat liksom möjligheten till matchning av barnets behov och familjehemmets kompetens.

Av utredningen som låg till grund för socialnämndens ursprungs beslut framgick att *”Rekrytering av kompetenta familjehem kräver specialkompetens, tid och ekonomiska resurser för mer genomarbetade rekryteringsmetoder än vad som idag är möjligt att genomföra inom befintlig verksamhet. Antalet familjehem rekryterade av externa aktörer har ökat under de senaste åren. Anledningen är svårigheten för kommunens verksamhet att rekrytera och konkurrera med externa konsultföretag som kunnat erbjuda bättre stöd och utbildning till ”sina” familjehem. En läns gemensam familjehemsenhet med ansvar för rekrytering och stöd till familjehemmen förväntas kunna arbeta effektivare med rekrytering och stöd till familjehem inom ett större geografiskt område än den egna kommunen.*

En läns gemensam familjehemsenhet kommer inte att innebära att den tar över arbetsuppgifter från kommunens socialförvaltning. Socialförvaltningen klarar i dagsläget inte av att rekrytera familjehem i tillräcklig omfattning samt mäktar heller inte med de lagstadgade arbetsuppgifterna med att tillgodose familjehemmens behov av utbildning och stöd.

Den ekonomiska besparingen blir därför på sikt att de konsultrekryterade familjehemmen behöver användas i betydligt mindre omfattning och endast utifrån ett specifikt vårdbehov”.

Verksamheten vid den kommun gemensamma familjehemsorganisationen GFO har varit i drift en kort tid, det är därför för tidigt att andra slutsatser än de som låg till grund för beslutet att delta i den kommun gemensamma verksamheten.

Lisbet Sander

Verksamhetschef

Bilagor

Bilaga 1 Sammanträdesprotokoll Kommunfullmäktige
Dnr 2018–000502 750

Socialnämnden

§ 5

Dnr 2019-000044 1.2.4.1

Redovisning av planerad effekt samt uppnådd effekt av beslutade besparingar

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna, samt

att delge Kommunstyrelsen Socialnämndens uppföljning av redovisningen.

Bakgrund

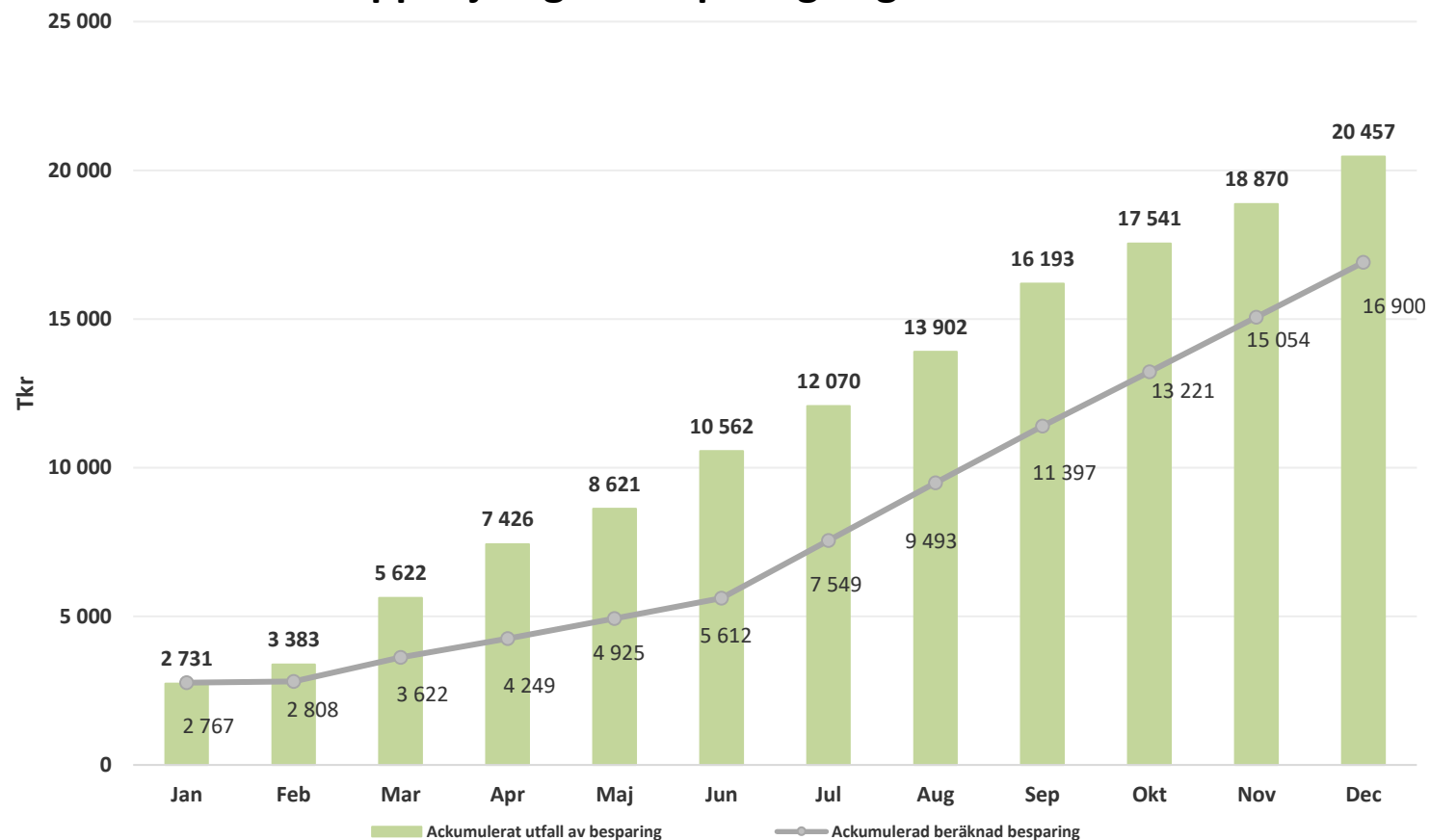
Socialnämnden har fått i uppdrag att till kommunstyrelsen månadsvis återrapportera utfall av beslutade besparingar i relation till beräknad enligt tidigare beslut i kommunfullmäktige den 17 december 2018. Beslut om besparingar fattades i Verksamhetsplan 2019, vid Socialnämndens sammanträde den 22 november 2018.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, uppföljning av besparingsåtgärder dec 2019.

Controller Fredrik Bergman Gullmark, muntlig information.

Uppföljning av besparingsåtgärder 2019

Verksamhetsåret 2019	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
----------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-------

Summa

Uppföljning av åtgärder, Verksamhetsplan 2019

Särskilt boende och hemtjänst

Avveckling 1,0 tjänst Anhörigkonsulent

[illegible]

1.0 tjänst uppsagd av berörd person som sökt och fått annan tjänst inom förvaltningen. Avslutas i februari.

Avveckling 9,0 tjänst Aktivitetsledare

Beräknad effekt 2 200 tkr	0	0	0	0	0	0	367	367	367	367	367	367	2 200
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	135	271	271	271	271	271	271	311	311	311	2 695

Förhandlingar genomförda för samtliga. 7 har tackat ja till omplaceringserbjudande. Ekonomisk effekt fr o m mars för 5 av dessa tjänster och fr o m april för 2. 2 har tackat nej till omplaceringserbjudande och arbetar som extra resurser inom särskilt boende och ekonomisk effekt beräknas för en medarbetare fr o m oktober och för en fr o m april 2020.

Successiv avveckling av Ugglan

Utfall av besparingsåtgärd	0	537	473	403	345	363	107	189	306	-473	-604	167	1 812
Beräknad effekt 2 400 tkr	0	0	0	270	280	290	260	270	280	240	250	260	2 400

Verksamhetsövergång genomförd enligt plan 2019-02-15. Totalt är 30 av 51 lägenheter avvecklade. Intäkterna har minskat mindre än beräknat. Den genomsnittliga utförda hemtjänsttiden per brukare och dag i dec har minskat jämfört med föregående månad.

Verksamhetsåret 2019**Jan Feb Mar Apr Maj Jun Jul Aug Sep Okt Nov Dec Summa****Omvandling av en avdelning inom Korttidsenheten till temporärt särskilt boende**

Beräknad effekt - Ingår i Ugglans effekt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Utfall av besparingsåtgärd	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Planerad uppstart 4 februari. Genomfört under januari månad. Beräknad effekt ingår i resultatet av avveckling av Ugglan.

Sänkt bemanning inom Korttidsenheten 2,7 tjänst

Beräknad effekt 700 tkr	0	0	0	0	0	0	117	117	117	117	117	118	700
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	0	117	117	117	117	117	117	117	117	117	1 053

Förhandling i februari angående omplaceringar. Effekt från och med april.

Avveckling Solbrännans matsal

Beräknad effekt 100 tkr	0	0	0	0	0	0	17	17	17	17	17	17	100
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17	17	34

Sista dag för servering var 28 februari. Förhandling genomförd. Kostnad under uppsägningstid.

Avveckling Ängecenters matsal

Beräknad effekt 400 tkr	0	0	0	0	0	0	67	67	67	67	67	67	400
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	67	67	67	201

Sista dag för servering var 20 januari. Förhandling genomförd. Kostnad under uppsägningstid.

Verksamhetsåret 2019**Jan Feb Mar Apr Maj Jun Jul Aug Sep Okt Nov Dec Summa****Avveckling Trygg hemgång, 3,0 tjänst usk**

Beräknad effekt 930 tkr	0	0	0	0	0	0	155	155	155	155	155	155	930
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	85	37	37	37	37	37	37	155	155	155	771

Avveckling av tjänster har genomförts. 1 har tackat ja till omplaceringserbjudande. 2 har tackat nej och arbetar under uppsägningstiden t o m september inom Hälso- och sjukvården. Under mars månad arbetade dessa personer på vakanser och under april till september som extra resurs.

Sänkt bemanning natt inom Ädelhems säbo 1,92 tjänst

Beräknad effekt 500 tkr	0	0	0	0	0	0	83	83	83	83	83	83	500
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	56	83	83	83	83	83	83	83	83	83	806

Förhandling i februari angående omplaceringar. Samtliga medarbetare har tackat ja till omplaceringserbjudande. Ekonomiskt effekt från och med mars.

Sänkt bemanning natt inom Koltrastens säbo 1,92 tjänst

Beräknad effekt 400 tkr	0	0	0	0	0	0	67	67	67	67	67	67	400
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	45	67	67	67	67	67	67	67	67	67	645

Förhandling i februari angående omplaceringar. Samtliga medarbetare har tackat ja till omplaceringserbjudande. Ekonomiskt effekt från och med mars.

Avveckling 1,0 tjänst Enhetschef ÄO

Beräknad effekt 300 tkr	0	0	0	0	0	0	50	50	50	50	50	50	300
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	0	25	50	50	50	50	50	50	50	50	425

Förhandling i februari angående omplacering. Tackat ja till omplaceringserbjudande. Börjar arbeta som sjuksköterska inom HSL fr o m 15 april.

Verksamhetsåret 2019**Jan Feb Mar Apr Maj Jun Jul Aug Sep Okt Nov Dec Summa****Avveckling 1,0 Gruppleddare hemtjänst**

Beräknad effekt 245 tkr	0	0	0	0	0	0	41	41	41	41	41	41	245
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	0	0	0	0	41	41	41	41	41	41	246

Förväntad effekt enligt plan, dvs fr o m juli.

Hälso- och sjukvård**Avveckling 0,78 tjänst ssk natt**

Beräknad effekt 300 tkr	0	0	0	0	0	0	50	50	50	50	50	50	300
Utfall av besparingsåtgärd	0	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	550

Berörd person har sagt upp sig. Avslut sker i februari.

Individ- och familjeomsorgen**Avveckling 1,0 tjänst Utvecklare flykting- och asylfrågor**

Beräknad effekt 500 tkr	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	500
Utfall av besparingsåtgärd	482	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	482

Förhandlat, varsel om uppsägning klart. Minskad budgetpost från och med januari. Medarbetaren har avslutat sin tjänst på egen begäran fr o m 19-02-01.

Förändrat avtal avseende Jobbsatsning

Beräknad effekt 300 tkr	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	300
Utfall av besparingsåtgärd	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	300

Genomförs under året. Redovisas kontinuerligt i separat nämndsärende. Minskad budgetpost från och med januari.

Verksamhetsåret 2019**Jan Feb Mar Apr Maj Jun Jul Aug Sep Okt Nov Dec Summa****Avveckling 1,0 tjänst socialsekreterare**

Beräknad effekt 300 tkr	0	0	0	0	0	0	50	50	50	50	50	50	300
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	0	44	44	44	44	44	44	44	44	44	396

Förhandling i februari angående omplacering. Berörd medarbetare slutar på egen begäran fr o m 2019-04-01.

Avveckling 1,0 tjänst inom Resursteamet

Beräknad effekt 300 tkr	0	0	0	0	0	0	50	50	50	50	50	50	300
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	0	40	40	40	40	40	40	40	40	40	360

Förhandling i februari angående omplacering. Berörd medarbetare övergår till annan anställning inom kommunen fr o m 2019-04-01.

Omsorg om funktionshindrade**Avveckling 2,0 tjänst Habiliteringsassistent**

Beräknad effekt 925 tkr	925	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	925
Utfall av besparingsåtgärd	925	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	925

Ej tillsatta. Personalbudget minskad från och med januari.

**Avveckling 3,0 tjänst Habiliteringsassistent DV
+ lokalkostnad**

Beräknad effekt 800 tkr	0	0	0	0	0	0	133	133	133	133	133	133	800
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	0	0	0	0	133	133	133	133	133	133	800

Genomförs enligt plan.

Verksamhetsåret 2019**Jan Feb Mar Apr Maj Jun Jul Aug Sep Okt Nov Dec Summa****Ändrade regler för ersättning för vissa omkostnader i samband med ledsagning**

Beräknad effekt 100 tkr	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	100
Utfall av besparingsåtgärd	24	22	21	15	24	24	16	31	19	25	22	23	267

Genomfört. Förvaltningen följer nämndens beslut.

Införande av avgift för individstöd, ledsagning och kontaktperson enligt SoL

Beräknad effekt 400 tkr	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33	400
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Återremitterat från KS. Socialnämnden beslutade i mars att inte införa avgifter för dessa insatser.

Biståndsenheten**Avveckling 1,0 tjänst Biståndshandläggare**

Beräknad effekt 500 tkr	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	500
Utfall av besparingsåtgärd	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	500

Genomfört fr o m 2019-01-01. Minskad budget från och med januari.

Förvaltningsövergripande**Mjuka stopp**

Beräknad effekt 500 tkr	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	500
Utfall av besparingsåtgärd	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	500

Minskat budget för utbildning med 0,5 mnkr fr o m 2019-01-01.

Verksamhetsåret 2019	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
----------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-------

Summa

Uppföljning av åtgärder, Anstånd budget i balans 2019 (Dnr 2019-000080)

Särskilt boende och hemtjänst

Ej tillsätta vakans, verksamhetsutvecklare													
Beräknad effekt 500 tkr	0	0	75	47	47	48	48	47	47	47	47	47	500
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	75	47	47	48	48	47	47	47	47	0	453
Tjänsten tillsätts from december.													

Ej starta ombyggnation Härnögården													
Beräknad effekt 900 tkr	0	0	225	75	75	75	75	75	75	75	75	75	900
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	225	75	75	75	75	75	75	75	75	75	900
Beslutet följs.													

Ej tillsätta vakans, administratör													
Beräknad effekt 100 tkr	0	0	24	8	9	9	9	9	8	8	8	8	100
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	24	8	9	9	9	9	8	8	8	8	100
Beslutet följs.													

Verksamhetsåret 2019**Jan Feb Mar Apr Maj Jun Jul Aug Sep Okt Nov Dec Summa****Detaljbudgetförändring TES**

Beräknad effekt 300 tkr	0	0	75	25	25	25	25	25	25	25	25	25	300
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	75	25	25	25	25	25	25	25	25	25	300

Minskad budget och beslutet följs.

Individ- och familjeomsorgen**Projekt försörjningsstöd**

Beräknad effekt 300 tkr	0	0	0	34	34	33	33	33	33	33	33	34	300
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	400	279	-265	440	64	228	668	340	447	-34	2 567

"Att bryta långvarigt bidragsberoende". 83 hushåll med långvarigt bidragsberoende på minst 10 månader har blivit självförsörjande under perioden 2019-01-01 - 2019-12-31 i jämförelse med samma period året innan. 62 hushåll med långvarigt bidragsberoende har tillkommit under samma period. Antalet hushåll som beviljades ekonomiskt bistånd har minskat från 297 hushåll december 2018 till 290 hushåll december 2019

Omsorg om funktionshindrade**Transporter daglig verksamhet till Samhällsnämnden**

Beräknad effekt 600 tkr	0	0	150	50	50	50	50	50	50	50	50	50	600
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	150	50	50	50	50	50	50	50	50	50	600

Beslutet följs.

Verksamhetsåret 2019**Jan Feb Mar Apr Maj Jun Jul Aug Sep Okt Nov Dec Summa****Ökade kostnader korttidstillsyn**

Beräknad högre kostnad 200 tkr	0	0	-50	-17	-16	-17	-16	-17	-16	-17	-17	-17	-200
Utfall	0	0	-50	-17	-16	-17	-16	-17	-16	-17	-17	-17	-200

Överenskommelse med skolförvaltningen.

Arbetskläder

Beräknad effekt 400 tkr	0	0	99	34	33	33	33	33	33	34	34	34	400
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	123	42	41	41	38	41	41	42	42	42	493

Verksamheten har 100 tkr kvar i budget för inköp av arbetskläder. Ackumulerat december har verksamheten inhandlat arbetskläder för 3,7 tkr.

Högre intäkter Elevhem

Beräknad effekt 100 tkr	0	0	24	9	8	9	9	9	8	8	8	8	100
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	36	9	8	9	9	9	8	8	8	8	112

Alla platser är belagda.

Minskad vikariebudget

Beräknad effekt 200 tkr	0	0	0	0	40	40	40	40	40	0	0	0	200
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	124	43	1	23	59	119	85	18	9	24	505

I denna uppföljning redovisas utfall mot budget inkluderat beräknad besparing för personalkostnader.

Verksamhetsåret 2019**Jan Feb Mar Apr Maj Jun Jul Aug Sep Okt Nov Dec Summa****Förvaltningsövergripande**

Ej tillsätta vakans, lokalintendent													
Beräknad effekt 400 tkr	0	0	150	50	50	50	50	50	0	0	0	0	400
Utfall av besparingsåtgärd	0	0	150	50	50	50	50	50	0	0	0	0	400
Lokalintendent är föräldraledig och tjänsten vikariebesätts inte.													

Summa beräknade besparingar	2 767	42	814	627	677	687	1 937	1 945	1 904	1 824	1 834	1 846	16 900
Summa utfall av besparingar	2 731	651	2 240	1 804	1 195	1 941	1 509	1 831	2 291	1 349	1 329	1 587	20 457

Socialnämnden

§ 16

Dnr 2019-000324 1.1.3.1

Planering Socialnämnden 2020

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att av förvaltningen föreslagna ärenden avförs från nämndens planeringslista,

att kommunstyrelsen informeras om nämndens beslut avseende ärendet ”Se över förhyrda lokaler vad avser tillgängligheten för multifordon”, samt

att lägga redovisningen av Planering Socialnämnden 2020 till handlingarna.

Bakgrund

Ordförande går igenom planerade ärenden för 2020.

På nämnden planeringslista över ärenden som skall beredas och tas upp för behandling i nämnden finns ett antal ärenden som har blivit inaktuella:

Ärenden planerade till nämndens sammanträde i januari 2020:

- Genomlysning av hemsjukvården.
Tidigare beslut 2018-10-25 § 167. Frågan har diskuterats under hösten 2019 i forum för socialchefer och Regionens chefstjänstemän, där föreslagits att en översyn bör ske med beaktande av utvecklingen mot Nära vård. Ämnet berör alla länets kommuner och bör hanteras via SocialReko.
- Behov av platser i särskilt boende för äldre och personer med demenssjukdom och psykisk funktionsnedsättning - informations- och dialogträff.
Tidigare beslut 2018-12-13 § 203. Utredning pågår kring både behovet av äldreboende och boende för psykiskt funktionsnedsatta. Dessa utredningar kommer att behandlas av socialnämnden, sannolikt under våren 2020.
- Redovisning av arbetet med alternativa lösningar till matsalar för allmänheten och äldre.
Tidigare beslut: 2018-11-25. Frågan bedöms av förvaltningen som ej längre aktuell med anledning av nämndens ekonomiska läge.

§ 16, forts.

Socialnämnden

- Utredda och komma med förslag på åtgärder för en kostnads- och arbetsmiljömässig effektiv rekrytering och bemanning i våra verksamheter.
Tidigare beslut 2019-08-29 § 145. Utredning genomförs och förhandlingen med de fackliga parterna inplanerad. Beslut väntas under första kvartalet 2020.
- Uppdrag att utifrån det uppkomna underskottet vidta åtgärder som under innevarande år minskar kostnaderna.
Tidigare beslut 2019-08-29 § 145. Innevarande år avsåg år 2019. Åtgärder för att bromsa kostnaderna vidtogs, men underskottet blev ändå 10,5 mnkr. Under 2020 behöver arbetet med budget och kostnadsåtgärder fortsätta då nämnden har en ospecificerad kostnadspost på 13 mnkr. Dock är nuvarande planering att avvakta åtgärder till första kvartalsrapporten har redovisats.

Ärenden planerade till nämndens sammanträde i februari 2020:

- Se över förhyrda lokaler vad avser tillgängligheten för multifordon.
Tidigare beslut i KS 2018-09-24 § 89.
Ärende av gammalt datum och frågan har inte varit aktuell under 2019. Därutöver har sedan hösten 2019 kommunens Lokalgrupp gjort en nystart och aktuella lokalfrågor hanteras nu via den gruppen.
- Redovisning av uppdrag att se över möjligheten till besparingar genom förenklat bistånd. Tidigare beslut 2018-11-25 § 180.
Den statliga utredningen om en översyn av socialtjänstlagen beräknas presentera sin rapport kring halvårsskiftet 2020. Efter att riksdagen har tagit ställning till och beslut om utredningens förslag kan frågan aktualiseras igen. Nuvarande information anger att utredningen kommer att lägga förslag kring frågan om förenklat bistånd och/eller insatser som skall kunna ges utan biståndsbeslut.
- Utredning om servicetjänster kan bedrivas av annan aktör. Tidigare beslut 2019-10-31 § 185.
Ämnet är under utredning och försöksverksamhet planeras inom förvaltningen. Ämnet är också aktuellt i den nystart av det så kallade KIVO-projektet som sker. Det arbetet kommer att inkludera vilka möjligheter det finns att öppna upp kommunens verksamheter för personer som står långt från arbetsmarknaden, men som ex skulle klara olika former av servicetjänster.

§ 16, forts.

Socialnämnden

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen tjänsteskrivelse 2020-01-22, med bilaga.

Förvaltningschef Mats Collin, muntlig information.

Socialförvaltningen

Inaktuella ärenden på socialnämndens planeringslista 2020

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att av förvaltningen föreslagna ärenden avförs från nämndens planeringslista, samt

att kommunstyrelsen informeras om nämndens beslut avseende ärendet ”Se över förhyrda lokaler vad avser tillgängligheten för multifordon”.

Beskrivning av ärendet

På nämnden planeringslista över ärenden som skall beredas och tas upp för behandling i nämnden finns ett antal ärenden som har blivit inaktuella.

Angivna ärendenummer hänvisar till socialnämndens planeringslista december 2019, för respektive angiven månad.

Föreslagna ärenden är:

Januari 2020:

Ärende 10: Genomlysning av hemsjukvården.

Tidigare beslut 2018-10-25 § 167. Frågan har diskuterats under hösten 2019 i forum för socialchefer och Regionens chefstjänstemän, där föreslagits att en översyn bör ske med beaktande av utvecklingen mot Nära vård. Ämnet berör alla länets kommuner och bör hanteras via SocialReko.

Ärende 11: Behov av platser i särskilt boende för äldre och personer med demenssjukdom och psykisk funktionsnedsättning -- informations- och dialogträff.

Tidigare beslut 2018-12-13 § 203. Utredning pågår kring både behovet av äldreboende och boende för psykiskt funktionsnedsatta. Dessa utredningar kommer att behandlas av socialnämnden, sannolikt under våren 2020.

Ärende 12: Redovisning av arbetet med alternativa lösningar till matsalar för allmänheten och äldre.

Tidigare beslut: 2018-11-25. Frågan bedöms av förvaltningen som ej längre aktuell med anledning av nämndens ekonomiska läge.

Ärende 13: Utreda och komma med förslag på åtgärder för en kostnads- och arbetsmiljömässig effektiv rekrytering och bemanning i våra verksamheter. Tidigare beslut 2019-08-29 § 145. Utredning genomförs och förhandlingen med de fackliga parterna inplanerad. Beslut väntas under första kvartalet 2020.

Ärende 14: Uppdrag att utifrån det uppkomna underskottet vidta åtgärder som under innevarande år minskar kostnaderna.
Tidigare beslut 2019-08-29 § 145. Innevarande år avsåg år 2019. Åtgärder för att bromsa kostnaderna vidtogs, men underskottet blev ändå 10,5 mnkr. Under 2020 behöver arbetet med budget och kostnadsåtgärder fortsätta då nämnden har en ospecificerad kostnadspost på 13 mnkr. Dock är nuvarande planering att avvakta åtgärder till första kvartalsrapporten har redovisats.

Februari 2020:

Ärende 3: Se över förhyrda lokaler vad avser tillgängligheten för multifordon. Tidigare beslut i KS 2018-09-24 § 89.

Ärende av gammalt datum och frågan har inte varit aktuell under 2019. Därutöver har sedan hösten 2019 kommunens Lokalgrupp gjort en nystart och aktuella lokalfrågor hanteras nu via den gruppen. KS behöver informeras om nämnden beslut att avföra ärendet från planeringslistan.

Ärende 4: Redovisning av uppdrag att se över möjligheten till besparingar genom förenklat bistånd. Tidigare beslut 2018-11-25 § 180.
Den statliga utredningen om en översyn av socialtjänstlagen beräknas presentera sin rapport kring halvårsskiftet 2020. Efter att riksdagen har tagit ställning till och beslut om utredningens förslag kan frågan aktualiseras igen. Nuvarande information anger att utredningen kommer att lägga förslag kring frågan om förenklat bistånd och/eller insatser som skall kunna ges utan biståndsbeslut.

Ärende 5: Utredning om servicetjänster kan bedrivas av annan aktör. Tidigare beslut 2019-10-31 § 185.

Ämnet är under utredning och försöksverksamhet planeras inom förvaltningen. Ämnet är också aktuellt i den nystart av det sk KIVO-projektet som sker. Det arbetet kommer att inkludera vilka möjligheter det finns att öppna upp kommunens verksamheter för personer som står långt från arbetsmarknaden, men som ex skulle klara olika former av servicetjänster.

Mats Collin
Förvaltningschef

Socialnämnden

§ 3

Dnr 2020-000011 1.1.3.1

Verksamhetsberättelse 2019

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att anta förvaltningens förslag till Verksamhetsberättelse 2019, samt

att Verksamhetsberättelse 2019 delges Kommunfullmäktige.

Bakgrund

Socialnämnden redovisar ett underskott motsvarande 10,5 mnkr vid året slut. Effektiviseringar och kostnadsreduceringar som genomförts under året är inkluderade i resultatet.

De två områden som har störst avvikelse i relation till budget är hemtjänsten respektive individ- och familjeomsorgens placering av barn och unga. Hemtjänsten har i genomsnitt under året haft behov av att utföra närmare 37 timmar mer per dag än vad budgeten var beräknad på. Avseende placeringar av barn och unga är det HVB-placeringar som ökat i relation till föregående år. Budgeten har inte räckt till för denna ökning trots att en märkbar budgetförstärkning för placeringar genomfördes inför år 2019.

De områden som haft betydligt lägre kostnad än budget är försörjningsstöd/jobbsatsning och särskilt boende inom äldreomsorgen. Försörjningsstöds-kostnaden är drygt 2 mnkr lägre jmf med 2018.

I separata rapporter redovisas; Månadsuppföljning av volymökningar, Planerad och uppnådd effekt av beslutade besparingar, Placeringar av barn och unga, Placeringar av vuxna inom IFO, Ekonomiskt bistånd samt Jobsatsningen.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2020-01-22.

Socialförvaltningen, Verksamhetsberättelse 2019.

Socialförvaltningen, uppföljning intäkter och kostnader dec 2019.

Controller, Fredrik Bergman Gullmark, muntlig information.

Förvaltningschef, Mats Collin, muntlig information.

Socialförvaltningen

Verksamhetsberättelse 2019

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att anta förvaltningens förslag till Verksamhetsberättelse 2019, samt

att Verksamhetsberättelsen delges Kommunfullmäktige.

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden redovisar ett underskott motsvarande 10,5 mnkr vid året slut. Effektiviseringar och kostnadsreduceringar som genomförts under året är inkluderade i resultatet.

De två områden som har störst avvikelse i relation till budget är hemtjänsten respektive individ- och familjeomsorgens placering av barn och unga. Hemtjänsten har i genomsnitt under året haft behov av att utföra närmare 37 timmar mer per dag än vad budgeten var beräknad på. Avseende placeringar av barn och unga är det HVB-placeringar som ökat i relation till föregående år. Budgeten har inte räckt till för denna ökning trots att en märkbar budgetförstärkning för placeringar genomfördes inför år 2019.

De områden som haft betydligt lägre kostnad än budget är försörjningsstöd/jobbsatsning och särskilt boende inom äldreomsorgen. Försörjningsstödskostnaden är drygt 2 mnkr lägre jmf med 2018.

I separata rapporter redovisas; Månadsuppföljning av volymökningar, Planerad och uppnådd effekt av beslutade besparingar, Placeringar av barn och unga, Placeringar av vuxna inom ifo, Ekonomiskt bistånd samt Jobsatsningen.

Mats Collin
Förvaltningschef

Härnösands
kommun

Socialnämnd

Verksamhetsberättelse

2019-12-31

Verksamhetsberättelse

Status: Påbörjad Rapportperiod: 2019-12-31 Organisation: Socialnämnd

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse.....	1
1 Nämndens uppdrag och verksamhet.....	2
2 Viktiga händelser.....	3
3 Verksamhet och resultatuppdrag	7
4 Ekonomisk uppföljning.....	8
4.1 Nämndens driftbudget.....	8
4.1.1 Budgetuppföljning per verksamhetsområde	11
4.1.2 Specifikation av personalkostnader per verksamhetsområde	17
4.2 Nämndens investeringsbudget.....	18
5 Internkontroll	19
6 Framtiden.....	22

1 Nämndens uppdrag och verksamhet

Socialnämndens övergripande uppgift enligt kommunallagen är att nämnden inom sitt område ska se till att verksamheten bedrivs enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorg, omsorg om funktionshindrade, äldreomsorg samt inom den kommunala hälso- och sjukvården. Nämnden ansvarar även för tillstånd för alkoholservering, samt ytterligare några lagområden liksom vad som i lag sägs om socialnämnd.

Nämnden ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när vården och omsorgen av en kommunal angelägenhet har lämnats över till annan aktör med stöd av kommunallagen.

Verksamheterna inom socialnämndens område är i huvudsak lagstyrda. Det finns insatser som inte styrs av lag men har en god påverkan både kvalitativt och ekonomiskt på lagstyrda verksamheter. Socialförvaltningen har fem verksamhetsområden, hälso- och sjukvård, hemtjänst, särskilt boende, individ och familjeomsorg samt omsorg om funktionshindrade. I förvaltningen finns även en medicinskt ansvarig sjuksköterska med ansvar för kvalitet inom hälso- och sjukvårdsområdet. Utöver dessa områden finns personal i olika stödfunktioner för strategisk planering för verksamheternas rutiner och uppföljningar, administration, lokalfrågor och nämndsekretariat.

2 Viktiga händelser

Individ- och familjeomsorgen

Under 2019 har kostnader för försörjningsstöd fortsatt att minska. Framförallt beroende på fler sysselsatta och sänkta kostnader för nyanlända.

Den länsgemensamma familjehemsorganisationen (GFO) som ska ansvara för rekrytering och utbildning av nya familjehem startade upp i september. GFO förväntas bidra till lägre kostnader för konsulentstödda familjehem.

Ytterligare minskning av verksamheten kring mottagandet av ensamkommande barn och unga har skett under året. Inför 2020 beräknas antalet anställda uppgå till 4.0 årsarbetare och antalet ensamkommande ungdomar till sex. En utökad målgrupp för stödboendeverksamheten prövas under första halvåret 2020, målsättningen är att använda stödboende för en bredare målgrupp i stället för HVB placering.

En intern utredning har tittat närmare på ett eventuellt förändrat samarbete mellan arbetslivsförvaltningen och socialförvaltningen kring arbetslösa personer med försörjningsstöd. Utredningen konstaterar att samarbetet fungerar bra och att eventuellt samgående inte är nödvändigt. Däremot får verksamheterna i uppdrag till fortsatt utveckling av samarbete och samverkan.

En utredning har även genomförts tillsammans med samhällsförvaltningen kring hantering av tillstånd och tillsyn för alkohol, tobak, öl och läkemedel. Utredningens förslag är att verksamheten skall överföras till samhällsförvaltningen.

Biståndsenheten

Enhetschefen slutade för att gå vidare till annat jobb den sista augusti. Ersättningsrekryteringen fick strax före årsskiftet avbrytas då underlaget var för litet för att en bra rekryteringsprocess bedömdes kunna genomföras. Nytt rekryteringsförsök kommer att genomföras i början av 2020.

Förvaltningens administrativa chef har tillsammans med enhetschefen för anhörig och närståendeenheten under hösten haft ett utökat chefsansvar innebärande att även ansvara för biståndsenheten. Ett omfattande utvecklingsarbete av enhetens verksamhet har påbörjats under hösten.

Omsorg om funktionshindrade

Nämnden har uppdragit till Socialförvaltningen att presentera nytt syfte och mål för Individstöd. Orsaken är att behovet av Individstöd delvis ser annorlunda ut i nutid än då nu gällande beslut fattades.

Under året har en översyn skett över vilka medarbetare som uppfyller kraven för att nå de nationella riktlinjerna gällande yrkestiteln stödassistent. Förhandlingar har genomförts under senare delen av 2019 för att ändra yrkestitel för berörda medarbetare.

En uppföljning har skett utifrån de neddragningar av antalet årsarbetare som skett de senaste åren. En minskning som genomförts som en del i processen att få en budet i balans. Kostnadsreduceringen innebar att verksamheten fick 17 årsarbetare färre. Socialförvaltningen fick i uppdrag att följa utveckling hur dessa kostnadsreduceringar ev. påverkade kvalitét på verksamheten samt arbetsmiljö. Socialförvaltningen återrapporterade till nämnd att kostnadsreduceringarna lett till betydande konsekvenser. Verksamheten kan se en ökad grad av ej utföra insatser som brukare har rätt till vilket

kan ställas i direkt relation till den sänkta bemanningen. Därtill konstaterar verksamheten att arbetsmiljön för medarbetare inom verksamhetsområdet påverkats negativt. Medarbetare upplever stressrelaterad ohälsa då personaltätheten inte är i relation till vad som bedöms krävas för att kunna utföra insatser utifrån lagstiftningens intentioner. Omsorg om funktionshindrade följer kvalitet och arbetsmiljö noga och återrapporterar till Socialnämnden utifrån de uppföljningar som sker.

Verksamhetsområdet har fortfarande kostnadsintensiva ärenden, det vill säga en-mot-en lösningar för några brukare som utifrån sitt behov behöver bo under anpassade former. Det kan till exempel vara lösningar där brukaren bor i enskild gruppboende med stöd av personalgrupp.

Den brand som inträffade i slutet av mars vid två gruppboendestäder på Vårstagatan har påverkat verksamheten märkbart. Ny hemvist för nio brukare fick snabbt ordnas. Planeringen är att brukarna ska flytta tillbaka till ordinarie gruppboende i juni 2020.

Verksamheten och biståndsenheten har tagit fram förslag till implementering av modell för stödbehovsbedömning. Beslut är fattat i Socialnämnden att modellen ska implementeras och återrapporteras till nämnden under senare delen av 2020. Detta arbete kommer kräva resurser inom framförallt biståndsenheten och förvaltningen kan se att det är högst troligt att personaltäthet vid olika verksamheter kan komma att justeras utifrån brukarnas behov.

Hemtjänst

Ett försök med matinköp via web har startats i två enheter inom hemtjänsten. Till en början görs testet på en av de större affärerna i kommunen och faller allt väl ut kommer det utökas till hela den kommunala hemtjänsten och till alla affärer som kan erbjuda tjänsten.

Arbetet med mobil larmgrupp har legat på is eftersom den tänkta organiseringen inte var optimal. Efter omarbetning har arbetet kunnat fortsätta under hösten.

Antal Trygghetskameror som komplement till personliga besök har ökat och underlättar framförallt arbetet på nätterna. Dock har utvecklingstakten inte varit lika hög som 2018.

Planering för att införa ny områdesindelning är startad och avses slutföras under första kvartalet 2020.

En enhetschef har gått vidare till nytt arbete och rekrytering för att ersätta personen ska sättas igång under våren 2020.

Särskilt boende

Särskilda boendena Ugglan och Älandsgården övergick i februari 2019 till kommunal regi efter att ha varit på entreprenad. Socialnämnden tog beslut om att Ugglans särskilda boende med 51 platser successivt ska avvecklas under 2019 och senast juni 2020. Orsaken var att lokalerna inte var ändamålsenliga för den verksamhet som bedrivs nu och framåt. Av de 51 platserna kunde 9 omedelbart erbjudas på annat boende genom omstrukturering av lokaler. Avvecklingen av boendet pågår och hittills har 21 platser avvecklats. Förvaltningen har under hösten erhållit förlängd hyrestid till den sista september 2020. När nämnden tog beslutet om avveckling var det mindre än 5 personer som väntade på plats till särskilt boende. En svag ökning av de som behövde plats kunde märkas under våren och i maj var det 10 personer som väntade på plats. Från juni inträffade en kraftig ökning av personer i behov av plats i särskilt boende och antalet ökade till 26 personer inom loppet av en månad. Som mest stod 40 personer (i november och december) i väntan på plats. Vid december månads utgång har detta minskat till 29 personer. Av de som väntar på plats bedöms 6 personer vara i behov av boende för äldre och 23 personer i behov av demensboende. Utöver de 29 personerna i "kö"

tillkommer 21 personer på Ugglan som behöver flyttas till annat särskilt boende senast den sista september 2020.

Socialnämnden tog beslut om att tillfälligt omvandla en korttidsavdelning till särskilda boendeplatser för demens. Denna förändring genomfördes i februari och idag bor brukare med demensdiagnos tillsvidare i dessa lägenheter. Färre korttidsplatser kräver ett fortsatt arbete med att utveckla nya arbetssätt och rutiner.

Beslut togs även att alla tjänster som aktivitetsledare skulle avvecklas. Förändringen är genomförd under 2019. Detta har fått konsekvenser för möjligheterna att kunna ge de som bor på kommunens äldreboenden aktiviteter i samma utsträckning som tidigare. Nya arbetssätt håller på att tas fram för att se i vilken grad aktiviteter kan planeras in. Avvecklingen av tjänsterna som aktivitetshandledare har under andra halvan av 2019 visat sig påverka brukarnas vardag i hög grad.

De förändringar och beslut som togs i och med den ekonomiska situationen påverkar hela verksamheten särskilt boende. Ett omfattande omställningsarbete pågår och har till viss del genomförts. Besluten om besparingar samt omställningsarbetet ställer krav på verksamheten att arbeta fram nya arbetssätt och se över möjligheterna till att i större utsträckning använda välfärdsteknik.

Anhörig och närståendeenheten

Enhetschefen för anhörig och närståendeenheten har under hösten haft ett utökat chefsansvar eftersom motsvarande tjänst inom biståndsenheten blev vakant i september. Detta uppdrag har delats med förvaltningens administrativa chef.

Denna tillfälliga, men pågående, förändring har medfört ökat tryck på anhörigcenter då endast en anhörigkonsulent är i tjänst på heltid. Många anhöriga har stora behov av anhörigstöd och behöver hjälp med att hantera oro och frustration. Fungerar inte anhörigstödet fullt ut riskerar kommunen få fler ansökningar om omsorgsinsatser. Under 2019 har anhörigstödet tillsammans med Mittuniversitetet implementerat PER-modellen (strukturerat stöd till tidigt demenssjuka och deras anhöriga), i Sundsvalls kommun. Pågående forskningsprojekt om PER-modellen ska tillämpas i både Härnösands och Sundsvalls kommuner.

Hälso- och sjukvård

Omställningsarbete pågår utifrån beslut om kostnadsreduceringar.

Två sjukskötersketjänster har avvecklats under 2019. Detta har tillsammans med andra händelser både i nutid samt i tid tillbaka fått konsekvenser. Ett antal sjuksköterskor har valt att säga upp sina tjänster vilket har påverkat organisationen i hög grad. Ett stort behov av rekrytering har inneburit att organisationen har varit tvungen under sommaren och hösten 2019 bemanna via bemanningsföretag. Verksamheten har under 2019 brottats med hög sjukfrånvaro och arbetsmiljöproblem. Det har varit en stor utmaning att kunna säkerställa att alla uppdrag har kunnat utföras. Dessa stora konsekvenser resulterade i ett beslut att återinföra två sjukskötersketjänster inför 2020.

Ett stort arbetsmiljöarbete pågår nu inom organisationen. Rutiner och riktlinjer ses över löpande utifrån prioritering. Bemanningsfrågan gällande sjuksköterskor är i högsta grad en prioritering inför 2020.

Förvaltningsövergripande

Härnösands kommun har tilldelats stimulansmedel för investeringar i välfärdsteknik i omsorgen. Satsningar som skett är kommunikationsstöd för ökad delaktighet, VR-glasögon för aktivering och upplevelser, Digitalt kassasystem, iPads för ökad digital delaktighet samt via bärbara datorer ge möjlighet till mobil dokumentation för legitimerad personal och biståndshandläggare. Implementering av de olika satsningarna har skett under våren 2019.

Förberedelsearbetet för att genomföra en upphandling av nytt verksamhetssystem är genomförd och upphandlingsfasen har inletts.

Ett förändringsarbete har pågått tillsammans med kommunstyrelseförvaltningens HR-avdelning. Detta har resulterat i ett inriktningsbeslut att arbetet med att rekrytera korttidsvikarier till äldreomsorgen och omsorgen om funktionshindrade, skall överföras från HR-avdelningen till socialförvaltningen.

Processen med att planera för och genomföra förändring av verksamheten som ger medarbetarna rätt att arbeta heltid har påbörjats. Arbetet beräknas vara klart i slutet av 2020.

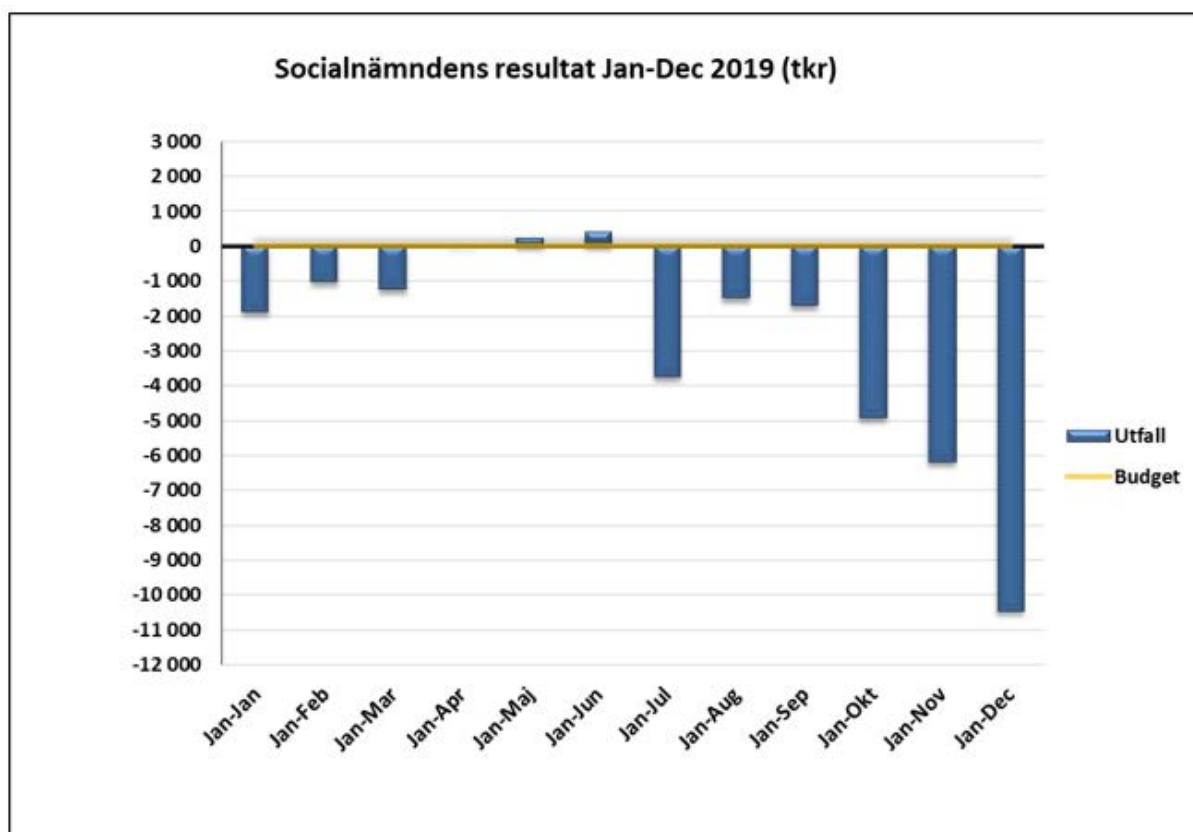
3 Verksamhet och resultatuppdrag

Titel	Utfall	Mål
Mål 5 - Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet		
Andelen brukare som är nöjda med sin hemtjänst ska öka (Soc)	87.0%	91.0%
Kommentar: Målet 91 % har inte nåtts, men nöjdheten har ökat från 86 % till 87 %.		
Andelen brukare som är nöjda med sitt särskilda boende ska öka (Soc)	78.0%	89.0%
Kommentar: Målet 89 % har inte nåtts, och nöjdheten har minskat från 79 % till 78 %. En bedömning från Förvaltningen är att det kommer vara svårt att höja utfallet så att målet nås, eftersom flera kostnadsreduceringsåtgärder trätt ikraft under 2019, åtgärder som även påverkar brukarna.		
Mål 6 - God service med gott bemötande		
Antalet E-tjänster ska öka (Soc)	0	
Kommentar: Målet för 2019 var att utveckla minst två nya e-tjänster. Under 2019 har dock inga nya e-tjänster utvecklats på grund av resursbrist. Under året har flera stora IT-relaterade projekt bedrivits både internt på förvaltningen och i kommunen som har prioriterats högre. Dock har viss revidering skett av befintliga e-tjänster. Ineras e-blanketter, som upphör att gälla från 2020, har exempelvis överförts till egen regi. Förvaltningen undersöker även möjligheter till e-tjänster som kan integreras med framtida verksamhetssystem. Detta för att undvika att medarbetare tvingas hantera flera system i en och samma process.		
Den genomsnittliga handläggningstiden för att få ekonomiskt bistånd ska minska (antal dagar) (Soc)	24	19
Kommentar: När den enskildes behov av ekonomiskt bistånd är <u>akut</u> , erhålles tid samma dag eller inom någon dag.		
Mål 7 - Framtidens arbetsgivare		
Minskad sjukfrånvaro inom Socialförvaltningen	6.3%	6.8%
Kommentar: Den ackumulerade sjukfrånvaron under perioden januari-oktober uppgår till 6,22 % vilket är en sänkning med 0,07 % jämfört med samma period föregående år. Sjukfrånvaron för oktober 2019 är 6,26 % och detta är oförändrat mot sjukfrånvaron för oktober 2018 som uppgick till 6,25 %		

4 Ekonomisk uppföljning

4.1 Nämndens driftbudget

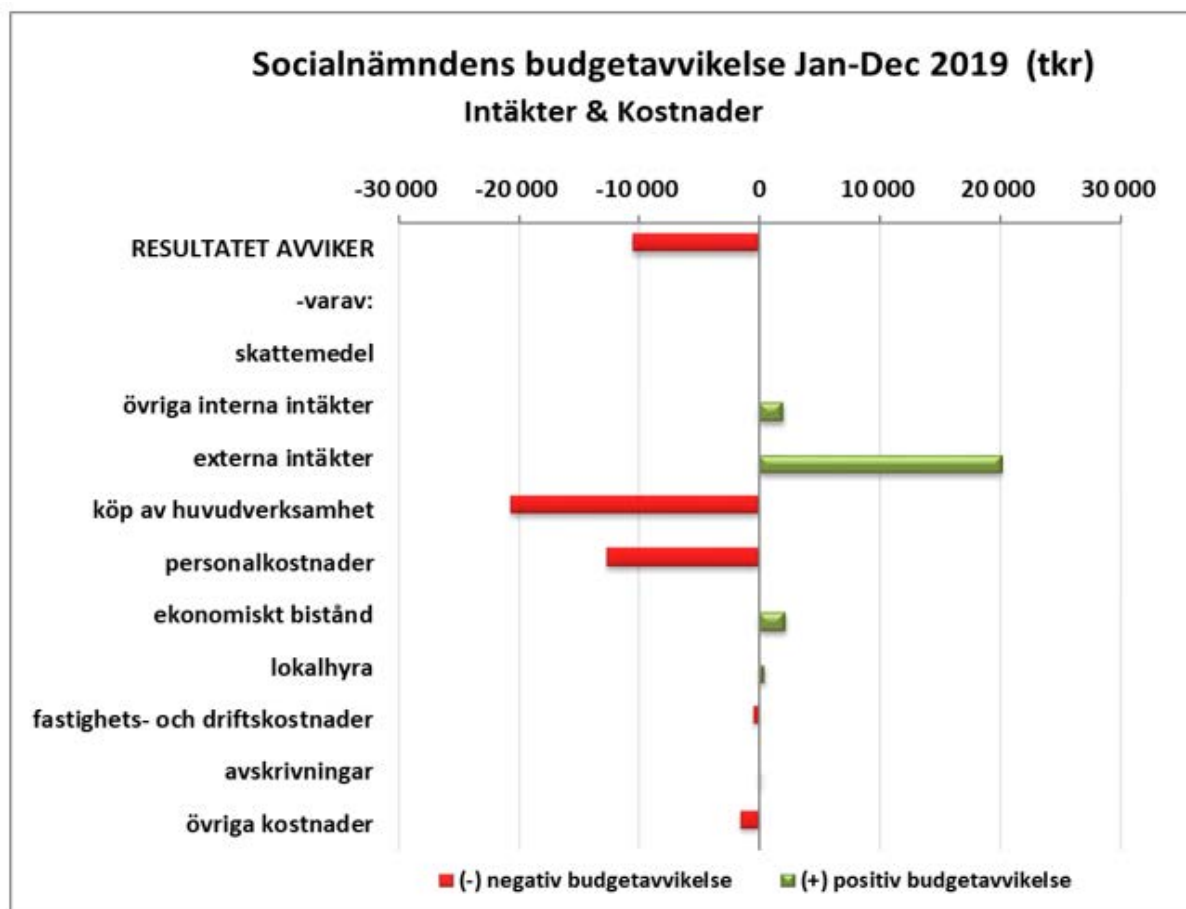
Socialnämnden redovisar ett underskott motsvarande 10,5 miljoner kronor vid årets slut. Detta motsvarar 1,53 procent av nämndens totala budget.

Den gula linjen visar nämndens budget som är noll. Staplarna ovanför budgetlinjen visar positivt resultat och staplarna nedanför budgetlinjen visar negativt resultat. Staplarna visar ett ackumulerat resultat.

Kostnaderna för personal och köp av huvudverksamhet är de främsta orsakerna till att de totala kostnaderna överstiger den budgeterade nivån med 32,6 miljoner kronor. Omfattande omvårdnadsbehov och högre volymer än budgeterat är den främsta förklaringen till kostnadsavvikelsen.

Intäkterna överstiger budget med 22,1 miljoner kronor där den enskilt största anledningen är högre bidragsintäkter från Migrationsverket på 7,3 miljoner kronor.

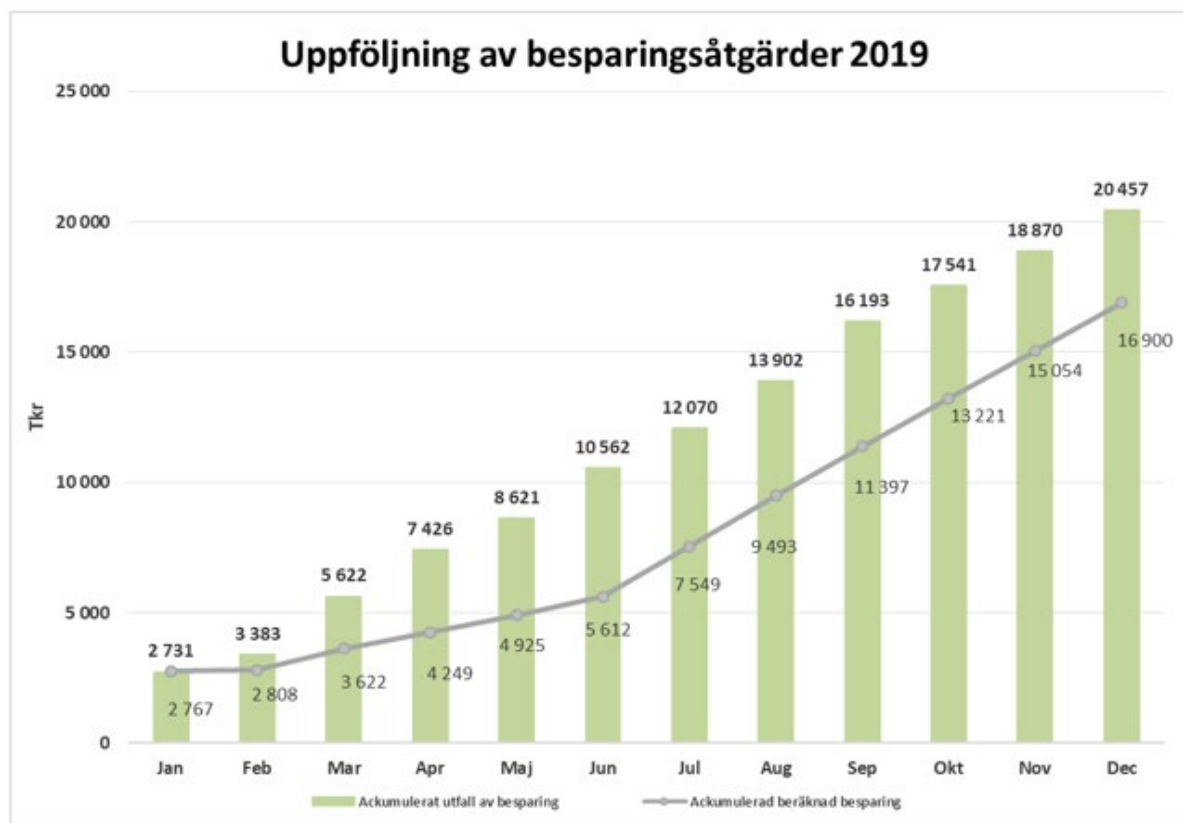

Köp av huvudverksamhet visar den största avvikelsen mellan åren. Det beror till stor del på att de två särskilda boenden som tidigare varit på entreprenad övergått till egen regi i februari i år.

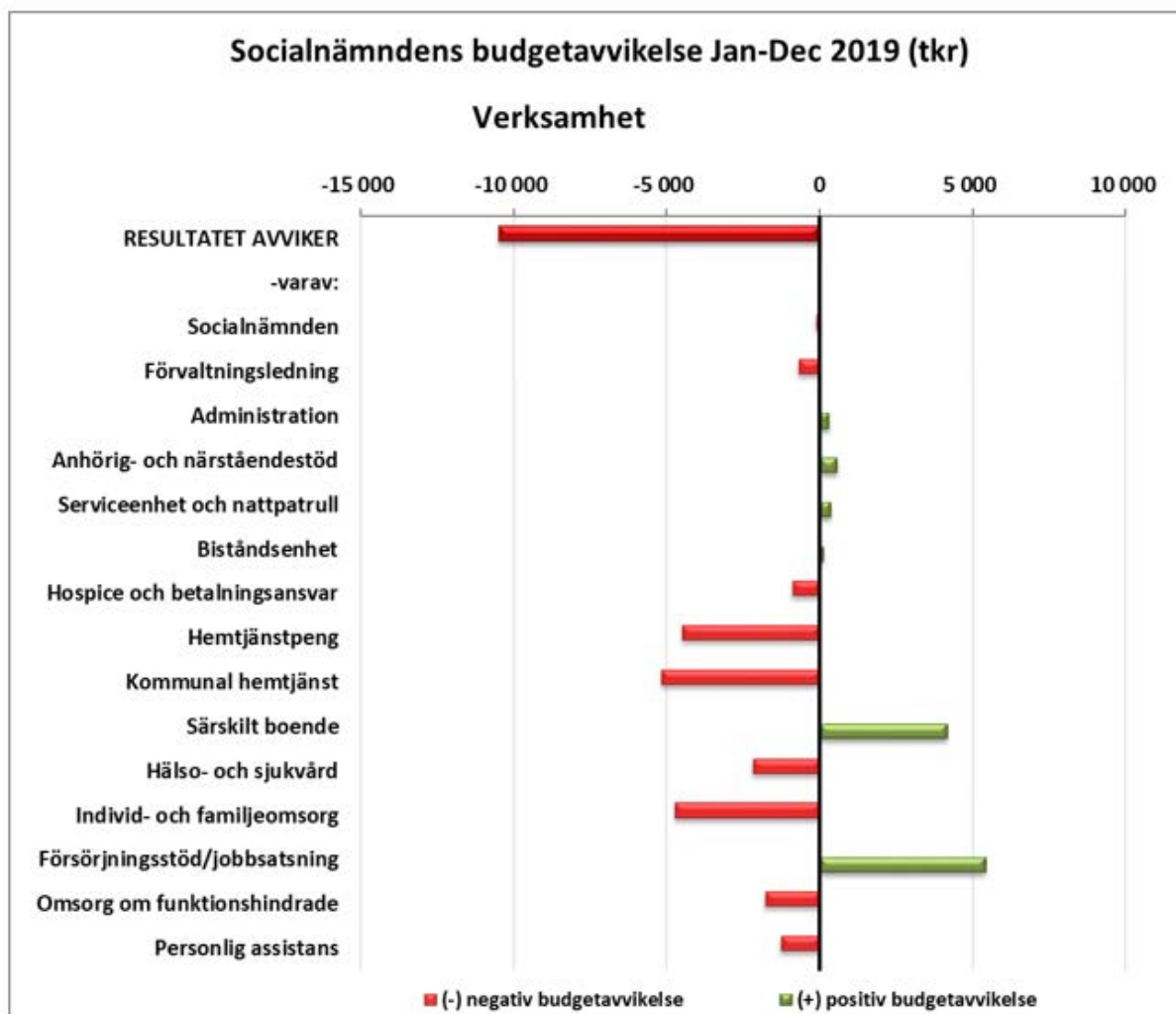
Resultaträkning (mnkr)	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2019	Differens utfall/budget
Intäkter	690,3	707,7	685,6	22,1
- varav tilldelade skattemedel	566,6	596,6	596,6	0,0
- varav interna intäkter	4,2	4,0	2,0	2,0
- varav externa intäkter	119,5	107,1	87,0	20,1
Kostnader	-730,6	-718,2	-685,6	-32,6
- varav personalkostnader	-438,5	-462,2	-449,5	-12,7
- varav köp av huvudverksamhet	-130,3	-96,7	-76,1	-20,6
- varav lokalhyra	-64,3	-62,3	-62,7	0,4
- varav fastighets- och driftskostnader	-4,4	-4,3	-3,8	-0,5
- varav avskrivningar	-0,7	-0,8	-1,0	0,2
• varav ekonomiskt bistånd	-26,5	-24,1	-26,3	2,2
- varav övriga kostnader	-65,9	-67,8	-66,2	-1,6
Resultat	-40,3	-10,5	0,0	-10,5

Årets utfall är 29,8 miljoner kronor bättre än föregående år. De främsta anledningarna till denna resultatförbättring mellan åren beror dels på en ökning av tilldelade skattemedel samt besparingsåtgärder som genomförts under året.

Målet för 2019 var att genomföra besparingsåtgärder motsvarande 16,9 miljoner kronor för en budget i balans. Många av de beslutade besparingsåtgärderna har genomförts tidigare än budgeterat vilket resulterat i en besparing på 20,5 miljoner kronor. Detta har begränsat underskottet med 3,6 miljoner kronor.

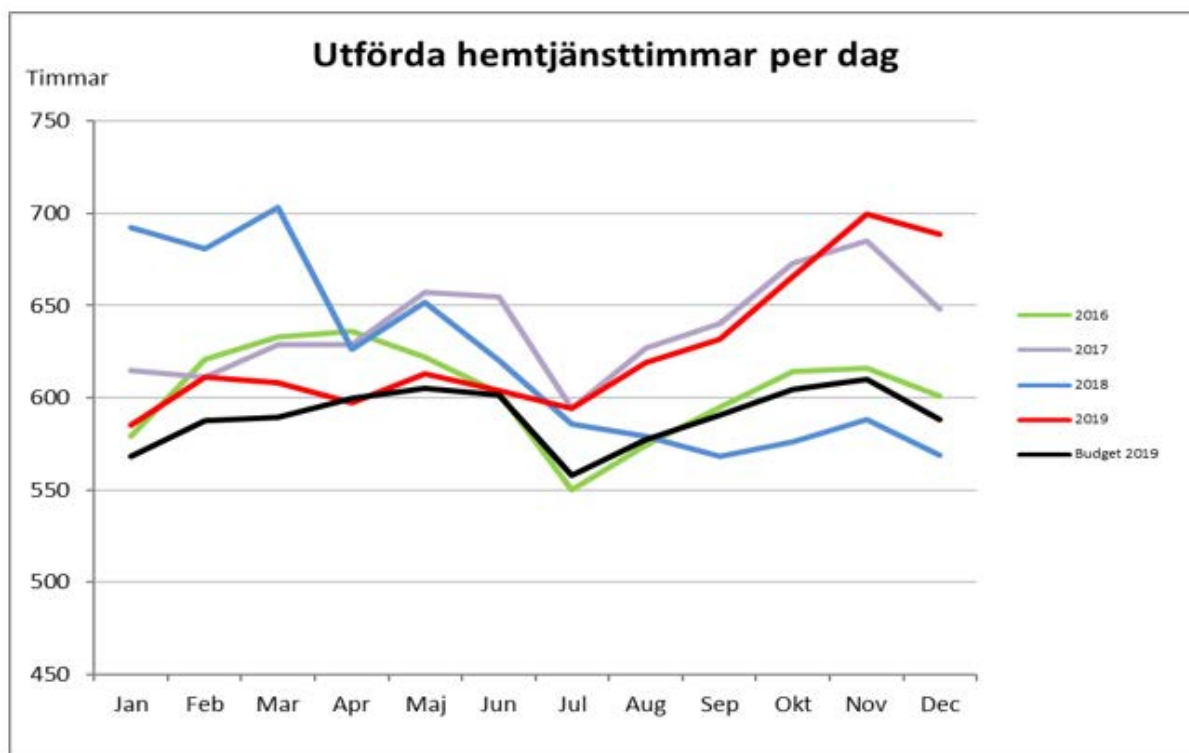
4.1.1 Budgetuppföljning per verksamhetsområde

Hemtjänst redovisar ett underskott motsvarande 9,7 miljoner kronor varav hemtjänstpeng motsvarar 4,5 miljoner kronor. Hemtjänstpeng är den ersättning som betalas ut för utförd tid hos brukare till både privata och kommunala utförare. I hemtjänstpeng inryms även omsorgsintäkter, bidragsintäkter och kostnader för matdistribution.

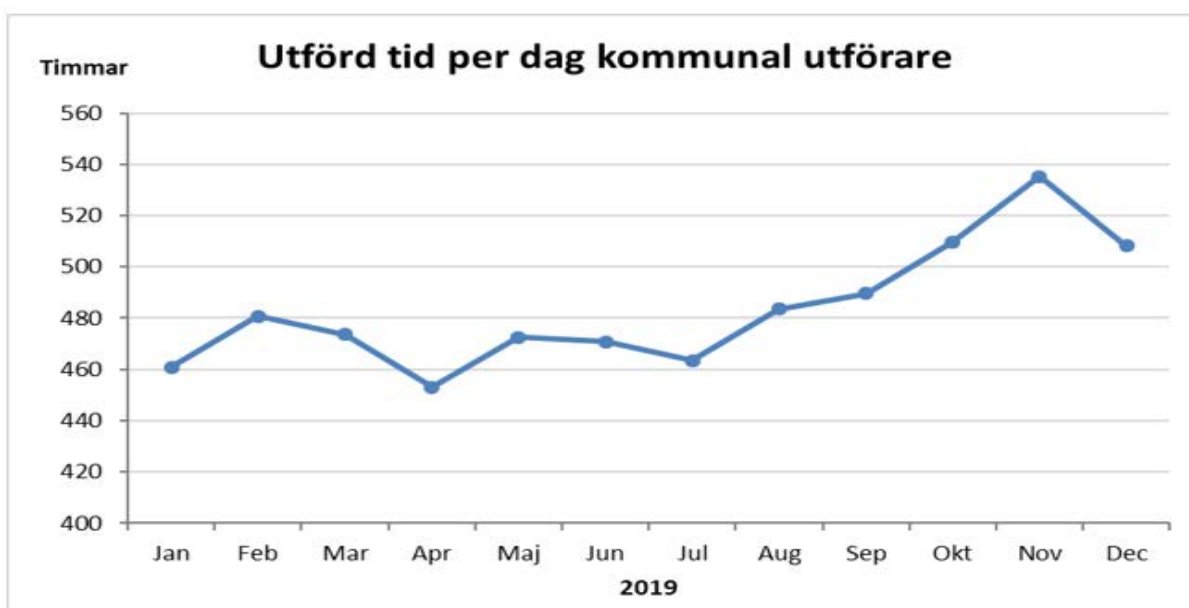
Underskottet på hemtjänstpeng beror på att fler hemtjänsttimmar än budgeterats har utförts. Under året har 13 351 fler timmar än budgeterat utförts, vilket motsvarar i genomsnitt 36,6 timmar per dag. En delförklaring till att den utförda tiden har ökat är att tid som avser natten (mellan klockan 21.30-07.00) har registrerats på hemtjänstpeng. Denna tid ska registreras på verksamheten nattpatrullen. Detta har ingen resultatpåverkan men kostnaden redovisas på fel verksamhet och den utförda tiden blir högre än den egentligen har varit.

Andelen utförd tid som utförts av privata utförare ligger i genomsnitt på 22,2 procent för 2019.

Visar utförda tiden av hemtjänstpeng. Den röda linjen är årets utfall och den svarta linjen är årets budget. Den utförda tiden i slutet av 2017 och början av 2018 kan vara missvisande och ej jämförbar på grund av byte av system under denna period.

Den kommunala hemtjänstens underskott på 5,2 miljoner kronor beror främst på att kostnaderna är högre än de intäkter som erhålls för utförd tid hos brukare. Då personalkostnaderna står för mer än 90 % av de totala kostnaderna och att intäkterna varierar över tid påverkas möjligheten att hinna ställa om verksamheten i den takt som krävs. Den kommunala hemtjänsten har inte anpassat sina kostnader efter intäkterna i nog stor grad.

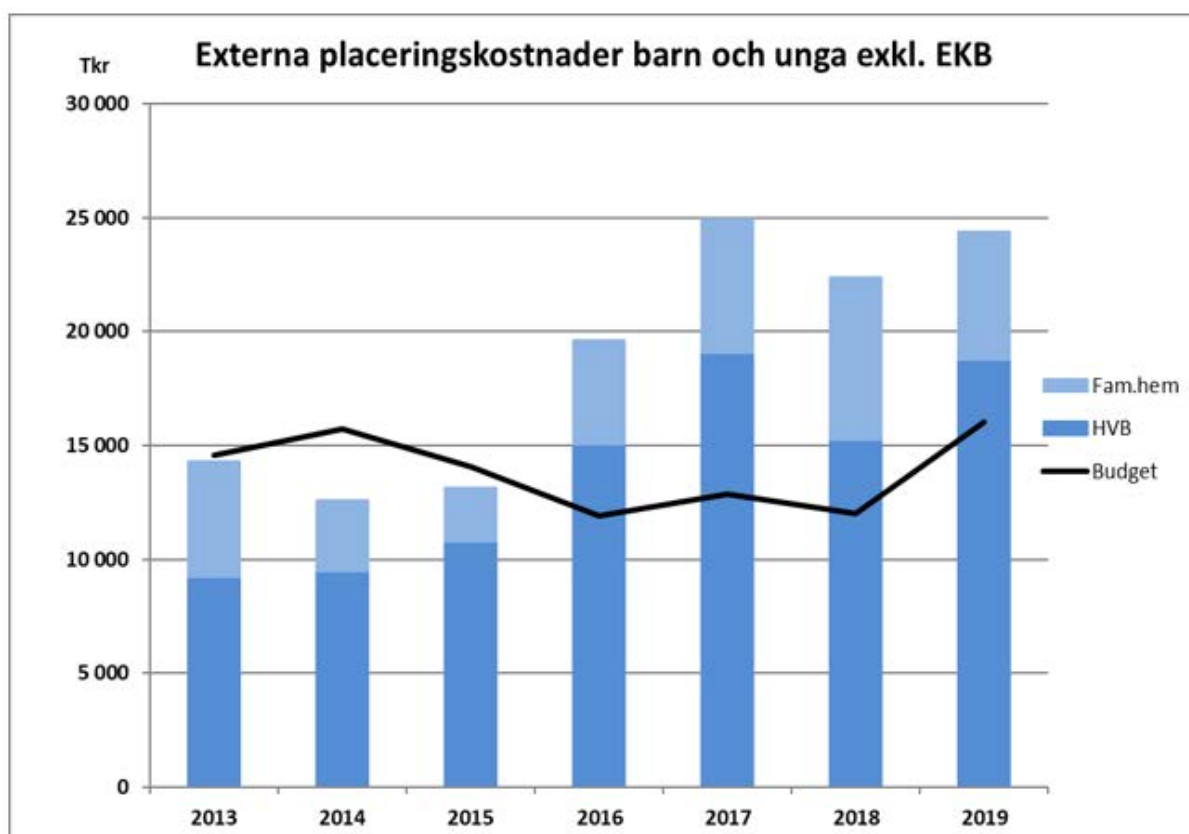
Utförd tid i genomsnitt per dag och månad för den kommunala hemtjänstutföraren.

Särskilt boende visar ett överskott motsvarande 4,2 miljoner kronor. Den främsta anledningen är högre omsorgs- och hyresintäkter än budgeterat.

Hälso- och sjukvården uppvisar ett underskott motsvarande 2,2 miljoner kronor för året. Den främsta anledningen till underskottet är att verksamheten haft inhyrd personal till en kostnad av 1,9 miljoner kronor. En förklaring är att det tidigare under året var svårt att rekrytera sjuksköterskor till vakanta tjänster.

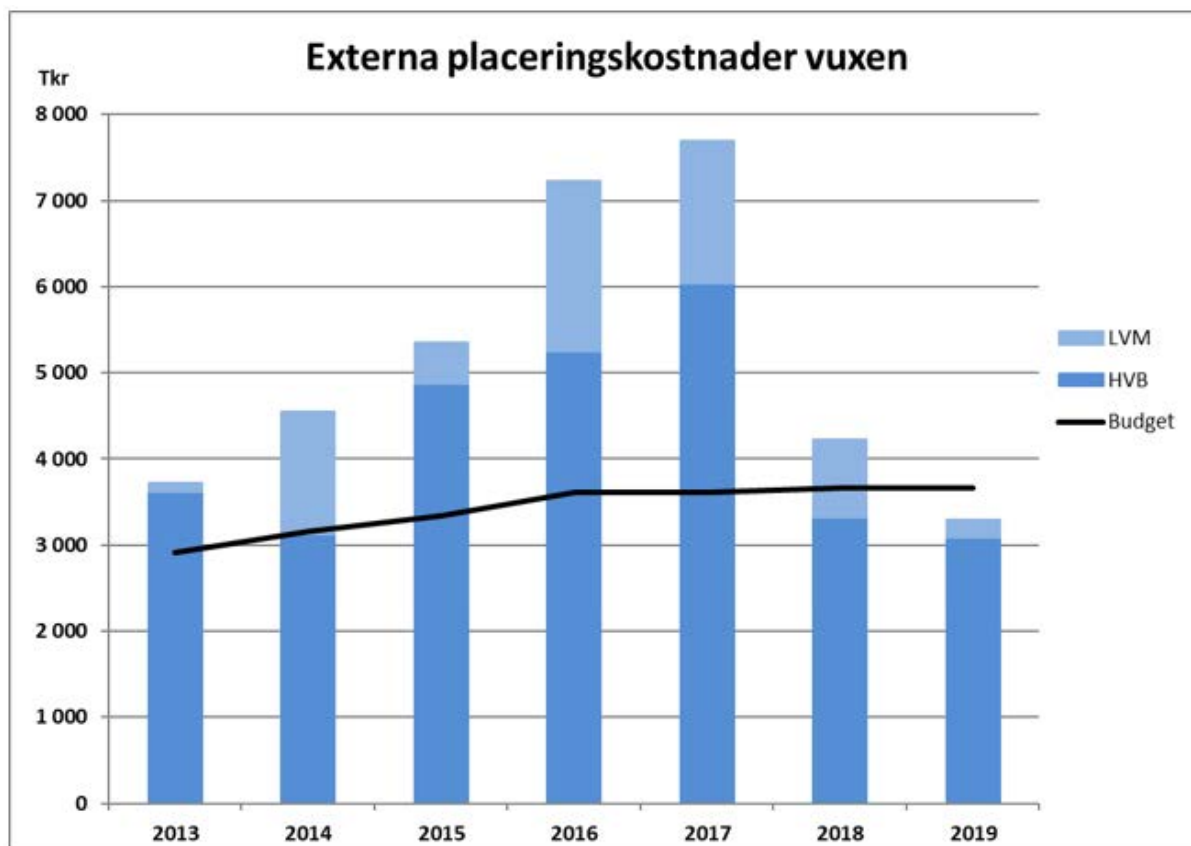
Inom Individ- och familjeomsorg är placeringskostnaderna för barn och unga högre än budgeterat och är den främsta anledningen till underskottet på 4,7 miljoner kronor. Placeringskostnaderna har överstigit budget med 11,5 miljoner kronor. Kostnadsavvikelsen täcks delvis upp av högre intäkter på 3,1 miljoner kronor. Verksamheten med det egna stödboendet redovisar ett överskott på 2,1 miljoner kronor. De främsta anledningarna är lägre personalkostnader samt högre bidragsintäkter än budgeterat.

Kostnaderna för externt placerade för barn och unga har de senaste fyra åren legat inom ett intervall om cirka 20-25 miljoner kronor per år.

Visar kostnaderna för externt placerade för barn och unga, exkluderat ensamkommande.

Placeringskostnaden för vuxna inom Individ- och familjeomsorgen har de senaste två åren minskat och redovisar 2019 en positiv avvikelse motsvarande 0,4 miljoner kronor.

Visar kostnaderna för externt placerade vuxna inom Individ- och familjeomsorg.

Försörjningsstöd inklusive "jobsatsningen" (jobsatsningen är en samverkan med Arbetslivsförvaltningen för personer långt från arbetsmarknaden) redovisar ett överskott motsvarande 5,4 miljoner kronor mot budget. Anledningen till överskottet är en kombination av både högre intäkter samt lägre kostnader för utbetalt ekonomiskt bistånd. Intäkterna avser främst återbetalning av ekonomiskt bistånd från Försäkringskassan samt schablonersättning från Migrationsverket. Antalet hushåll som erhållit ekonomiskt bistånd under 2019 har minskat med i genomsnitt 30 hushåll jämfört med 2018.

Kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd har under 2019 varit på den lägsta nivån sedan 2015.

Tabell se sid 15.

2014: Jobsbatsningen start i maj. Visar kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd och jobsbatsningen.

Omsorg om funktionshindrade redovisar ett underskott motsvarande 1,8 miljoner kronor. Det beror främst på grund av högre kostnader än budgeterat för externa placeringar och individuella insatser (exempelvis kontaktperson, avlösning i hemmet och ledsagare). Denna kostnadsavvikelse täcks delvis upp av att Omsorg om funktionshindrades boenden och dagliga verksamheter redovisar ett positivt resultat.

Budgeten för externa placeringskostnader sänktes inför 2019. Planen var att volymen inte skulle öka utan minska genom hemmaplanslösningar och därmed sänka placeringskostnaden. Antalet externt placerade minskade i genomsnitt med 3 individer per månad mellan 2018 och 2019. Tidigare år har kostnaderna för externt placerade stigit mellan åren. Under 2019 har trenden brutits och kostnaden är lägre än 2017 och 2018.

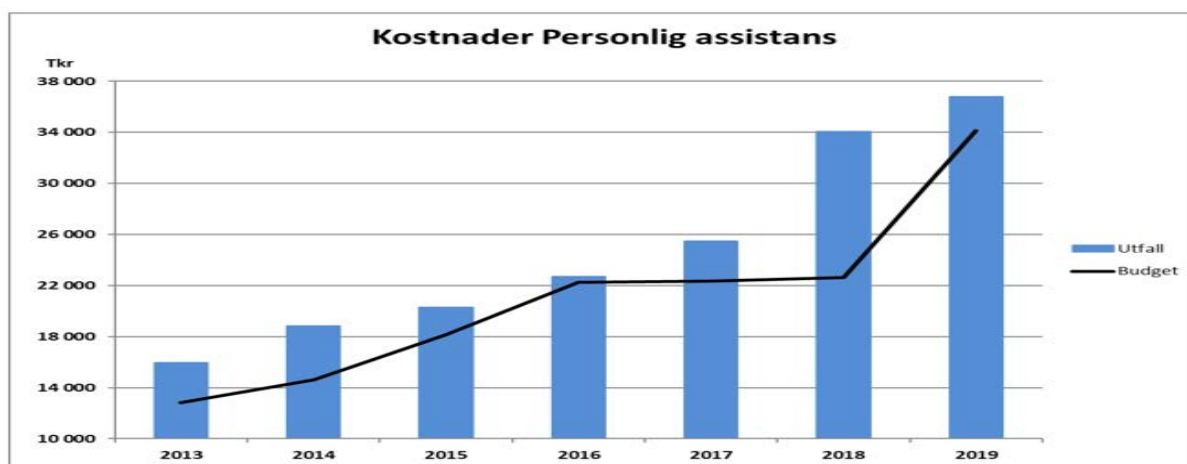
Visar kostnaderna för placeringar inom funktionshinderområdet

Personlig assistans redovisar ett underskott motsvarande 1,3 miljoner kronor. Anledningen till underskottet är främst ett högre omsorgsbehov samt fler individer än budgeterat under året där kommunen har hela kostnadsansvaret.

Det genomsnittliga antalet individer per månad där kommunen har fullt kostnadsansvar uppgår till 19 stycken under 2019 och under 2018 uppgick antalet till 17 stycken. I genomsnitt har kostnaden under 2019 varit 1,2 miljoner kronor per individ och år.

I diagrammet nedan ingår utöver kostnader för individer där kommunen har fullt kostnadsansvar även sjuklöner till assistansanordnare och kostnader till Försäkringskassan för de 20 första timmarna i veckan (grundläggande behov).

Sedan 2013 har trenden varit konstant stigande kostnader för personlig assistans.

Visar kostnaderna för personlig assistans, inkluderat första 20 timmarna och sjuklöner till assistansanordnarna.

RR / verksamhetsområde (mnkr)	Utfall 2018	Utfall 2019	varav skattemedel	varav intäkter	varav kostnader
Socialnämnden	0,2	-0,2	1,5	0,0	-1,7
Förvaltningsledning	0,6	-0,7	16,0	0,1	-16,8
Administration	0,2	0,3	5,1	0,0	-4,8
Anhörig- och närståendestöd	1,0	0,6	3,7	0,1	-3,2
Serviceenhet och nattpatrull	0,4	0,4	10,4	2,2	-12,2
Biståndsenhet	0,3	0,1	7,1	0,0	-7,0
Hospice och Betalningsansvar	-0,6	-0,9	0,5	0,1	-1,5
Hemtjänst	-11,3	-9,7	88,5	12,0	-110,2
Särskilt boende	1,3	4,2	157,7	34,1	-187,6
Hälso- och sjukvård	-1,2	-2,2	41,8	1,6	-45,6
Individ- och familjeomsorg	-9,2	-4,7	64,7	28,0	-97,4
Försörjningsstöd inkl "Jobsatsningen"	-4,2	5,4	22,2	8,3	-25,1
Omsorg om funktionshindrade	-7,3	-1,8	143,3	23,2	-168,3
Personlig assistans	-10,5	-1,3	34,1	1,4	-36,8
Resultat	-40,3	-10,5	596,6	111,1	-718,2

4.1.2 Specifikation av personalkostnader per verksamhetsområde

Personalkostnaderna har under 2019 varit 12,6 miljoner högre än budgeterat.

Den främsta anledningen till underskottet för Förvaltningsledning är kostnader för individuella avtal (individuell överenskommelse om anställningens upphörande).

Den kommunala hemtjänsten avviker negativt från budgeten med 4,6 miljoner kronor. En anledning till denna avvikelse är att hemtjänstvolymerna har varit högre än budgeterat vilket leder till högre personalkostnader än budgeterat.

Särskilt boende redovisar ett underskott motsvarande 0,5 miljoner kronor. En anledning till avvikelsen är vikarietillsättning i samband med en utbildning i förflyttningsteknik.

Individ- och familjeomsorgens underskott beror främst på högre kostnader för arvoden och omkostnadstillägg till familjehem än budgeterat.

Omsorg om funktionshindrade avviker negativt med 2,8 miljoner kronor från budget. Detta förklaras delvis av högre kostnader för arvoden för individuella insatser som exempelvis ledsagning, avlösning i hemmet och kontaktperson samt högre personalkostnader för boende och daglig verksamhet. Kostnadsavvikelsen för den egna verksamheten förklaras främst av att det inte funnits budget för exempelvis sommarvikarier inom daglig verksamhet samt jourersättning för några av boendena.

Den främsta anledningen till avvikelsen mellan åren beror på att två särskilda boenden övergått till kommunal regi från att ha varit på entreprenad.

Personalkostnad / verksamhetsområde (mnkr)	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2019	Differens utfall/budget
Socialnämnden	-1,2	-1,6	-1,2	-0,4
Förvaltningsledning	-9,3	-10,6	-9,4	-1,2
Administration	-3,9	-3,5	-3,7	0,2
Anhörig- och närståendestöd	-3,5	-2,8	-3,0	0,2
Serviceenhet och nattpatrull	-8,3	-8,7	-8,4	-0,3
Biståndsenhet	-6,5	-6,8	-6,9	0,1
Hemtjänst	-77,7	-79,8	-75,2	-4,6
Särskilt boende	-115,8	-134,4	-133,9	-0,5
Hälso- och sjukvård	-30,6	-31,2	-31,0	-0,2
Individ- och familjeomsorg	-59,8	-55,3	-52,2	-3,1
Omsorg om funktionshindrade	-121,9	-127,5	-124,7	-2,8
Totalt	-438,5	-462,2	-449,6	-12,6

4.2 Nämndens investeringsbudget

Investeringar (mnkr)	Investering 2018	Investering 2019	Årsbudget 2019	Differens investering/ budget
Inventarier	0,6	0,4	0,5	0,1
Totalt	0,6	0,4	0,5	0,1

Under året har förvaltningen genomfört investeringar för totalt 0,4 miljoner kronor. Inköp av inventarier till en grupplokal, markiser, industritvättmaskiner och ett staket har genomförts.

5 Internkontroll

Titel	Resultat
Följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler ej efterföljs	
Självskattning av följsamhet till basala hygienrutiner	Av 45 enheter inom särskilt boende, hemtjänst (extern och intern) och omsorgen om funktionshindrade (exkluderat daglig verksamhet), har 28 enheter lämnat in svar enligt kontroll moment 1, Självskattning av följsamhet till basal hygien rutiner. Svarsfrekvens 62 %, av dessa så är det omsorgen om funktionshindrade som har en svarsfrekvens på 48 % av den totala svarsfrekvensen. Självskattning basala hygienrutiner skall genomföras fyra gånger per år inom verksamhetsområdena särskilt boende, hemtjänst samt omsorgen om funktionshindrade enligt mall framtagen av Vårdhygien Region Västernorrland. Resultatet från 2019 är baserat på sista halvåret.
Felaktig utbetalning av ekonomiskt bistånd	
Sammanställning av utbetalningar som inte är kopplade till personnummer	Det betalsätt som används mest frekvent i utbetalning av ekonomiskt bistånd är SUS och utgör cirka 72% av de utbetalade beloppen. Från januari till november 2019 motsvarar det 14,5 miljoner kronor. Betalsättet SUS kopplas till klientens personnummer där banken mottar utbetalningen och vidareförmedlar sedan pengarna till personens bank och konto. Det är således banken som förmedlar pengarna och inte handläggaren. Cirka 10% av det utbetalda ekonomiska biståndet under januari till november 2019 betalades ut via direkt kontoinsättning vilket motsvarar cirka 2,1 miljoner kronor. Handläggaren gör då utbetalningar till bankkonton som inte är kopplade till klientens personnummer. Ur Deloitte's Revisionsrapport "Granskning av rutiner för utbetalning av försörjningsstöd" gjord i maj 2014 lyfts följande rekommendationer: "Förtydliga i rutiner att utbetalningar ska genomföras via SUS (utbetalningssystem) och att manuell registrering av kontonummer inte bör ske." "Nya kontonummer och uppgifter läggs upp av handläggare som också beslutar om utbetalning vilket inte är helt tillfredställande ur ett intern kontrollperspektiv" "Samtliga handläggare har möjlighet att ändra i uppgifter i verksamhetssystemet och besluta om utbetalning. För att stärka den interna kontrollen rekommenderar vi att rutinen för att kontrollera att utbetalningen når rätt mottagare stärks." I "Rutiner & Handläggning Ekonomi- och Vuxenheten, Härnösands kommun" (uppdaterad

	190617) framgår: ”Utbetalning sker i första hand via SUS till sökandens konto. Kontoinsättning med angivet bankkontonummer ska endast användas i undantagsfall. (Endast systemförvaltaren kan lägga in kontonummer i Procapita.)” Rutinen att endast systemförvaltaren kan lägga in kontonummer i Procapita har inte genomförts. Att kontrollera mottagare av enskilda kontonummer är högst begränsat om ens möjligt. I samband med införande av ett nytt verksamhetssystem under 2020-2021 bör beslut fattas om vilka utbetalningsrutiner och systembehörigheter som ska gälla.
Risk för att regelverk gällande förhandsbedömning av orosanmälan ej efterlevs	
Kontroll av registrerade anmälningar	För anmälningar som gäller barn och unga finns särskilda regler som begränsar tiden för socialnämndens förhandsbedömning. Om det inte finns synnerliga skäl ska beslut att inleda eller inte inleda utredning fattas inom fjorton dagar efter det att en anmälan har kommit in. Ett sådant beslut behöver dock inte fattas om det redan pågår en utredning om det barn eller den unge som anmälan avser. Det framgår av bestämmelserna i 11 kap. 1 a § andra stycket SoL. Med ”behandlad” menas att anmälan har förhandsbedömts och att ett beslut fattats om att inleda eller inte inleda utredning eller att anmälan kopplats till en pågående utredning. Under 2019 behandlades 1 058 anmälningar. Av dessa behandlades 944 anmälningar inom fjorton dagar, vilket motsvarar 89 %. 114 anmälningar (11 %) behandlades efter fjorton dagar. Av de 114 anmälningarna som behandlades efter fjorton dagar, valde vi att ta fem stickprov bland de som var femton dagar försenade eller mer (utöver 14-dagarsperioden). Vid närmare granskning av anmälningarna framgick det att dessa registrerats i efterhand eller att annat handhavandefel begåtts vid registreringen i verksamhetssystemet Procapita. Samtliga fem stickprov visade att registreringen i systemet dröjt eller felhanterats. Utifrån registreringarna och de anteckningar som finns i dessa ärenden är det dock möjligt att dra slutsatsen att aktualiseringarna i verkligheten sannolikt har hanterats i tid. Vid internkontrollen framgår att det finns tolv anmälningar som vid datumet för interkontrollen ännu inte behandlats alls, och som fortfarande är

	öppna. Förseningarna sträcker sig mellan 1 dag upp till 319 dagars försening. Motivering till bedömning: Trots att 89 % av alla inkomna anmälningar förhandsbedömdes inom föreskriven tid bedöms internkontrollen till ”delvis godkänd”. Bedömningen grundar sig på att handläggning och dokumentation i verksamhets-systemet i vissa fall är bristfällig samt att det finns rapport framtagen som stöd för uppföljning av verksamheten och som kan nyttjas i större utsträckning. Bland både de behandlade och de obehandlade anmälningarna som överskridit fjorton dagar, framgår det i systemet att handläggningen inte registrerats och dokumenterats på ett riktigt sätt. Exempel på detta är att handläggningen registreras och dokumenteras olika mellan handläggare, att dokumentation av händelseförlopp och bedömningar inte är fullständiga, att beslut inte registreras korrekt eller inte alls och att anmälningar lämnas öppna. Det finns en framtagen rapport, UDP Barn och familj – Anmälningar och utredningstid, där det går att se hur många anmälningar som inte är behandlade inom föreskriven tid. Rapporten möjliggör och underlättar kontinuerlig uppföljning om anmälningar inte behandlas inom föreskriven tid.		
Webbutbildning i basala hygienrutiner genomförs ej			
Att personal genomfört webbutbildning i basala hygienrutiner		Av 45 enheter inom särskilt boende, hemtjänst (extern och intern) och omsorgen om funktionshindrade (exkluderat daglig verksamhet), har 28 enheter lämnat in svar enligt kontroll moment 2, Genomfört Webbutbildning i Basala Hygienrutiner. Svarsfrekvens 62 %, av dessa så är det omsorgen om funktionshindrade som har en svarsfrekvens på 48 % av den totala svarsfrekvensen.	
Webbutbildningen skall all personal se en gång per år enligt årshjul Basal Hygien, framtagen av Vårdhygien Region Västernorrland. Resultatet från 2019 är baserat på sista halvåret.			
Risk att delegationsordningen ej revideras			
Säkerställa att process och ansvar för revidering finns		Revidering av delegationsordningen har skett under 2019.	
Titel		Slutdatum	Färdiggrad
Risk för att regelverk gällande förhandsbedömning av orosanmälan ej efterlevs			
Revidera befintliga rutiner eller ta fram nya rutiner		2020-05-31	
Genomgång av rapporten UDP Barn och familj – Anmälningar och utredningstid		2020-02-20	
Gå igenom och åtgärda ej behandlade anmälningar från 2019		2020-02-29	

6 Framtiden

Individ- och familjeomsorgen

Ett utvecklingsarbete pågår tillsammans med skolan och regionen för att utveckla arbetsformer för tidiga samordnade insatser riktade mot barn och unga. Ambitionen är att utveckla arbetsformer som leder till att fler får ta del av stödinsatser i ett tidigt skede. Familjecentralen ses som en plattform för framtida tillgängliga och gemensamma insatser.

Då det fortsatt är oklart hur Arbetsförmedlingens verksamhet kommer att se ut de närmaste åren är det ovisst hur detta kan komma att påverka socialförvaltningens arbete med att stödja människor som står långt från arbetsmarknaden.

Socialförvaltningen och arbetslivsförvaltningen kommer att fortsätta utveckling av samarbete och samverkan, en styrgrupp har inrättats för detta.

Under 2020 planerar arbetslivsförvaltningen att starta upp ett Arbetsmarknadstorg med socialförvaltningens deltagande.

Hantering av tillstånd och tillsyn för alkohol, tobak, öl och läkemedel beräknas överföras till samhällsförvaltningen under första kvartalet 2020.

Biståndsenheten

Rekrytering av enhetschef till den vakanta tjänsten kommer att genomföras i början av 2020

Ett omfattande utvecklingsarbete av enhetens verksamhet har påbörjats under hösten 2019 och kommer att fortsätta under 2020.

Omsorg om funktionshindrade

Omsorg om funktionshindrade kommer noga följa utvecklingen av effekterna av de kostnadsreduceringar på årsarbetare som genomförts, och följa hur det påverkar kvalitet samt arbetsmiljö.

Verksamhetsområdet har under hösten 2019 arbetat med mål för verksamhetsområdet. Detta har resulterat i fyra konkreta mål som står i relation till kommunövergripande mål. De fyra mål som kommer vara styrande för verksamheten är: Brukarmål, Verksamhetsmål, Arbetsmiljömål samt Ekonomiskt mål. Dessa fyra mål ska vara en tydlig riktning i hur verksamheten styrs och följs upp allt i linje med gällande lagstiftning. Strävan har varit att målen ska utgå från kommunens mål med tyngdpunkt på "brukaren i fokus". Ambitionen är att dessa mål ska vara ledande för verksamheten under flera år framåt.

Under hösten 2019 har verksamhetsområdet fokuserat på att arbeta fram en struktur för att erbjuda medarbetare kompetensutveckling inom området "psykiatri". Detta kommer att utvecklas under 2020 och omfatta fler arbetsgrupper. Detta är ett utvecklingsarbete som märkbart kommer brukarna till nytta då medarbetarna får ökad kompetens och förståelse.

Förvaltningen och verksamheten arbetar för att finna nya ändamålsenliga lokaler som ska tillgodose brukarnas behov men även vara bra för medarbetare. Därtill finns uppdrag att se över möjligheterna att bygga nytt SoL/socialpsykiatriboende. Arbetet med detta påbörjades under hösten 2019 och förslag och beslut om omflyttning och ev beslut om nybyggnation förväntas kunna tas under våren 2020. Ett

nytt boende innebär att nämnden kan erbjuda boendelösningar inom kommunen för de brukare som idag bor har sitt särskilda boende i annan kommun där kommunen köper plats av privat aktör.

Hemtjänst

Avsikten är att starta den nya larmhanteringsgruppen under det första kvartalet. En ny modell för arbetet har tagits fram vilken bedöms vara effektivare. Gruppen kommer att arbeta med att besvara trygghetslarm samt vissa serviceuppdrag.

En utveckling av Trygg hemgångsarbetet är initierad och slutförs under våren. Arbetet avser förtydliga hur implementeringen av trygg hemgång ska ske i hemtjänsten, då det visat sig att ursprungskonceptet behöver anpassas.

Hemtjänsten kommer att arbeta intensivt med fordonsfrågor: dels hur vi ska kunna köra mindre bil, dels hur våra fordon ska köras så att de håller länge. Detta görs tillsammans med Trafikenheten. Vi kommer att arbeta med devisen "en bilfri innerstad" som mål.

Hemtjänsten kommer att ingå i ett treårigt projekt tillsammans med Mittuniversitetet gällande optimering av bilkörning. Projektet kommer att bedrivas inom ramen för samverkansavtalet mellan kommunen och Mittuniversitetet.

Arbetet med digitalisering och teknisk utveckling kommer att fortsätta, som ett led i att möta samhällets nya krav på tillgänglighet och service.

Särskilt boende

Stort fokus måste läggas på att ge verksamheterna stöd för att arbeta med arbetsmiljö. I och med det stora omställningsarbetet har medarbetare blivit omplacerade och alla verksamheter har därmed både förlorat medarbetare samt fått nya. Ett stort behov finns att stärka verksamheterna och medarbetare framåt för att kunna erbjuda en god kvalitet.

Att arbeta vidare med att kunna möta upp de enskildas behov måste prioriteras vilket innebär att följa utvecklingen inom välfärdsteknologi, göra omvärldsanalyser samt arbeta fram nya arbetssätt.

Inom kommunen finns flera plusboenden och ett trygghetsboende med hög tillgänglighet och möjlighet till social samvaro. Möjligheten till flera anpassade alternativ för äldre kan i framtiden förändra behovet av särskilt boende. Utifrån att andelen äldre invånare ökar kan kommunens verksamhet i större utsträckning behöva anpassas utifrån ändrade och utökade behov. Under 2019 ses ett ökat behov av demensplatser. Detta kräver en omvärldsanalys gällande boendeplatser inom Härnösands kommun. Omvärldsanalys samt planering för eventuellt nya boendeplatser pågår. Verksamheten måste i framtiden kunna möta upp de nya förutsättningar som kommer.

Anhörig och närstående

Arbetet med PER-modellen planeras under 2020 gå in i forsknings fas angående stödgrupper enligt PER-modellen. Detta som en långtidsstudie i samverkan med Mittuniversitetet.

Hälso- och sjukvård

Det mest uttalade målet inför 2020 är att få alla sjukskötersketjänster bemannade samt att arbeta för en förbättrad arbetsmiljö.

En stor utbildningssatsning gällande Förflyttningsteknik ska slutföras och implementeras fullt ut i hela Socialförvaltningen

De närmaste åren kommer nya krav att ställas på organisationen som måste anpassas och ställa om till nya arbetssätt. En översyn av hur Kommunens Hälso- och sjukvård ska organiseras och placeras pågår under 2019 och 2020. För att då framåt kunna säkerställa en god och säker vård och omsorg måste Hälso- och sjukvården göra en omvärldsanalys. Detta innebär utredning och analys samt samarbete och lärande med och av andra kommuner och regioner. Kommunens hälso- och sjukvård måste under 2020 förberedas på ett kommande arbete med Nära Vård, vilket innebära en översyn av hela den kommunala hälso- och sjukvårdens organisation, arbete och ansvar.

En stor utmaning är rekrytering av nya medarbetare och vikarier. Hälso- och sjukvården måste se över nya möjligheter för att locka medarbetare i framtiden vilket kräver ett nytt sätt att arbeta och organisera verksamheten. Organisationen måste se över nya arbetssätt som stimulerar hälso- och sjukvårdspersonal att söka sig till Härnösands kommun.

Förvaltningsövergripande

Förvaltningen inrättar i början av 2020 en utvecklings- och kunskapsstyrningsenhet inom socialnämndens verksamhetsområde. Socialförvaltningen har ett löpande arbete med att införa välfärdsteknik inom vissa verksamheter och detta utvecklingsarbete kommer att pågå framöver. Digitalisering är en viktig del i verksamheterna för att i framtiden kunna möta det ökade omsorgsbehovet. Avtalstiden för nuvarande verksamhetssystem går ut under 2020. Ytterligare förlängning är inte möjligt. Avtal för nytt verksamhetssystem beräknas kunna tecknas under första kvartalet 2020.

Arbetet med att rekrytera korttidsvikarier till äldreomsorgen och omsorgen om funktionshindrade, planeras överföras från kommunstyrelseförvaltningens HR-avdelning till socialförvaltningen under först kvartalet 2020.

Processen med att genomföra förändringar av verksamheten som ger medarbetarna rätt att arbeta heltid beräknas vara klart i slutet av 2020.

SAMMANSTÄLLNING ÖVER INTÄKTER OCH KOSTNADER PER MÅNAD 2019																
	Årsbudget	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa	%	Rikt punkt %
Tkr																
INTÄKTER																
Bidrag	27 991	3 673	3 401	3 830	4 196	4 538	3 893	2 658	6 143	3 388	2 914	2 540	3 526	44 700	159,7	100,0
Skattemedel	596 600	49 909	49 646	47 310	49 370	49 874	49 963	50 825	54 357	51 705	47 364	48 291	47 987	596 600	100,0	100,0
Övriga intäkter	60 924	5 252	5 396	5 408	5 347	5 375	5 684	5 662	5 509	5 279	5 614	5 746	6 143	66 413	109,0	100,0
Summa intäkter	685 515	58 834	58 443	56 547	58 913	59 788	59 540	59 145	66 009	60 371	55 892	56 576	57 656	707 713	103,2	100,0
KOSTNADER																
Hemtjänst	-99 243	-8 694	-8 404	-8 642	-8 710	-8 851	-8 869	-9 811	-9 774	-9 492	-9 174	-9 208	-10 520	-110 148	111,0	100
Lönekostnader	-364 555	-29 129	-28 886	-28 552	-29 861	-31 194	-30 814	-34 152	-34 697	-32 242	-29 461	-29 335	-30 990	-369 313	101,3	100
Lokaler	-62 746	-5 156	-5 150	-5 273	-5 224	-4 996	-5 103	-5 033	-5 000	-5 159	-5 085	-5 293	-4 923	-61 393	97,8	100
Försörjningsstöd	-27 525	-2 273	-2 161	-2 024	-2 014	-2 568	-1 864	-2 219	-2 095	-1 640	-1 993	-1 888	-2 357	-25 094	91,2	100
Placeringar IFO	-29 372	-3 790	-2 966	-3 363	-2 850	-3 049	-3 780	-3 072	-3 502	-3 685	-3 427	-3 136	-3 836	-40 455	137,7	100
Placeringar OoF	-6 976	-850	-758	-574	-821	-694	-924	-790	-759	-804	-897	-787	-785	-9 442	135,4	100
Personlig assistans	-34 128	-2 972	-3 005	-3 022	-3 099	-3 322	-3 225	-3 159	-3 268	-2 886	-3 190	-3 046	-2 587	-36 781	107,8	100
Hospice/Utskrivningsklara	-507	-123	-157	-177	-89	-24	-105	-136	-71	-87	-212	-203	-99	-1 483	292,8	100
Övriga kostnader	-60 464	-7 774	-6 092	-5 126	-5 020	-4 841	-4 679	-4 930	-4 596	-4 601	-5 645	-4 949	-5 840	-64 092	106,0	100
Summa kostnader	-685 515	-60 759	-57 578	-56 751	-57 688	-59 539	-59 362	-63 301	-63 763	-60 594	-59 083	-57 845	-61 937	-718 201	104,8	100,0
NETTOKOSTNADER		0	-1 924	865	-205	1 225	249	177	-4 156	2 246	-223	-3 192	-1 269	-4 281	-10 488	
Hemtjänst		Samtliga kostnader för både Hemtjänstpeng och Kommunal hemtjänst														
Försörjningsstöd		Inklusive kostnader för "Jobbsatsningen"														
Övriga kostnader		Leasingbilar, friskvård och rehabilitering, tekniska hjälpmedel, inkontinensmaterial, larm, annonser, resor, livsmedel och förbrukningsmaterial mm														

Skolnämnden

Plats och tid	Rådhuset, KS-salen, torsdagen den 30 januari 2020 kl 08:15-10:50		
Beslutande	Ledamöter Monica Fällström (S), Ordförande Åke Hamrin (V), 1:e vice ordförande Bengt Olof Jansson (L), 2:e vice ordförande Hans Berglund (S) Roland Strömqvist (S) Catharina Rosén (C) Linda Borg (M) Lennart Bergström (SD) Helena Elfvendal (MP) tjänstgörande ersättare för Josephine Sundqvist (MP) Lillian Krantz (KD) tjänstgörande ersättare för Chantal Binua (KD) Erik Oscar Oskarsson (V) tjänstgörande ersättare för Lina Halvarsson (S) Ersättare		
Närvarande ej tjänstgörande ersättare			
Övriga närvarande	Linnea Nordin, nämndsekreterare Ann-Sofi Forssell, Hedda Wisingskolan med eleverna Sidra Daaboul, Isaac Allberg, Nils Sjöström, Maj Norberg, kl. 08:15-09:05 Johanne Lundgren och Anna-Karin Norell, controllers, kl. 09:05-09:20		
Justerare	Bengt Jansson (L)		
Justeringens plats och tid	Skolkontoret, 2020-01-30, kl. 12:30		
Underskrifter			
	Sekreterare	Linnea Nordin	Paragrafer § 4
	Ordförande	Monica Fällström	
	Justerare	Bengt Jansson	
ANSLAG/BEVIS			
Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.			
Organ	Skolnämnden		
Sammanträdesdatum	2020-01-30		
Datum då anslaget sätts upp	2020-01-30	Datum då anslaget tas ned	2020-02-21
Förvaringsplats för protokollet	Skolkontoret		
Underskrift	Linnea Nordin		

Skolnämnden

Ärendelista

§ 4	Dnr 2020-000001 1.1.3.1	3
	Verksamhetsberättelse med årsbokslut	3

Skolnämnden

§ 4

Dnr 2020-000001 1.1.3.1

Verksamhetsberättelse med årsbokslut

Skolnämndens beslut

Skolnämnden beslutar

att godkänna verksamhetsberättelse 2019

att översända verksamhetsberättelse 2019 till kommunstyrelsen

att denna protokollsparagraf förklaras omedelbart justerad.

Protokollsanteckning

Nämnden vill rikta ett stort tack till verksamheterna för det arbete som gjorts under året.

Bakgrund

Skolnämndens verksamhetsberättelse för 2019 har upprättats i ledningssystemet Hypergene enligt anvisningar från kommunstyrelsens ekonomiavdelning. I verksamhetsberättelsen presenteras verksamheten, viktiga händelser, nämndens verksamhetsmål, aktiviteter, ekonomi, internkontroll samt framtiden.

Beslutsunderlag

Bilaga Verksamhetsberättelse 2019, diarienummer 2020-000001.

Härnösands
kommun

Skolnämnd

Verksamhetsberättelse

2019-12-31

Verksamhetsberättelse

Status: Påbörjad Rapportperiod: 2019-12-31 Organisation: Skolnämnd

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse.....	1
1 Nämndens uppdrag och verksamhet.....	2
2 Viktiga händelser.....	3
3 Verksamhet och resultatuppdrag	5
4 Ekonomisk uppföljning.....	8
4.1 Nämndens driftbudget.....	8
4.1.1 Specifikation av personalkostnader per verksamhetsområde	10
4.2 Nämndens investeringsbudget.....	10
5 Internkontroll	12
6 Framtiden.....	13

1 Nämndens uppdrag och verksamhet

Skolnämnden ansvarar för utbildning av barn och ungdomar i åldrarna 1–21 år. Utbildningen syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Skolnämndens verksamheter omfattar förskola, pedagogisk omsorg, öppen förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt den kommunala Musik- och kulturskolan.

2 Viktiga händelser

Behörighetskrav, kompetensförsörjning och pensionsavgångar

Hösten 2019 påbörjade två studenter en arbetsintegrerad 5-årig lärarutbildning med anställning i Härnösands kommun. Utbildningen sker i samverkan med Mittuniversitetet och kommuner i Västernorrland, Hälsingland, Jämtland och Härjedalen. Det är en lärarutbildning med inriktning mot grundskolans åk 4–6 MA/NO/Teknik. Utbildningen löper på elva terminer med arbete i skolan 50% och med studier 75%.

Under 2019 har lärarassistenter anställts och utbildats. Syftet är ökad studiero och att avlasta lärare.

Digitalisering

Utifrån den sedan tidigare fastställda nationella strategin för skolans digitalisering har kommunen haft fortsatt stort fokus på att skapa en grundnivå inom IKT både vad gäller teknisk utrustning och kompetens. Målbilden över tid är bland annat att alla enheter ska ha ett väl utbyggt wifinät och att all personal ska ha en grundläggande IKT-kompetens inom ram för de krav som följer av den befattning som man har. Skolornas lärplattform, Schoolity, är nu implementerad. En del administrativt arbete kvarstår för att rätta till "barnsjukdomar".

Implementeringen av det administrativa systemet, IST admin, har helt avstannat då leverantören inte fullföljt sina åtaganden. Implementeringen skulle ha varit klar 1 januari 2019 men är i dagsläget långt ifrån redo att starta upp.

Nyanländas lärande

Under 2019 startades det förvaltningsövergripande projektet Nyanländas lärande i samarbete med Skolverket. Vårterminen 2019 handlade främst om kartläggning av de olika verksamheternas förutsättningar. En plan upprättades för hur förvaltningen ska jobba vidare. Projektet ska slutredovisas 2022.

Läslýftet i förskolan

Läslýftet i förskolan ingår i projektet nyanländas lärande och insatsen har planerats under hösten för att starta upp i januari 2020. Syfte är att förbättra resultatet för de yngre barnens språk, läs och skrivförmåga.

Hållbart ledarskap

Fokus har under läsåret legat på att utveckla förvaltningens chefer inom ledarskap. Exempelvis har rektors ledarskap stärkts genom kollegialt lärande med fokus på inre organisation.

Lokaler

Modulen på Bondsjöhöjdens skola har avyttrats och Hus A-D, den s.k. fyrkanten, på Murbergsskolan har iordningsställt. Årkurs 3 från Bondsjöhöjdens skola och Murbergsskolans fritidshem har flyttat in i dessa lokaler.

Budget i balans

I arbetet för att nå budget i balans har skolförvaltningen under året gjort en djupare analys av förvaltningens kostnader inför budget 2020. Analysen har gett kunskap om vilka verksamheter som har lägre eller högre kostnader i jämförelser med andra kommuner. I analysen har även

kvalitetsaspekter vävts in och jämförts med andra kommuner. Orsakssambandet mellan kostnad och kvalitet har undersökts.

Aktuella nationella regeländringar från och med 1 juli 2019

Reviderad läroplan för förskolan.

Förskolechef benämns rektor och omfattas befattningsutbildningen för rektorer.

Krav på lärarlegitimation och behörighet för att få undervisa och ansvara för undervisning i fritidshemmet.

Nya bestämmelser har införts om en garanti för tidiga insatser för läsa, skriva, räkna. Huvudmannen ansvarar för att det finns tillräckliga organisatoriska och ekonomiska förutsättningar att uppfylla garantin.

Skolan är skyldig att i slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet göra en uppföljning av det stöd en elev fått som extra anpassning i svenska, svenska som andra språk och matematik. Den läraren som ska ansvara för eleven i nästa årskurs ska sedan få ta del av resultatet av uppföljningen.

Mer undervisningstid i matematik för högstadiet. Utöver det fördelas ytterligare undervisningstid i idrott och hälsa mellan mellanstadiet och högstadiet. Undervisningstiden i elevens val minskar med motsvarande undervisningstid.

För gymnasieskola och gymnasiesärskola har flera ändringar skett i introduktionsprogrammen och i ämnesplaner.

3 Verksamhet och resultatuppdrag

Titel	Utfall	Mål
Mål 3 - Ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete		
Andel enheter med miljöcertifiering ska öka (SKN-mål)	87.9%	
Kommentar: 29 enheter av 33 är certifierade. Resterande 4 enheter har påbörjat arbetet med en certifiering.		
Mål 4 - Kunskapsstaden där alla kan växa		
Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer. (SKN-mål)	62.9	
Kommentar: Tidigare år har måttet redovisats enligt skala 1-4. Vid 2019 års brukarundersökning svarade 62,9 % av eleverna i åk5, åk9 och Gy2 "Stämmer helt och hållet" eller "Stämmer ganska bra" på påståendet "Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer" (åk5)/"Skolarbetet stimulerar mig att lära mig mer" (åk9, Gy2). Det är en förbättring jämfört med både 2017 års brukarundersökning (52,2%) och Skolinspektionens skolenkät 2018 (55,7%).		
Andelen elever i grundskolans åk 3 som deltagit i alla delprov och som klarat alla delprov för ämnesprovet svenska och svenska som andra språk ska öka (SKN, KF-resultatuppdrag)	69.0%	78.0%
Kommentar: Andel av elever i grundskolans årskurs 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov i svenska och svenska som andraspråk. Med lägeskommun avses elever i både kommunala och fristående skolor belägna i kommunen oavsett var de är folkbokförda. Under perioden 2016-2019 visar trenden ett negativt resultat för Härnösands kommun. Utfallet är dock 2 procentenheter bättre jämfört med 2018 års resultat. Trenden för tidsperioden 2013-2019 är minskande. Källa: Skolverket och SCB.		
Andelen elever i åk 9 som är behöriga till ett gymnasieprogram ska öka (SKN, KF-resultatuppdrag)	79.2%	85.0%
Kommentar: Andel av elever i grundskolans årskurs 9 som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, lägeskommun. Med lägeskommun avses elever i både kommunala och fristående skolor belägna i kommunen oavsett var de är folkbokförda. Under perioden 2016-2019 är trenden negativ för Härnösands kommun. Utfallet är 4,4 procentenheter lägre än 2018 års resultat, men 1,9 procentenheter högre än 2017 års resultat. Trenden för perioden 2013-2019 är negativ. Källa: Skolverket och SCB.		
Andelen elever som fullföljer gymnasieutbildning inom fyra år i kommunen ska öka (SKN, KF-resultatuppdrag)	70.5%	
Kommentar: Andelen elever vid Härnösands gymnasium som fullföljt sin gymnasieutbildning med examen eller studiebevis inom 4 år var 70,5 %.		
Mål 5 - Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet		
Mitt barn får det stöd och den hjälp som behövs (SKN-mål)	72.2%	
Kommentar: En lägre andel vårdnadshavare än föregående år anser att deras barn får det stöd och den hjälp som behövs i skolan.		
Lärarna i min skola hjälper mig i skolarbetet om jag behöver det (SKN-mål)	90.6%	
Kommentar: Andelen elever som tycker att deras lärare hjälper dom i skolarbetet när dom behöver det har ökat.		
Skolan arbetar medvetet mot kränkande handlingar som exempelvis mobbning (SKN-mål)	85.4%	
Kommentar:		

Vid 2019 års brukarundersökning valde skolförvaltningen att ändra vissa påståenden så att de skulle vara lika som Skolinspektionens Skolenkät. Årets undersökning har därför ett förändrat men likvärdigt påstående gällande kränkande handlingar. Aktuellt påstående för 2019 är "Min skola arbetar aktivt med att förhindra kränkande behandling". 85,4 % av de svarande eleverna svarade "Stämmer helt och hållet" eller "Stämmer ganska bra".

Personalen har ett gott bemötande till mitt barn - förskola (SKN-mål)	97.9%	
---	-------	--

Kommentar:

Andelen vårdnadshavare som upplever att personalen har ett gott bemötande till sitt barn är mycket hög för kommunens förskolor. Utfallet av 2019 års undersökning visade dock en minskning med 0,5 procentenheter jämfört med 2018 års undersökning.

Förskolan arbetar medvetet mot kränkande behandling (SKN-mål)	79.5%	
---	-------	--

Kommentar:

Vårdnadshavare i förskolan upplever i högre grad att förskolan arbetar medvetet mot kränkande behandling. Utfallet av 2019 års undersökning var 2,1 procentenheter högre än 2018 års undersökning.

De vuxna som arbetar i skolan bryr sig om mig (SKN-mål)	73.0%	
---	-------	--

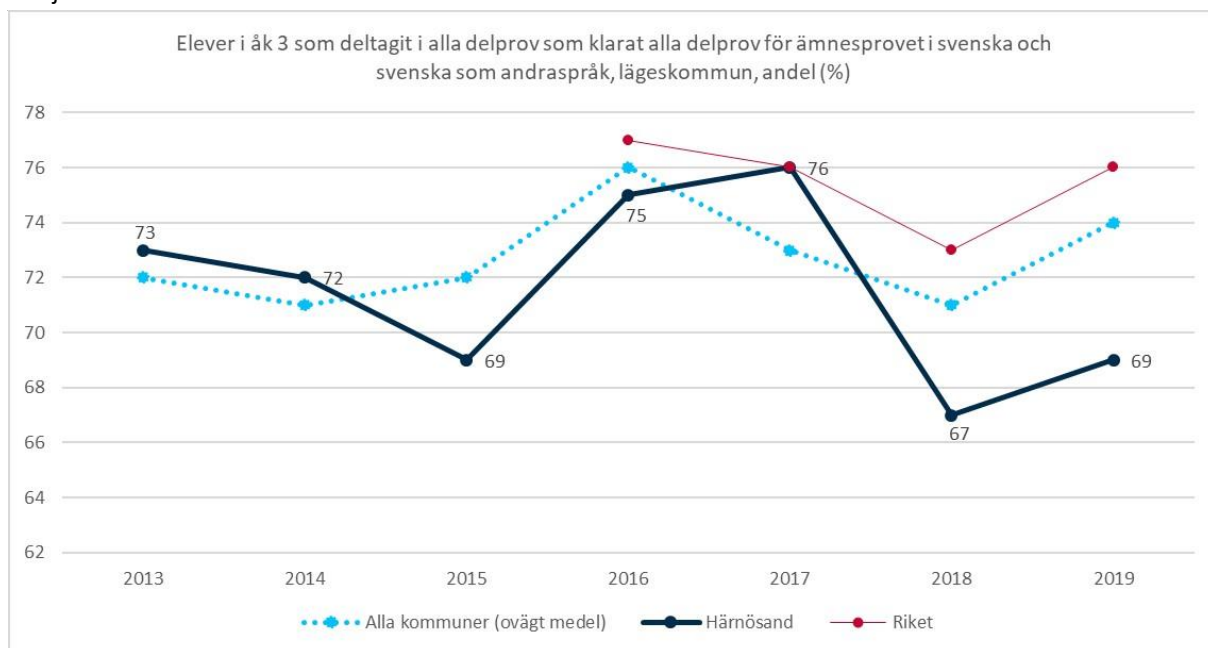
Kommentar:

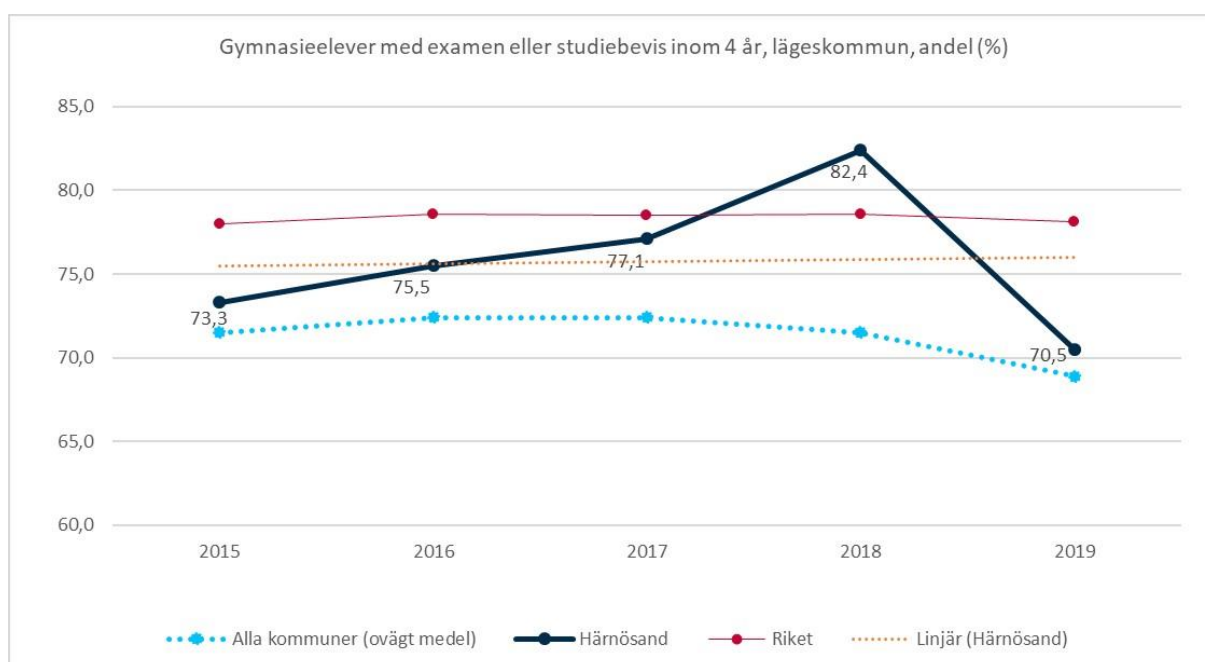
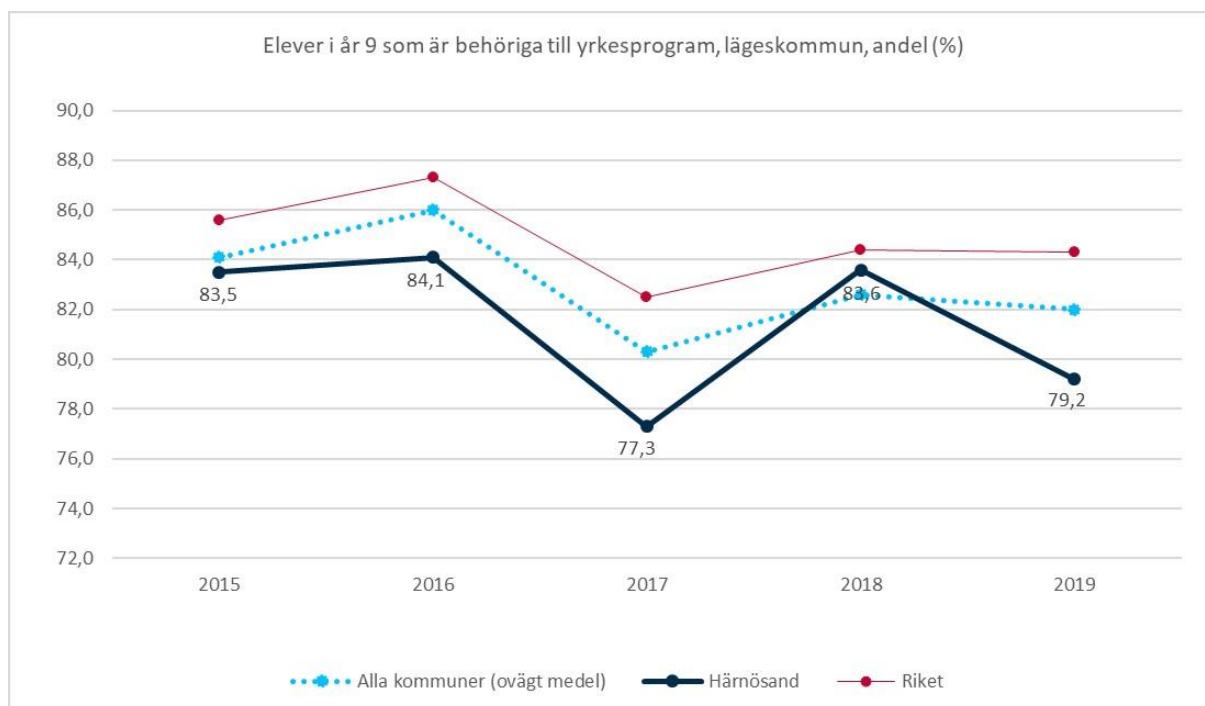
Måttet har utgått ur skolinspektionens skolenkät. Måttet har därför utgått ur skolförvaltningens brukarundersökning 2019.

Jag trivs i skolan (SKN-mål)	90.3%	
------------------------------	-------	--

Kommentar:

Måttet "Jag trivs i skolan" har utgått och ersattes 2019 av "Jag är nöjd med min skola som helhet". 90,3% av eleverna i åk5, åk9, gy2 svarade "Stämmer helt och hållet" eller "stämmer ganska bra" på påståendet "Jag är nöjd med min skola som helhet".

4 Ekonomisk uppföljning

4.1 Nämndens driftbudget

Resultaträkning (mnkr)	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2019	Differens utfall/budget
Intäkter	725,4	720,9	693,4	27,5
- varav tilldelade skattemedel	594,0	600,3	600,3	0,0
- varav interna intäkter	6,4	5,7	5,5	0,2
- varav externa intäkter	125,0	114,9	87,6	27,3
Kostnader	-725,9	-721,6	-693,4	-28,2
- varav personalkostnader	-448,0	-443,8	-420,4	-23,4
- varav köp av huvudverksamhet	-100,8	-103,0	-101,0	-2,0
- varav lokalhyra	-81,1	-83,8	-83,6	-0,2
- varav fastighets- och driftskostnader	-5,1	-5,7	-5,2	-0,5
- varav avskrivningar	-1,9	-2,1	-2,7	0,6
- varav övriga kostnader	-89,0	-83,2	-80,5	-2,7
Resultat	-0,5	-0,7	0,0	-0,7

Skolnämndens resultat för 2019 visar ett underskott på 0,7 mnkr.

Intäkterna är 27,5 mnkr högre än budget vilket består främst av mer statsbidrag från Skolverket och Migrationsverket. De totala kostnaderna är 28,2 mnkr högre än budget. Personalkostnader är den största avvikande posten med ett utfall på 443,8 mnkr vilket är 23,4 mnkr högre än budget. Jämfört med föregående år har dock kostnader för personal minskats med 4,2 mnkr.

Även utfall på posten köp av huvudverksamhet ligger högre än budget vilket beror på att fler elever väljer fristående huvudmän.

RR / verksamhetsområde (mnkr)	Utfall 2018	Utfall 2019	- varav skattemedel	- varav intäkter	- varav kostnader
Skolnämnd	0,1	-0,1	1,2	0,0	-1,3
Musik- och kulturskola	-0,2	0,2	9,3	0,9	-10,0
Öppen förskola	0,0	0,5	1,7	0,2	-1,4
Förskola	-0,7	-2,7	143,0	26,6	-172,3
Pedagogisk omsorg	-0,3	-0,3	2,2	0,2	-2,7
Fritidshem	-2,1	-1,2	25,6	8,9	-35,7
Förskoleklass	0,3	0,5	18,2	2,3	-20,0
Grundskola	2,5	11,7	272,3	44,0	-304,6
Grundsärskola	-0,2	-0,3	11,8	1,3	-13,4
Gymnasieskola	-0,2	-8,6	104,8	29,9	-143,3
Gymnasiesärskola	0,5	-0,3	10,2	2,5	-13,0
Eftis	-0,2	-0,1	0,0	3,8	-3,9
Resultat	-0,5	-0,7	600,3	120,6	-721,6

Verksamhetsområde förskola gör ett underskott på 2,7 mnkr. Personalkostnaderna är högre än budget samtidigt som köp av förskoleplats hos andra huvudmän är lägre än budget och bidragsintäkter högre än budget.

Verksamhetsområde fritidshem visar per sista augusti ett underskott på 1,2 mnkr. Personalkostnader är den främsta orsaken till underskottet.

Verksamhetsområde grundskola gör ett överskott på 11,7 mnkr. Överskottet består främst av inkomna statsbidrag, bland annat Likvärdig skola som inte är budgeterat 2019. Den totala bidragsramen är 13,8 mnkr där förvaltningen dock förväntar sig att enbart kunna redovisa motsvarande satsningar för 75% av bidraget därav den försiktiga förväntan på bidragsintäkter. Hälsofrämjande skolutveckling är ett annat statsbidrag från Skolverket som inte är budgeterat under 2019 men som bidrar till 2,5 mnkr högre intäkter och motsvarande högre kostnader. Även erhållna och förväntade intäkter från Migrationsverket för asylsökande och nyanlända är högre än budget inom detta verksamhetsområde. Inom grundskola är dock de flesta kostnaderna högre än budget, främst personalkostnader och köp av grundskoleplats. Personalkostnaderna inom grundskola är 3,8 mnkr högre än årets budget. Jämfört med 2018 är personalkostnaderna dock 5,7 mnkr lägre.

Verksamhetsområde gymnasieskola visar ett underskott på 8,6 mnkr. Underskottet består främst av högre personalkostnader än budget. Antalet elever som väljer andra huvudmän än Härnösands gymnasium är också högre samt att färre elever från andra kommuner väljer just Härnösands gymnasium. Bidrag från Migrationsverket och Skolverket är dock högre än budget.

Årssnitt antal barn och elever (egna och externa)	Utfall 2019	Budget 2019	Differens budget-utfall 2019
Förskola	1 227	1 236	-9
Pedagogisk omsorg	28	30	-2
Förskoleklass	282	279	3
Grundskola	2 734	2 692	42
Gymnasieskola	962	912	50
Antal individer	5 234	5 149	85
Fritidshem	997	993	4
Antal placeringar	6 231	6 142	89

Budget av antal barn och elever under 2019 är baserat på Statistiska Centralbyråns befolkningsprognos och förvaltningens antagande om antalet asylsökande inom respektive verksamhetsform. Både grundskola och gymnasieskola har en ökning av antal elever jämfört med budgeterat antal, 42 respektive 50 elever. De övriga verksamheterna har små avvikelser gällande antal.

Inom grundskola har elevantalet ökat jämfört med budgeterat antal, både hos de egna enheterna och hos fristående huvudmän. Dock har de fristående huvudmännen en större ökning av elever än de egna enheterna. Inom gymnasieskola har elevantalet också ökat jämfört med budgeterat antal, både vad gäller fristående huvudmän och egen verksamhet.

Fristående huvudmän inom förskola har en minskning av antalet barn jämfört med budgeterat antal, medan de egna enheterna har för 2019 fler elever än vad som budgeterats för. Gällande fritidshem har de fristående huvudmännen en ökning av antalet placeringar medan de egna enheterna minskar jämfört med budgeterat antal.

Ökningen av antalet barn och elever hos fristående huvudmän är totalt 22 individer och 30 placeringar.

4.1.1 Specifikation av personalkostnader per verksamhetsområde

Personalkostnad / verksamhetsområde (mnkr)	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2019	Differens utfall/budget
Skolnämnd	-1,0	-1,2	-1,1	-0,1
Musik- och kulturskola	-8,2	-8,1	-7,9	-0,2
Öppen förskola	-0,7	-0,9	-1,3	0,4
Förskola	-105,0	-105,1	-98,1	-7,0
Pedagogisk omsorg	-1,7	-1,8	-1,4	-0,4
Fritidshem	-26,8	-25,7	-23,0	-2,7
Förskoleklass	-12,9	-11,1	-10,3	-0,8
Grundskola	-199,1	-193,4	-189,6	-3,8
Grundsärskola	-9,9	-10,1	-9,6	-0,5
Gymnasieskola	-70,2	-73,5	-65,4	-8,1
Gymnasiesärskola	-8,8	-9,5	-9,3	-0,2
Eftis	-3,7	-3,4	-3,4	0,0
Totalt	-448,0	-443,8	-420,4	-23,4

Inför budgetår 2019 beslutade kommunfullmäktige i december 2018 om ny skattemedelstilldelning till nämnderna. För skolnämndens del påverkade detta budget 2019 med en ökad ram om 6,3 mnkr istället för tidigare beslutade 14,3 mnkr utifrån 2018 års skattemedelstilldelning. Denna minskning av utökade skattemedel påverkade skolnämnden till att ta ett inriktningsbeslut att avsluta några kvalitetshöjande satsningar inför budget 2019 för att kunna presentera budget 2019 i balans. Bland annat valde nämnden att inte längre avsätta extra medel till mindre barngrupper för de enheter som sökt men inte beviljats statsbidrag. I januari 2019 tog skolnämnden också ett beslut att sänka grundbeloppet utifrån tidigare beslut om grundbelopp för 2019 för förskola, förskoleklass, grundskola och fritidshem. Omställningsarbetet inom förvaltningen efter detta beslut har varit pågående under hela året. Trots detta visar flera verksamheter högre personalkostnader än budgeterat, totalt 23,4 mnkr högre. Till viss del motsvaras de högre personalkostnaderna också av riktade statsbidrag. Inom grundskola och gymnasieskola finns även ett ökat elevantal jämfört med budget vilket har påverkat behoven och därmed personalkostnaden.

4.2 Nämndens investeringsbudget

Investeringar (mnkr)	Investering 2018	Investering 2019	Årsbudget 2019	Differens investering/budget
Förskola	0,0	0,6	0,5	-0,1
Grundskola	2,2	2,0	1,3	-0,7
Gymnasieskola	0,5	0,2	0,2	0,0
Totalt	2,7	2,8	2,0	-0,8

Skolnämnden har investerat för totalt 2,8 mnkr 2019, vilket är 0,8 mkr högre än årsbudgeten. De största investeringarna finns inom verksamhetsområde grundskola. Där har förvaltningen satsat på accesspunkter på flera enheter för ett bättre wi-fi samt även inköp av klassrumsmöbler. Brännaskolan och Älandsbro skola har investerat i utemiljö i form av multiarenor.

Inom förskolan är accesspunkter den största posten för investeringar och inom gymnasieskola har investeringar gjorts i innemiljön.

5 Internkontroll

Titel		Resultat	
Titel		Slutdatum	Färdiggrad
Bristande kunskap i förhållande till ämnenas kunskapskrav			
Nyanländas lärande		2022-06-30	
Kommentar: Härnösands kommun ansökte och beviljades deltagande i Skolverkets projekt "Nyanländas lärande" våren 2019. Projektet kommer att pågå 2019-2022 (fem terminer). Nulägesanalys har gjorts och handlingsplan med många insatser är upprättad. Slutrapport ska lämnas våren 2022. Härnösands kommun har även tecknat en kommunlicens för Studi.se vilket är ett digitalt program som tillhandahåller filmer (både lektioner och animerade filmer) inom olika ämnesområden. Både talat språk och text kan fås på flera olika språk vilket gör att elever som talar och kan de språken får en översättning. I nuläget är programmet i första hand inriktat på årskurserna 7-9. Även gymnasiets introduktionsprogram och årskurserna 4-6 kan delvis nyttja programmet.			
Bristande undervisning i förhållande till skollagen			
Nyanländas lärande		2022-06-30	
Kommentar: Härnösands kommun ansökte och beviljades deltagande i Skolverkets projekt "Nyanländas lärande" våren 2019. Projektet kommer att pågå 2019-2022 (fem terminer). Nulägesanalys har gjorts och handlingsplan med många insatser är upprättad. Slutrapport ska lämnas våren 2022.			
Bristande kunskapsgrund med sig in i förskoleklass och åk 1, eller för låga förväntningar			
Gemensamma riktlinjer för överskolning		2020-01-16	
Kommentar: Frågor har ställts till rektorer för sex förskolor respektive två skolor. Förskolornas rektorer har tillsammans med verksamhetschef och rektorer för F-6 skolorna påbörjat ett arbete med att framställa gemensamma riktlinjer för överskolning mellan kommunens förskolor och skolor samt för överlämningar mellan stadieövergångar inom och mellan skolor. Tillfrågade rektorer har aktuella planer idag just nu är processen precis inne i ett arbete med att se över planernas nuvarande utformning. I nuläget finns framarbetat ett gemensamt datum för ett första utskick till vårdnadshavare samt ett beslut om att samtliga enheter ska genomföra föräldramöten innan februari månads utgång. Nästa steg i processen är att kartlägga och sammanställa den dokumentation som används. Processen ska vara färdig så att det finns en gemensam process och gemensam dokumentation inför vt-21. I nuläget använder sig skolorna sig av Skolverkets stödmaterial "Hitta språket" och "Hitta matematiken", som är obligatoriskt att använda sedan 1 juli 2019. Skolorna använder sig av underlag som aktuell förskollärare fyller i inför överskolningssamtalen. Aktiviteter som besök av mottagande lärare i förskoleklassen men också besök av eleverna i klassrummet hos den mottagande läraren. Överföring av kunskapen om elevernas kunskapsutveckling sker både genom dokumentation och s.k. överlämningskonferenser.			

6 *Framtiden*

Kompetensförsörjning

Rekryteringsbehovet kommer fortsättningsvis att vara stort i förskola, grundskola och gymnasieskola i Härnösand precis som i hela riket. Pensionsavgångar inom förskola och skola kommer att påverka kompetensförsörjning inom alla områden. Skolförvaltningen behöver aktivt att arbeta för nyrekrytering och kompetensutveckling, samt för att behålla befintlig personal.

Skolans digitalisering

Skolverket har i uppdrag från regeringen att digitalisera alla nationella prov till år 2022. Det kräver att det finns en nationell digital infrastruktur och tillräcklig digital kompetens på skolorna. Under 2020 planeras utbyggnad av förskolornas trådlösa nätverk.

Nyanländas lärande

Projektet nyanländas lärande kommer att pågå under tre år. Målet är att öka likvärdigheten inom och mellan kommunens skolor samt att höja kunskapsresultaten. Inom satsningen nyanländas lärande genomförs under våren 2020 bland annat en fortlöpande aktivitet vars syfte är att stärka rektors förmåga att leda i förändring.

SkolFam

SkolFam-projektet är utvärderat och kommer att övergå till permanent verksamhet 1 juli 2020.

Barnkonventionen

Barnkonventionen blir en del av svensk lag 1 januari 2020.

Arbetslivsnämnden

§ 6

Dnr 2020-000004 1.1.3.1

Verksamhetsberättelse arbetslivsnämnden 2019

Arbetslivsnämndens beslut

Arbetslivsnämnden beslutar

att godkänna verksamhetsberättelse 2019, samt

att skicka verksamhetsberättelsen för arbetslivsnämnden 2019 vidare till kommunstyrelsen för kännedom.

Bakgrund

Verksamhetsberättelsen redovisar det ekonomiska utfallet, samt vad som i stora drag har hänt under året och vad förvaltningen ser som framtida utmaningar.

Arbetslivsnämnden har under 2019 varit starkt påverkade av omställningar inom det arbetsmarknadspolitiska området. Inte minst omstruktureringen av Arbetsförmedlingen. Verksamheterna har fortsatt att samarbeta och hitta nya former och lösningar för deltagarna.

Arbetslivsnämnden har för 2019 ett positivt resultat om 2,2 miljoner kronor. Måluppföljningen visar att två av tre mål är helt uppfyllda medan ett av målen inte uppnås.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Genom att upprätta bokslut i en verksamhetsberättelse som beskriver resultat vid årets slut samt en ekonomisk analys, bidrar nämnden till att kommunens resurser används effektivt, ändamålsenligt och långsiktigt.

Beslutsunderlag

Muntlig information från Marcus Selin, tf förvaltningschef.

Arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2020-02-10, ARN 2020-000004.

Arbetslivsförvaltningen
Marcus Selin, 0611-34 84 11
Marcus.selin@harnosand.se

Arbetslivsnämnden

Verksamhetsberättelse arbetslivsnämnden 2019

Förslag till beslut

Arbetslivsförvaltningen föreslår arbetslivsnämnden besluta

att godkänna verksamhetsberättelse 2019, samt

att skicka verksamhetsberättelsen för arbetslivsnämnden 2019 vidare till kommunstyrelsen för kännedom.

Beskrivning av ärendet

Verksamhetsberättelsen redovisar det ekonomiska utfallet, samt vad som i stora drag har hänt under året och vad förvaltningen ser som framtida utmaningar.

Arbetslivsnämnden har under 2019 varit starkt påverkade av omställningar inom det arbetsmarknadspolitiska området. Inte minst omstruktureringen av Arbetsförmedlingen. Verksamheterna har fortsatt att samarbete och hitta nya former och lösningar för deltagarna.

Arbetslivsnämnden har för 2019 ett positivt resultat om 2,2 miljoner kronor. Måluppföljningen visar att två av tre mål är helt uppfyllda medan ett av målen inte uppnås.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Genom att upprätta bokslut i en verksamhetsberättelse som beskriver resultat vid årets slut samt en ekonomisk analys, bidrar nämnden till att kommunens resurser används effektivt, ändamålsenligt och långsiktigt.

Beslutsunderlag

"[Skriv text här]"

Datum
2020-02-10

Dnr
ARN/2020-000004

Marcus Selin
Tf förvaltningschef

Bilagor

Bilaga 1 – Verksamhetsberättelse 2019

Härnösands
kommun

Arbetslivsnämnd

Verksamhetsberättelse

2019-12-31

Verksamhetsberättelse

Rapportperiod: 2019-12-31 Organisation: Arbetslivsnämnd

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse.....	1
1 Nämndens uppdrag och verksamhet.....	2
2 Viktiga händelser.....	4
3 Verksamhet och resultatuppdrag	6
4 Ekonomisk uppföljning.....	7
4.1 Nämndens driftbudget.....	7
4.1.1 Specifikation av personalkostnader per verksamhetsområde	8
4.2 Nämndens investeringsbudget.....	9
5 Internkontroll	10
6 Framtiden.....	12

1 *Nämndens uppdrag och verksamhet*

Arbetslivsnämndens uppdrag och uppgifter enligt reglemente beslutat av fullmäktige 2019-03-25 § 29, är att:

1. fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna enligt skollagen (2010:800)
2. fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156)
3. fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)
4. samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4§ samt för personer som står långt från arbetsmarknaden
5. samordna kommunens sommarjobb för ungdomar
6. erbjuda yrkeshögskoleutbildning utifrån lokala och regionala behov
7. drift av Härnösands energitekniska arena (HETA)
8. erbjuda en mötesplats och resurser för vuxenstuderande, förmedla utbildning och verka för utveckling av eftergymnasial utbildning i ett lokalt och regionalt perspektiv
9. stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser
10. förmedla tolktjänster
11. drift av kommunens arbetsmarknadsarenor

Arbetslivsnämndens viktigaste uppgift är att stödja människor att utveckla sina kompetenser för arbetsmarknadens behov genom arbetsmarknadsinsatser, integration, vuxenutbildning och yrkeshögskoleutbildningar. Nämnden har också ansvar för mottagning, introduktion och samordning av integrationsverksamhet för nyanlända samt tolkförmedling. Genom att skapa en meningsfull sysselsättning för deltagarna stödjer verksamheterna även andra förvaltningar genom olika serviceinsatser. En meningsfull sysselsättning bidrar till utveckling av individen, miljön och kommunen som helhet.

1.1 *Organisation och ledningsstruktur*

Arbetslivsförvaltningen är indelad i två verksamhetsområden, Arbete och Integration samt Vuxenutbildningen. Utöver dessa finns övergripande ledning och gemensam administration med gemensamma resurser och lokaler. Förvaltningens ledningsgrupp utgörs av förvaltningschef, verksamhetschefer samt enhetschefer.

1.2 *Vuxenutbildningen*

Vuxenutbildningen utgörs av kommunal vuxenutbildning (Komvux), särskild utbildning för vuxna (Lärvux), Samhällsorientering och yrkeshögskolan. Utöver dessa verksamheter ingår Lärcentrum och Härnösands energitekniska arena (HETA) i Vuxenutbildningens verksamhetsområde. Komvux omfattar utbildning i svenska för invandrare (sfi), utbildning på grundläggande och gymnasial nivå.

1.3 Arbete och Integration

Arbete och Integration ansvarar för sysselsättning och arbetsmarknadsåtgärder för unga och vuxna från 20 år. Verksamheten har också ansvar för mottagning, introduktion och samordning av integrationsinsatser för nyanlända samt tolkförmedling. Genom att skapa en meningsfull sysselsättning för deltagarna stödjer verksamheterna även andra förvaltningar genom att utföra uppdrag och serviceinsatser

1.4 Kommunens åtaganden

Kommunen är skyldig att ha vissa verksamheter enligt lag. Andra verksamheter är frivilliga och beslutas av den lokala politiken.

Lagstadgad verksamhet

1. Utbildning för vuxna på grundläggande och gymnasial nivå, utbildning i svenska för invandrare, samt grundläggande och gymnasial nivå inom särskild utbildning för vuxna.
2. Samhällsorienterande insatser som syftar till att underlätta nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet.
3. Mottagning av vissa nyanlända för bosättning.
4. Samordning och erbjudande av sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen.

Ej lagstadgad verksamhet

1. Sommarjobb för ungdomar
2. Yrkeshögskoleutbildning
3. Härnösands energitekniska arena och uppdragsutbildningar
4. Lärcentrum
5. Vissa integrationsfrämjande insatser
6. Tolkförmedling

2 Viktiga händelser

Arbete och Integration

Under 2019 har arbetet med jobbskapande insatser haft stort fokus på utsatta grupper på arbetsmarknaden. Samverkan mellan myndigheter kring arbetslösa personer som är i behov av ett sammanhållet stöd har varit en viktig förutsättning för att deltagarna ska komma närmare arbetsmarknaden.

Kompetensutveckling av personal för att bättre kunna möta den allt svårare målgruppen har varit prioriterat. Alla konsulenter har fått utbildning i Supported Employment och motiverande samtal.

Ett samarbete med företag som vill ta socialt ansvar har kommit i gång för att skapa jobb som inte kräver erfarenhet och utbildning. Målet med samarbetet är att underlätta ingången på reguljära arbetsmarknaden för personer i utsatta grupper.

Arenorna har fortsatt att utveckla samarbetet med föreningar, organisationer, näringslivet och övriga kommunen för att kunna erbjuda meningsfull anpassad arbetsträning för arbetslösa i utsatta grupper.

Långtidsarbetslösa med små möjligheter till ett arbete på reguljära arbetsmarknaden har erbjudits trygga anställningar som löper över längre tid. Med en utveckling där fler personer erbjuds längre insatser kommer det totala antalet personer som kan sysselsättas att minska.

Arbetsförmedlingens omorganisation har pågått under hela året och påverkat verksamhet och individ på ett påtagligt sätt. Dock har Arbete och Integration tillsammans med arbetsförmedlingen fortsatt samarbeta och hittat nya former och lösningar som fungerat för deltagarna i väntan på slutgiltig organisering av arbetsförmedling.

Integrationsverksamheten har fokuserat på kvalitet och tillgänglighet för att underlätta inkludering för de som redan finns i Härnösand. Drop-in- verksamhet har erbjudits regelbundet. Integrationsverksamheten har tillsammans föreningar och organisationer haft ett omfattande samarbete för att tillse att varje ny kommunmedborgare får kännedom om samhällsservice och aktiviteter.

Vuxenutbildningen

Komvux

Under 2018 införde regeringen satsningar som syftade till att öka rekrytering till studier bland personer med kort utbildning och stort utbildningsbehov. Satsningarna fortsatte under 2019 vilket visar sig i komvux elevunderlag där fler elever än tidigare saknar komplett utbildning på grundskolenivå.

I slutet av året drabbades kommunens leverantör av utbildning i svenska för invandrare och samhällsorientering av konkurs. I verksamheten var det då ca 250 elever. Kommunen fick snabbt ställa om för att kunna säkerställa fortsatt undervisning för eleverna.

Yrkeshögskolan

Regeringens kunskapslyft innebär bland annat en satsning på utbildningsplatser inom yrkeshögskolan. I ansökningsomgången 2019 beviljades 45 % av ansökningarna vilket är den högsta beviljandegraden sedan yrkeshögskolan inrättades. Härnösands kommun beviljades fyra utbildningar, Ingenjör VVS och energi, Certifierad kyl- och värmepumpstekniker, Montageledare solceller och Underhållstekniker inom processindustrin. Förutom utbildningen till underhållstekniker så startade utbildningarna hösten 2019

med rekordintag. Utbildningen till underhållstekniker startade våren 2020, även den med högt intag. Yrkeshögskolan i Härnösand har arbetat aktivt med marknadsföring och ändrat studieform på några av utbildningarna från närundervisning till distans vilket gett positivt utfall.

Lärcentrum

Under våren 2019 hade lärcentrum nyinvigning efter att ha varit vilande under ett par år. Verksamheten erbjuder en mötesplats för alla vuxenstuderande oavsett vilken studieform de studerar inom. Utöver detta bedrivs utvecklingsarbeten för att främja tillgänglighet av högre utbildningar. Kommuninnevånare som studerar högre utbildning mot annan ort har bjudits in till lärcentrum. Lärcentrum har samarbetat med utbildningsanordnare och har erbjudit lokaler till arbetsintegrerad lärarutbildning, snabbspår för läkare och utbildning till lärarassistent.

3 Verksamhet och resultatuppdrag

Titel	Utfall	Mål
Mål 2 - Växande näringsliv med mångsidig arbetsmarknad		
Andelen deltagare som efter 12 månaders arbetsförberedande insatser upplever en förbättrad anställningsbarhet ska öka (Arn)	55.0%	50.0%
Kommentar: Deltagare gör vid upprepande tillfällen en självskattning kring sin upplevda anställningsbarhet. Totalt har 118 deltagare skattat sin egen anställningsbarhet en första gång. Av dessa har 96 personer gjort en andra skattning och 53 personer har hunnit skatta sig en tredje gång. Av de 53 deltagare som gjort en självskattning vid tre tillfällen tycker 55% att de förbättrat sin anställningsbarhet. Majoriteten av deltagarna står långt ifrån arbetsmarknaden med försörjningshinder som innebär att de har behov av parallella insatser från andra myndigheter. Långa väntetider till bland annat hälso- och sjukvårdsinsatser påverkar deltagares förutsättningar att tillgodogöra sig insatser som stärker den egna anställningsbarheten. Målet är uppnått för 2019.		
Mål 4 - Kunskapsstaden där alla kan växa		
Andelen kursdeltagare som slutfört en kurs på Komvux med betyget godkänt ska öka (Arn)	80.0%	80.0%
Kommentar: Under 2019 har 571 elever läst 1685 kurser inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå. Av dessa är 1301 kurser i teoretiska ämnen och 384 kurser i yrkesutbildningar. Andelen kursdeltagare som slutfört en kurs och nått godkänt betyg är 80 procent. Resultatet är en svag minskning från 2018 då resultatet var 82 procent. Vuxenutbildningen har under året fortsatt med tidigare satsningar med elevhälsoteam där specialpedagog, lärare, studie- och yrkesvägledare samt rektor ingår. Målet har uppnåtts för 2019.		
Andel deltagare som saknar grundskole- eller gymnasiebetyg och är inskrivna i arbetsmarknadsåtgärd som börjar studera inom kommunal vuxenutbildning ska öka	53.0%	65.0 %
Kommentar: Totalt har 487 personer under 40 år deltagit i aktiviteter via Arbete och Integration, varav 63 personer påbörjade studier 2018, 54 personer har ohälsa som hinder för studier och 186 personer studerar sfi. Av återstående 184 personer med möjlighet att studera har 87 personer gått till studier på grund- eller gymnasienivå, motsvarande 53%, vilket är en ökad andel jämfört med 2018. Individanpassat stöd för att förbättra individens totala livssituation och ett målinriktat motivationsarbete har bidragit till att fler börjat studera under året. Anpassning av ambitionsnivån gällande studierna har gjort att fler deltagare vågat prova på att studera, t ex att läsa en kurs istället för flera till att börja med. Målet har inte uppnåtts under 2019.		

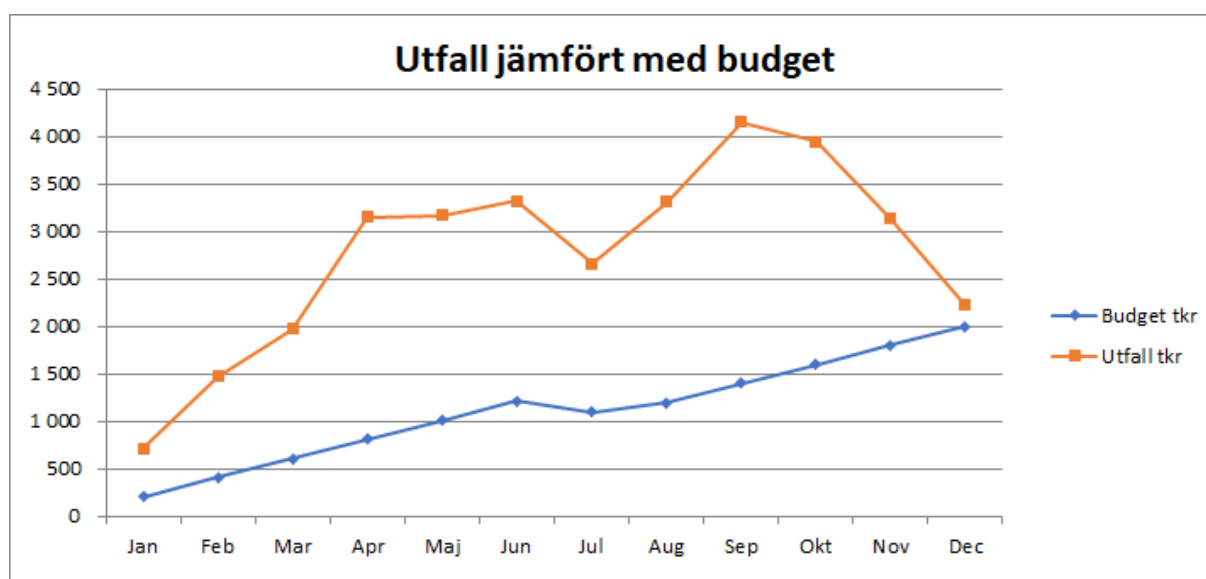
4 Ekonomisk uppföljning

4.1 Nämndens driftbudget

Arbetslivsnämnden uppvisar ett överskott på 2,2 mnkr för år 2019. Kravet på ett överskott på 2,0 mnkr har överskridits med 11,2%. 2018 var överskottet hela 4,6 mnkr, men då var skattemedlen högre. En utmaning under året har varit turbulensen inom Arbetsförmedlingen, som bland annat inneburit att stödformen Extratjänster inte kunnat erbjudas. Nämnden har istället använt andra, dyrare stödformer för anställningar. För detta har nämnden erhållit 2,4 mnkr från Kommunstyrelseförvaltningen under året, men dessa pengar har inte räckt för att täcka den ökade kostnaden.

Intäkterna är 5,4 mnkr **lägre** 2019 än de var 2018, 2,5 mnkr av minskningen utgörs av skattemedel och 3,6 mnkr av externa källor. De interna intäkterna har ökat med 0,7 mnkr. Kostnaderna har **minskat** med 2,9 mnkr mellan åren. Det är utgifter för personal som minskat mest med 3,8 mnkr, följt av köp av huvudverksamhet som minskat med 1,5 mnkr. Övriga kostnader har ökat med 3,0 mnkr. De övriga kostnadsslagen är det bara marginella förändringar på.

De största externa intäkterna kommer från Arbetsförmedlingen, 35,6 mnkr (36,8 mnkr 2018) och Migrationsverket, 10,3 mnkr (15,4 mnkr 2018). Av de totala externa intäkterna står Arbetsförmedlingen för 53,5% (52,4% 2018). Intäkten från Migrationsverket fortsätter att sjunka och det beräknas den göra också 2020. Detta utgör en utmaning då kostnaderna består också efter de 2 år som schablonersättningen omfattar.

ResultatRäkning (tkr)	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2019	Differens utfall/budget
Intäkter	140 423,5	135 071,2	124 527,4	10 543,8
- varav tilldelade skattemedel	60 000,0	57 500,0	57 500,0	0,0
- varav interna intäkter	10 207,9	10 937,0	5 340,0	5 597,0
- varav externa intäkter	70 215,6	66 634,2	61 687,4	4 946,8
Kostnader	-135 779,6	-132 848,1	-122 527,4	-10 320,7
- varav utgifter för personal	-102 098,7	-98 255,5	-88 361,9	-9 893,6
- varav köp av huvudverksamhet	-7 897,4	-6 376,6	-10 964,8	4 588,2
- varav lokalhyra	-9 868,3	-9 311,7	-9 096,0	-215,7
- varav fastighets- och driftskostnader	-2 330,5	-2 350,1	-1 570,0	-780,1
- varav avskrivningar	-607,0	-543,7	-964,9	421,2
- varav övriga kostnader	-12 977,7	-16 010,5	-11 569,8	-4 440,7
Resultat	4 643,9	2 223,1	2 000,0	223,1

Den största förändringen sedan 2018 står Arbete o Integration för. Resultatet är 3,1 mnkr lägre 2019 än det var 2018. Vuxenutbildningen däremot gör, trots underskott på 0,9 mnkr, en resultatförbättring med 1,2 mnkr.

De största resultatpåverkande faktorerna under året har varit transformeringen av Arbetsförmedlingen och startandet av 5 nya utbildningar på yrkeshögskolan. Den ena negativt och den andra positivt. Avgörande för det positiva med starterna på yrkeshögskolan har varit att utbildningarna varit eftertraktade samt att arbetssättet ändrats till mer flexibel undervisning som bedrivits med egen personal i större utsträckning än tidigare. I slutet på året har det också kommit information om att transformeringen av Arbetsförmedlingen inte kommer att genomföras enligt ursprungsplanerna, vilket är positivt inför 2020.

En noterbar händelse under året var att företaget som bedrev den upphandlade SFI undervisningen gick i konkurs i oktober. Beslut togs då om att bedriva SFI internt igen och inte göra någon ny upphandling.

En stor utmaning inför 2020 blir att försöka vidta åtgärder inom den gymnasiala vuxenutbildningen för att stoppa underskotten. Årets underskott landade på 2,8 mnkr (1,4 mnkr 2018). Det är den enda verksamheten som avviker kraftigt negativt från budget. Det sätter press på andra verksamheter att inte förbruka sina budgeterade medel.

RR / verksamhetsområde (tkr)	Utfall 2018	Utfall 2019	- varav skattemedel	- varav intäkter	- varav kostnader
Arbetslivsnämnd	170,7	34,1	900,0	1,2	-867,0
Förvaltningsledning	164,9	-191,3	9 500,0	78,1	-9 768,9
Arbete o Integration	6 353,2	3 249,7	23 300,0	58 563,0	-78 613,4
Vuxenutbildning	-2 044,9	-869,4	23 800,0	18 928,9	-43 598,3
Resultat	4 643,9	2 223,1	57 500,0	77 571,2	-132 847,6

4.1.1 Specifikation av personalkostnader per verksamhetsområde

Utgifter för personal uppgick till 99,3 mnkr 2019 att jämföra med 102,1 mnkr 2018, en minskning med 2,7%. Jämfört med budget är utfallet 9,9 mnkr högre, 11,2%.

Antalet årsarbetare till och med november var 156 st inom Arbete och Integration (155 st 2018) och 37 st inom Vuxenutbildningen (47 st 2018). Av dessa var 123 st BEA-anställda (127 st 2018).

Utgifter för personal står för 72,7% av kostnaderna, exakt detsamma som för 2018.

Utgifter för personal / verksamhetsområde (tkr)	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2019	Differens utfall/budget
Arbetslivsnämnd	-767,1	-823,9	-793,9	-30,0
Förvaltningsledning	-4 680,2	-3 435,7	-3 671,8	236,1
Arbete o Integration	-65 656,3	-66 020,5	-57 596,4	-8 424,1
Vuxenutbildningen	-30 995,0	-27 975,4	-26 299,8	-1 675,6
Totalt	-102 098,6	-98 255,5	-88 361,9	-9 893,6

4.2 Nämndens investeringsbudget

Investeringsnivån uppgick till 0,4 mnkr och är i princip oförändrad sedan 2018. Budgeten var på 0,5 mnkr.

Investeringar (tkr)	Investering 2018	Investering 2019	Årsbudget 2019	Differens investering/ budget
Investeringar	441,4	401,4	500,0	-98,6
Totalt	441,4	401,4	500,0	-98,6

5 Internkontroll

Titel		Resultat	
Förvaltningen får inte det den betalat för			
Är avtalen uppföljningsbara?		En stor del av avtalen innehåller inget som gör att de kan kontrolleras mer än till pris. Krav på kvalitet, innehåll eller annat uppföljningsbart saknas ofta. Vid kontrollen upptäcktes också att det brister i diareföringen av avtal.	
Förvaltningen får inte det den har rätt/möjlighet till			
Kontroll av återsökning Migrationsverket		Återsökningen fungerar i huvudsak bra. Det saknas rutinbeskrivning och backup. Övriga risker som upptäcktes åtgärdades direkt.	
Kontroll av återsökning av lönestöd från Arbetsförmedlingen		Återsökningen av medel från Arbetsförmedlingen fungerar tillfredsställande. Sedan individuella uppgifter om lön lämnas till Skatteverket varje månad kräver de flesta nya besluten ingen aktiv återsökning utan utbetalning sker automatiskt utifrån inrapporterad lön. Däremot saknas en rutinbeskrivning över hanteringen.	
Titel		Slutdatum	Färdiggrad
Förvaltningen får inte det den betalat för			
Avtalsskrivning		2019-12-31	
Kommentar: Avtal ska skrivas så att de är uppföljningsbara med klara krav på leverans och kvalitet. En generell avtalsmall ska tas fram tillsammans med upphandlingsenheten. Yrkehögskolans nuvarande avtalsmall ska granskas av upphandlingsenheten. Villkor för fakturering ska tydligt framgå i avtalen. Förvaltningen ska också se över rutinerna för hanteringen av avtal till exempel diareföringen för att säkerställa att avtal är sökbara.			
Utbildning av chefer		2019-12-31	
Kommentar: En grundläggande utbildningsinsats kring bland annat avtalsformuleringar, skillnaden mellan avtal och överenskommelser samt hanteringen av tecknade avtal. Utbildningsinsatserna genomförs med stöd av upphandlingsenheten. Utbildning genomfördes av upphandlingsenheten för ledningsgruppen den 10 december 2019.			
Förvaltningen får inte det den har rätt/möjlighet till			
Dokumentation av rutiner för återsökning Migrationsverket		2019-12-31	
Kommentar: Dokumentation av rutiner för återsökning från Migrationsverket saknas och föreslås upprättas. Dokumentation över flödet är numera upprättat, 2020-01-29.			
Backup vid frånvaro vid återsökning Migrationsverket		2019-12-31	
Kommentar: Idag finns det en handläggare som är ansvarig för mottagningen och återsökning av medel från Migrationsverket. För att minska sårbarheten föreslås att en ersättare introduceras för backup vid frånvaro. Integrationspedagogerna har introducerats som backup.			
Dokumentera rutin för återsökning Arbetsförmedlingen		2019-12-31	
Kommentar: Övergripande processflöde finns, men det saknas en beskrivning av arbetsgången. En sådan har tagits fram.			
Excelfilen för lönestöd		2020-01-20	
Kommentar:			

Excelfilen där samtliga individer listas har gjorts om så att alla utbetalningar som kommer från arbetsförmedlingen måste återfinnas i filen. Det stöd som utbetalas fångas upp på individnivå i Excelfilen så att det enkelt går att se om stöd inte utbetalats för någon.

6 Framtiden

Arbete och integration

- Ny ansökan till EFS
- Ansökan Språkstöd
- Starta arbetsmarknadstorg
- Utveckla samarbetet mellan Arbete och integration och näringslivet genom att skapa ett partnerskap där socialt ansvar ligger i fokus.
- Projekt i samarbete med arbetsförmedling för att erbjuda 100 personer som står långt ifrån arbetsmarknaden extratjänst.
- Fler samarbetspartners inom näringslivet för att fler ska få prova arbeten på reguljära arbetsmarknaden samt att bredda antalet yrkesområden.
- I samarbete med vuxenutbildningen och andra utbildningsaktörer erbjuda korta utbildningar inom olika yrkesområden. Detta kan underlätta inträdet till den ordinarie arbetsmarknaden för de personer som saknar yrkesidentitet.
- I samarbete med vuxenutbildning erbjuda validering inom livsmedelshantering och lokalvård.
- Tolkförmedlingen kommer kvalitetscertifiera verksamheten enligt FR2000 ledningssystem. Att ett nytt fräscht web baserat tolkbokningssystem, kundbeställningswebbsida och tolk app håller på utvecklas och kommer lanseras under 2020
- Samverkanträff kring aktiviteter som görs för nyanlända i kommunen. Arbete och Integration bjuder in civilsamhället, föreningar och frivilliga organisationer för kartläggning och samordning.
- Uppsökandekontakt
- Hälsoamtal/hälsostöd samarbete med regionen ,hälsofrämjande insats i grupp

Vuxenutbildningen

Antalet deltagare inom sfi är fortfarande högt. Antalet elever har sjunkit svagt under 2019 och förväntas fortsätta sjunka i ungefär samma takt under 2020. Det blir en fortsatt stor utmaning att anpassa verksamheten utifrån förändringar av elevunderlaget.

Yrkehögskolan kommer under 2020 att fortsätta arbetet med att erbjuda utbildning som efterfrågas av regionens arbetsmarknad. Utbildningarna ska erbjudas i utbildningsformer som attraherar fler elever, till exempel utbildning i flexibel form eller på distans.

Lärcentrum ska verka för att höja utbildningsnivån i kommunen genom samarbete med utbildningsanordnare. Lärcentrum ska under kommande år inleda dialog med högskolor och universitet om fjärrundervisning riktad till Härnösands kommun.

Utveckling av fler jobbspår tillsammans med företag i kommunen ska ge elever och deltagare möjlighet att nå egen försörjning och möta arbetslivets behov av kompetens.

Samhällsnämnden

§ 24

Dnr 2019-000173 2.4.1.4

Verksamhetsberättelse och årsbokslut 2019 för samhällsnämnden

Samhällsnämndens beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden

att godkänna verksamhetsberättelse 2019,

att översända verksamhetsberättelse 2019 till kommunstyrelsen.

Bakgrund

Samhällsnämndens verksamhetsberättelse för 2019 har upprättats i ledningssystemet Hypergene enligt anvisningar från kommunstyrelsens ekonomiavdelning. I verksamhetsberättelsen presenteras verksamheten, viktiga händelser, nämndens verksamhetsmål, aktiviteter, ekonomi, internkontroll samt framtiden. Ekonomiavsnittet analyserar det ekonomiska utfallet på drift och investering.

Socialt perspektiv

Påverkas positivt då många insatser i samhällsplanering, kollektivtrafiken och fritid påverkar människors vardag.

Ekologiskt perspektiv

Tillsynen inom miljö och hälsa bidrar till att de ekologiska värdena värnas. Naturvårdsprojekten syftar till att värna om vår natur och leder till biologisk mångfald.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Upphandlingar, avtal, beställningar och kontroll genomförs med avsikt att skattemedel används på mest effektiva sätt utifrån de uppdrag nämnden har.

Beslutsunderlag

Samhällsförvaltningens tjänsteskrivelse 2020-02-06. Verksamhetsberättelse och årsbokslut 2019 för samhällsnämnden. Muntlig föredragning av Thomas Jensen, förvaltningschef vid sammanträde 2020-02-20.

Samhällsförvaltningen
Christina Norberg, 0611-348104
christina.norberg@harnosand.se

Samhällsnämnden

Verksamhetsberättelse och årsbokslut 2019 för samhällsnämnden

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden

att godkänna verksamhetsberättelse 2019,

att översända verksamhetsberättelse 2019 till kommunstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

Samhällsnämndens verksamhetsberättelse för 2019 har upprättats i ledningssystemet Hypergene enligt anvisningar från kommunstyrelsens ekonomiavdelning. I verksamhetsberättelsen presenteras verksamheten, viktiga händelser, nämndens verksamhetsmål, aktiviteter, ekonomi, internkontroll samt framtiden. Ekonomiavsnittet analyserar det ekonomiska utfallet på drift och investering.

Socialt perspektiv

Påverkas positivt då många insatser i samhällsplanering, kollektivtrafiken och fritid påverkar människors vardag.

Ekologiskt perspektiv

Tillsynen inom miljö och hälsa bidrar till att de ekologiska värdena värnas. Naturvårdsprojekten syftar till att värna om vår natur och leder till biologisk mångfald.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Upphandlingar, avtal, beställningar och kontroll genomförs med avsikt att skattemedel används på mest effektiva sätt utifrån de uppdrag nämnden har.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse och årsbokslut 2019 för samhällsnämnden.

Thomas Jensen
Förvaltningschef

Bilagor

Bilaga 1 Verksamhetsberättelse 2019

Härnösands
kommun

DNR: SAM 2019-173

Samhällsnämnd

Verksamhetsberättelse

2019-12-31

Verksamhetsberättelse

Status: Påbörjad Rapportperiod: 2019-12-31 Organisation: Samhällsnämnd

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse.....	1
1 Nämndens uppdrag och verksamhet.....	2
2 Viktiga händelser.....	3
3 Verksamhet och resultatuppdrag	6
4 Ekonomisk uppföljning.....	7
4.1 Nämndens driftbudget.....	7
4.1.1 Specifikation av personalkostnader per verksamhetsområde	8
4.2 Nämndens investeringsbudget.....	8
5 Internkontroll	10
6 Framtiden.....	11

1 Nämndens uppdrag och verksamhet

Samhällsnämnden ansvarar för miljöarbete, kollektivtrafik, fysisk planering, bygglov, mätningssuppgifter, gator och parker, naturvård, miljö- och hälsoskydd samt livsmedelskontroller.

I samhällsnämndens ansvarsområde ingår även fritids- och ungdomsverksamhet, däribland drift av fritids- och friluftsanläggningar, samt ungdomsgården Kåken.

Nämndens arbete styrs av reglementet som bestäms av kommunfullmäktige samt av kommunen antagna mål.

2 Viktiga händelser

Miljö

Tillsynsarbetet inom livsmedel och miljöskydd har genomförts med bra resultat. Avdelningen arbetar fortlöpande med att utveckla metoderna för genomförande av tillsynsbesöken. Tillsyn av hälsoskydd har prioriterats i slutet av året och en informationsinsats kommer att göras inom området i början av 2020. Inom arbetet med energi- och klimatrådgivning har målen för solcellsprojektet uppnåtts och dessa rapporteras till Energimyndigheten.

Granskningen av enskilda avlopp har genomförts enligt plan under andra tertialen (maj-augusti) och nästan alla anläggningar kommer få ett förbud.

Förstudien om åtgärder inom Gerestabäcken har genomförts under året och avdelningen har ansökt om statligt stöd för att kunna genomföra åtgärderna. Arbetet med att sammanställa resultaten från radonmätningar i flerbostadshus har fortsatt och de fastighetsägare som inte skickat in resultat har förelagts att genomföra mätningar under 2019-2020.

Arbetet med att ta fram en ny översiktsplan (ÖP) pågår och flera av medarbetarna är drivande och delaktiga i arbetet. Inom det kommunövergripande projektet gällande systemförvaltning, beslutades under andra tertialen förvaltningsplanen för kommunens ärendehanteringssystem, där samhällsförvaltningen varit drivande.

Plan och Bygg

Inom plan- och byggavdelningen har man nu startat upp arbetet med en papperslös ärendehanteringsprocess. Detta innebär att alla bygglov, anmälningar, planärenden och bostadsanpassningsärenden hanteras digitalt. Så långt det är möjligt får även kunden sitt beslut digitalt. Projekt "e-plattform" har påbörjats tillsammans med IT-avdelningen. Detta projekt avser att köpa in IT-verktyg som ska göra det möjligt att få en direkt koppling mellan e-tjänst och ärendehanteringssystem. Under 2020 planerar avdelningen att börja införa en papperslös ärendehanteringsprocess som gäller tillsynsärenden på byggsidan.

Under året har det varit ett fortsatt högt flöde av bygglovsärenden. I dagsläget hanteras majoriteten av ärenden inom den lagstadgade tiden som infördes vid årsskiftet 2018/2019. Detta innebär att ett fåtal avgifter har behövt justeras på grund av lång handläggningstid.

Tillsynskonsulternas arbete med tillsynsarbete inom bygglov fortsätter enligt plan. Konsulterna har varit på plats i Härnösand ett antal dagar under året och handlägger cirka 60 ärenden. Vissa ärenden har avslutats och andra har tagits upp till nämnden som vitesförelägganden och byggsanktionsavgifter. I dagsläget uppfyller avdelningen nämndens mål gällande den tidigare antagna tillsynsplanen.

Inom plan arbetar man vidare på detaljplaner som ska möjliggöra ökat bostadsbyggande i kommunen. Det finns inget som visar på minskad efterfrågan av färdiga detaljplaner. Man ser även ett fortsatt behov av att ta fram detaljplaner för industri och liknande verksamheter.

Inom bostadsanpassningen är det ett jämnt flöde av ärenden samt några större anpassningsärenden gällande barn. Antalet överklaganden ökar av nämndens beslut i dessa ärenden.

Flertalet av avdelningens medarbetare är engagerade i arbetet med den nya översiktsplanen och har deltagit i bland annat invånardialoger.

Teknik

Bygget av järnvägsviadukten har pågått under 2019. Åtgärder har gjorts för att ge stadga till marken i området. Den planerade tiden har förlängts och byggtiden vart något förskjuten. Bron är nu öppen för trafik. Slutbeläggning sker våren 2020. Strengbergsgatan har under hösten byggts klar. Den binder ihop gång- och cykelnätet mellan Kastellgatan och Brunnshusgatan. Vårstagatan har rustats upp under hösten 2019. Avdelningen har fått statligt stöd för att tillsammans med AB Härnösandshus bygga om utemiljön för kvarteret Lägret som påbörjas under hösten 2019.

Trädgårdsgatan etapp 1 och 2 har upphandlats och byggs färdigt under hösten 2019.

Materialet till det nya förfrågningsunderlaget om parkentreprenaden gjordes klart under hösten 2019. Förfrågan skickades ut i början på november 2019. Entreprenör utses i början på 2020.

Förlikning med tidigare gatuentreprenör gällande vintern 2017/2018 har påverkat årets verksamhet och budget negativt med över 4 mnkr.

Fritid

Nya konstgräsplanen på Bondsjöhöjdens IP har nu tagits i bruk och planen används ofta av både seniorlag och ungdomslag. Eftersom konstgräsplanen är en granulatfri matta, vilket är nytt och ovanligt i Sverige, så ska kommunen utvärdera mattans egenskaper tillsammans med föreningslivet. Andra kommuner har visat intresse för konstgräset och vill ta del av våra erfarenheter.

En upprustning av hela friluftsområdet på Fälleberget är genomfört med uppröjning samt nytt skyltsystem. En förbättring av anslutningsväg och parkering till Fällestugan är inplanerad under hösten. Även nya skyltar är uppsatta både på Bondsjöhöjdens IP och vid Ramviks elljusspår. Högslettens löparbanor renoverades under hösten med helt ny beläggning och ny linjering vilket innebär att nationella tävlingar nu är möjliga att genomföra. En förstudie genomförs av Tyréns för hur vi skall kunna utveckla området runt Godstjärn för erbjuda ett attraktivt och framförallt tillgänglighetsanpassat friluftsområde.

Överlämnandet av Hästsportarenan till föreningsdrift genomfördes 2019-01-01 och har fungerat bra under året. Kommunen har fortsatt ansvar för fastigheten med en vaktmästartjänst.

Trafik

Under sommar 2018 infördes kraftigt subventionerad kollektivtrafik i Härnösands kommun. Resandet har ökat från ca 375 000 resor under 2018 till över 800 000 resor under 2019. Den resandenivån kommun idag har inom kollektivtrafiken och särskilt inom tätortstrafiken innebär att förseningar är permanenta och förväntas bli ännu sämre under vintermånaderna då kollektivtrafikresandet är som störst. För att säkerställa dagens tidtabell behövs åtgärder för ca 0,5 mnkr med ytterligare en buss som sätts in på linje 24. Detta genomfördes från december 2019 och då utökades linje 24 samtidigt till att trafikera fram till Hästsport Arenan. Planeringsarbetet inför upphandling av färdtjänst pågår tillsammans med Kollektivtrafikmyndigheten (KTM) där underlagen skall vara färdigställda i slutet av 2019. Viktiga ställningstaganden för kommunen är bland annat vilka miljökrav som ska ställas på de fordon som ska upphandlas. Tyvärr kunde inte den anropsstyrda trafiken i norra kommundelarna införas under året på grund av ekonomiska skäl. Förväntningen och planering pågår för att införa anropsstyrd trafik under 2020.

Under året har en reglering genomförts med Kollektivtrafikmyndigheten där felfakturerings av skolskjutsar innebar en ökad kostnad 2019 för kommunen på ca 1,2 mnkr för att reglera felaktigheterna för tidigare år.

3 Verksamhet och resultatuppdrag

Titel	Utfall	Mål
Mål 1- Attraktivt boende i unik livsmiljö		
SCB NRI Bostäder (Nöjd Region Index) (Sam)	62	62
Kommentar: Resultatet har förbättrats något. Nationellt har Härnösands kommun högt betygindex gällande bostäder.		
Mål 3 - Ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete		
Andel invånare som är nöjda med kommunens gång- och cykelvägar ska öka (Sam)	49	
Kommentar: Betygsindex har ökat med en enhet sedan 2018. Kvinnor är nöjdare med gång- och cykelvägar än män.		
Antalet resor med kollektivtrafik ska öka (Sam)	833 230	800 000
Andelen miljöbilar i kommunorganisationen ska öka (Sam)	70.0%	80.0%
Mål 6 - God service med gott bemötande		
Antal öppna ärenden för bygg och miljö i september (Redan). (Sam)	1 290	
Kommentar: Antalet öppna ärenden har ökat under 2019 jämfört med 2018. Kan bero på införandet av digitalisering eller ökad mängd av ärenden. Ytterligare analys krävs.		
SCB NII (Nöjd Inflytande Index) (Sam)	38	
Kommentar: Resultatet ligger kvar på samma nivå. Härnösands kommun ligger väldigt nära medel i nationell jämförelse.		
SCB NRI Fritidsmöjligheter (Nöjd Region Index) (Sam)	63	
Kommentar: Betygsindex har minskat med två enheter. Kvinnor är nöjdare än män. Nationellt har Härnösands kommun jämförelsevis högt betygindex.		
LUPP-undersökning, lokal uppföljning av ungdomspolitiken. (Sam)	81.0%	
Mål 7 - Framtidens arbetsgivare		
Medarbetarenkäten (Sam)	90.0%	
Kommentar: Svarsfrekvensen sjönk från 93 till 90% på förvaltningen men är ändå högt. Förvaltningen följer även upp HME-frågorna varje år och snittet sjönk något från 81% 2018 till 78% i årets undersökning. En orsak kan vara det ekonomiskt ansträngda läget.		

Införandet av kraftigt subventionerad kollektivtrafik har påverkat antalet resor markant. Att följa antalet öppna ärenden och förtydliga ärendehandläggningen påverkar antalet öppna ärenden positivt.

4 Ekonomisk uppföljning

4.1 Nämndens driftbudget

ResultatRäkning (mnkr)	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2019	Differens utfall/budget
Intäkter	207,1	210,5	207,7	2,8
- varav tilldelade skattemedel	178,6	179,6	179,6	0,0
- varav interna intäkter	3,9	3,6	2,5	1,1
- varav externa intäkter	24,6	27,3	25,7	1,7
Kostnader	-200,8	-204,6	-202,7	-1,8
- varav personalkostnader	-44,6	-42,3	-43,3	1,0
- varav köp av huvudverksamhet	-58,4	-65,9	-63,0	-2,9
- varav lokalhyra	-14,5	-15,5	-15,5	0,0
- varav fastighets- och driftskostnader	-15,0	-13,7	-13,7	0,0
- varav avskrivningar	-35,3	-34,6	-36,8	2,2
- varav övriga kostnader	-33,0	-32,4	-30,4	-2,1
Resultat	6,3	6,0	5,0	1,0

RR / verksamhetsområde (mnkr)	Utfall 2018	Utfall 2019	varav skattemedel	varav intäkter	varav kostnader
Samhällsnämnd	0,0	-0,1	1,3	0,0	-1,4
Förvaltningsledning	2,2	3,4	42,3	1,8	-40,7
Fritidsverksamhet	0,8	3,1	42,8	13,5	-53,2
Trafikenhet	-1,5	-3,1	47,3	3,5	-53,8
Miljö	0,2	0,7	3,3	3,5	-6,1
Plan & Bygg	2,0	3,5	9,0	4,0	-9,4
Teknik	2,6	-1,6	33,6	4,7	-39,9
Resultat	6,3	6,0	179,6	30,9	-204,6

Utfallet per sista december för samhällsnämnden visar ett överskott med 6 mnkr.

Personalkostnader ligger 1 mnkr lägre än budget. Intäkterna ligger högre än budget och ger ett överskott med 2,8 mnkr och här ligger ett externt bidrag som täcker del av personalkostnad på simhallen.

Avskrivningar bidrar med ett överskott mot budget på 2,2 mnkr.

Fritid har ett överskott på 0,6 mnkr.

Miljöverksamheten har ett utfall 3,1 mnkr, det är 0,6 mnkr bättre än budget. Överskottet beror på lägre personalkostnader samt högre externa bidrag från Länsstyrelsen än budgeterat.

Plan och Bygg har ett utfall på 3,5 mnkr det är 2,8 mnkr bättre än budget. Bostadsanpassningen står för 1,6 mnkr men även personalkostnader är lägre än budgeterat med 1,1 mnkr. Konsultkostnaderna för tillsynskonsulter är på 1,2 mnkr vilket är 1,1 mnkr mer än budget, de är anlitade för att avlasta bygglovshandläggarna. Intäkterna för bygglov är 0,9 mnkr högre än budgeterat.

Trafikverksamheten har ett utfall på -3,1 mnkr, det är 4,1 mnkr lägre än budget. Det är ökade kostnader för skolskjuts från 2017 och 2018 med 1,4 mnkr, intäktsbortfall för trafiken till omsorgen med 0,6 mnkr samt högre kostnad för färdtjänst pga ett ökat resande med 0,9 mnkr som är orsakerna till underskottet samt kostnader för kollektivtrafiken 2018. Härnösand Central har ett underskott på 0,1 mnkr.

Teknikverksamheten har ett utfall på -1,6 mnkr det är 1,7 mnkr lägre än budget. Det beror på förlikningskostnad med förra gatuentreprenören på 4,0 mnkr. Verksamheten har varit återhållsam med beläggning på kommunens gator och andra åtgärder för att hålla nere kommunens kostnader för att komma i balans mot budget.

4.1.1 Specifikation av personalkostnader per verksamhetsområde

Personalkostnad / verksamhetsområde (mnkr)	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2019	Differens utfall/budget
Samhällsnämnd	-1,2	-1,4	-1,3	-0,2
Förvaltningsledning	-2,6	-2,6	-2,8	0,2
Fritidsverksamhet	-21,0	-18,7	-18,1	-0,6
Trafikenhet	-4,1	-3,7	-3,6	-0,1
Miljö	-4,8	-4,9	-5,1	0,2
Plan & Bygg	-6,6	-5,8	-6,9	1,1
Teknik	-4,2	-5,3	-5,6	0,4
Totalt	-44,6	-42,3	-43,3	1,0

Personalkostnader ligger 1 mnkr lägre än budget. Det är Plan & Bygg som varit kort på en bygglovshandläggare, en planhandläggare, stadsarkitekt samt haft en vakant chef under några månader.

Simhallen har utökat gymmets öppettider och tanken var att det skulle vara obemannat under den utökade tiden. Men kundönskemålet är att personal finns på plats, så gymvärdar som jobbar timmar har anställts till en merkostnad på 0,4.

4.2 Nämndens investeringsbudget

Investeringar (mnkr)	Investering 2018	Investering 2019	Årsbudget 2019	Differens investering/budget
Fritid, ledn och adm	7,0	4,3	4,1	-0,2
Teknik	51,6	45,1	44,9	-0,2
Miljö och trafik	0,8			0,0
Totalt	59,4	49,4	49,0	-0,4

Specifikation av större investeringsprojekt (mnkr)	Investering 2019	Årsbudget 2019	Differens investering/budget
--	------------------	----------------	------------------------------

Bro över järnväg	19,6	20,0	0,4
Utsprångskajen	3,0	2,0	-1,0
GC Torget-Universitetsbacken	8,8	3,0	-5,8
Totalt	31,4	25,0	-6,4

Fritid har använt 0,2 mnkr mer än årets investeringsbudget. Investeringarna innefattar bland annat en ismaskin till bandyplanen samt ett skyltprojekt för motionsspår. Alpina liftar har upprustas under 2019. Löparbanorna på Höglätten har fått ny beläggning i år.

Tekniks investeringar har ett utfall på 45,1 mnkr vilket är 0,2 mnkr mer än budget. Den största posten ligger bron över järnvägen som är öppnad för trafik. Arbetena på Strengbergsgatan, Daghemsvägen och Vårstagatan har slutförts. Även gång-/cykelväg från torget till Universitetsbacken genomfördes med en utökning för att skapa ett tydligt gång/cykelstråk i området. Fördyringen i projektets budget beror på den utökning som förvaltningen valde att prioritera inom total budget. Upprustningen av grönområdet Lägret med spontanidrottsutrustning med mera, kommer att slutföras under nästa år samt utredningarna för Nybrogatan, Utsprångskajen och Ny Nybro. Busshållsplats Slåttervägen har fått bidrag från Trafikverket.

5 Internkontroll

Titel		Resultat	
Beslut verkställs inte			
Kontrollmoment		I dag finns det inte någon kontrollfunktion för inkommande ärenden från kommunstyrelsen/kommunfullmäktige utan det görs manuellt. Utifrån de ärenden som har inkommit under året 2019 från kommunstyrelseförvaltningen eller kommunfullmäktige, kan samhällsnämnden inte anse att risken är stor att ärenden inte kommer att återrapporeras.	
Synpunkten hanteras inte inom 10 dagar.			
Kontrollmoment		Utifrån de synpunkter som har hanterats under året 2019 är det ett fåtal som har överskridit maxtiden som är 10 dagar. En synpunkt har blivit ett ärende som har tagit lång tid att utreda. Handläggaren har hållit sig till rätt svarstid men själva ärendet har pågått en längre tid. Av den anledningen bedöms risken som liten att förtroendet för kommunen kommer att skadas eller att det finns någon större ekonomisk risk.	
Titel		Slutdatum	Färdiggrad
Beslut verkställs inte			
Förbättringsåtgärd		2019-12-31	
Kommentar: Samhällsnämnden bör få en lista med öppna uppdrag från kommunstyrelsen/kommunfullmäktige varje tertial. Detta för att kunna följa upp och stämma av så att alla uppdrag blir gjorda.			
Synpunkten hanteras inte inom 10 dagar.			
Förbättringsåtgärd		2019-12-31	
Kommentar: Varje verksamhetschef bör göra avstämning varje vecka för att hålla svarstiderna och rapportera till SAM LG. Om ett ärende behöver större utredning rekommenderas att ärendet lyfts ur synpunktshantering för eventuell diarieföring.			

6 Framtiden

Miljö

Miljö- och livsmedelstillsynen har utförliga tillsynsplaner för ett stort antal objekt och områden som ska genomföras under året. Under hösten kommer det att tas fram informationsunderlag om hälsoskydd för företag, inför tillsyn inom området, som genomförs med inriktning på egenkontroll. Arbetet med att utveckla systemet för att nå målen med våra tillsynsbesök kommer att fortsätta.

Utifrån förstudien för åtgärder inom Gerestabäcken kommer avdelningen att söka stadsbidrag i form av LONA-bidrag för att kunna genomföra åtgärder under 2020. Länsstyrelsen har även meddelat att nya medel tillkommit för 2019 att söka och möjligheten för att genomföra projektet om området vid Godstjärn som vi tidigare sökt bidrag för kommer att utredas.

Eftersom alla fastighetsägare till flerbostadshus inte har rapporterat radonmätningar så kommer radonprojektet att fortsätta fram till sommaren 2020.

I höst kommer e-tjänster att byggas för att ersätta de blanketter som upphör vid årsskiftet.

Energimyndigheten kommer under hösten att informera om nya nationella insatsprojekt för energi- och klimatrådgivningen, vilket kommer att genomföras under 2020 där avdelningen deltar.

Plan och Bygg

Den papperslösa ärendehantering har genomförts men arbetet kommer att pågå även under 2020 med att säkerställa rutiner och arbetssätt. Projekt "e-plattform" möjliggör en förening mellan e-tjänster och ärendehanteringssystem. För att detta ska kunna fungera optimalt så behöver avdelningen även se över de befintliga e-tjänsterna. Under 2020 kommer arbetet med att införa en papperslös tillsynsprocess att påbörjas.

Under våren och sommaren 2019 har man inte märkt av en minskning av antalet bygglovsärenden som har kommit in. Hösten förväntas se likadan ut vilket kommer att ställa höga krav på handläggarna för att uppfylla lagstadgade handläggningstider och hålla en god kundservice.

I detaljplanearbetet märks en fortsatt ökning av antalet ärenden och det är planer för fortsatt möjlighet till bostadsbyggande som är dominerande.

Teknik

2020 blir en utmaning för avdelningen då investeringsbudgeten är minskad. Flerårsplanen för investeringar och beläggningar är ändrad och prioritering av vilka objekt som ska genomföras är extra viktig. Inriktningsbeslut på fortsatt projektering av utsprångskajen väntas under våren 2020. Miljöansökan lämnas in under februari 2020

Under 2020 kommer den nya parkentreprenaden att påbörjas. Första juni 2020 ska ny entreprenör påbörja avtalet. Stor vikt har lagts på att fortsätta vårt arbete med främja vår miljö.

Teknikavdelningen fortsätter sitt interna arbete med en förbättrad service till medborgarna. Öppenhet och snabb information ska prioriteras.

Fritid

Utrymmena på Högslettens Sportcentrum har fortfarande stora renoveringsbehov som måste prioriteras i framtiden. Planering för en ny framtida sporthall står också högt på listan över projekt

som behövs inför framtiden, då efterfrågan är stor bland våra föreningar på inomhusytor för framförallt handboll och innebandy. Under 2020 kommer konstgrasmattan att bytas ut på Högsletten och där måste säkerställas att de miljökrav som ställs idag på nya granulat planer efterlevs i möjligaste mån. Vidare så har en LONA-ansökan lämnats in till Länsstyrelsen för att söka bidrag för en utveckling av det tätortsnära friluftsområdet runt Godstjärn. Tanken med en sån utveckling är att kunna erbjuda attraktiva friluftsmöjligheter med stort fokus på tillgänglighet för att möjliggöra för bl.a. funktionshindrade att komma ut i naturen.

Trafik

Fortfarande har inte vår trafikentreprenör Bybergs o Nordins busstrafik kommit igång med den nya så kallade bussappen, som är ett pilotprojekt för framtida nya trafiklösningar. Senaste beskedet är att projektet preliminärt kan komma igång under 2020, vilket kommer att skapa ett stort intresse i landet för nya förbättrade trafiklösningar. Den stora resandeökning som skett inom framförallt vår tätortstrafik gör att behovet av justeringar av linjenätet och körtider på olika linjer är stort. Planen är att under 2020 påbörja arbetet med att förändra tätortstrafiken i enlighet med förslaget i linjenätsanalysen som genomfördes i slutet av 2018.

Plats och tid: AB Härnösandshus konferensrum "Valsen" kl. 15.00-16.00

Närvarande ledamöter: Carl-Fredrik Edgren, ordförande
Catrine Rehnström
Karl-Ejnar Björner
Tomas Frejarö

Närvarande ersättare: Anders Nordström
Sven Westerlund
Roland Stenberg
Basel Aljamal

Ej närvarande: Mats Höglund
Anette Nordin
Jörgen Sjölund

Övriga deltagande: Göran Albertsson, VD
Annika Borg
Clemens Brännström
Ingemar Wiklund, representant för Fastighets
Britt-Marie Lundström, representant för Unionen

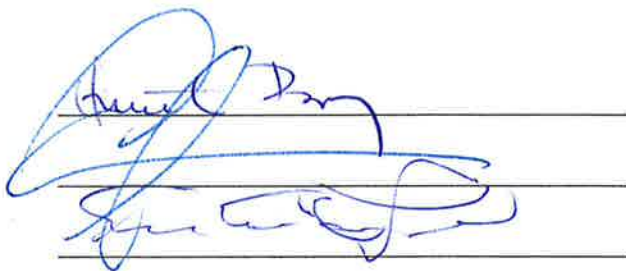
Utsedd justerare Karl-Ejnar Björner

Underskrifter

Sekreterare

Ordförande

Justerare

Bilagor:

§ 38 Mötets öppnande
Ordförande Carl-Fredrik Edgren öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

§ 39 Val av justerare
Karl-Ejnar Björner utsågs att justera dagens protokoll.

§ 40 Godkännande av dagordning
Anmälan av övriga frågor:

Dagordningen lästes upp och godkändes.

§ 41 Föregående protokoll
Föregående protokoll nr 5 2019 behandlades och lades till handlingarna.

§ 42 Uthyrningsläge/ekonomi

Ekonomi.

AB Härnösands kommunfastigheters resultatrapport per 2019-06-30 redovisades.
Se rapport med förklarande text enligt bilaga till kallelsen.

Styrelsen beslutade

att godkänna resultatrapporten per juni 2019, samt

att lägga rapporten till handlingarna.

AB Härnösands kommunfastigheters resultatrapport per 2019-08-31 redovisades.
Se rapport med förklarande text enligt bilaga till kallelsen.

Styrelsen beslutade

att godkänna resultatrapporterna per augusti 2019 samt

att lägga rapporten till handlingarna.

§ 43 Projektredovisning
Pågående projekt redovisades enligt bilaga till kallelsen.

§ 44 Fastighetsförändringar

Högslätten

Rapport lämnades om renoveringen och ommålningen av löparbanorna samt nytt golv och ommålning i en av korridorerna i servicebyggnaden

Sambiblioteket

Det planerade underhållet är eftersatt på Sambiblioteket.

Fastighetsägaren har anlitat ett företag för fastighetsskötsel samt ansvar för planerade underhållsåtgärder.

Det planerade underhållet är eftersatt, t ex behöver huset målas utvändigt.

Diskussioner förs om att Härnösands kommun ska överta detta ansvar.

§ 45 Övriga frågor

Förvärv av aktier i Härnösand Handel AB

Information lämnades om aktuellt läge avseende förvärv av aktier i Härnösand Handel AB. Löpande informationsmöten om projektets utveckling kommer att hållas tillsammans med Westerlinds Fastigheter under hösten.

Styrelsen beslutade

att utse Carl-Fredrik Edgren, Karl-Ejnar Björner och Göran Albertsson till AB Härnösands kommunfastigheters representanter.

§ 46 Avslutning

Ordförande tackade alla närvarande och avslutade mötet.

Justeringslista

Karl-Einar Björner

Mats Höglund

Catrine Rehnström

Tomas Frejarö

Plats och tid: AB Härnösandshus konferensrum "Valsen" kl. 11.30-12.00

Närvarande ledamöter: Carl-Fredrik Edgren, ordförande
Catrine Rehnström
Tomas Frejarö
Karl-Ejnar Björner

Närvarande ersättare: Mats Höglund
Sven Westerlund
Roland Stenberg

Ej närvarande: Anette Nordin
Basel Aljamal
Anders Nordström

Övriga deltagande: Göran Albertsson, VD
Annika Borg
Clemens Brännström
Jörgen Sjölund

Utsedd justerare Catrine Rehnström

Underskrifter
Sekreterare
Ordförande
Justerare

Two handwritten signatures in blue ink are shown on horizontal lines. The top signature is 'Annika Borg' and the bottom signature is 'Catrine Rehnström'.

Bilagor:

§ 47 Mötets öppnande
Ordförande Carl-Fredrik Edgren öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

§ 48 Val av justerare
Catrine Rehnström utsågs att justera dagens protokoll.

§ 49 Fastighetsförvärv

Förvärv av fastigheten Härnösand Rådhuset 4

Hushållningssällskapets fastighet Härnösand Rådhuset 4 med adress Trädgårdsgatan 7 i Härnösand ligger ute till försäljning hos Mäklarhuset för 30 000 000 kr. 2 016 m² av totalt 2 592 m² antal m² är uthyrda till Härnösands kommun och Domkyrkoförsamlingen. Fastigheten har renoverats i samband med att kommunen flyttade in år 2017. Fasaden är i behov av att putsas om.

Styrelsen beslutade

att uppdra till VD att anmäla bolagets intresse att förvärva fastigheten samt

att lämna ett indikativt bud på angivet utgångspris.

§ 50 Avslutning
Ordförande tackade alla närvarande och avslutade mötet.

Justeringslista

Catrine Rehnström

Karl-Einar Björner

Tomas Frejarö

Anette Nordin

Plats och tid: AB Härnösandshus konferensrum "Valsen" kl. 15.00-16.00

Närvarande ledamöter: Carl-Fredrik Edgren, ordförande
Catrine Rehnström
Karl-Ejnar Björner
Tomas Frejarö § 51-54
Anette Nordin

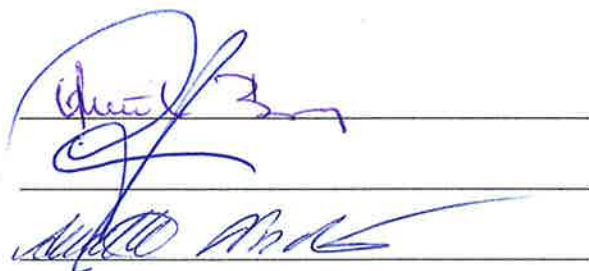
Närvarande ersättare: Mats Höglund, ersättare för Tomas Frejarö § 55-59
Basel Aljamal §51-54
Sven Westerlund
Roland Stenberg

Ej närvarande: Anders Nordström
Ingemar Wiklund, representant för Fastighets

Övriga deltagande: Göran Albertsson, VD
Annika Borg
Clemens Brännström
Britt-Marie Lundström, representant för Unionen
Jörgen Sjölund

Utsedd justerare Anette Nordin

Underskrifter Sekreterare
Ordförande
Justerare

Three horizontal lines with handwritten signatures in blue ink. The first line has a signature that appears to be 'Ingemar Wiklund'. The second line has a signature that appears to be 'Göran Albertsson'. The third line has a signature that appears to be 'Anette Nordin'.

Bilagor:

- § 51 Mötets öppnande**
Ordförande Carl-Fredrik Edgren öppnade mötet och hälsade alla välkomna.
- § 52 Val av justerare**
Anette Nordin utsågs att justera dagens protokoll.
- § 53 Godkännande av dagordning**
Anmälan av övriga frågor:

Dagordningen lästes upp och godkändes.
- § 54 Föregående protokoll**
Föregående protokoll nr 6 2019 behandlades och lades till handlingarna.
- § 55 Uthyrningsläge/ekonomi**

Ekonomi.
AB Härnösands kommunfastigheters resultatrapport per 2019-10-31 redovisades.
Se rapport med förklarande text enligt bilaga till kallelsen.

Styrelsen beslutade

att godkänna resultatrapporten per oktober 2019, samt

att lägga rapporten till handlingarna.

Budget 2020
Förslag till budget för verksamhetsåret 2020 redovisades
Se budgetförslag med förklarande text enligt bilaga till kallelsen.

Styrelsen beslutade

att anta budgeten för 2020, samt

att anta investerings- och underhållsbudgeten för 2020.

§ 56 Projektredovisning
Pågående projekt redovisades enligt bilaga till kallelsen.

§ 57 Fastighetsförändringar

Arrende av mark för padelhall

Information lämnades om att intressenter finns för etablering av en padelhall samt utebanor för padel på Höglätten.

Se rapport med förklarande text enligt bilaga till kallelsen.

Styrelsen beslutade

att arrendera ut områden på Höglättens grusplan för en padelhall respektive padelbanor, samt

att uppdra till vd att slutföra förhandlingar med entreprenörerna avseende längd på avtalen och arrendeavgifter.

§ 58 Övriga frågor

Förvärv av aktier i Härnösand Handel AB

Information lämnades om aktuellt läge avseende förvärv av aktier i Härnösand Handel AB. Informationsmöten tillsammans med Westerlinds Fastigheter hålls löpande under hösten kring projektets utveckling.

Enligt uppgift från Förvaltningsrätten beräknas överklagandet avgöras under "tidig vår". Sannolikt under kvartal 2 2020.

§ 59 Avslutning
Ordförande tackade alla närvarande och avslutade mötet.

Justeringslista

Karl-Einar Björner

Anette Nordin

Catrine Rehnström

Tomas Frejarö

Plats och tid: AB Härnösandshus konferensrum "Valsen" kl. 09.00-10.00

Närvarande ledamöter: Carl-Fredrik Edgren, ordförande
Catrine Rehnström
Karl-Ejnar Björner
Tomas Frejarö
Anette Nordin

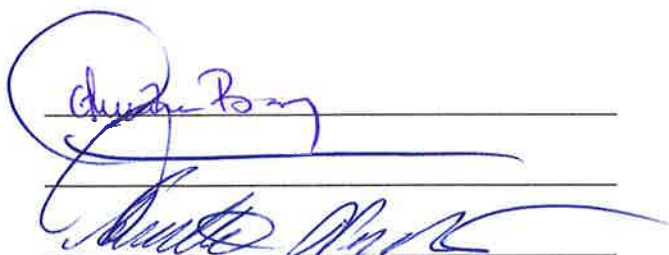
Närvarande ersättare: Sven Westerlund
Roland Stenberg

Ej närvarande: Mats Höglund
Basel Aljamal
Anders Nordström
Ingemar Wiklund, representant för Fastighets
Britt-Marie Lundström, representant för Unionen

Övriga deltagande: Göran Albertsson, VD
Annika Borg

Utsedd justerare Anette Nordin

Underskrifter
Sekreterare
Ordförande
Justerare

Bilagor:

§ 1 Mötets öppnande
Ordförande Carl-Fredrik Edgren öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

§ 2 Val av justerare
Anette Nordin utsågs att justera dagens protokoll.

§ 3 Godkännande av dagordning
Anmälan av övriga frågor:
Trygghetsboende i Hälledal
Dagordningen lästes upp och godkändes.

§ 4 Fastighetsförändringar
Förvärv av fastigheten Rådhuset 4
Information lämnades om försäljningsprocessen och den budgivning som varit.
Se rapport med förklarande text enligt bilaga till kallelsen.

Styrelsen beslutade

att förvärva fastigheten Rådhuset 4

Förvärvet av fastigheten Rådhuset 4 betingar ett värde överstigande 25 mkr vilket innebär att ett beslut i kommunfullmäktige krävs före beslut i företaget.

Därför uppdras vd

att skriva fram ett ärende till kommunfullmäktige i Härnösand, samt

att begära att bolagets borgenstak höjs med 35 mkr till sammanlagt 97 mkr.

Under förutsättning att kommunfullmäktige i Härnösand godkänner affären ges vd i uppdrag

att förvärva fastigheten Rådhuset 4 för 37 200 000 kr från Hushållningssällskapet i Västernorrlands län, samt

att under 2020, för företagets räkning, nyupplåna, d v s öka företagets skulder med maximalt 35 mkr för investering i fastigheten Rådhuset 4.

§ 5

Övriga frågor

Hälledal, Trygghetsboende

Information lämnades om aktuellt utfall från utsänd enkät till 259 st boende i Högsjö församling i åldrarna 60-85 år.

Svaren visar på ett stort intresse hos ortsbefolkningen för ett Trygghetsboende i Hälledal. Projektet löper på med renovering av 13 st lägenheter på Hälledalsvägen 51A. Lägenhet nr 14 kommer att användas som gemensamhetslokal.

§ 6

Avslutning

Ordförande tackade alla närvarande och avslutade mötet.

Justeringslista

Karl-Einar Björner

Anette Nordin

Catrine Rehnström

Tomas Frejarö

Datum: 2019-09-17

Paragraf 37 - 45

Plats och tid: AB Härnösandshus konferensrum "Valsen" kl. 13.00 – 15.00

Närvarande ledamöter: Carl-Fredrik Edgren, ordförande
Catrine Rehnström
Karl-Ejnar Björner
Tomas Frejarö

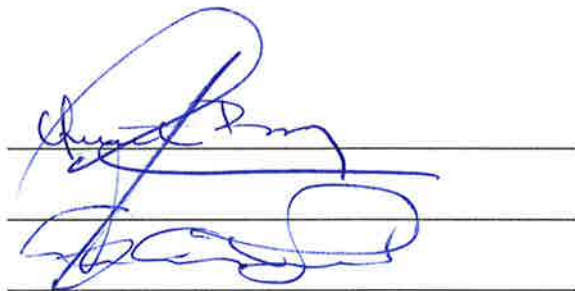
Närvarande ersättare: Mats Höglund
Anders Nordström
Sven Westerlund
Roland Stenberg
Basel Aljamal

Ej närvarande: Anette Nordin
Jörgen Sjölund

Övriga deltagande: Göran Albertsson, VD
Annika Borg
Clemens Brännström
Britt-Marie Lundström, representant för Unionen
Ingemar Wiklund, representant för Fastighets

Utsedd justerare Karl-Ejnar Björner

Underskrifter
Sekreterare
Ordförande
Justerare

Bilagor:

§ 37 **Mötets öppnande**
Ordförande Carl-Fredrik Edgren öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

§ 38 **Val av justerare**
Karl-Ejnar Björner utsågs att justera dagens protokoll.

§ 39 **Godkännande av dagordning**
Anmälan av övriga frågor:
- Huskurage
- Interna utbildningen "Miljö för alla"

Dagordningen lästes upp och godkändes med tillägg av punkterna ovan.

§ 40 **Föregående protokoll**
Föregående protokoll nr 5 2019 behandlades och lades till handlingarna.

§ 41 **Uthyrningsläge / ekonomi**

a) *Uthyrningsläget*
Vakansläget redovisades per den 1 september 2019.

VARAV				VAKANSGRAD	
	Totalt	vanliga	stud.lgh	Totalt	Vanliga
2019	28 st	26 st	2 st	1,57%	1,47%
2018	24 st	10 st	14 st	1,29%	0,51%
2017	26 st	8 st	18 st	1,50%	0,48%
2016	8 st	6 st	2 st	0,46%	0,35%
2015	9 st	5 st	4 st	0,51%	0,30%

b) *Ekonomi*
AB Härnösandshus resultatrapport per 2019-06-30 redovisades.
Se rapport med förklarande text enligt bilaga till kallelsen.

Styrelsen beslutade

att godkänna resultatrapporten per juni 2019, samt
att lägga rapporten till handlingarna.

- c) AB Härnösandshuskoncernens delårsrapport per 2019-08-31 redovisades.
Se rapport med förklarande text enligt bilaga till kallelsen.

Styrelsen beslutade

att godkänna koncernens delårsrapport per augusti 2019, samt
att lägga delårsrapporten till handlingarna.

- d) *Rapport skuldhantering*

Aktuell lånesituation redovisades per augusti 2019.

	2019	2018	2017
Låneskuld (mkr)	564,5	576,8	579,1
Genomsnittlig ränta	0,91 %	1,26 %	1,60 %
Räntebindningstid	2,6 år	2,1 år	2,6 år

- e) *Plusboende Hälledal*

En av två huskroppar (Hälledalsvägen 51 A) i fastigheten Hälledal 2:80 är fr o m 20190901 utan hyresgäster, då företaget Nytida Höga Kusten AB sagt upp sitt kontrakt.

Förslag på att tillskapa ett Plusboende i fastigheten presenterades.

Styrelsen gav företagsledningen i uppdrag att se över möjligheterna för detta.

Fastigheten ägs av AB Härnösands kommunfastigheter.

§ 42

Projektreddovisning

Pågående projekt redovisades enligt bilaga till kallelsen.

Fastighetsförändringar

a) Försäljning Ugglan 1 och 2

Information kring försäljningsprocessen och de ekonomiska konsekvenserna lämnades enligt rapport med förklarande text i bilaga till kallelsen.

Styrelsen beslutade

att avyttra fastigheterna Ugglan 1 och 2

Försäljningen av fastigheterna Ugglan 1 och 2 betingar ett värde överstigande 25 mkr vilket innebär att ett beslut i kommunfullmäktige krävs före beslut i företaget. Därför uppdras vd

att skriva fram ett ärende till kommunfullmäktige i Härnösand.

Under förutsättning att kommunfullmäktige i Härnösand godkänner affären ges vd i uppdrag

att avyttra fastigheterna för 47 000 000 kr till NSI Invest AB eller det koncernbolag de anger istället.

b) Vågmannen 13

Rapport lämnades om pågående projektet 5 nya lägenheter på Vågmannen 13.

c) Pågående detaljplaner

Information om pågående detaljplaneändringar redovisades:

- Organisten
- Torsvik

§ 44 Övriga frågor

a) *Finanspolicy*

Rapport om reviderad finanspolicy lämnades enligt rapport med förklarande text i bilaga till kallelsen.

Styrelsen beslutade

att anta reviderad finanspolicy samt,

att uppdra till vd att delge kommunstyrelsen finanspolicyn.

b) *Sammanträdesdagar 2020*

Förslag på sammanträdesdagar presenterades och fastställdes.
Styrelsedagarna 2019 är planerade till 13-14 november.

c) *Huskurage*

Härnösandshus i likhet med ett flertal andra bostadsbolag i Sverige, kommer att införa och arbeta med huskurage-frågor.

Styrelsen uppdrog till företagsledningen att ta fram förslag på formuleringar i informationsmaterial och stämma av detta med Trygghetsrådet.

d) *Utbildning "Miljö för alla"*

Information om hur utbildningen används i verksamheten till nästa möte.

§ 45 Avslutning

Ordförande tackade alla närvarande och avslutade mötet.

Justeringslista

Karl-Einar Björner

Mats Höglund

Catrine Rehnström

Tomas Frejarö

Datum: 2019-12-10

Paragraf 46 - 54

Plats och tid: AB Härnösandshus konferensrum "Valsen" kl. 13.00 – 15.00

Närvarande ledamöter: Carl-Fredrik Edgren, ordförande
Catrine Rehnström
Karl-Ejnar Björner
Tomas Frejarö
Anette Nordin

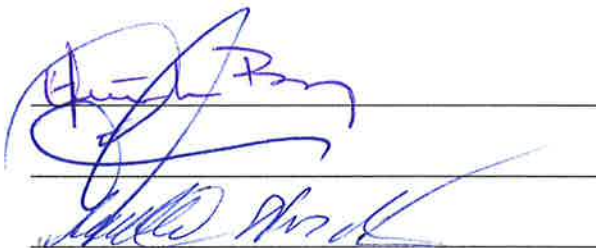
Närvarande ersättare: Mats Höglund
Basel Aljamal
Sven Westerlund
Roland Stenberg

Ej närvarande: Anders Nordström
Ingemar Wiklund, representant för Fastighets

Övriga deltagande: Göran Albertsson, VD
Annika Borg
Clemens Brännström
Britt-Marie Lundström, representant för Unionen
Jörgen Sjölund

Utsedd justerare Anette Nordin

Underskrifter
Sekreterare
Ordförande
Justerare

Bilagor:

§ 46 **Mötets öppnande**
Ordförande Carl-Fredrik Edgren öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

§ 47 **Val av justerare**
Anette Nordin utsågs att justera dagens protokoll.

§ 48 **Godkännande av dagordning**
Anmälan av övriga frågor:
- AU-träffar inför möten C R
- Hyror Ängecenter, K-E B
AA
Dagordningen lästes upp och godkändes med tillägg av punkterna ovan.

§ 49 **Föregående protokoll**
Föregående protokoll nr 6 2019 behandlades och lades till handlingarna.

§ 50 **Uthyrningsläge / ekonomi**

a) *Uthyrningsläget*
Vakansläget redovisades per den 1 december 2019.

	Totalt	Vanliga	Vakansgrad vanliga
2019	34 st	30 st	1,89%
2018	26 st	12 st	0,69%
2017	22 st	4 st	0,23%
2016	19 st	15 st	0,53%
2015	19 st	15 st	0,88%

b) *Ekonomi*

AB Härnösandshus resultatrapport per 2019-10-31 redovisades.
Se rapport med förklarande text enligt bilaga till kallelsen.

Styrelsen beslutade

att godkänna resultatrapporten per oktober 2019, samt

att lägga rapporten till handlingarna.

c) *Budget 2020*

Förslag till budget för verksamhetsåret 2020 redovisades
Se budgetförslag med förklarande text enligt bilaga till kallelsen.

Styrelsen beslutade

att anta budgeten för 2020, samt

att anta investerings- och underhållsbudgeten för 2020.

d) AB Härnösandshuskoncernens delårsrapport per 2019-08-31 redovisades.
Se rapport med förklarande text enligt bilaga till kallelsen.

Styrelsen beslutade

att godkänna koncernens delårsrapport per augusti 2019, samt

att lägga delårsrapporten till handlingarna.

e) *Rapport skuldhantering*

Aktuell lånesituation redovisades per oktober 2019.

	2019	2018	2017
Låneskuld (mkr)	561,4	573,9	576,7
Genomsnittlig ränta	0,88 %	1,24 %	1,54 %
Räntebindningstid	2,6 år	2,1 år	2,8 år

Beslut att lösa lån i anslutning till försäljningen av Ugglan 1 och 2 motsvarande fastigheternas bokförda värde.

§ 51

Projektredovisning

Pågående projekt redovisades enligt bilaga till kallelsen.

§ 52 Fastighetsförändringar

- a) *Försäljning Ugglan 1 och 2*
Information kring försäljningsprocessen och de ekonomiska konsekvenserna lämnades.

§ 53 Övriga frågor

- a) *Affärsplan 2020*
Förslag till affärsplan 2020 redovisades enligt rapport med förklarande text i bilaga till kallelsen.

Styrelsen beslutade

att fastställa affärsplanen med de ändringar som styrelsen föreslagit

att uppdra till vd att delge kommunstyrelsen finanspolicyn.

- b) *Uppföljning affärsplan 2019*
Denna punkt skjuts upp till nästkommande styrelsemöte.
- c) *Ängecenter*
Intressent har kontaktat en styrelseledamot angående intresse av att hyra lokaler i fastigheten Spjutet 1. Ombeds kontakta Härnösandshus personal för offert på hyra av matsalen.
- d) *AU-träffar inför styrelsemöten*
Föreslogs att införa lunchträffar inför styrelsemöten för att delge ordförande alternativt VD kring frågor inför mötet.

§ 54 Avslutning

Ordförande tackade alla närvarande och avslutade mötet.

Justeringslista

Karl-Einar Björner

Anette Nordin

Catrine Rehnström

Tomas Frejarö

Protokoll nr 1 från styrelsemöte i Invest i Härnösand AB

2019-02-20

Plats: Sambiblioteket

Datum: 2019-02-20

Närvarande:

Andreas Sjölander (Ordförande)

Anders Gäfvert

Karin Frejarö

Knapp Britta Eriksson *Thyr*

Frånvarande:

Sara Nylund

Jonny Lundin

Uno Jonsson, VD

Henric Landestorp

§ 1. Mötets öppnande

Ordförande Andreas Sjölander hälsade alla välkommen och öppnade dagens möte.

§ 2. Val av sekreterare

Beslutades att utse Uno Jonsson att skriva dagens protokoll.

§ 3. Val av justeringsledamot

Beslutades att Anders Gäfvert jämte ordförande justerar dagens protokoll.

§ 4. Genomgång av resultat för 2018

VD informerar om att alla projekt som löpte under 2018 är avslutade. Invest har reglerat den skuld som man haft hos Härnösands kommun. Bolaget har idag ett banktillgodohavande på 259 513 kr. Vilket då innebär att om inte verksamheten utökas under 2019 så kommer kapitalet att räcka för bolagets planerade verksamhet.

§ 4. Godkännande av årsberättelse för 2018

VD redovisade den tidigare utskickade årsredovisningen för 2018.

Företaget gjorde ett resultat på 53 503 kr.

VD rapporterar att räkenskaperna är granskade av den auktoriserade revisorn.

Beslutades:

att godkänna förelagd årsredovisning för 2018 och lämna den till bolagsstämman.
Se bilaga 1.

§ 5. Beslut om dag för bolagsstämma

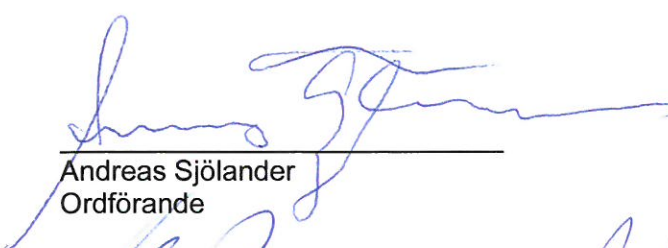
Beslutades att uppdra till VD att kalla till bolagsstämma 27 mars 2019 kl. 08.30.

§ 6. Övriga frågor

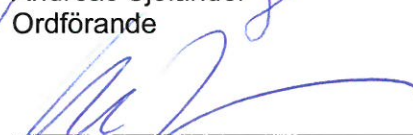
§ 7. Avslut

Ordförande avslutade mötet.

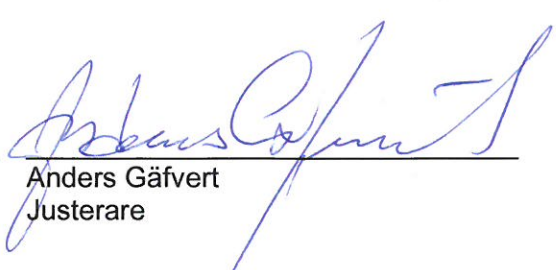
Thyr *Ag* *sn*

Andreas Sjölander
Ordförande

Uno Jonsson
Sekreterare

Anders Gäfvert
Justerare

Plats: Sambiblioteket vän 4

Datum: 2019-10-04, kl 09.00-10.00

Närvarande:

Andreas Sjölander
Ingrid Nilsson
Christina Lindberg

Frånvarande:

Knapp Britta Thyr
Magnus Oscarsson
Christian Wasell

Uno Jonsson, VD

§ 1. Mötets öppnande

Ordförande Andreas Sjölander hälsade alla välkomna och öppnade dagens möte.

§ 2. Val av sekreterare

Beslutades att utse Uno Jonsson att skriva dagens protokoll.

§ 3. Val av justeringsledamot för justering av protokollet

Beslutades att Christina Lindberg jämte ordförande justerar dagens protokoll.

§ 4. Arbetsordning för styrelsen och VD-instruktion

VD har innan mötet skickat ut tidigare gällande arbetsordning och VD-instruktion.

Beslutades: att fastställa justerad arbetsordning för styrelsen och VD-instruktion, i enlighet med bilaga.

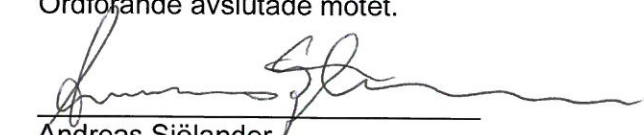
§ 5. Status i bolaget

VD rapporterar att man flyttat ekonomifunktionen från Härnösands kommun till Hemab. Även Technichus har gjort samma förflyttning.
Just nu är det låg eller ingen verksamhet i bolaget.

Beslutades: att lägga informationspunkterna till handlingarna.

§ 6. Övriga frågor

Ordförande avslutade mötet.

Andreas Sjölander
Ordförande

Uno Jonsson
Sekreterare

Christina Lindberg
Justerare

ARBETSORDNING FÖR STYRELSEN I INVEST I HÄRNÖSAND AB

Fastställelse

Arbetsordningen fastställs årligen vid det sammanträde som följer på styrelsens konstituerande sammanträde.

Styrelsens sammanträden

Utöver konstituerande sammanträde ska styrelsen hålla tre sammanträden varvid bl.a. nedanstående punkter ska behandlas

Mars	Årsredovisning
April/maj	Bolagsstämma
December	Budget för kommande år samt preliminärt bokslut för innevarande år

Extra sammanträden hålls inom två veckor på anfordran av styrelseledamot eller VD.

Ansvarsfördelning inom styrelsen

Utöver lagens föreskrift om att ordföranden ska leda styrelsens arbete och bevaka att styrelsen fullgör sina uppgifter föreligger ingen ansvarsfördelning inom styrelsen. Om delegering inom styrelsen skulle förekomma skall den protokollföras. Styrelsen har inte tillsatt några speciella kommittéer eller organ. Arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD har preciserats i särskild VD-instruktion (bilaga 1).

Tidpunkt för kallelse till sammanträde

Sammanträde ska utsättas på tid som passar samtliga styrelseledamöter. Förfall för ledamot sedan tidpunkt för sammanträde fastställts ska ej ändra planeringen, om ej ordföranden beslutar annorlunda. Om tidpunkt som passar samtliga ledamöter ej kan fastställas kan sammanträde hållas på annan tid under förutsättning att de styrelseledamöter som har förfall godkänner planeringen. Suppleant ska alltid kallas vid förfall för ordinarie ledamot. Suppleant har dessutom rätt att delta i styrelsens arbete och ska därför kallas till dess sammanträden.

Vid extraordinära, icke förutsedda, händelser äger ordföranden rätt att fastställa tidpunkt för sammanträde. Kortare kallelsetid än 48 timmar kan endast förekomma om samtliga styrelseledamöter och VD är införstådda härmed.

Skriftlig kallelse till sammanträde ska, med angivande av tid och plats, alltid tillställas ledamöterna och suppleanterna.

Föredragningslista

Ordförande fastställer efter samråd med VD vilka ärenden som ska upptas på föredragningslistan. Ärende, som av en ledamot eller VD begärs ska behandlas, ska upptagas på listan.

Föredragningslistan ska, tillsammans med underlag som krävs för respektive ärendes behandling, tillställas varje ledamot minst en vecka före sammanträdet om detta är möjligt.

Protokoll och justering

Ordförande svarar för att protokoll upprättas. Detta ska justeras, förutom av ordföranden, av en ledamot som utses vid varje sammanträde.

Protokoll från möten som genomförts Per capsulam ska justeras av samtliga styrelseledamöter.

Närvaro vid styrelsesammanträde

Styrelseledamot kan delta i sammanträde på telefon efter överenskommelse med ordföranden.

Ordförande och VD beslutar vilka som skall närvara i föredragningar i särskilda ärenden.

Extern information

Information till marknaden/media ska endast lämnas av ordföranden eller VD eller av person som utses av endera av dem.

Rapportering till styrelsen

Utöver det underlag som styrelsen erhåller i samband med varje styrelsemöte ska styrelsen erhålla informationen enligt särskild rapporteringsinstruktion (bilaga 2).

Fastställd av styrelsen 2019-10-04

INSTRUKTION FÖR STYRELSE OCH VD VID INVEST I HÄRNÖSAND AB

Fastställd av styrelsen 2019-10-04

Särskilda uppgifter för styrelsen

Styrelsen fattar beslut om:

- Affärsstrategier
- Långsiktiga mål
- Policies och styrande dokument som kan tänkas vara nödvändiga
- Budget och uppföljning
- Nyupptagande av lån, borgen, ansvarsförbindelser
- Firmateckning, attest och utanordning

Särskilda uppgifter för VD

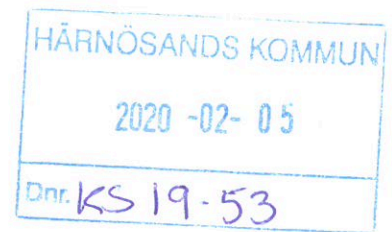
- Svara för den löpande förvaltningen
- Följa beslutad affärsstrategi
- Söka uppnå långsiktiga mål
- Föreslå styrelsen policies enligt ovan samt tillse att fastställda policies och andra regler iakttas
- Förelägga styrelsen budget
- Redovisa ekonomiska rapporter
- Tillse att det finns ändamålsenliga system för styrning och kontroll av verksamheten
- Förbereda styrelsens sammanträden i samråd med ordförande och tillse att styrelsen erhåller tillfredsställande underlag för beslut
- Redogöra för bolagets utveckling vid styrelsens sammanträden
- Ombesörja så att bolagets revisor redovisar sina iakttagelser för styrelsen skriftligt
- I samverkan med styrelsens ordförande hantera kontakter med media
- I samverkan med ordförande förbereda styrelsens ställningstagande till affärsstrategi och långsiktiga mål
- Vid kriser och väsentliga händelser informera ordförande för beslut om åtgärder

Fastställd av styrelsen 2019-10-04

RAPPORTERINGSINSTRUKTION

- Styrelsen ska erhålla följande rapporter
- Inom 12 veckor efter räkenskapsårets utgång erhålla komplett förslag till årsredovisning med VD:s kommentarer
- Inom 12 veckor efter den 30 juni, delårsrapport med VD:s kommentarer
- Vid övriga styrelsemöten rapporterar VD om
 - Resultatprognos/budgetuppföljning
 - Investeringar
 - Finansiell ställning
- Vid varje månadsskifte som inte föregås av ett styrelsemöte informeras styrelsen vid behov om aktuella händelser via mail av VD.

Fastställd av styrelsen 2019-10-04

Lennart Moberg

Trumpetagatan 15

871 61 HÄRNÖSAND.

Tel. 070/19 16 875

e-post: moberg.harnosand@gmail.com

2020-02-03

Härnösands kommun

Att. Utredare Henrik Petre'

Kommunledningskontoret

871 80 HÄRNÖSAND.

Ärende: Återredovisning – tilldelade medel för genomförandet av Förintelsens minnesdag, 2020-01-27.

Först av allt vill undertecknad, som företrädare för Planeringsgruppen för genomförandet av Förintelsens minnesdag i Härnösand 2020-01-27, dels rikta ett *varmt tack* för Härnösands kommuns generösa bidrag om 24.000 sv kronor för genomförandet av rubr. minnesdag och dels, rikta ett *varmt tack* till Kommunalrådet Andreas Sjölanders för värdefull medverkan vid minnesdagen ifråga.

Mot bakgrund av Ert beslut, 2019-09-05 vad avser det tilldelade bidraget om 24.000 sv kr och hur detta tillvaratagits har föreliggande skriftliga redovisning upprättats. Det erhållna ekonomiska bidraget har nyttjats enligt följande:

Annonsering i tidningen Yippie resp. TÅ, Tidningen Ångermanland

Avgift erlagd till Polismyndigheten för erhållandet av tillstånd gällande manifestation på Torget resp. därefter, fackeltåg till Pingstkyrkan – Parkaden

Kostnader för ljudtekniker på plats på Torget i anledning av manifestationen, kl. 18.00

Inköp av facklor och marschaller

Inköp av blommor till podiet i Pingstkyrkan - Parkaden

Resekostnader, resa med tåg, Stockholm – Härnösand, t o r - resp. logikostnader, First Hotel Stadt i Härnösand, 2 nätter för Willy Silberstein vilken medverkat som inbjuden talare vid dels, de två föreläsningarna, dagtid 2020-01-27 kl. 10.30 resp. 13.00 samt medverkan vid Solidaritetskvällen i Pingstkyrkan - Parkaden kl. 19.00.

Inköp av "tackblommor" (tulpaner) till Solidaritetskvällens konferencier resp. till ledaren för kören "Voice for Life".

Gåva till Svenska kommitteen mot antisemitism. I stället för utbetalning av arvode till Willy Silberstein har en gåva överlämnats till Svenska Kommitteen mot antisemitism.

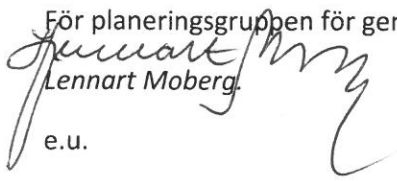
Sammantaget uppgår ovan redovisade poster till drygt 31.000 sv kr.

Avslutningsvis.

Än en gång – *varmt tack* till Härnösands kommun för Ert värdefulla stöd!

Tillsammans är vi – starkare!

För planeringsgruppen för genomförandet av Förintelsens minnesdag i Härnösand, 2020-01-27

Lennart Moberg

e.u.